

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΤΑ ΛΟΙΠΑ
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 287, παράγραφοι 1 και 4, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των άρθρων 129 και 143 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1525/2007 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2007, καθώς και των άρθρων 139 και 156 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης,

το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη συνεδρίασή του της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, ενέκρινε τις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

του για το οικονομικό έτος 2009.

Οι εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές και στα λοιπά όργανα.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (Πρόεδρος), Hubert WEBER, Maarten B. ENGWARD, David BOSTOCK, Morten Louis LEVYSOHN, Ιωάννης ΣΑΡΜΑΣ, Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAIU, Κίκης ΚΑΖΑΜΙΑΣ, Massimo VARI, Juan RAMALLO, Olavi ALA-NISSILÄ, Lars HEIKENSTEN, Karel PINXTEN, Ovidiu ISPIR, Nadejda SANDOLOVA, Michel CRETIN, Harald NOACK, Henri GRETHEN, Eoin O'SHEA, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

(2010/C 303/01)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
Γενική εισαγωγή	7
Κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της	9
Κεφάλαιο 2 — Έσοδα	37
Κεφάλαιο 3 — Γεωργία και φυσικοί πόροι	55
Κεφάλαιο 4 — Συνοχή	95
Κεφάλαιο 5 — Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές	115
Κεφάλαιο 6 — Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση	135
Κεφάλαιο 7 — Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη	161
Κεφάλαιο 8 — Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	175
Κεφάλαιο 9 — Διοικητικές και λοιπές δαπάνες	195
Παράρτημα I — Δημοσιονομικές πληροφορίες σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό	219
Παράρτημα II — Πίνακας ειδικών εκθέσεων που εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο από την τελευταία ετήσια έκθεση	242

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

0.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το θεσμικό όργανο το οποίο ιδρύθηκε με τη Συνθήκη, προκειμένου να διενεργεί τον έλεγχο των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ως εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ, συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισής της και ενεργεί ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της Ένωσης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Συνέδριο παρέχονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του η οποία, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις του σχετικά με τα προγράμματα δαπανών και τα έσοδα της ΕΕ, καθώς και με τις γνώμες που αυτό διατυπώνει επί νέας ή τροποποιούμενης νομοθεσίας, διατίθεται στον ιστότοπο του Συνεδρίου: www.eca.europa.eu.

0.2. Η παρούσα έκθεση αποτελεί την 33η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου και αφορά το οικονομικό έτος 2009. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων ανήλθαν συνολικά σε 142,5 δισεκατομμύρια ευρώ και οι πληρωμές σε 118,4 δισεκατομμύρια ευρώ ⁽¹⁾. Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης αποτελούν αντικείμενο χωριστής ετήσιας έκθεσης.

0.3. Ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου αποτελεί, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις του, τη βάση της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, στο πλαίσιο της οποίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει κατά πόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άσκησε ικανοποιητικά τις αρμοδιότητές της σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Εξάλλου το Συνέδριο διαβιβάζει φέτος την ετήσια έκθεσή του, για πρώτη φορά, στα εθνικά κοινοβούλια, συγχρόνως με τη διαβίβασή της στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως προβλέπει το πρωτόκολλο αριθ. 1 της συνθήκης της Λισσαβόνας.

0.4. Κεντρική θέση στην παρούσα έκθεση κατέχει η δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου (η «DAS») σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων (αναφερόμενη στην έκθεση ως «κανονικότητα των πράξεων»). Η έκθεση αρχίζει με τη δήλωση αξιοπιστίας. Τα περισσότερα από τα στοιχεία

που ακολουθούν αφορούν τις ελεγκτικές εργασίες στις οποίες βασίζεται η δήλωση αξιοπιστίας.

0.5. Η δομή της έκθεσης έχει ως εξής ⁽²⁾:

— το κεφάλαιο 1 παρέχει μια γενική επισκόπηση των διαπιστώσεων: περιλήψη των κύριων αποτελεσμάτων του ελέγχου του Συνεδρίου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και με την κανονικότητα των πράξεων, καθώς και ανάλυση της ικανότητας των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου να επιφέρουν διορθώσεις,

— τα κεφάλαια 2 έως 9 περιλαμβάνουν λεπτομερείς διαπιστώσεις ελέγχου, με τη μορφή «ειδικών εκτιμήσεων» των εσόδων και δαπανών της ΕΕ. Το κεφάλαιο 2 πραγματεύεται το σκέλος των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ, τα κεφάλαια 3 έως 9 αφορούν επτά ομάδες τομέων πολιτικής στο πλαίσιο των οποίων εγκρίνονται και καταχωρίζονται τα κονδύλια που δαπανώνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αυτές οι ομάδες τομέων πολιτικής αντιστοιχούν, σε γενικές γραμμές, στους τίτλους που χρησιμοποιήθηκαν για το δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013, όπου καθορίζονται τα γενικά προγράμματα πολυετών δαπανών της ΕΕ.

0.6. Οι ειδικές εκτιμήσεις βασίζονται, κυρίως, τόσο στα αποτελέσματα των δοκιμαστικών ελέγχων της κανονικότητας των πράξεων τους οποίους διενεργεί το Συνέδριο όσο και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των κύριων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που διέπουν τα σχετικά έσοδα ή τις σχετικές δαπάνες, καθώς και σε εξέταση της αξιοπιστίας των θέσεων της Επιτροπής.

0.7. Το έγγραφο περιλαμβάνει τις απαντήσεις της Επιτροπής στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου ή, κατά περίπτωση, τις απαντήσεις άλλων θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ. Κατά την παράθεση των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων του Συνεδρίου, λαμβάνεται υπόψη η αντίστοιχη απάντηση της ελεγχόμενης μονάδας. Το Συνέδριο, ως ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής, είναι υπεύθυνο να αναφέρει τις διαπιστώσεις του, να αντλεί συμπεράσματα από τις διαπιστώσεις αυτές και, κατά συνέπεια, να προβαίνει σε αμερόληπτη εκτίμηση της αξιοπιστίας των λογαριασμών καθώς και της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων.

⁽¹⁾ Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2009 μπορούν να αναζητηθούν στο μέρος Β ΙΙ των ετήσιων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οικονομικό έτος 2009, και να αντληθούν από την Έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση – οικονομικό έτος 2009, που καταρτίστηκε από τη ΓΔ Προϋπολογισμού. Λεπτομερή στοιχεία περιλαμβάνει επίσης το **παράρτημα Ι** της παρούσας ετήσιας έκθεσης.

⁽²⁾ Η δομή της ετήσιας έκθεσης αυτού του έτους τροποποιήθηκε. Τα πρώην κεφάλαια 2 και 3 (που αφορούσαν τον εσωτερικό έλεγχο και τη διαχείριση του προϋπολογισμού αντίστοιχα) δεν περιλαμβάνονται στην έκθεση για το 2009, οι δε παρατηρήσεις σχετικά με τους εσωτερικούς ελέγχους της Επιτροπής ενσωματώθηκαν στις ειδικές αξιολογήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σημεία
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-X
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	VII-VIII
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων στους λογαριασμούς πράξεων	IX-X
Σύνοψη των διαπιστώσεων	1.1-1.50
Εισαγωγή	1.1-1.5
Αξιοπιστία των λογαριασμών	1.6-1.20
Γενικό πλαίσιο	1.6
Διαπιστώσεις για το οικονομικό έτος 2009	1.7-1.20
Κανονικότητα των πράξεων και αποτελεσματικότητα των συστημάτων	1.21-1.26
Δομή των ειδικών εκτιμήσεων στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	1.21
Διαπιστώσεις για το οικονομικό έτος 2009	1.22-1.25
Σύγκριση με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών	1.26
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	1.27-1.31
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και δηλώσεις των γενικών διευθυντών	1.27-1.28
Συγκεφαλαιωτική έκθεση της Επιτροπής	1.29-1.31
Μηχανισμοί ανάκτησης και διορθωτικοί μηχανισμοί	1.32-1.50
Εισαγωγή	1.32-1.36
Πληροφοριακά στοιχεία που συνοδεύουν τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2009, τα οποία παρέσχε η Επιτροπή	1.37-1.48
Συμπέρασμα σχετικά με τη διορθωτική ικανότητα των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου	1.49-1.50

ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ – ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

I. Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 287 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο:

- α) «των ετήσιων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης», οι οποίοι περιλαμβάνουν τις «ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις» ⁽¹⁾ και τις «ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού» ⁽²⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009· και;
- β) της νομιμότητας και της κανονικότητας των υποκειμένων στους εν λόγω λογαριασμούς πράξεων.

Ευθύνη της διοίκησης

II. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η διοίκηση ⁽³⁾ ευθύνεται για την κατάρτιση και την ορθή παρουσίαση «των ετήσιων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης», καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων σε αυτούς πράξεων:

- α) Η διοίκηση ευθύνεται, όσον αφορά τους «ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης», για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και την ορθή παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων που να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα, για την επιλογή και την εφαρμογή των ενδεδειγμένων λογιστικών πολιτικών, βάσει των λογιστικών κανόνων που εκδίδει ο υπόλογος της Επιτροπής ⁽⁴⁾, καθώς και για τη διατύπωση λογιστικών εκτιμήσεων εύλογων υπό τις εκάστοτε περιστάσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή εγκρίνει τους «ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης» μετά την ενοποίησή τους από τον υπόλογο της Επιτροπής, βάσει των πληροφοριακών στοιχείων που διαβιβάζουν τα άλλα θεσμικά όργανα ⁽⁵⁾ και οι οργανισμοί ⁽⁶⁾ και τη σύνταξη σημείωσης, η οποία συνοδεύει τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στην οποία δηλώνεται, μεταξύ άλλων, ότι ο υπόλογος αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι εν λόγω λογαριασμοί παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από κάθε ουσιώδη πλευρά.
- β) Ο τρόπος με τον οποίο η διοίκηση ασκεί την ευθύνη της για τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των υποκειμένων πράξεων εξαρτάται από τη μέθοδο εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στην περίπτωση της άμεσης κεντρικής διαχείρισης, τα εκτελεστικά καθήκοντα ασκούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, τα εκτελεστικά καθήκοντα μεταβιβάζονται στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης σε τρίτες χώρες, ενώ στο πλαίσιο της έμμεσης κεντρικής διαχείρισης σε άλλους φορείς. Στην περίπτωση της από κοινού διαχείρισης, τα εκτελεστικά καθήκοντα επιμερίζονται μεταξύ της Επιτροπής και διεθνών οργανισμών (άρθρα 53 έως 57 του δημοσιονομικού κανονισμού). Τα εκτελεστικά καθήκοντα πρέπει να συμφωνούν με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και, ως εκ τούτου, απαιτείται ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η διατήρηση ενός αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου, που να περιλαμβάνει κατάλληλη εποπτεία και ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, καθώς και, κατά περίπτωση, δικαστικές διαδικασίες για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ή πλημμελώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων. Ανεξαρτήτως της εφαρμοζόμενης μεθόδου εκτέλεσης, η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων στους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης πράξεων (άρθρο 317 της ΣΛΕΕ).

⁽¹⁾ Οι «ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις» περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, τον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος, τον πίνακα ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις (συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης κατά τομέα).

⁽²⁾ Οι «ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού» περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, καθώς σύνοψη των αρχών του προϋπολογισμού και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁽³⁾ Σε επίπεδο ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, στη διοίκηση περιλαμβάνονται τα Μέλη των θεσμικών οργάνων, οι διευθυντές των οργανισμών, οι κύριοι και δευτερεύοντες διατάκτες, οι υπόλογοι και το υψηλόβαθμο προσωπικό των οικονομικών μονάδων, καθώς και των μονάδων ελέγχου και εσωτερικού ελέγχου. Σε επίπεδο κρατών μελών και δικαιούχων χωρών, στη διοίκηση περιλαμβάνονται οι διατάκτες, οι υπόλογοι και το υψηλόβαθμο προσωπικό των αρχών πληρωμών, των οργανισμών πιστοποίησης και των εκτελεστικών οργανισμών.

⁽⁴⁾ Οι λογιστικοί κανόνες που εξέδωσε ο υπόλογος της Επιτροπής προκύπτουν από τα διεθνή λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS), που εκδίδει η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών ή, ελλείψει αυτών, από τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (International Accounting Standards - IAS) / διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (International Financial Reporting Standards - IFRS), που εκδίδει ο Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, οι «ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις» για το οικονομικό έτος 2009 καταρτίζονται (όπως συμβαίνει από το οικονομικό έτος 2005 και εξής) βάσει των εν λόγω λογιστικών κανόνων που εξέδωσε ο υπόλογος της Επιτροπής, με τους οποίους προσαρμόζονται οι αρχές της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση στο ειδικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι «ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού» εξακολουθούν να βασίζονται, πρωτίστως, στις ταμειακές κινήσεις.

⁽⁵⁾ Πριν εγκριθούν οι ετήσιοι λογαριασμοί από τα θεσμικά όργανα, οι υπόλογοι κάθε θεσμικού οργάνου τούς υπογράφουν, πιστοποιώντας κατά τον τρόπο αυτό ότι αποκόμισαν εύλογη βεβαιότητα ότι οι εν λόγω λογαριασμοί παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της δημοσιονομικής κατάστασης του οργάνου (άρθρο 61 του δημοσιονομικού κανονισμού).

⁽⁶⁾ Οι ετήσιοι λογαριασμοί των οργανισμών καταρτίζονται από τους αντίστοιχους διευθυντές και διαβιβάζονται στον υπόλογο της Επιτροπής μαζί με τη γνώμη του οικείου διοικητικού συμβουλίου. Επιπλέον, οι αντίστοιχοι υπόλογοι υπογράφουν τους λογαριασμούς, πιστοποιώντας κατά τον τρόπο αυτό ότι αποκόμισαν εύλογη βεβαιότητα ότι οι εν λόγω λογαριασμοί παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της δημοσιονομικής κατάστασης του οικείου οργανισμού (άρθρο 61 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Ευθύνη του ελεγκτή

III. Ευθύνη του Συνεδρίου αποτελεί η διατύπωση, βάσει του ελέγχου που αυτό διενεργεί, δήλωσης αξιοπιστίας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς την κανονικότητα των πράξεων. Το Συνέδριο διενήργησε τον έλεγχο του σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας IFAC και τα διεθνή πρότυπα των Ανωτάτων Οργάνων Ελέγχου INTOSAI, στο μέτρο που αυτά εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα εν λόγω πρότυπα ορίζουν ότι το Συνέδριο οφείλει να σχεδιάζει και να διενεργεί τον έλεγχο προκειμένου να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους «ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης» όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων σε αυτούς πράξεων.

IV. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που παρουσιάζονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων σε αυτούς πράξεων. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων είτε ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς είτε σημαντικής μη συμμόρφωσης των υποκειμένων πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι πτυχές του εσωτερικού ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ορθή παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών, καθώς και τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόστηκαν για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των υποκειμένων πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες. Επίσης, ο έλεγχος στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων λογαριασμών και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριότητων.

V. Όσον αφορά τα έσοδα, αφετηρία του ελέγχου του Συνεδρίου σχετικά με τους ίδιους πόρους που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελεί η παραλαβή από την Επιτροπή των μακροοικονομικών μεγεθών που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Στη συνέχεια, το Συνέδριο αξιολογεί τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων, μέχρι την ενσωμάτωσή τους στους οριστικούς λογαριασμούς και την είσπραξη των εισφορών των κρατών μελών. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους, το Συνέδριο εξετάζει τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και αναλύει τη ροή των δασμών που τελούν υπό τελωνειακή επιτήρηση, μέχρι την καταχώριση των ποσών στους οριστικούς λογαριασμούς και την είσπραξή τους από την Επιτροπή.

VI. Το Συνέδριο φρονεί ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώθηκαν είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της δήλωσης αξιοπιστίας του.

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

VII. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι «ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης» παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά⁽⁷⁾, της οικονομικής κατάστασης της Ένωσης την 31η Δεκεμβρίου 2009, καθώς και των αποτελεσμάτων των πράξεων της και των ταμειακών ροών της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και με τους λογιστικούς κανόνες που εξέδωσε ο υπόλογος της Επιτροπής.

VIII. Χωρίς να θέτει υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνεται στο σημείο VII, το Συνέδριο σημειώνει ότι εξακολουθεί να εκκρεμεί η αντιμετώπιση των αδυναμιών στα λογιστικά συστήματα ορισμένων γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής (ιδίως όσον αφορά τη λογιστική καταχώριση των προχρηματοδοτήσεων και τον σχετικό διαχωρισμό των οικονομικών ετών, καθώς και την καταχώριση των τιμολογίων/δηλώσεων δαπανών).

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων στους λογαριασμούς πράξεων

IX. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, τα έσοδα, οι αναλήψεις υποχρεώσεων για όλες τις ομάδες πολιτικής και οι υποκείμενες στους λογαριασμούς πληρωμές για τις ομάδες πολιτικής «Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις» και «Διοικητικές και λοιπές δαπάνες» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

(7) Σύμφωνα με το διεθνές ελεγκτικό πρότυπο 700 «Διατύπωση γνώμης και κατάρτιση έκθεσης σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις» (ISA 700, παράγραφος 35), οι όροι «παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά» και «παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα» είναι ισοδύναμοι.

Χ. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, οι υποκείμενες στους λογαριασμούς πληρωμές για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009 για τις ομάδες πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι», «Συνοχή», «Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές», «Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση» και «Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη» εμφανίζουν σημαντικά σφάλματα. Τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου είναι μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση της απόδοσης δηλωθεισών καθ' υπέρβαση των πραγματικών ή μη επιλέξιμων δαπανών.

9 Σεπτεμβρίου 2010

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΩΝ**Εισαγωγή**

1.1. Δυνάμει του άρθρου 287 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ελεγκτικό Συνέδριο προβαίνει σε δήλωση αξιοπιστίας (την «DAS») προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων. Επίσης, βάσει της Συνθήκης, το Συνέδριο είναι δυνατό να συμπληρώνει τη δήλωση αυτή με ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα δραστηριότητας της ΕΕ.

1.2. Στόχος των εργασιών σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η συγκέντρωση επαρκών και κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων να συνάγεται κατά πόσο τα έσοδα, οι δαπάνες και τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού έχουν καταχωριστεί δεόντως, καθώς και κατά πόσον οι ετήσιοι λογαριασμοί αντικατοπτρίζουν πιστά τόσο την οικονομική κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2009 όσο και τα αποτελέσματα των πράξεων της και των ταμειακών ροών της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή (βλέπε σημεία 1.6 έως 1.20).

1.3. Στόχος των ελεγκτικών εργασιών του Συνεδρίου σχετικά με την κανονικότητα των υποκειμένων στους λογαριασμούς πράξεων για το 2009 είναι η συγκέντρωση επαρκών και κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων, άμεσων ή έμμεσων, βάσει των οποίων να μπορεί να διατυπώσει γνώμη, αφενός, ως προς την τήρηση των ισχυουσών κανονιστικών ή συμβατικών διατάξεων και, αφετέρου, ως προς την ορθότητα των σχετικών υπολογισμών (βλέπε σημεία 1.21 έως 1.25 για τη συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων, καθώς και κεφάλαια 2 έως 9 για περισσότερες λεπτομέρειες).

1.4. Το Συνέδριο ανέλυσε την αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής, ιδίως τις δηλώσεις των γενικών διευθυντών και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της Επιτροπής, καθώς και τη σχετική συγκεφαλαιωτική έκθεση, προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσο παρέχουν ορθή αξιολόγηση της ποιότητας της δημοσιονομικής διαχείρισης, και ιδίως κατά πόσο οι επιφυλάξεις είναι πλήρεις και επαρκείς (βλέπε σημεία 1.27 και 1.28, καθώς και την «Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής» στα κεφάλαια 2 έως 9).

1.5. Επιπλέον, το Συνέδριο εξέτασε τις ρυθμίσεις πραγματοποίησης ανακτήσεων και δημοσιονομικών διορθώσεων, καθώς και κοινοποίησης των σχετικών πληροφοριών (βλέπε σημεία 1.32 έως 1.50).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αξιοπιστία των λογαριασμών*Γενικό πλαίσιο*

1.6. Το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2009, οι οποίοι καταρτίστηκαν από τον υπόλογο της Επιτροπής και εγκρίθηκαν από αυτήν σύμφωνα με το άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού της 25ης Ιουνίου 2002⁽⁸⁾, και στη συνέχεια περιήλθαν στο Συνέδριο στις 23 Ιουλίου 2010. Οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν τις «ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις» —οι οποίες καλύπτουν, ιδίως, τον ισολογισμό, όπου παρουσιάζονται τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο τέλος του οικονομικού έτους, καθώς και τον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος— και τις «ενοποιημένες εκδόσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού», οι οποίες καλύπτουν τα έσοδα και τις δαπάνες για το συγκεκριμένο έτος.

Διαπιστώσεις για το οικονομικό έτος 2009

1.7. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου σχετικά με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις διαπιστώθηκε ότι αυτές δεν περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες. Ωστόσο, το Συνέδριο εφιστά την προσοχή στα ακόλουθα θέματα, τα οποία είχαν ήδη αναφερθεί το 2008 και τα προγενέστερα έτη και αφορούν:

- την απουσία ή τον ελλιπή χαρακτήρα των δηλώσεων πληρότητας των υπολόγων για ορισμένους οργανισμούς των οποίων οι λογαριασμοί ενοποιούνται με αυτούς της Επιτροπής (βλέπε σημείο 1.8);
- τα τοπικά συστήματα δημοσιονομικής διαχείρισης, όπως επεσήμανε ο υπόλογος της Επιτροπής (βλέπε σημεία 1.9 και 1.10);
- την αντιμετώπιση των προχρηματοδοτήσεων και των πληρωτέων λογαριασμών κατά τη διάρκεια του έτους και κατά τη διαδικασία διαχωρισμού των οικονομικών ετών (βλέπε σημεία 1.11 έως 1.13);
- τα στοιχεία που αφορούν ανακτήσεις κατόπιν παρατυπιών (βλέπε σημεία 1.14 έως 1.19).

1.7. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη συνεχιζόμενη θετική αξιολόγηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών.

- Η Επιτροπή έχει επιτελέσει πρόοδο σ' αυτόν τον τομέα και υπογραμμίζει τις βελτιώσεις που σημειώθηκαν σ' αυτές τις γνωστοποιήσεις στους λογαριασμούς 2009. Η σημείωση 6 βελτιώθηκε και διευρύνθηκε έτσι ώστε να παρέχει πληρέστερη ενημέρωση για όλες τις πτυχές της διαδικασίας ανακτήσεων.

⁽⁸⁾ Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1525/2007 (ΕΕ L 343 της 27.12.2007, σ. 9) ορίζει ότι οι οριστικοί λογαριασμοί διαβιβάζονται πριν από την 31η Ιουλίου του επόμενου οικονομικού έτους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δήλωση πληρότητας του υπολόγου

1.8. Ο υπόλογος της Επιτροπής επεσήμανε στη δήλωση πληρότητας σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς ότι οι υπόλογοι τριών ενοποιημένων μονάδων είχαν παραλείψει ή τροποποιήσει ορισμένες θέσεις. Πιο συγκεκριμένα, δεν παρασχέθηκαν οι απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την επικύρωση των λογιστικών και τοπικών συστημάτων ⁽⁹⁾.

Επικύρωση των τοπικών συστημάτων δημοσιονομικής διαχείρισης ⁽¹⁰⁾

1.9. Λόγω συνεχιζόμενων προβλημάτων στη διαχείριση των μεταβατικών λογαριασμών και των λογιστικών διαδικασιών σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού, ο υπόλογος της Επιτροπής εξακολουθούσε να μην είναι σε θέση να επικυρώσει τα τοπικά συστήματα δύο γενικών διευθύνσεων ⁽¹¹⁾.

1.10. Η πλειονότητα των συστάσεων του υπολόγου από τα προηγούμενα έτη εφαρμόστηκε. Τα λοιπά ζητήματα δεν είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην αξιοπιστία των λογαριασμών το 2009, αλλά λόγω της φύσης και της σημασίας τους η Επιτροπή πρέπει να εξακολουθήσει να τους αφιερώνει προσοχή, ιδίως όσον αφορά ορισμένες πτυχές των διαδικασιών διαχωρισμού των οικονομικών ετών, την εκκαθάριση και την καταχώριση των προχρηματοδοτήσεων, την έγκαιρη καταχώριση πράξεων και τη συνάφεια των δεδομένων μεταξύ των τοπικών συστημάτων και του ABAC.

Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και διαδικασίες διαχωρισμού των οικονομικών ετών

1.11. Το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο αντιπροσωπευτικών δειγμάτων προχρηματοδοτήσεων, ύψους 48 827 εκατομμυρίων ευρώ μετά τη διαδικασία διαχωρισμού των οικονομικών ετών, καθώς και τιμολογίων/δηλώσεων δαπανών, ύψους 15 260 εκατομμυρίων ευρώ. Εντόπισε λογιστικά σφάλματα χωρίς σημαντική συνολική δημοσιονομική επίπτωση, αλλά με μεγάλη συχνότητα. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης της ακρίβειας των βασικών λογιστικών δεδομένων σε επίπεδο ορισμένων γενικών διευθύνσεων. Τα συνηθέστερα είδη σφάλματος είναι τα εξής:

- απουσία εγγραφών ή διπλές εγγραφές,
- εγγραφή λανθασμένων ποσών,
- εγγραφή πράξεων σε λανθασμένο λογαριασμό.

1.8. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι από τις συνολικά 40 ελεγχθείσες οντότητες μόνο 3 από αυτές δεν παρέσχον τις πλήρεις πληροφορίες που ζητήθηκαν στις δηλώσεις πληρότητας που έστειλαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αυτό αποτελεί σημαντική βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

1.9. Αμφότερες οι Γενικές Διευθύνσεις, RELEX και JLS, πραγματοποίησαν σταθερή πρόοδο κατά το 2009 στην αντιμετώπιση διαπιστωμένων ανεπαρειών. Ο υπόλογος της Επιτροπής θα συνεχίσει να απαιτεί περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την πλήρη επικύρωση των τοπικών συστημάτων.

1.11. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διαπίστωσε σημαντικά λάθη που να επηρεάζουν τους λογαριασμούς, βάσει του δειγματοληπτικού του ελέγχου. Θα συνεχίσει να εργάζεται για να βελτιώσει την ακρίβεια των λογιστικών δεδομένων της με δράσεις που είναι σε εξέλιξη, όπως το σχέδιο λογιστικής ποιότητας και η επικύρωση των τοπικών συστημάτων.

⁽⁹⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα, Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία και Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα.

⁽¹⁰⁾ Πολλές γενικές διευθύνσεις χρησιμοποιούν τα δικά τους τοπικά συστήματα τεχνολογίας των πληροφοριών για τους σκοπούς της δημοσιονομικής διαχείρισης και τη δημιουργία πράξεων που αποστέλλονται στο κεντρικό σύστημα λογιστικής (ABAC), μέσω μιας διεπαφής. Σύμφωνα με το άρθρο 61 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του δημοσιονομικού κανονισμού, ο υπόλογος επικυρώνει τα εν λόγω συστήματα προκειμένου να αξιολογήσει την ορθή λειτουργία τους.

⁽¹¹⁾ Γενική Διεύθυνση Εξωτερικών Σχέσεων και Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.12. Όσον αφορά τη λογιστική καταχώριση των προχρηματοδοτήσεων, το Συνέδριο εντόπισε επίσης τα εξής προβλήματα:

- Η εκκαθάριση των εκκρεμών προχρηματοδοτήσεων δεν πραγματοποιείται πάντοτε ορθά. Ορισμένες εκκαθαρίσεις είτε δεν πραγματοποιήθηκαν καθόλου είτε αφορούσαν λανθασμένα ποσά. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε μη σημαντική υπερεκτίμηση στο υπόλοιπο των προχρηματοδοτήσεων στο τέλος του έτους.
- Ορισμένες γενικές διευθύνσεις έρευνας δεν επεξεργάζονται τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο και τις σχετικές πραγματοποιηθείσες δαπάνες, ούτε εκκαθαρίζουν την αντίστοιχη προχρηματοδότηση σύμφωνα με την εν λόγω πρόοδο, αλλά χρησιμοποιούν προσεγγίσεις κατά τον καθορισμό του διαχωρισμού των οικονομικών ετών (π.χ. *pro rata temporis*).

1.13. Όσον αφορά τα τιμολόγια/τις δηλώσεις δαπανών, ορισμένες γενικές διευθύνσεις δεν τήρησαν την απαίτηση καταχώρισης των τιμολογίων και των δηλώσεων δαπανών εντός πέντε εργάσιμων ημερών ⁽¹²⁾ μετά την παραλαβή τους.

Στοιχεία που αφορούν ανακτήσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις

1.14. Ο έλεγχος του Συνεδρίου κατέδειξε ότι η παρουσίαση, εκ μέρους της Επιτροπής, των αριθμητικών στοιχείων σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις ανακτήσεις ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της (βλέπε επίσης σημεία 1.37 έως 1.50).

1.15. Ενώ ορισμένες υπηρεσίες παρουσιάζουν αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις υπό εξέλιξη μόνον όταν συντάσσεται επιστολή τελικής θέσης, άλλες υπηρεσίες στηρίζουν τους υπολογισμούς τους σε στατιστικές εκτιμήσεις με παρέκταση των εμπειριών του παρελθόντος, περιλαμβάνοντας διορθώσεις ακόμη και για ποσά σχετικά με τα οποία δεν έχει ξεκινήσει ακόμη η διαδικασία εκκαθάρισης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.12.

- Η Επιτροπή θα αναλύσει την κατάσταση όσον αφορά την προχρηματοδότηση των διαφόρων υπηρεσιών και θα λάβει διορθωτικά μέτρα όπου είναι αναγκαίο.
- Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι πρέπει να γίνουν βελτιώσεις σ' αυτές τον τομέα. Το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται ήδη με πρωτοβουλίες όπως το πρόγραμμα λογιστικής ποιότητας και άλλες κεντρικές κατευθυντήριες γραμμές και έλεγχοι των λογιστικών υπηρεσιών.

1.13. Οι Γενικές Διευθύνσεις ανέλαβαν τις δράσεις που είναι αναγκαίες για τη μείωση των καθυστερήσεων και σημειώθηκαν βελτιώσεις. Οι καθυστερήσεις στην καταχώριση των δηλώσεων τιμολογίων/δαπανών αντιμετωπίζονται επί του παρόντος ως μέρος του σχεδίου λογιστικής ποιότητας.

1.14. Η Επιτροπή παραπέμπει στις απαντήσεις της γι' αυτό το θέμα που έδωσε στα σημεία 1.38-1.50.

1.15. Όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται σε ανακτήσεις βρίσκονται πλέον σε μία γνωστοποίηση, στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών. Περισσότερο λεπτομερείς πληροφορίες περιλαμβάνονται στις «χρηματοοικονομικές διορθώσεις υπό εξέλιξη». Σύμφωνα με τις λογιστικές μεθόδους και τις γενικώς αποδεκτές λογιστικές αρχές, η Επιτροπή δύναται να χρησιμοποιήσει εκτιμήσεις για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών. Αυτό ισχύει για το ποσό των δαπανών το οποίο θα αποκλειστεί ενδεχομένως από τη χρηματοδότηση ΕΕ βάσει τέτοιων μελλοντικών αποφάσεων συμμόρφωσης. Η εκτίμηση αυτή λαμβάνει υπόψη τις περισσότερο αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Επειδή ορισμένες διορθώσεις αποφασίζονται ανά οικονομικό έτος δαπανών είναι ως εκ τούτου εφικτό να υπολογιστεί ο μέσος όρος των διορθώσεων ανά κλεισμένο οικονομικό έτος και να γίνει παρέκταση του ποσοστού αυτού σε πιο πρόσφατα οικονομικά έτη για τα οποία οι έλεγχοι είναι ακόμα σε εξέλιξη.

Η αξιοπιστία αυτής της εκτίμησης αξιολογείται βάσει της σύγκρισης με τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων σε εξέλιξη για τα προηγούμενα έτη όταν αυτές οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες.

⁽¹²⁾ Σύμφωνα με τις εσωτερικές κατευθυντήριες οδηγίες του υπολόγου της Επιτροπής, της 10.7.2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.16. Οι πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες δημοσιονομικών διορθώσεων (αποσύρσεις και ανακτήσεις) που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τον τομέα της Συνοχής και οι οποίες περιλαμβάνονται στη σημείωση 6 των οικονομικών καταστάσεων δεν είναι ακόμη πλήρεις και αξιόπιστες (βλέπε επίσης σημείο 4.31).

1.17. Βάσει της εξέτασης του έργου των οργανισμών πιστοποίησης και της σχετικής ανάλυσης της Επιτροπής, το Συνέδριο εκφράζει εκ νέου αμφιβολίες όσον αφορά την αξιοπιστία των απαιτήσεων από τα κράτη μέλη στον τομέα της Γεωργίας (λογαριασμοί οφειλετών του ΕΓΤΕ) ⁽¹³⁾ (βλέπε επίσης σημείο 3.54).

1.18. Μολονότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την πιθανότητα μεταγενέστερης διόρθωσης ορισμένων πληρωμών από τις υπηρεσίες της Επιτροπής ή από τα κράτη μέλη, εξακολουθούν να μην επισημαίνονται στις σημειώσεις τα ποσά και οι τομείς δαπανών που ενδέχεται να υποβληθούν σε περαιτέρω επαληθεύσεις και σε διαδικασίες εκκαθάρισης λογαριασμών ⁽¹⁴⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.16. Τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή κατά το πρώτο ήμισυ του 2010 όσον αφορά το έτος 2009 περιλαμβάνονται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών. Η επιτόπια εξέταση των στοιχείων των κρατών μελών που διενήργησε η Επιτροπή έδειξε ότι τα συστήματα καταχώρισης και κοινοποίησης δεδομένων δεν είναι ακόμα πλήρως αξιόπιστα σε όλα τα κράτη μέλη (βλέπε επίσης απαντήσεις στα σημεία 1.34 και 1.36). Η Επιτροπή παρακολουθεί οποιαδήποτε ανακολουθία σ' αυτά τα στοιχεία και προβαίνει σε συστάσεις στα κράτη μέλη με σκοπό τη βελτίωση.

Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης στην απάντησή της στην παράγραφο 4.31.

1.17. Η Επιτροπή έλαβε από τους οργανισμούς πιστοποίησης (εξωτερικοί επαγγελματικοί οργανισμοί ελέγχου) αξιόπιστες πληροφορίες για τους οφειλότες σε ότι αφορά την εκκαθάριση και τη λογιστική οργάνωση. Διορθώσεις που ανέρχονται σε 14,8 εκατ. ευρώ προτάθηκαν από την Επιτροπή όσον αφορά το δημοσιονομικό έτος 2009 βάσει της αξιολόγησης των ασφαλισμάτων στην οποία προέβη, ασφαλισμάτων που διαπίστωσαν οι οργανισμοί πιστοποίησης στις εκθέσεις τους. Τα δημοσιονομικά σφάλματα που διαπιστώθηκαν παρακολουθούνται μέσω των τακτικών διαδικασιών εκκαθάρισης των λογαριασμών.

1.18. Ο δημοσιονομικός κανονισμός επιτρέπει στην Επιτροπή να προβαίνει σε ελέγχους όλων των δαπανών για αρκετά έτη μετά το πραγματικό έτος δαπάνης. Οι λογαριασμοί δεν θα έπρεπε να συνεπάγονται ότι, λόγω των ελέγχων σε μελλοντικά έτη, όλες οι σχετικές δαπάνες παραμένουν υπό αίρεση αποδοχής. Διαφορετικά, κάθε δαπάνη του προϋπολογισμού θα μπορούσε να θεωρηθεί προσωρινή μέχρι τη διενέργεια του εκ των υστέρων ελέγχου ή την παρέλευση της καλούμενης προθεσμίας παραγραφής. Όταν τα ποσά των ενδεχόμενων ανακτήσεων είναι προσδιορίσιμα ποσοτικά, αυτά γνωστοποιούνται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών.

Στον τομέα της γεωργίας, λαμβάνεται απόφαση δημοσιονομικής εκκαθάρισης περίπου έξι μήνες μετά το τέλος του εξεταζόμενου οικονομικού έτους, μέσω της οποίας η Επιτροπή καθορίζει το ποσό των δαπανών που αναγνωρίζονται ότι βαρύνουν τον προϋπολογισμό ΕΕ για εκείνο το έτος. Αυτός ο ρόλος της απόφασης δημοσιονομικής εκκαθάρισης δεν αμφισβητείται από το γεγονός ότι ακολούθως ενδέχεται να επιβληθούν δημοσιονομικές διορθώσεις στα κράτη μέλη μέσω αποφάσεων συμμόρφωσης. Το ποσό των δαπανών το οποίο ενδέχεται να αποκλειστεί από τη χρηματοδότηση ΕΕ μέσω μελλοντικών αποφάσεων συμμόρφωσης γνωστοποιείται σε μια σημείωση των οικονομικών καταστάσεων.

⁽¹³⁾ Βλέπε σημείο 5.61 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2006, σημείο 5.44 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2007 και σημείο 5.56 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2008.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε σημεία 1.10 και 1.11 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2002, σημεία 1.12 και 1.13 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2003, σημείο 1.57 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2004, σημείο 1.34 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2005, σημείο 1.28 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2007.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.19. Δεδομένης της πολυπλοκότητας των μηχανισμών ανάκτησης και δημοσιονομικών διορθώσεων, την ανομοιογενή φύση των στοιχείων που αυτοί επεξεργάζονται και την ανάγκη διαφανούς και συνεκτικής παρουσίασης των πληροφοριών (βλέπε επίσης σημεία 1.37 έως 1.50), η Επιτροπή πρέπει να διευκρινίσει τις κατευθυντήριες οδηγίες της όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες σχετικά με την αναγνώριση των εσόδων και με τα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, προκειμένου να καθορίσει τις απαιτήσεις στον τομέα της λογιστικής καταχώρισης και της παρουσίασης.

Μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού του Galileo

1.20. Όσον αφορά το πρόγραμμα Galileo, τον Ιούλιο του 2008 η ιδιοκτησία όλων των στοιχείων ενεργητικού που δημιουργήθηκαν, αναπτύχθηκαν ή αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του μεταφέρθηκε νομικά στην Ένωση, βάσει κοινού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾. Ωστόσο, οι συμφωνίες μεταφοράς που συνήφθησαν δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί πλήρως. Το σύνολο των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής (περίπου 2 000 εκατομμύρια ευρώ) αντιμετωπίζεται ως δαπάνες έρευνας. Δεν υπάρχει αντίκτυπος στον ισολογισμό για το 2009, αλλά η Επιτροπή πρέπει να εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίσει ότι όλες οι αναγκαίες πληροφορίες θα είναι διαθέσιμες κατά τη χρονική στιγμή της μεταφοράς, έτσι ώστε να εξασφαλιστούν αποτελεσματικά τα στοιχεία ενεργητικού.

Κανονικότητα των πράξεων και αποτελεσματικότητα των συστημάτων

Δομή των ειδικών εκτιμήσεων στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας

1.21. Το Συνέδριο διατυπώνει ειδικές εκτιμήσεις στο κεφάλαιο 2 σχετικά με τα έσοδα και στα κεφάλαια 3 έως 9 σχετικά με τις ομάδες των τομέων πολιτικής στο πλαίσιο των οποίων ο προϋπολογισμός καταρτίζεται βάσει δραστηριοτήτων (ΠΒΔ) (βλέπε **πίνακα 1.1**). Κάθε ειδική εκτίμηση περιλαμβάνει εισαγωγή, διαπιστώσεις και συμπεράσματα όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων, την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και την αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής, καθώς και παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.19. Η Επιτροπή πληροί τις απαιτήσεις γνωστοποίησης που προβλέπονται στους λογιστικούς της κανόνες, κυρίως στους κανόνες 2, 4 και 10.

Στα διεθνή πρότυπα δεν περιλαμβάνονται γενικές οδηγίες για τη διενέργεια αυτών των συγκεκριμένων, μη λογιστικών, γνωστοποιήσεων. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Επιτροπή βελτίωσε την παρουσίαση αυτών των πληροφοριών.

1.20. Η μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού που δημιουργούνται δεν προβλέπεται μέχρι την ολοκλήρωση της φάσης επικύρωσης σε κατάσταση τροχιάς (IOV), που αναμένεται κατά τη διάρκεια του 2012. Η Επιτροπή εργάζεται ήδη στενά με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ESA) για να διασφαλίσει ότι τη στιγμή αυτής της μεταβίβασης όλες οι απαραίτητες λογιστικές και τεχνικές πληροφορίες θα είναι διαθέσιμες για να διασφαλίσουν την ομαλή διαδοχή.

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, σχετικά με τη συνέχιση της υλοποίησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων δορυφορικής ραδιοπλοήγησης (EGNOS και Galileo) (ΕΕ L 196 της 24.7.2008, σ. 1).

Πίνακας 1.1 — Εκτέλεση των δαπανών για το 2009 κατά κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης

(εκατομμύρια ευρώ)

Τμήματα (Τμ.) και τίτλοι (Τ) ⁽¹⁾ που αντιστοιχούν στην ονοματολογία του προϋπολογισμού για το 2009 κατά κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου	Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2009 ⁽²⁾ ⁽³⁾
Κεφάλαια της ετήσιας έκθεσης	
Γεωργία και φυσικοί πόροι	56 318
Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη (Τ. 05)	
Περιβάλλον (Τ. 07)	
Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις (Τ. 11)	
Υγεία και προστασία των καταναλωτών (Τ. 17)	
Συνοχή	35 467
Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις (Τ. 04)	
Περιφερειακή πολιτική (Τ. 13)	
Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές	7 966
Έρευνα (Τ. 08)	
Ενέργεια και μεταφορές (Τ. 06)	
Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας (Τ. 09)	
Άμεση έρευνα (Τ. 10)	
Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση	6 596
Εξωτερικές σχέσεις (Τ. 19)	
Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ (Τ. 21)	
Διεύρυνση (Τ. 22)	
Ανθρωπιστική βοήθεια (Τ. 23)	
Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη	2 153
Εκπαίδευση και πολιτισμός (Τ. 15)	
Επικοινωνία (Τ. 16)	
Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (Τ. 18)	
Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	732
Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις (Τ. 01)	
Επιχειρήσεις (Τ. 02)	
Ανταγωνισμός (Τ. 03)	
Εσωτερική αγορά (Τ. 12)	
Εμπόριο (Τ. 20)	
Διοικητικές δαπάνες	9 129
Κοινοβούλιο (Τμ. I)	
Συμβούλιο (Τμ. II)	
Επιτροπή (Τμ. III)	
Δικαστήριο (Τμ. IV)	
Ελεγκτικό Συνέδριο (Τμ. V)	
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Τμ. VI)	
Επιτροπή των Περιφερειών (Τμ. VII)	
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής (Τμ. VIII)	
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (Τμ. IX)	
Γενικό σύνολο	118 361

⁽¹⁾ Οι τίτλοι 14 και 24 έως 31 του τμήματος III του γενικού προϋπολογισμού, οι οποίοι αφορούν πρωτίστως τις διοικητικές δαπάνες, περιλαμβάνονται στο τμήμα του κεφαλαίου 9 που αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

⁽²⁾ Οι διοικητικές δαπάνες αφαιρούνται από τις σχετικές ομάδες πολιτικής και παρουσιάζονται χωριστά με ιδιαίτερο τίτλο. Κατά συνέπεια, υπάρχουν διαφορές σε σύγκριση με τα κεφάλαια 3 έως 8.

⁽³⁾ Στο σημείο «Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου» των κεφαλαίων 3 έως 8 παρέχονται εξηγήσεις σχετικά με τις δαπάνες που ελέγχθηκαν για κάθε ομάδα πολιτικής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διαπιστώσεις για το οικονομικό έτος 2009

1.22. Όσον αφορά τα έσοδα⁽¹⁶⁾ (117 285 εκατομμύρια ευρώ), τις αναλήψεις υποχρεώσεων για όλες τις ομάδες πολιτικής και τις πληρωμές για την ομάδα πολιτικής «Διοικητικές και λοιπές δαπάνες» (9 129 εκατομμύρια ευρώ), το Συνέδριο εκτιμά ότι τα σφάλματα έχουν δημοσιονομική επίπτωση κάτω του 2 % των συνολικών ποσών (βλέπε **πίνακα 1.2**) και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου είναι αποτελεσματικά (βλέπε επίσης σημεία 2.33 έως 2.38 και 9.28 έως 9.29).

1.23. Στις ομάδες πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι» (56 318 εκατομμύρια ευρώ), «Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές» (7 966 εκατομμύρια ευρώ), «Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση» (6 596 εκατομμύρια ευρώ) και «Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη» [2 153 εκατομμύρια ευρώ⁽¹⁷⁾], το Συνέδριο εκτίμησε το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων μεταξύ του 2 % και του 5 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν, αλλά για την ομάδα πολιτικής «Συνοχή» (23 081 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία αντιστοιχούν σε απόδοση πιστοποιημένων δαπανών), το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων είναι άνω του 5 % (βλέπε σημεία 3.70, 4.34, 5.45, 6.51 και 7.18, καθώς και τον **πίνακα 1.2**). Για τις εν λόγω ομάδες πολιτικής⁽¹⁸⁾, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου είναι μερικώς αποτελεσματικά (βλέπε σημεία 3.71 έως 3.72, 4.36, 5.46 έως 5.48, 6.52 και 7.19).

1.23. Όσον αφορά τη γεωργία και τους φυσικούς πόρους, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσοστό σφάλματος είναι στο χαμηλότερο επίπεδο του φάσματος που ανέφερε το Ελεγκτικό Συνέδριο, επιβεβαιώνοντας έτσι τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών. Οι κίνδυνοι που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι γνωστοί στην Επιτροπή η οποία τους αντιμετωπίζει όπως αποδεικνύεται από τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

Επιπλέον, οι διαδικασίες εκκαθάρισης όσον αφορά τη συμμόρφωση διασφαλίζουν ότι ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό ΕΕ είναι καλυμμένος επαρκώς. Όσον αφορά την ομάδα πολιτικής «Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη», η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος για την περάτωση υπερβαίνει ελαφρώς το 2 %.

Για να αποφύγει τη σώρευση προχρηματοδότησης στον ισολογισμό της, η Επιτροπή πρότεινε τον Μάιο 2010 την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού, για να διασφαλίσει ότι οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές εκκαθαρίζονται σε εύθετο χρόνο.

Όσον αφορά την ομάδα πολιτικής «Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές», η Επιτροπή χαιρετίζει τη θετική τάση στη μείωση των σφαλμάτων που επεσήμανε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το αποτέλεσμα αυτό συμφωνεί με τα πορίσματα της Επιτροπής.

Όσον αφορά την ομάδα πολιτικής «Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση», η Επιτροπή χαιρετίζει την αύξηση στη «συχνότητα» των πράξεων τις οποίες το Συνέδριο κρίνει ότι είναι πλήρως «κανονικές» (83 %) σε σχέση με τα στοιχεία για το 2008 και 2007.

Όσον αφορά τον τομέα συνοχής, σημειώθηκε σημαντική μείωση στο ποσοστό σφάλματος σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Η συχνότητα των σφαλμάτων μειώθηκε επίσης κατά τα τελευταία τρία έτη, από 54 % στην ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2007 σε 36 % του τρέχοντος έτους, όπως επισημάνθηκε στο παράρτημα 4.1 της έκθεσης του Συνεδρίου (βλέπε επίσης απαντήσεις στα σημεία 1.26 και 4.34).

⁽¹⁶⁾ Όσον αφορά την εμβέλεια του ελέγχου των εσόδων, βλέπε σημεία 2.7 έως 2.14.

⁽¹⁷⁾ Εκ των οποίων 1 881 εκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούν σε προπληρωμές και 272 εκατομμύρια ευρώ σε ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές. Οι τελευταίες αφορούν κλεισίματα και τακτοποιήσεις σχετικά με δαπάνες ύψους 1 399 εκατομμυρίων ευρώ, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο δραστηριοτήτων/έργων που είχαν ξεκινήσει κυρίως το 2004 και το 2005 αλλά εγκρίθηκαν από την Επιτροπή μόλις το 2009 (βλέπε σημεία 7.8 και 7.19).

⁽¹⁸⁾ Όσον αφορά την ομάδα πολιτικής «Συνοχή», η πλειονότητα των εργασιών σχετικά με τα συστήματα αφορά τη νέα περίοδο και συνίστατο σε εξέταση της συμφωνίας των συστημάτων με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Τα συστήματα αξιολογήθηκαν ως «μερικώς σύμφωνα».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.24. Για την ομάδα πολιτικής «Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις» (732 εκατομμύρια ευρώ), το Συνέδριο εκτιμά το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων κάτω του 2 % των συνολικών πληρωμών (βλέπε σημείο 8.30 και **πίνακα 1.2**) και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου είναι μερικώς αποτελεσματικά (βλέπε σημείο 8.31).

1.25. Το Συνέδριο εκτιμά ότι οι δαπάνες, στο σύνολό τους, εμφανίζουν σημαντικά σφάλματα (σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων κυμαίνεται μεταξύ 2 % και 5 %) και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου σχετικά με τις πληρωμές είναι, κατά γενικό κανόνα, μερικώς αποτελεσματικά.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.25. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη συνολική αξιολόγηση και επισημαίνει ότι το συνολικό ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε για όλα τα κεφάλαια από κοινού έπεσε σημαντικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, συμπεριλαμβανομένου του 2009. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη μείωση του αριθμού των πράξεων που παρουσιάζουν σφάλματα.

Πίνακας 1.2 — Σύνοψη των διαπιστώσεων του 2009 σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

Ειδικές εκτιμήσεις	Έσοδα ή επιχειρησιακές δαπάνες (εκατομμύρια ευρώ)	Σημεία της ετήσιας έκθεσης	Λειτουργία των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου	Κατηγορία σφαλμάτων
Έσοδα	117 285	2.33-2.34		
Γεωργία και φυσικοί πόροι	56 318	3.71-3.73		
Συνοχή	35 467	4.34-4.36	(¹)	(²)
Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές	7 966	5.45-5.46		
Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση	6 596	6.51-6.52		
Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη	2 153	7.18-7.19	(³)	
Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	732	8.30-8.31		
Διοικητικές και λοιπές δαπάνες	9 129	9.28-9.29		

Ο ανωτέρω πίνακας συνοψίζει τη συνολική αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου, όπως αυτά περιγράφονται στα σχετικά κεφάλαια, και παρουσιάζει τα γενικά αποτελέσματα των ελέγχων επαλήθευσης του Συνεδρίου. Ο πίνακας δίνει έμφαση στα βασικά στοιχεία, αλλά δεν μπορεί να συμπεριλάβει όλες τις σχετικές λεπτομέρειες (ιδίως όσον αφορά τις αδυναμίες των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου και τα είδη σφαλμάτων). Για τον λόγο αυτό είναι αναγκαία η αναδρομή στο κύριο μέρος της έκθεσης, στο πλαίσιο της μεθοδολογίας στην οποία βασίζεται ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου του Συνεδρίου (βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημεία 3 έως 18).

Υπόμνημα:

Λειτουργία των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό (⁴)
	Μη αποτελεσματικό

Κατηγορίες σφαλμάτων (⁵)

	Κάτω του 2 % (κάτω του ορίου σημαντικότητας)
	Μεταξύ 2 % και 5 %
	Άνω του 5 %

(¹) Η πλειονότητα των εργασιών σχετικά με τα συστήματα αφορά τη νέα περίοδο και συνίστατο σε εξέταση της συμφωνίας των συστημάτων με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Τα συστήματα αξιολογήθηκαν ως «μερικώς σύμφωνα» (βλέπε σημείο 4.36).

(²) Ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές προς απόδοση πιστοποιημένων δαπανών, ύψους 23 081 εκατομμυρίων ευρώ (βλέπε σημείο 4.15).

(³) Η αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου βασίζεται στην εξέταση του συστήματος της Επιτροπής για το κλείσιμο των προγραμμάτων και έργων (βλέπε σημείο 7.19).

(⁴) Τα συστήματα κατατάσσονται ως «μερικώς αποτελεσματικά» στις περιπτώσεις όπου κρίθηκε ότι ορισμένοι μηχανισμοί ελέγχου λειτουργούν επαρκώς, ενώ άλλοι όχι. Κατά συνέπεια, στο σύνολό τους, ενδεχομένως να μην επιτυγχάνουν τον περιορισμό σε αποδεκτό επίπεδο των σφαλμάτων που επηρεάζουν τις υποκείμενες πράξεις.

(⁵) Το Συνέδριο αποφάσισε να παρουσιάσει τα ποσοστά σφάλματος (βλέπε **παράρτημα 1.1**, σημεία 8 έως 12) σε τρία διαστήματα. Αυτές οι κατηγορίες σφαλμάτων δεν μπορούν να ερμηνευθούν ως διάστημα εμπιστοσύνης (με τη στατιστική έννοια του όρου).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύγκριση με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών

1.26. Τα αποτελέσματα ελέγχου του Συνεδρίου καταδεικνύουν, σε σύγκριση με το 2008, αύξηση όσον αφορά τις εκτιμήσεις του για το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων που περιέχουν οι πληρωμές για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι»⁽¹⁹⁾ και σημαντική μείωση όσον αφορά τις εκτιμήσεις του για το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων που περιέχουν οι πληρωμές για την ομάδα πολιτικής «Συνοχή»⁽²⁰⁾. Εξεταζόμενα από κοινού, τα εν λόγω αποτελέσματα επιβεβαιώνουν ότι το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων για τις πληρωμές στο σύνολό τους, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου, μειώνεται συνεχώς κατά τα τελευταία έτη.

1.26. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη θετική δήλωση του Συνεδρίου όσον αφορά τη βελτίωση της συνολικής κατάστασης με την πάροδο των ετών. Για το 2009 η μεγάλη μείωση του ποσοστού σφάλματος στη συνοχή υπεραντισταθμίζει τη μικρή αύξηση στη γεωργία, καταλήγοντας έτσι σε μια περισσότερο βελτιωμένη συνολική κατάσταση.

Όσον αφορά τη γεωργία και τους φυσικούς πόρους, η άποψη της Επιτροπής είναι ότι το ποσοστό σφάλματος συνεχίζει να κυμαίνεται περίπου στο 2. Όσον αφορά τη συνοχή, η μείωση του κατώτατου ορίου σφάλματος από 11 % σε 3 % φαίνεται να επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των ενισχυμένων διατάξεων ελέγχου στο κανονιστικό πλαίσιο για το 2007-2013, καθώς και τον πρώτο αντίκτυπο του σχεδίου δράσης της Επιτροπής 2008 για την ενίσχυση του εποπτικού της ρόλου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αναστολής και διόρθωσης. Οι αναστολές ενδέχεται να συνεπάγονται μια αντιστάθμιση στην πλήρη εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για να διασφαλίσει ότι το ποσοστό σφάλματος θα μειωθεί περαιτέρω.

Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και δηλώσεις των γενικών διευθυντών

1.27. Όλοι οι γενικοί διευθυντές ανέφεραν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους ότι αποκόμισαν εύλογη βεβαιότητα ότι οι πόροι που τους χορηγήθηκαν χρησιμοποιήθηκαν για τους καθορισμένους σκοπούς και ότι τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που είχαν καθιερώσει εξασφάλισαν την κανονικότητα των πράξεων. Εντούτοις, 13 από τις κύριες γενικές διευθύνσεις ή υπηρεσίες που κατήρτισαν δήλωση το 2009 διατύπωσαν μία ή περισσότερες επιφυλάξεις, η πλειονότητα των οποίων αφορά αδυναμίες σχετικές με την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων⁽²¹⁾.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε σημεία 3.18 έως 3.19 και **παράρτημα 3.1** «Αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου πράξεων για την ομάδα πολιτικής "Γεωργία και φυσικοί πόροι"» της παρούσας έκθεσης, καθώς και την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημεία 5.13 έως 5.14 και παράρτημα 5.1, μέρος 1 «Κύρια χαρακτηριστικά του δοκιμαστικού ελέγχου πράξεων βάσει δείγματος».

⁽²⁰⁾ Βλέπε σημεία 4.17 έως 4.19 και **παράρτημα 4.1** «Αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου πράξεων για τη Συνοχή» της παρούσας έκθεσης, καθώς και την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημεία 6.16 έως 6.17 και παράρτημα 6.1, μέρος 1 «Κύρια χαρακτηριστικά του δοκιμαστικού ελέγχου πράξεων βάσει δείγματος».

⁽²¹⁾ Ο συνολικός αριθμός επιφυλάξεων αυξήθηκε από 15 το 2008 σε 20 το 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.28. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι δηλώσεις των γενικών διευθυντών παρέσχαν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων για τα έσοδα, καθώς και για τις ομάδες πολιτικής «Συνοχή», «Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές», «Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη», «Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις» και «Διοικητικές και λοιπές δαπάνες» (βλέπε σημεία 2.32, 4.33, 5.44, 7.17, 8.29 και 9.11). Για την ομάδα πολιτικής «Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση», οι Γενικές Διευθύνσεις Ανθρωπιστικής Βοήθειας, Διεύρυνσης και Εξωτερικών σχέσεων παρέσχαν ορθή αξιολόγηση (βλέπε σημείο 6.49), ενώ το Γραφείο Συνεργασίας EuropeAid παρέσχε μερικώς μόνον ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων (βλέπε σημείο 6.50). Για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι», το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι δηλώσεις και των γενικών διευθυντών παρέσχαν μερικώς μόνον ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων (βλέπε σημεία 3.66 έως 3.69).

Συγκεφαλαιωτική έκθεση της Επιτροπής

1.29. Εγκρίνοντας τη συγκεφαλαιωτική έκθεση, η Επιτροπή αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη της ⁽²²⁾ για την επιχειρησιακή εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη της ⁽²³⁾. Η εν λόγω έκθεση είναι η πρώτη που εγκρίθηκε κατά τη θητεία της παρούσας Επιτροπής. Η Επιτροπή φρονεί ότι το 2009 συνεχίστηκαν, με θετικά αποτελέσματα, οι προσπάθειές της για την ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου, «ούτως ώστε να διασφαλιστούν η νομιμότητα και η κανονικότητα με σκοπό την επίτευξη δήλωσης αξιοπιστίας χωρίς επιφυλάξεις».

1.30. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι εξακολουθούν να υφίστανται τομείς όπου απαιτούνται βελτιώσεις και προτείνει δράσεις για την αντιμετώπιση των εν λόγω προβληματισμών, όπως:

- περαιτέρω βελτίωση του σχεδιασμού των καθεστώτων χρηματοδότησης, προκειμένου να ενισχυθούν οι μηχανισμοί διαχείρισης και ελέγχου,
- περαιτέρω απλούστευση των καθεστώτων επιχορηγήσεων χωρίς να θίγεται η υλοποίηση των στόχων πολιτικής,
- καθορισμό κατάλληλων κριτηρίων αναφοράς για την αξιολόγηση της διαχείρισης του κινδύνου (αποδεκτά επίπεδα κινδύνου), τα οποία λαμβάνουν πλήρως υπόψη το κόστος και τα οφέλη των ελέγχων,
- στενή παρακολούθηση των ετήσιων συνόψεων ώστε να αποβούν πιο χρήσιμες για τους σκοπούς της αξιοπιστίας,
- περαιτέρω βελτίωση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, δεδομένου ότι αποτελούν το κύριο μέσο λογοδοσίας των ανώτερων διοικητικών στελεχών στο σώμα, καθώς και πηγή αποδεικτικών στοιχείων για τη DAS.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.28. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη βελτίωση στην αξιολόγηση της ποιότητας των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της.

Ενώ το Συνέδριο εκδίδει γνωμάτευση ετήσιου ελέγχου σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, η γνώμη των Γενικών Διευθυντών επικεντρώνεται στο κατά πόσο τα κονδύλια χρησιμοποιήθηκαν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν, λαμβάνοντας υπόψη τον πολυετή χαρακτήρα των ελέγχων και την αποτελεσματικότητά τους για την ανίχνευση και διόρθωση σφαλμάτων. Οι Γενικοί Διευθυντές διατυπώνουν τη γνώμη τους με βάση πληροφορίες που προέρχονται μεταξύ άλλων από τις εργασίες ελέγχου της ίδιας της Επιτροπής, από τις εκθέσεις και τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και, κατά περίπτωση, από τα πορίσματα των ελέγχων των κρατών μελών.

Βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα τομεακά κεφάλαια.

⁽²²⁾ Δυνάμει του άρθρου 317 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁽²³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο - Συγκεφαλαιωτική έκθεση των επιτευγμάτων της Επιτροπής στον τομέα της διαχείρισης για το 2009, COM(2010) 281 τελικό της 2.6.2010.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.31. Το Συνέδριο έχει εντοπίσει στο παρελθόν και άλλα προβλήματα, τα οποία παραμένουν ανεπίλυτα:

- σε αρκετούς τομείς, η εμφάνιση ή η κλίμακα των επιφυλάξεων θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερη (βλέπε σημεία 3.67 έως 3.68, 6.50, καθώς και **παράρτηματα 3.3 και 6.3**) ⁽²⁴⁾;

- ελλιπή ή ανύπαρκτα στοιχεία από τα κράτη μέλη σχετικά με τις ανακτήσεις ή τις αποσύρσεις (βλέπε σημεία 1.16, 3.54 και 4.31) ⁽²⁵⁾;

- οι μηχανισμοί δημοσιονομικών διορθώσεων δεν είναι ακόμη πλήρως αποτελεσματικοί (βλέπε σημεία 1.37 έως 1.50) ⁽²⁶⁾.

1.31.

- Η λειτουργία των συστημάτων ελέγχου της αποτελεσματικότητας σε σχέση με το κόστος εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Επιτροπής (δυνάμει του άρθρου 28α του δημοσιονομικού κανονισμού): δηλαδή στο πλαίσιο «ο κατάλληλος έλεγχος διενεργείται στον κατάλληλο χρόνο». Οι δηλώσεις αξιοπιστίας στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων λαμβάνουν υπόψη την ικανότητα αυτών των συστημάτων να ανιχνεύουν και να διορθώνουν τα σφάλματα κατά τη διάρκεια της ζωής του προγράμματος με στόχο την ελαχιστοποίηση των μη ανιχνευμένων σφαλμάτων που απομένουν στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού. Όπως αναφέρθηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Γενικού Διευθυντή για την περιφερειακή πολιτική του 2009, μια τέτοια άσκηση για την περίοδο προγραμματισμού 1994-99 για το ΕΤΠΑ έδειξε ότι ο κίνδυνος μη ανιχνευμένου σφάλματος ουσιαστικά μειώθηκε.

Η Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της επειδή τα σχέδια δράσης που εκπόνησαν οι εντεταλμένοι υπάλληλοι ανά αντιπροσωπεία είναι κατάλληλα να αποκαταστήσουν τις αδυναμίες και να μετριάσουν τους εντοπισθέντες κινδύνους.

Όσον αφορά τη γεωργία, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επιφυλάξεις που περιλαμβάνονταν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2009 του Γενικού Διευθυντή Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης όσον αφορά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης δυνάμει του Axis2 και του ΟΣΔΕ στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία είναι διεξοδικές και ότι ο δυνητικός αντίκτυπός τους αντικατοπτρίστηκε κατάλληλα στα σημεία 3.2.1 και 3.2.2 αυτής της έκθεσης. Όσον αφορά την Ελλάδα, η επιφύλαξη στα προηγούμενα χρόνια δικαιολογήθηκε από τον υψηλό κίνδυνο για τη φήμη της Επιτροπής ο οποίος προέκυψε από την ανεπαρκή εφαρμογή του ΟΣΔΕ στην Ελλάδα και όχι από τον προερχόμενο από ανεπάρκειες δημοσιονομικό κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ που προκύπτει από τις ανεπάρκειες, ο εν λόγω καλύφθηκε πάντοτε από τις δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβλήθηκαν στην Ελλάδα μέσω των διαδικασιών εκκαθάρισης όσον αφορά τη συμμόρφωση. Δεδομένου ότι η Ελλάδα είχε ολοκληρώσει το σχέδιο δράσης της για την αποκατάσταση των ανεπαρκειών μέχρι τα τέλη του 2008, και η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ΟΣΔΕ αξιολογείται σε συνεχή βάση, ήταν κατά συνέπεια πλήρως δικαιολογημένη η άρση της επιφύλαξης.

Όσον αφορά την εξωτερική βοήθεια, την ανάπτυξη και τη διέυρυνση, η Επιτροπή χαιρετίζει το γεγονός ότι το Συνέδριο αναγνωρίζει τη βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών που χορηγήθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων από μέρους όλων των Γενικών Διευθύνσεων στην ομάδα πολιτικής (βλέπε σημείο 6.51).

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επιφυλάξεις που εξέφρασαν οι γενικοί διευθυντές στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους για το 2009 ή η απουσία επιφυλάξεων ήταν σε συμφωνία με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές της και αντιμετωπίστηκαν σωστά οι εγγενείς κίνδυνοι των προγραμμάτων.

- Όσον αφορά τη γεωργία, βλέπε την απάντηση στο σημείο 1.17.

Όσον αφορά τη συνοχή, βλέπε τις απαντήσεις στο σημείο 1.16.

- βλέπε απαντήσεις στα σημεία 1.38 έως 1.50.

⁽²⁴⁾ Βλέπε επίσης την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημείο 2.15.

⁽²⁵⁾ Βλέπε επίσης την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημεία 1.16 και 1.17.

⁽²⁶⁾ Βλέπε επίσης την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημείο 2.17.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μηχανισμοί ανάκτησης και διορθωτικοί μηχανισμοί**Εισαγωγή**

1.32. Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει αποτελεσματικό και αποδοτικό εσωτερικό έλεγχο όσον αφορά την αξιοπιστία των εκθέσεων, τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων και την ενημέρωση, την πρόληψη και τον εντοπισμό των περιπτώσεων απάτης και των παρατυπιών, καθώς και τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με την κανονικότητα των πράξεων, λαμβανομένων υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων, καθώς και της φύσης των σχετικών πληρωμών⁽²⁷⁾.

1.33. Η Επιτροπή έχει την τελική ευθύνη να εξασφαλίζει ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου παρέχουν εύλογη διασφάλιση ότι τα σφάλματα στις υποκείμενες στους λογαριασμούς πράξεις είτε αποτρέπονται είτε εντοπίζονται και διορθώνονται. Επίσης, είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα αξιόπιστων πληροφοριών για τους σκοπούς της διαχείρισης που ασκεί η ίδια, για τους ενδιαφερομένους και για τους εξωτερικούς ελεγκτές.

1.34. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ανακτώνται⁽²⁸⁾. Στην πράξη:

- Η Επιτροπή είναι σε θέση να ανακτήσει πληρωμές από τους δικαιούχους μόνο στους τομείς όπου ασκεί άμεσα τη διαχείριση των δαπανών (π.χ. για την πλειονότητα των δαπανών της ομάδας πολιτικής «Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές»).
- Στις περιπτώσεις επιμερισμένης διαχείρισης των δαπανών (π.χ. για την πλειονότητα των δαπανών της ομάδας πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι» και της ομάδας πολιτικής «Συνοχή»), αποκεντρωμένης διαχείρισης (π.χ. στον τομέα της Διεύθυνσης) και έμμεσης κεντρικής διαχείρισης (π.χ. στην ομάδα πολιτικής «Εκπαίδευση και ιδιότητα του πολίτη»), η αρμοδιότητα ανάκτησης των πληρωμών που εκτελέστηκαν λανθασμένα μεταβιβάζεται στα κράτη μέλη ή τις τρίτες χώρες. Στις περιπτώσεις από κοινού διαχείρισης των δαπανών (π.χ. στον τομέα της Ανθρωπιστικής βοήθειας), οι διορθωτικοί μηχανισμοί καθορίζονται στις συμφωνίες που συνήφθησαν με τους διεθνείς οργανισμούς. Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου οι κανόνες των καθεστώτων δαπανών της ΕΕ εφαρμόστηκαν λανθασμένα, η Επιτροπή επίσης μπορεί να επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις (βλέπε σημείο 1.40).

1.32. Από την Επιτροπή απαιτείται να διασφαλίσει τον αποτελεσματικότερο και αποδοτικότερο εσωτερικό έλεγχο και θεωρείται ότι αμφότερες οι ανακτήσεις και οι δημοσιονομικές διορθώσεις συμβάλλουν στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (βλέπε απάντηση στο σημείο 1.50).

1.34.

- Η Επιτροπή κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για να βελτιώσει την ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με τις ανακτήσεις και τις αποσύρσεις που διαβίβασαν τα κράτη μέλη για τα προγράμματα συνοχής, μέσω επαλήθευσης των στοιχείων και επιτόπιων ελέγχων των συστημάτων των κρατών μελών για καταχώριση και κοινοποίηση των διορθώσεων. Το 2008 και το 2009 η Επιτροπή έλεγξε τα συστήματα σε 19 κράτη μέλη. Συνολικά η λειτουργία αυτών των συστημάτων δεν είναι ακόμα πλήρως αξιόπιστη σε όλα τα κράτη μέλη μολονότι υπάρχουν ενδείξεις ότι η ποιότητα βελτιώνεται και ότι υπήρξε βελτίωση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή διατύπωσε τις κατάλληλες συστάσεις και διασφαλίζει τη συνέχισή τους. Η ίδια θα διασφαλίσει ότι οι πληροφορίες θα είναι ολοκληρωμένες κατά την περάτωση των προγραμμάτων 2000-2006.

Όσον αφορά την περίοδο 2007-2013 υπάρχει μια τυποποιημένη διαδικασία για την υποβολή των δηλώσεων ανάκτησης και η Επιτροπή αναμένει ότι αυτή η διαδικασία αναφοράς θα βελτιώσει περαιτέρω την ποιότητα των πληροφοριών στη διάθεσή της. Από τα κράτη μέλη ζητείται επίσης να διακρίνουν τις διορθώσεις που προκύπτουν από εκείνες που είναι αποτέλεσμα των ελέγχων ΕΕ.

⁽²⁷⁾ Άρθρο 28α του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽²⁸⁾ Άρθρο 71 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.35. Επί αρκετά έτη, ο έλεγχος του Συνεδρίου επικεντρώθηκε στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή διαδραματίζει τον εποπτικό ρόλο της και εφαρμόζει τους εν λόγω διορθωτικούς μηχανισμούς. Το Συνέδριο εξέτασε επίσης κατά πόσο οι εθνικές αρχές και οι διεθνείς οργανισμοί παρέχουν στην Επιτροπή ορθές πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις ανακτήσεις που πραγματοποιούνται.

1.36. Το Συνέδριο έχει σημειώσει επανειλημμένα ότι τα δεδομένα σχετικά με τη διορθωτική ικανότητα των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου σε επίπεδο κρατών μελών έχουν βελτιωθεί αλλά δεν είναι ακόμη πλήρη και αξιόπιστα, ιδίως τον τομέα της Συνοχής⁽²⁹⁾. Ωστόσο, η Επιτροπή παρουσιάζει αξιόπιστα αριθμητικά στοιχεία όσον αφορά τις δικές της δραστηριότητες. Από τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής του 2005 και εξής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενθαρρύνουν την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις αναγκαίες βελτιώσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η πληρότητα και η ακρίβεια των διαθέσιμων πληροφοριών, με στόχο τη συγκέντρωση αξιόπιστων αποδεικτικών στοιχείων που να παρέχουν στο Συνέδριο τη δυνατότητα να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των πολυετών διορθωτικών μηχανισμών για τις δαπάνες της ΕΕ.

Πληροφοριακά στοιχεία που συνοδεύουν τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2009, τα οποία παρέσχε η Επιτροπή

1.37. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στα εν λόγω σχόλια συμπεριλαμβάνοντας στις σημειώσεις των λογαριασμών για το 2009 λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις σε σύγκριση με το παρελθόν⁽³⁰⁾. Πιο συγκεκριμένα, παρέχει πληροφορίες κατά στάδιο προόδου των διαδικασιών ανάκτησης ή δημοσιονομικής διόρθωσης («υπό εξέλιξη», «επιβεβαιωθείσες» ή «πραγματοποιηθείσες» - βλέπε σημείο 1.42), κατά τομέα δαπανών, κατά περίοδο προγραμματισμού (κατά περίπτωση) και, σε ορισμένες περιπτώσεις, κατά εμπλεκόμενο κράτος μέλος.

1.36. Ήδη από την ετήσια έκθεσή του 2005, το Συνέδριο αναγνώρισε σταδιακή βελτίωση στην ποιότητα και στο πεδίο εφαρμογής των πληροφοριών που παρουσιάζονται στις σημειώσεις των ενοποιημένων λογαριασμών όσον αφορά τις ανακτήσεις. Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή διαδικασίες για την αναφορά αξιόπιστων στοιχείων όσον αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις βάσει των δικών της ελέγχων, όπως σημείωσε το Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του 2008 (σημείο 1.16).

Στον τομέα συνοχής, και για δημοσιονομικές διορθώσεις που εκτελέστηκαν από τα κράτη μέλη κατόπιν της δικής τους επαλήθευσης και ελέγχων, η Επιτροπή είναι εξαρτημένη από την ποιότητα των πληροφοριών που της διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή κατέβαλε κατά τα πρόσφατα έτη σημαντικές προσπάθειες για να βελτιώσει την ποιότητα των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες σχετικά με τις ανακτήσεις και τις αποσύρσεις που της διαβιβάστηκαν από τα κράτη μέλη για τα προγράμματα συνοχής. Η ίδια ζήτησε από τα κράτη μέλη να χορηγήσουν σωρευτικά και ετήσια στοιχεία για τις αποσύρσεις και τις ανακτήσεις, παρά το γεγονός ότι τούτο υπερβαίνει τις κανονιστικές απαιτήσεις. Η ίδια έλεγξε επίσης επιτόπου τα συστήματα των κρατών μελών για καταχώριση και αναφορά διορθώσεων, με αρκετά καλά αποτελέσματα. Σε περιπτώσεις διαπιστωμένων αναγκών για βελτίωση, η Επιτροπή διατύπωσε τις κατάλληλες συστάσεις και διασφαλίζει τη συνέχισή τους.

⁽²⁹⁾ Γενική παρατήρηση σχετικά με τους διάφορους οφειλότες περιλαμβάνεται στις ετήσιες εκδόσεις για τα οικονομικά έτη 2002, 2003 και 2004. Ειδικές παρατηρήσεις περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2005, σημεία 6.36 έως 6.41, την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2006, σημεία 2.26 έως 2.30, την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2007, σημεία 1.29 έως 1.31 και 7.39, καθώς και στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημεία 1.16 έως 1.17 και σημείο 2.16 γ).

⁽³⁰⁾ Βλέπε τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2009 - σημείωση 6 των οικονομικών καταστάσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.38. Το Συνέδριο εκφράζει την ικανοποίησή του για την παροχή των εν λόγω πληροφοριών. Ωστόσο, επισημαίνει ότι οι αδυναμίες στην παρουσίαση και στη συνεκτικότητα των πληροφοριών και των ποσών που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη σχετικά με τον τομέα της Συνοχής πρέπει να αντιμετωπιστούν, καθώς και ότι οι πληροφορίες πρέπει να ερμηνεύονται προσεκτικά (βλέπε σημεία 1.14 έως 1.19 και κατωτέρω).

Διαφορές μεταξύ των διορθωτικών μηχανισμών ως προς τους στόχους και τον αντίκτυπο

1.39. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές, ως προς τους στόχους και τον αντίκτυπο, μεταξύ των ανακτήσεων από τους δικαιούχους των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ των ποσών που καταβλήθηκαν λανθασμένα και των λοιπών δημοσιονομικών διορθώσεων. Οι ανακτήσεις διορθώνουν την είσπραξη παράτυπων δαπανών: κατ' αρχήν, τα αχρεωστήτως εισπραχθέντα ποσά αποδίδονται από τους ίδιους τους αποδέκτες των εν λόγω δαπανών. Συνεπώς, οι ανακτήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως μηχανισμός διόρθωσης σφαλμάτων ⁽³¹⁾.

1.40. Αντίθετα, με τις δημοσιονομικές διορθώσεις (συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης των γεωργικών δαπανών) αντιμετωπίζονται κατά κύριο λόγο αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης. Μέσω των δημοσιονομικών διορθώσεων αποσύρονται χρηματοδοτήσεις προς κράτη μέλη ή τρίτες χώρες που δεν διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ. Οι χρηματοοικονομικές επιπτώσεις των εν λόγω διορθώσεων συνήθως βαρύνουν τους εθνικούς φορολογούμενους και όχι τους δικαιούχους του καθεστώτος δαπανών που εφαρμόστηκε λανθασμένα. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις συμβάλλουν στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, αλλά δεν μπορούν, ούτε κατ' αρχήν ούτε στην πράξη, να θεωρηθούν ως μέσο διόρθωσης μεμονωμένων πληρωμών που εκτελέστηκαν λανθασμένα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.38. Η παρουσίαση της σημείωσης 6 των ενοποιημένων λογαριασμών επανεξετάστηκε για τους λογαριασμούς 2009. Η Επιτροπή βελτίωσε την παρουσίαση για να ανταποκριθεί στα αιτήματα των ενδιαφερόμενων.

1.39. Η Επιτροπή οφείλει να τηρεί τις διάφορες πρακτικές διόρθωσης που προβλέπονται από τις διάφορες νομικές βάσεις και από τις διαχειριστικές μεθόδους. Για την επιμερισμένη διαχείριση οι τελευταίες σαφώς εκχωρούν τη βασική αρμοδιότητα στα κράτη μέλη και περιορίζουν τις δημοσιονομικές διορθώσεις από μέρους της Επιτροπής σε περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη απέτυχαν να αναλάβουν την απαραίτητη δράση για ατομικές ή συστημικές αδυναμίες. Αυτό εξηγείται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών.

1.40. Όσον αφορά τη συνοχή, η δημοσιονομική διόρθωση είναι ένας μηχανισμός που θα εξασφαλίζει τη διόρθωση των παράτυπων δαπανών οι οποίες συμπεριλήφθηκαν για χρηματοδότηση ΕΕ και κατά συνέπεια έχουν αρνητική επίπτωση στον προϋπολογισμό ΕΕ.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανακτήσουν τις εσφαλμένες πληρωμές από τους δικαιούχους. Η ανάκτηση πραγματοποιείται είτε με επιστροφή των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο είτε καταλογίζοντας τα ποσά προς επιστροφή έναντι περαιτέρω πληρωμών που οφείλει ο ίδιος δικαιούχος.

Εφόσον ως αποτέλεσμα των ελέγχων ΕΕ διαπιστωθούν ποσά αχρεωστήτως καταβληθέντα σε δικαιούχους, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν την παρακολούθησή τους με μέτρα ανάκτησης από τους εν λόγω δικαιούχους. Εντούτοις, ακόμα και στην περίπτωση που δεν απαιτείται η ανάκτηση ποσών από δικαιούχους διότι η δημοσιονομική διόρθωση αφορά μόνο ανεπάρκειες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών και όχι αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, οι εν λόγω διορθώσεις αποτελούν σημαντικό μέσο για τη βελτίωση των συστημάτων των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την ανάκτηση παράτυπων πληρωμών σε δικαιούχους.

Στόχος του συστήματος εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση στη γεωργία είναι να αποκλειστούν από την κοινοτική χρηματοδότηση οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες. Αντιθέτως, δεν είναι ένας μηχανισμός ανάκτησης παράτυπων πληρωμών από δικαιούχους, που, σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης όπως ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 53β παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι ορισμένες δημοσιονομικές διορθώσεις μπορούν να θεωρηθούν ως μηχανισμοί διόρθωσης σφαλμάτων στον βαθμό που τα σχετικά ποσά ανακτώνται από τον τελικό δικαιούχο.

⁽³¹⁾ Ωστόσο, στον τομέα της Γεωργίας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1), αχρεωστήτως καταβληθείσα πληρωμή, την οποία το κράτος μέλος δεν έχει ανακτήσει από τον δικαιούχο εντός τεσσάρων ετών, ή οκτώ ετών σε περίπτωση δικαστικών διαδικασιών, καταλογίζεται αυτομάτως κατά 50 % στον εθνικό προϋπολογισμό του εμπλεκόμενου κράτους μέλους (πρόκειται για τον αποκαλούμενο «κανόνα του 50/50») (βλέπε σημεία 3.50 και 3.51). Τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίζουν τις διαδικασίες ανάκτησης και να πιστώνουν τα τυχόν ανακτώμενα ποσά στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.41. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ ανακτήσεων και δημοσιονομικών διορθώσεων στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων, η παρουσίαση που υιοθετεί σε άλλα έγγραφα όπως η συγκεφαλαιωτική έκθεση, δεν πραγματοποιεί ακόμη αρκετά σαφή διάκριση μεταξύ των δύο μηχανισμών. Μολονότι για το 2009 σχεδόν το 90 % των επιβεβαιωθεισών διορθώσεων (2 900 εκατομμύρια ευρώ περίπου, επί συνόλου 3 319 εκατομμυρίων ευρώ) και σχεδόν το 80 % των πραγματοποιηθεισών διορθώσεων (1 400 εκατομμύρια ευρώ περίπου, επί συνόλου 1 843 εκατομμυρίων ευρώ) που παρουσίασε η Επιτροπή αφορά δημοσιονομικές διορθώσεις που συνήθως βαρύνουν τους φορολογούμενους των κρατών μελών, σε ορισμένες περιπτώσεις τα σχόλια διατυπώνονται σαν να πρόκειται κυρίως ή εξ ολοκλήρου για ανακτήσεις.

Διάφορα στάδια προόδου των διορθωτικών μηχανισμών

1.42. Η Επιτροπή αναλύει τα δεδομένα σε συνάρτηση με τα τρία κύρια στάδια προόδου της διαδικασίας:

- Μια διόρθωση είναι **υπό εξέλιξη** όταν η ανάκτηση ή η δημοσιονομική διόρθωση βρίσκεται υπό εξέλιξη ή υπό ολοκλήρωση (π.χ. στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας ή διαδικασίας αντιπαράθεσης στην Επιτροπή και/ή στα κράτη μέλη).
- Μια διόρθωση είναι **επιβεβαιωθείσα/αποφασισθείσα** όταν το ποσό της ανάκτησης ή της δημοσιονομικής διόρθωσης είναι βεβαιωμένο και οριστικοποιημένο (π.χ. μέσω απόφασης της Επιτροπής ή συμφωνίας με το κράτος μέλος).
- Μια διόρθωση είναι **πραγματοποιηθείσα** όταν η ανάκτηση ή η δημοσιονομική διόρθωση όντως εισπράττεται (π.χ. όταν η Επιτροπή εισπράττει επιστροφή ποσού ή όταν το κράτος μέλος αφαιρεί το ποσό από τις δηλώσεις δαπανών του).

1.43. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι τα δεδομένα που παρουσιάζει σχετικά με τα διάφορα στάδια προόδου των διορθωτικών μηχανισμών για την ομάδα πολιτικής «Συνοχή» αφορούν μόνον ανακτήσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις που επέβαλε.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.41. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το συνολικό μερίδιο των δημοσιονομικών διορθώσεων στις οποίες αναφέρθηκε το Συνέδριο ευθυγραμμίζεται σε γενικές γραμμές με το μέρος του προϋπολογισμού σε επιμερισμένη διαχείριση και με το γεγονός ότι αυτός ο τομέας είναι υπεύθυνος για ένα μεγάλο τμήμα των σφαλμάτων που εντόπισε το Συνέδριο. Η έμφαση που έδωσε το Συνέδριο σε διαφορές μεταξύ ανακτήσεων και δημοσιονομικών διορθώσεων αντικατοπτρίζεται ήδη σε ορισμένες εκθέσεις και θα ληφθεί υπόψη στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί ΕΕ παρουσιάζουν ξεκάθαρα τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων που προκύπτουν από τον εποπτικό ρόλο της Επιτροπής.

Ποσά που παρουσιάστηκαν ως δημοσιονομικές διορθώσεις δείχνουν ότι η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να προστατεύσει τον προϋπολογισμό ΕΕ από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά. Οι σχετικές παρατηρήσεις στοχεύουν στη διασαφήνιση της διαδικασίας που η Επιτροπή εφαρμόζει πράττοντας αυτό. Αυτά τα ποσά θα ανακτηθούν ακολούθως από τους δικαιούχους μέσω διαδικασιών ανάκτησης που ξεκίνησαν τα κράτη μέλη, αφού είναι προς το συμφέρον τους να ανακτήσουν τα κονδύλια εκεί όπου αυτό είναι δυνατό.

Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης στις απαντήσεις της στα σημεία 1.36 και 1.40.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.44. Σχετικά με το θέμα αυτό, εφιστάται η προσοχή στο γεγονός ότι για την ομάδα πολιτικής «Συνοχή» μόλις το 20 % των διορθώσεων που επιβεβαιώθηκαν το 2009 (2 411 εκατομμύρια ευρώ) πραγματοποιήθηκαν το ίδιο έτος (476 εκατομμύρια ευρώ). Μαζί με τα ποσά που εκκρεμούν από προηγούμενα έτη, στο τέλος του 2009 έπρεπε ακόμη να πραγματοποιηθούν διορθώσεις συνολικού ύψους 2 332 εκατομμυρίων ευρώ. Εκτός εάν υποβληθούν περαιτέρω δηλώσεις δαπανών από τα κράτη μέλη κατά τα επόμενα έτη, οι υπόλοιπες δημοσιονομικές διορθώσεις θα πραγματοποιηθούν μόλις στο κλείσιμο των προγραμμάτων ⁽³²⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.44. Οι ετήσιοι λογαριασμοί παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες για τις επιβεβαιωθείσες, πραγματοποιηθείσες και υπό εξέλιξη δημοσιονομικές διορθώσεις και εξηγούν τους λόγους για τους οποίους ένα σημαντικό μέρος τους είναι ακόμη υπό εξέλιξη.

Όπως σωστά επισημαίνει το Συνέδριο, οι δημοσιονομικές διορθώσεις, από τα πρόσφατα έτη, θα πραγματοποιηθούν κυρίως κατά την περάτωση του προγράμματος όταν το κανονιστικό όριο για ενδιάμεσες πληρωμές έχει επιτευχθεί. Επίσης, οι επιβεβαιωθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τη διάρκεια της ζωής των προγραμμάτων μπορούν να εκτελεστούν σε ακόλουθες αιτήσεις πληρωμών. Συνεπώς, είναι δύσκολο να γίνει άμεση σύνδεση μεταξύ των επιβεβαιωμένων δημοσιονομικών διορθώσεων σε ένα δεδομένο έτος, και των πραγματοποιηθέντων ποσών κατά το ίδιο έτος.

Κατά κανόνα, οι επιβεβαιωθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τη διάρκεια της ζωής των προγραμμάτων πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερες αιτήσεις πληρωμών. Δεδομένου ότι το ανώτατο όριο για πληρωμές έχει επιτευχθεί για τα περισσότερα προγράμματα όσον αφορά την περίοδο 2000-2006, είναι αναπόφευκτο ότι η αφαίρεση των μη επιλέξιμων δαπανών θα αντικατοπτρίζεται μόνο στα έγγραφα περάτωσης, τα οποία οφείλει να υποβάλει το κράτος μέλος το 2010.

Μόλις η Επιτροπή διαθέτει τεκμήρια για την πραγματοποίηση διόρθωσης μέσω αφαίρεσης της μη επιλέξιμης δαπάνης από μια αίτηση πληρωμής περάτωσης, θα καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση ως πραγματοποιηθείσα. Λεπτομερείς πληροφορίες όσον αφορά την πραγματοποίηση των δημοσιονομικών διορθώσεων χορηγούνται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών.

Ακόμα και αν δεν μπορούν να ανιχνευθούν στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής, όλες οι ατομικές δημοσιονομικές διορθώσεις, αλλά μόνο εκείνες με δημοσιονομική επίπτωση όσον αφορά τη συνεισφορά ΕΕ, οι δημοσιονομικές διορθώσεις με αποδεικτικά στοιχεία για την εκτέλεση κατά τη διάρκεια του 2010 θα καταχωριστούν ως πραγματοποιηθείσες στους λογαριασμούς της Επιτροπής για το 2010.

Τα στοιχεία ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ προγραμμάτων και Ταμείων, λόγω της φύσης ή/και του όγκου των σχετικών διορθώσεων.

⁽³²⁾ Το 2009, για την πλειονότητα των επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006, είχε ήδη καλυφθεί το ανώτατο όριο του 95 % για τη δήλωση δαπανών πριν από το κλείσιμο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τον ετήσιο αντίκτυπο των διορθωτικών μηχανισμών

1.45. Κατ' αρχήν, εάν υπάρχουν διαθέσιμες αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των διορθωτικών μηχανισμών στο παρελθόν, ενδέχεται να είναι δυνατή η εκτίμηση των πιθανών αποτελεσμάτων της εφαρμογής των ιδίων μηχανισμών στο μέλλον. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις προτάθηκε, λανθασμένα, να μπορούν οι ανακτήσεις και οι διορθώσεις να συγκρίνονται με τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου σχετικά με τα σφάλματα, ή ακόμη και να επιβάλλονται βάσει αυτών.

1.46. Εντούτοις, δεν υπάρχουν διαθέσιμες ετήσιες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των διορθωτικών μηχανισμών. Οι σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων δεν καταδεικνύουν συστηματικά τον τρόπο σύνδεσης των ανακτηθέντων ποσών με συγκεκριμένα οικονομικά έτη, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις εντοπίστηκαν και καταχωρίστηκαν στο τρέχον οικονομικό έτος σωρευμένες ή καθυστερημένες διορθώσεις προγενέστερων ετών.

1.45. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι το ποσοστό σφάλματος που γνωστοποιεί το Συνέδριο (ιδίως για τη συνοχή) στην ετήσια έκθεσή του ενίοτε παρουσιάζεται ως απόλυτο ποσό το οποίο κατόπιν συγκρίνεται με τα στοιχεία των ανακτήσεων και των διορθώσεων. Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με αυτή την πρακτική.

Η Επιτροπή έχει επανειλημμένα επιβεβαιώσει ότι τα πολυετή προγράμματα αποτελούν αντικείμενο πολυετών συστημάτων ελέγχου και ότι πολλά σφάλματα που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο σε ένα δεδομένο έτος θα είχαν εντοπιστεί κανονικά και διορθωθεί από τα συστήματα της Επιτροπής σε μεταγενέστερα έτη. Αυτό μπορεί να αποδειχθεί υπολογίζοντας το εναπομένον ποσοστό σφάλματος κατά την περάτωση του προγράμματος, το οποίο απεδείχθη στο παρελθόν ότι είναι κατώτερο από ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου πραγματοποίησης.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η σύγκριση των ποσοστών σφάλματος της δήλωσης αξιοπιστίας σύμφωνα με το Συνέδριο, σε σχέση με ετήσια εξέταση των συναλλαγών, με το ποσοστό σφάλματος που υπολόγισε η ίδια δεν είναι άμεση.

1.46. Όπως αναφέρθηκε από το ίδιο το Συνέδριο στα σημεία 1.44, οι περισσότερες από τις δημοσιονομικές διορθώσεις στη συνοχή που έγιναν αποδεκτές σ' αυτό το τελευταίο στάδιο της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 θα έχουν πραγματοποιηθεί κατά την περάτωση του προγράμματος, και όχι κατά το έτος στο οποίο εκτελέστηκαν ή όταν επιβεβαιώθηκε η δημοσιονομική διόρθωση. Αυτός είναι ο πολυετής χαρακτήρας των διορθωτικών συστημάτων για προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης.

Επιπλέον, οι διορθώσεις με κατ' αποκοπή ποσοστό δύνανται να επιβληθούν σε καταστάσεις στις οποίες διαπιστώνεται η αδυναμία των συστημάτων ελέγχου σε επίπεδο κρατών μελών, που όμως δεν έχουν διορθωθεί από το ίδιο το κράτος μέλος, χωρίς να γίνεται σύνδεση με συγκεκριμένες παράτυπες δαπάνες ή συγκεκριμένο έτος.

Συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί μια άμεση σχέση μεταξύ μιας δημοσιονομικής διόρθωσης και του έτους της δαπάνης με το οποίο αυτή συνδέεται.

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία πραγματοποιούνται σε ένα πολυετές πλαίσιο. Εάν μία δημοσιονομική διόρθωση δεν έχει καταχωριστεί στο έτος N τότε θα αναφερθεί στο έτος N+1, χωρίς αυτό να επηρεάζει την αξιοπιστία της διαδικασίας, κύριος στόχος της οποίας είναι να διασφαλίσει ότι όλες οι παράτυπες πληρωμές έχουν διορθωθεί. Αυτή η αντιστάθμιση μεταξύ ετών εντός της περιόδου προγραμματισμού είναι αναγκαία για να παρασχεθούν ακριβείς, διαφανείς και πλήρως σωρευτικές πληροφορίες για τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

Παρόλα ταύτα, οι σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων παρέχουν πληροφορίες για τις επιβεβαιωθείσες και πραγματοποιηθείσες δημοσιονομικές διορθώσεις σε ένα συγκεκριμένο έτος, καθώς και σωρευτικές πληροφορίες.

Αντιθέτως, στη γεωργία (ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ), οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνδέονται με τις δαπάνες ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους και αυτή η σύνδεση αναφέρεται σε κάθε απόφαση συμμόρφωσης που εκδίδεται από την Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.47. Επιπλέον, οι κύκλοι πολυάριθμων διορθωτικών μηχανισμών ενδέχεται να έχουν πολυετή διάρκεια και οι διακυμάνσεις σε στοιχεία που επηρεάζουν τη διορθωτική ικανότητα πολλών συστημάτων εποπτείας και ελέγχου (νομικό και οργανωτικό πλαίσιο, λεπτομερείς κανόνες των διαδικασιών ανάκτησης, είδος, μέγεθος και διάρκεια των έργων κ.λπ.) ενδέχεται να επηρεάζουν την ικανότητα εκτίμησης του ενδεχόμενου μελλοντικού αντικτύπου.

1.48. Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι διορθωτικοί μηχανισμοί της Επιτροπής αφορούν κυρίως δημοσιονομικές διορθώσεις διαφορετικές από τις ανακτήσεις (βλέπε σημεία 1.39 και 1.40).

Συμπέρασμα σχετικά με τη διορθωτική ικανότητα των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

1.49. Η Επιτροπή έλαβε μέτρα το 2009 προκειμένου να αυξήσει και να βελτιώσει τις πληροφορίες που παρέχει σχετικά με τους διορθωτικούς μηχανισμούς που ισχύουν για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Πρόκειται για θετική εξέλιξη. Ωστόσο, οι πληροφορίες που παρέχει δεν είναι ακόμη πλήρως αξιόπιστες, διότι η Επιτροπή δεν λαμβάνει πάντοτε αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί η ανάγκη διευκρίνισης των κατευθυντήριων οδηγιών όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες, προκειμένου να καθορίζεται το είδος των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται και ο τρόπος επεξεργασίας τους. Για ορισμένους τομείς δαπανών, η Επιτροπή δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συμφωνία των ακόλουθων στοιχείων: έτος πραγματοποίησης της πληρωμής, έτος εντοπισμού του σχετικού σφάλματος και έτος κατά το οποίο η προκύπτουσα δημοσιονομική διόρθωση περιλαμβάνεται στις σημειώσεις των λογαριασμών.

1.50. Η συντριπτική πλειονότητα των διορθώσεων αξίας αφορούν δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται σε κράτη μέλη ή τρίτες χώρες, παρά ανακτήσεις από μεμονωμένους δικαιούχους που εισέπραξαν αχρεωστήτως κονδύλια της ΕΕ. Αντίθετα, τα σφάλματα που εντοπίστηκαν από τους δοκιμαστικούς ελέγχους του Συνεδρίου αφορούν κυρίως λανθασμένα ποσά που δηλώθηκαν ή εισπράχθηκαν από τους δικαιούχους. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί ουσιαστική σύγκριση μεταξύ των εκτιμήσεων του σχετικά με τα ποσοστά σφάλματος και των δεδομένων που παρέχει η Επιτροπή σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις ανακτήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.48. Βλέπε απάντηση στο σημείο 1.39.

1.49. Βλέπε απαντήσεις στα σημεία 1.19, 1.40 και 1.46.

Μία συμφωνία για τις πληρωμές, τα σφάλματα και τις δημοσιονομικές διορθώσεις που έχει πραγματοποιηθεί όπως προτάθηκε από το Συνέδριο δεν είναι δυνατή όταν το σύστημα δήλωσης των δαπανών είναι σωρευτικό για μία πολυετή περίοδο ή σε ορισμένες περιπτώσεις όταν υπάρχουν διορθώσεις σε επίπεδο συστήματος (βλέπε επίσης την απάντηση στο σημείο 1.50).

1.50. Στην άμεση διαχείριση, η Επιτροπή διορθώνει τα σφάλματα είτε προβαίνοντας σε ανάκτηση (εντολή ανάκτησης ή αντιστάθμιση από μία μεταγενέστερη πληρωμή) ή απαιτεί δήλωση διορθωμένου κόστους.

Ένα πολύ μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού ΕΕ, το 80 %, εκτελείται με επιμερισμένη διαχείριση όταν τα κράτη μέλη φέρουν τη βασική ευθύνη να διασφαλίσουν την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή και επομένως να εντοπίσουν και να διορθώσουν τις παρατυπίες. Σ' αυτή τη διαχειριστική μέθοδο η Επιτροπή είναι επίσης αρμόδια να διασφαλίσει ότι τα συστήματα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από τις εθνικές αρχές είναι αποτελεσματικά και, εάν όχι, η Επιτροπή δύναται να επιφέρει δημοσιονομικές διορθώσεις. Το προβλεπόμενο σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων από την ισχύουσα νομοθεσία είναι κατά συνέπεια τέτοιο ώστε η Επιτροπή προβαίνει σε ανάκτηση/διόρθωση ποσών από τα κράτη μέλη, τα οποία με τη σειρά τους οφείλουν να ανακτήσουν την παράτυπη πληρωμή από τον δικαιούχο. Ωστόσο, όταν οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνδέονται με συστημικές αδυναμίες, αυτές συνήθως βασίζονται σε ποσοστά κατ' αποκοπή ή κατ' εκτίμηση, και όχι σε διαπιστωθέντα σφάλματα σε επίπεδο δικαιούχων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατά συνέπεια, πρέπει να πραγματοποιηθεί διάκριση όσον αφορά:

- τις πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις κατόπιν λογιστικών και άλλων ελέγχων ΕΕ, οι οποίες είναι πλήρεις και αξιόπιστες, αλλά σε περίπτωση συστημικών αδυναμιών δεν μπορούν να συνδεθούν άμεσα με σφάλματα στις πληρωμές σε ένα δικαιούχο ούτε απαραίτητως με ένα συγκεκριμένο έτος;
- οι πληροφορίες που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή όσον αφορά αποσύρσεις και ανακτήσεις παράτυπων δαπανών από τα κράτη μέλη: ενώ για τη γεωργία οι διαδόμενες πληροφορίες είναι επαρκείς (βλέπε απάντηση στο σημείο 1.17), για τη συνοχή το σχέδιο δράσης 2008 για διαρθρωτικές ενέργειες κάλυψε ειδικά την ποιότητα και την πληρότητα αυτών των στοιχείων. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία για το 2009 που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή το πρώτο εξάμηνο του 2010 είναι καλύτερης ποιότητας και περισσότερο πλήρη.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η σύγκριση των ποσοστών σφάλματος της δήλωσης αξιοπιστίας του Συνεδρίου, η οποία δυνάμει της Συνθήκης αναφέρεται σε ετήσια εξέταση ενός δείγματος συναλλαγών, με στοιχεία για τις δημοσιονομικές διορθώσεις, είναι άνευ αντικειμένου. Λόγω των διαφορετικών τύπων δημοσιονομικών διορθώσεων όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, δεν είναι δυνατόν, στον τομέα της συνοχής, να πραγματοποιηθεί άμεση σύνδεση μεταξύ μιας δημοσιονομικής διόρθωσης και του έτους της δαπάνης που αφορά αυτή. Ωστόσο, η επίπτωση των δημοσιονομικών διορθώσεων μπορεί σαφώς να διαπιστωθεί όταν υπολογίζεται ένα εναπομένον ποσοστό σφάλματος μετά την περάτωση ενός προγράμματος. Για παράδειγμα, η μη στατιστική έρευνα ελέγχου περάτωσης την οποία διεξήγαγε η ΓΔ REGIO σε δείγμα των προγραμμάτων ΕΤΠΑ της περιόδου 1994-1999 τα οποία οριστικοποιήθηκαν τον Ιανουάριο του 2010 δίνει μια ένδειξη ότι κατά την περάτωση, και μετά την πραγματοποίηση όλων των δημοσιονομικών διορθώσεων, ο συνολικός κίνδυνος λαθών μειώθηκε σημαντικά.

Η Επιτροπή διασφαλίζει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης μέσω εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και διαδικασιών όπως προβλέπεται στους δημοσιονομικούς και τομεακούς κανονισμούς που θέσπισε ο νομοθέτης για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση σφαλμάτων που ζημιώνουν τον προϋπολογισμό ΕΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΜΕΡΟΣ 1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

1. Προκειμένου να αξιολογηθεί εάν οι ενοποιημένοι λογαριασμοί, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και τις ενοποιημένες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽¹⁾ παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των αποτελεσμάτων των πράξεων και των ταμειακών ροών στο τέλος του οικονομικού έτους, τα κύρια κριτήρια αξιολόγησης είναι τα εξής:

- α) νομιμότητα και κανονικότητα: οι λογαριασμοί καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες, και υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού·
- β) πληρότητα: όλες οι πράξεις εσόδων και δαπανών, καθώς και όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων εκτός ισολογισμού) που αφορούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο καταχωρίζονται στους λογαριασμούς·
- γ) πραγματικότητα των πράξεων και ύπαρξη των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού: οι πράξεις εσόδων και δαπανών αιτιολογούνται από κάποιο γεγονός που αφορά την ελεγχόμενη μονάδα και την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού υπάρχουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και ανήκουν στην ελεγχόμενη μονάδα·
- δ) μέτρηση και αποτίμηση: οι πράξεις εσόδων και δαπανών, καθώς και τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, καταχωρίζονται στους λογαριασμούς με την κατάλληλη αξία, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της σύνεσης·
- ε) παρουσίαση των πληροφοριών: οι πράξεις εσόδων και δαπανών, καθώς και τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, παρουσιάζονται και περιγράφονται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους λογιστικούς κανόνες και συμβάσεις, καθώς και σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας.

2. Ο έλεγχος συνίσταται στα εξής βασικά στοιχεία:

- α) ενημέρωση της αξιολόγησης του περιβάλλοντος λογιστικού ελέγχου,
- β) έλεγχος της λειτουργίας των βασικών λογιστικών διαδικασιών, καθώς και της διαδικασίας κλεισίματος του οικονομικού έτους,
- γ) αναλυτικοί έλεγχοι (συνάφεια και ευλογοφάνεια) των κύριων λογιστικών στοιχείων,
- δ) αναλύσεις και συμφωνίες λογαριασμών και/ή υπολοίπων,
- ε) έλεγχοι επαλήθευσης αναλήψεων υποχρεώσεων, πληρωμών και συγκεκριμένων στοιχείων του ισολογισμού, βάσει αντιπροσωπευτικών δειγμάτων.

ΜΕΡΟΣ 2 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

3. Η προσέγγιση την οποία υιοθετεί το Συνέδριο για τον έλεγχο της κανονικότητας των υποκειμένων στους λογαριασμούς πράξεων περιλαμβάνει **δύο βασικά σκέλη**:

- άμεσους δοκιμαστικούς ελέγχους πράξεων προκειμένου να εξακριβωθεί ο βαθμός κανονικότητάς τους, και
- αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων.

4. Τα ανωτέρω συμπληρώνονται από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα από τις εργασίες άλλων ελεγκτών (εφόσον είναι σχετικές), καθώς και από ανάλυση των θέσεων της διοίκησης ⁽²⁾.

Πώς διενεργεί το Συνέδριο τους δοκιμαστικούς ελέγχους του επί των πράξεων

5. Ο δοκιμαστικός έλεγχος των πράξεων βασίζεται σε **αντιπροσωπευτικό στατιστικό δείγμα** των εισπράξεων (στην περίπτωση των εσόδων) και των πληρωμών που περιλαμβάνονται στη σχετική ομάδα πολιτικής. Από τον εν λόγω δοκιμαστικό έλεγχο προκύπτει στατιστική εκτίμηση του κατά πόσον οι πράξεις που περιλαμβάνονται στον σχετικό πληθυσμό είναι κανονικές.

6. Το Συνέδριο, προκειμένου να καθορίζει κάθε φορά το μέγεθος του δείγματος που είναι αναγκαίο για την επίτευξη αξιόπιστου αποτελέσματος, χρησιμοποιεί ένα **μοντέλο διασφάλισης του ελέγχου**. Αυτό συνίσταται σε εκτίμηση, αφενός, του κινδύνου να περιέχουν οι πράξεις σφάλματα (εγγενής κίνδυνος), και, αφετέρου, του κινδύνου τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου να μην αποτρέπουν ή να μην εντοπίζουν και διορθώνουν τα σφάλματα αυτά (επικινδυνότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου). Όταν με τους δοκιμαστικούς ελέγχους των συστημάτων διαπιστωθεί ότι αυτά είναι αποτελεσματικά, μπορούν να παρῶν μέρος της διασφάλισης όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων. Στην πράξη, το Συνέδριο βασίζεται, κατά κύριο λόγο, στους άμεσους δοκιμαστικούς ελέγχους πράξεων που διενεργεί.

⁽¹⁾ Συμπεριλαμβανομένων των επεξηγηματικών σημειώσεων.

⁽²⁾ Πιο συγκεκριμένα, των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και των δηλώσεων των γενικών διευθυντών της Επιτροπής (βλέπε σημεία 16 έως 17), καθώς και της συγκεκριμένης έκθεσης.

7. Οι δοκιμαστικοί έλεγχοι συνίστανται στη **λεπτομερή εξέταση** των επιλεγόμενων πράξεων, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν η αίτηση ή η πληρωμή υπολογίστηκε ορθά και σύμφωνα με τους κανόνες και κανονισμούς που διέπουν τη σχετική δαπάνη. Το Συνέδριο επιλέγει δείγματα πράξεων που έχουν καταχωριστεί στη λογιστική του προϋπολογισμού και ακολουθεί την πορεία της πληρωμής έως το επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. γεωργού, διοργανωτή μαθημάτων κατάρτισης, αναδόχου έργου στον τομέα της Αναπτυξιακής βοήθειας) και εξετάζει τη συμμόρφωση προς τους όρους που ισχύουν σε κάθε επίπεδο. Όταν η πράξη (σε οποιοδήποτε επίπεδο) έχει υπολογιστεί εσφαλμένα ή δεν συμμορφώνεται προς κανονιστική απαίτηση ή συμβατική διάταξη, θεωρείται ότι περιέχει **σφάλμα**.

Πώς το Συνέδριο αξιολογεί και παρουσιάζει τα αποτελέσματα των δοκιμαστικών ελέγχων επί των πράξεων

8. Σφάλματα στις πράξεις εμφανίζονται για διάφορους λόγους και λαμβάνουν ποικίλες μορφές, ανάλογα με τη φύση της παράβασης και με το συγκεκριμένο κανόνα ή τη συμβατική απαίτηση που παραβιάζεται. Μπορεί να αφορούν μια «προϋπόθεση για την πληρωμή» ή ένα «άλλο ζήτημα συμμόρφωσης».

9. Το Συνέδριο **κατατάσσει τα σφάλματα** ως εξής:

— *προσδιορίσιμα ποσοτικώς,*

— *μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς, σε περίπτωση που δεν είναι δυνατό να μετρηθεί το τμήμα του ποσού που καταβλήθηκε από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ή πιστώθηκε σε αυτόν, το οποίο ήταν εσφαλμένο, ή εάν το σφάλμα αφορά «άλλο ζήτημα συμμόρφωσης»⁽³⁾, και*

— *ανάλογα με τη φύση τους, και πιο συγκεκριμένα ανάλογα με το εάν αφορούν την επιλεξιμότητα (πληρωμή που δεν τηρεί τους κανόνες επιλεξιμότητας), το υποστατό (απόδοση δαπάνης της οποίας η πραγματοποίηση δεν αποδεικνύεται), ή την ακρίβεια (πληρωμή η οποία υπολογίστηκε εσφαλμένα).*

10. Το Συνέδριο εκφράζει τη **συχνότητα** εμφάνισης των σφαλμάτων αναφέροντας το ποσοστό των πράξεων του δείγματος που περιέχει σφάλματα (τόσο προσδιορίσιμα όσο και μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς). Το ποσοστό αυτό υποδεικνύει το πιθανό εύρος των σφαλμάτων στο πλαίσιο της εκάστοτε ομάδας πολιτικής.

11. Το Συνέδριο εκτιμά τη συνολική δημοσιονομική επίπτωση των προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων προκειμένου να υπολογίσει το πιθανότερο **ποσοστό σφαλμάτων**. Αυτό κατατάσσεται σε μία από τις εξής τρεις κατηγορίες:

— κάτω του 2 %,

— μεταξύ 2 % και 5 %, ή

— άνω του 5 %.

12. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου πράξεων του Συνεδρίου παρουσιάζονται στο παράρτημα 1 των κεφαλαίων 2 έως 9 και συνοψίζονται στον **πίνακα 1.2**.

Πώς το Συνέδριο αξιολογεί τα συστήματα και παρουσιάζει τα σχετικά αποτελέσματα

13. Τα **συστήματα εποπτείας και ελέγχου** καθιερώνονται από την Επιτροπή (καθώς και από κράτη μέλη και δικαιούχους χώρες) με σκοπό τη διαχείριση των κινδύνων που επαπειλούν τον προϋπολογισμό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της κανονικότητας των πράξεων. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας συνιστά βασική ελεγκτική διαδικασία, ιδιαίτερα χρήσιμη για τη διατύπωση συστάσεων βελτίωσης.

14. Κάθε ομάδα πολιτικής διέπεται από πλήθος επιμέρους συστημάτων, ο δε έλεγχος και η αξιολόγηση καθενός από αυτά απαιτεί σημαντικό χρόνο. Για τον λόγο αυτό, το Συνέδριο επιλέγει ετησίως προς εξέταση ένα δείγμα συστημάτων. Τα αποτελέσματα των **αξιολογήσεων των συστημάτων** παρουσιάζονται υπό μορφή πίνακα με τίτλο «Αποτελέσματα της αξιολόγησης των συστημάτων», ο οποίος παρατίθεται στο παράρτημα 2 των κεφαλαίων 2 έως 9. Στις περιπτώσεις όπου κατέστη δυνατό να σχεδιαστεί και να διενεργηθεί ο έλεγχος προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων, τα συστήματα χαρακτηρίζονται «αποτελεσματικά» για τον περιορισμό του κινδύνου σφάλματος στις πράξεις, «μερικώς αποτελεσματικά» (όταν υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες που επηρεάζουν τη λειτουργική αποτελεσματικότητα) ή «μη αποτελεσματικά» (όταν οι αδυναμίες είναι διάχυτες και, ως εκ τούτου, υπονομεύεται πλήρως η λειτουργική αποτελεσματικότητα. Για τους λοιπούς τομείς/τις λοιπές ομάδες πολιτικής, τα συστήματα αξιολογήθηκαν ως προς τη συμφωνία τους με τις κανονιστικές απαιτήσεις.

15. Εάν έχουν συγκεντρωθεί επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, το Συνέδριο προβαίνει επίσης σε **συνολική αξιολόγηση** των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου (παρουσιάζεται επίσης στο παράρτημα 2 των κεφαλαίων 2 έως 9), η οποία λαμβάνει υπόψη τόσο την αξιολόγηση των επιλεγέντων συστημάτων, όσο και τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων.

⁽³⁾ Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα καθεστώτα δαπανών επιβάλλουν νομικές υποχρεώσεις στους δικαιούχους, αλλά ορίζουν ότι η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δεν επηρεάζει το δικαίωμα του αποδέκτη στην πληρωμή, οδηγεί όμως σε δημοσιονομική διόρθωση ή πρόστιμο. Αξιοσημείωτο παράδειγμα αποτελεί η «πολλαπλή συμμόρφωση» στον τομέα της Γεωργίας. Οι εν λόγω απαιτήσεις προκύπτουν από τη νομοθεσία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, με τη δημόσια υγεία, με την υγεία των ζώων και των φυτών, με την καλή διαβίωση των ζώων (κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης) και με τη διατήρηση της γεωργικής γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Εάν ένας αποδέκτης άμεσων πληρωμών στο πλαίσιο της ΚΙΠ δεν τηρήσει τις σχετικές απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης, το ποσό των εν λόγω άμεσων πληρωμών μειώνεται ή απορρίπτεται. Όταν το Συνέδριο εντοπίζει παραβάσεις των απαιτήσεων στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης, τις κατατάσσει ως μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, τα οποία, κατά συνέπεια, δεν περιλαμβάνονται στο πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων.

Πώς το Συνέδριο αξιολογεί τις θέσεις της Επιτροπής και παρουσιάζει τα σχετικά αποτελέσματα

16. Κάθε γενική διεύθυνση καταρτίζει και δημοσιεύει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, στην οποία παρουσιάζει την επίτευξη των στόχων πολιτικής της, καθώς και τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που έχει θεσπίσει προκειμένου να διασφαλίζει την κανονικότητα των πράξεων και την ορθή χρήση των πόρων. Κάθε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων συνοδεύεται από δήλωση του γενικού διευθυντή, μεταξύ άλλων σχετικά με το κατά πόσο οι πόροι χρησιμοποιήθηκαν για τον προβλεπόμενο σκοπό, καθώς και σχετικά με το κατά πόσο οι ελεγκτικές διαδικασίες διασφαλίζουν την κανονικότητα των πράξεων⁽⁴⁾. Η έκθεση και η δήλωση αποτελούν μαζί βασικό στοιχείο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

17. Το Συνέδριο αξιολογεί τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και τις δηλώσεις που τις συνοδεύουν, προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον αντικατοπτρίζουν ακριβodικά τη δημοσιονομική διαχείριση όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων. Αυτό πραγματοποιείται μέσω εξέτασης και ανάλυσης, συμπεριλαμβανομένης της σύγκρισης με τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου στους εκάστοτε τομείς.

Πώς καταλήγει το Συνέδριο στη γνώμη του

18. Το Συνέδριο αξιολογεί το εκτιμώμενο πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων σε σύγκριση με το όριο σημαντικότητας του 2 %, προκειμένου να καθορίσει —με τη βοήθεια και άλλων αποδεικτικών στοιχείων— εάν οι πράξεις δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα («γνώμη χωρίς επιφύλαξη»), εάν εμφανίζουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος («αρνητική γνώμη») ή εάν το σημαντικό επίπεδο σφάλματος επηρεάζει περιορισμένο μόνο τμήμα του πληθυσμού («γνώμη με επιφύλαξη»).

⁽⁴⁾ Περαιτέρω πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις εν λόγω διαδικασίες, καθώς και σύνδεσμοι με τις πλέον πρόσφατες εκδόσεις περιλαμβάνονται στην εξής διεύθυνση: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/index_en.htm.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Έσοδα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	2.1-2.14
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα του προϋπολογισμού	2.2-2.6
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	2.7-2.14
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	2.8-2.12
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ	2.13-2.14
Κανονικότητα των πράξεων	2.15-2.18
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	2.16
Ίδιοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ	2.17
Λοιπά έσοδα	2.18
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	2.19-2.31
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	2.20-2.24
Ίδιοι πόροι προερχόμενοι από τον ΦΠΑ	2.25-2.26
Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ	2.27-2.31
Κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών στα κράτη μέλη	2.27-2.28
Γενικές και συγκεκριμένες επιφυλάξεις	2.29-2.30
Επαλήθευση των καταλόγων ΑΕΕ στα κράτη μέλη	2.31
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	2.32
Συμπεράσματα και συστάσεις	2.33-2.39

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τα έσοδα, τα οποία αποτελούνται από τους ίδιους πόρους και τα λοιπά έσοδα. Βασικά δημοσιονομικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα έσοδα παρουσιάζονται στον **πίνακα 2.1**. Οι ίδιοι πόροι αποτελούν μακράν την κύρια πηγή χρηματοδότησης των δαπανών του προϋπολογισμού (94,1 %).

Πίνακας 2.1 — Έσοδα — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία

(εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Είδος εσόδων	Περιγραφή	Έσοδα 2009	%
1	Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠΠ)	Τέλη παραγωγής ζάχαρης (κεφάλαιο 11)	132	0,1
		Τελωνειακοί δασμοί (κεφάλαιο 12)	14 397	12,3
	Ίδιος πόρος ΦΠΑ	Ίδιοι πόροι που προέρχονται από τον ΦΠΑ (φόρος προστιθέμενης αξίας) του τρέχοντος οικονομικού έτους (κεφάλαιο 13)	13 743	11,7
	Ίδιος πόρος ΑΕΕ	Ίδιοι πόροι που στηρίζονται στο ΑΕΕ (ακαθάριστο εθνικό εισόδημα) του τρέχοντος οικονομικού έτους (κεφάλαιο 14)	82 413	70,3
	Διόρθωση δημοσιονομικών ανισορροπιών	Διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου (κεφάλαιο 15)	– 315	– 0,3
	Ακαθάριστη μείωση της ετήσιας εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ	Παραχωρηθείσα στις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία (κεφάλαιο 16)	4	0,0
		ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΠΟΡΩΝ	110 373	94,1
3		Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	330	0,3
4		Έσοδα προερχόμενα από πρόσωπα που συνδέονται με τα κοινοτικά όργανα και τους λοιπούς κοινοτικούς οργανισμούς	781	0,7
5		Έσοδα από τη διοικητική λειτουργία των Οργάνων	258	0,2
6		Συνεισφορές και επιστροφές στο πλαίσιο των κοινοτικών συμφωνιών και προγραμμάτων	4 545	3,9
7		Τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	933	0,8
8		Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	4	0,0
9		Διάφορα έσοδα	61	0,1
	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	6 912	5,9	
Συνολικά έσοδα του οικονομικού έτους			117 285	100,0

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα του προϋπολογισμού

2.2. Οι ίδιοι πόροι διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες ⁽¹⁾: παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (δασμοί που εισπράττονται επί των εισαγωγών και τέλη παραγωγής ζάχαρης-ΠΠ), ίδιοι πόροι που υπολογίζονται βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) τον οποίο εισπράττουν τα κράτη μέλη, και ίδιοι πόροι που προκύπτουν από το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) των κρατών μελών.

2.3. Τόσο η βεβαίωση όσο και η εισπραξη των ΠΠ πραγματοποιείται από τα κράτη μέλη. Τα τρία τέταρτα των ποσών αυτών καταβάλλονται στην Ένωση, το δε υπόλοιπο 25 % παρακρατείται για την κάλυψη των δαπανών εισπραξης. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή μηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δικαιωμάτων (την κατάσταση λογιστικής «Α»), καθώς και τριμηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δικαιωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη κατάσταση (λογιστική «Β») ⁽²⁾.

2.4. Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ είναι εισφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή ενιαίων ποσοστών στις θεωρητικά εναρμονισμένες βάσεις υπολογισμού του ΦΠΑ των κρατών μελών ή στο ΑΕΕ αυτών αντίστοιχα, και υπολογίζονται σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες της Ένωσης.

2.5. Σύμφωνα με την απόφαση 2007/436/EK, Ευρατόμ, ορισμένα κράτη μέλη τυγχάνουν μειωμένου συντελεστή καταβολής ΦΠΑ ⁽³⁾ και ακαθάριστης μείωσης της ετήσιας εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ τους ⁽⁴⁾ για τη χρονική περίοδο 2007-2013. Επιπλέον, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου εφαρμόζεται διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών («η διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου»), η οποία συνεπάγεται μείωση του ποσού των ιδίων πόρων που καταβάλλει βάσει του ΑΕΕ του.

2.6. Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ χρησιμοποιείται για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού. Τυχόν υποεκτίμηση του ΑΕΕ για συγκεκριμένο κράτος μέλος, μολονότι δεν επηρεάζει το σύνολο του ίδιου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ, συνεπάγεται αύξηση των εισφορών των λοιπών κρατών μελών, μέχρις ότου εντοπιστεί το πρόβλημα και γίνουν οι σχετικές διορθώσεις.

⁽¹⁾ Βλέπε την απόφαση 2007/436/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 163 της 23.6.2007, σ. 17), και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/EK, Ευρατόμ, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 105/2009 (ΕΕ L 36 της 5.2.2009, σ. 1).

⁽²⁾ Σε περιπτώσεις που δασμοί ή εισφορές εξακολουθούν να μην έχουν καταβληθεί και να μην έχει παρασχεθεί εγγύηση ή καλύπτονται από εγγυήσεις που έχουν τεθεί υπό αμφισβήτηση, τα κράτη μέλη μπορούν να αναστείλουν τη θέση αυτών των πόρων στη διάθεση της Κοινότητας, εγγράφοντάς τους στη χωριστή αυτή λογιστική (τη λογιστική «Β»).

⁽³⁾ Γερμανία, Κάτω Χώρες, Αυστρία και Σουηδία.

⁽⁴⁾ Κάτω Χώρες και Σουηδία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

2.7. Ο τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία του ελέγχου του Συνεδρίου εν γένει περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1**. Για τον έλεγχο των εσόδων, εξετάστηκε, σε επίπεδο Επιτροπής, αντιπροσωπευτικό στατιστικό δείγμα 62 ενταλμάτων εισπράξης που ελήφθησαν από τα μητρώα καταχώρισης των εισπράξεων όλων των εσόδων της Επιτροπής (βλέπε **παράρτημα 2.1**).

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.8. Ο έλεγχος του Συνεδρίου επί των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί δεν είναι δυνατό να καλύπτει μη δηλωθείσες εισαγωγές ή εισαγωγές που διέφυγαν της τελωνειακής επιτήρησης.

2.9. Το Συνέδριο προέβη σε αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου σε τρία κράτη μέλη ⁽⁵⁾ και εξέτασε τα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζουν σχετικά με τους ΠΠΠ. Εξέτασε τη ροή των δικαιωμάτων, από τη βεβαίωση ως τη δήλωσή τους στην Επιτροπή, προκειμένου να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την ακρίβεια των καταχωρισθέντων ποσών. Οι ελεγκτές διενήργησαν τυχαίο δειγματοληπτικό έλεγχο σε τριάντα διασαφήσεις εισαγωγής σε καθένα από τα εν λόγω τρία κράτη μέλη.

2.10. Στην περίπτωση πέντε εισπράξεων που αφορούσαν τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους του δείγματος που αναφέρεται στο σημείο 2.7, το Συνέδριο προέβη σε συμφωνία των επιλεγισών μηνιαίων καταστάσεων με τα υποκείμενα λογιστικά αρχεία των κρατών μελών ⁽⁶⁾.

2.11. Το Συνέδριο αξιολόγησε τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκε η τελευταία στα κράτη μέλη. Επίσης, αξιολογήθηκε ο εποπτικός ρόλος της ΣΕΙΠ ⁽⁷⁾.

2.12. Το Συνέδριο έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα του ειδικού ελέγχου που πραγματοποίησε το 2008 και το 2009 σε εννέα κράτη μέλη, σχετικά με τις απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες εισαγωγής ⁽⁸⁾.

Ίδιοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ

2.13. Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ βασίζονται σε μακροοικονομικές στατιστικές, οι υποκείμενες πράξεις των οποίων δεν μπορούν να υποβληθούν σε άμεσο έλεγχο. Για τον λόγο αυτό, αφετηρία του ελέγχου αποτέλεσε η παραλαβή από την Επιτροπή των μακροοικονομικών μεγεθών που είχαν καταρτίσει τα κράτη μέλη και, στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση των συστημάτων της Επιτροπής για την επεξεργασία των δεδομένων, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ποσά που έπρεπε να περιληφθούν στους οριστικούς λογαριασμούς. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Συνέδριο εξέτασε τόσο την κατάρτιση του προϋπολογισμού όσο και την ορθότητα των εισφορών των κρατών μελών.

⁽⁵⁾ Γερμανία, Ιρλανδία και Λεττονία.

⁽⁶⁾ Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Σλοβενία και Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽⁷⁾ Συμβουλευτική επιτροπή ιδίων πόρων: άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000, όπως τροποποιήθηκε.

⁽⁸⁾ Βέλγιο, Ιρλανδία, Γαλλία, Ιταλία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Σλοβενία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.14. Επίσης, στο πλαίσιο του ελέγχου αξιολογήθηκαν, αφενός, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής, τα οποία αποσκοπούν στη διασφάλιση ότι οι εν λόγω πόροι υπολογίζονται και εισπράττονται ορθώς, και, αφετέρου, ο ρόλος που διαδραματίζουν οι επιτροπές ΣΕΠ και ΑΕΕ ⁽⁹⁾.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

2.15. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 2.1**.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.16. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, συνολικά, οι καταστάσεις των κρατών μελών που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

Ίδιοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ

2.17. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι, τόσο ο υπολογισμός των εισφορών των κρατών μελών όσο και η καταβολή τους, δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Ωστόσο, τον Δεκέμβριο του 2009, η Επιτροπή εντόπισε ένα σφάλμα στο πλαίσιο του υπολογισμού των προσωρινών εκτιμήσεων της διόρθωσης υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου για τα έτη 2008 και 2009, που συνίστατο σε υπερεκτίμηση ύψους 138 εκατ. ευρώ και 458 εκατ. ευρώ αντίστοιχα. Δεδομένου ότι η διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου για το έτος 2008 είχε εγγραφεί στον προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2009, τα κράτη μέλη που τον χρηματοδοτούν κατέβαλαν το 2009 εισφορές υψηλότερες των αναγκαίων. Το σφάλμα αυτό θα διορθωθεί μόνον όταν στον προϋπολογισμό των προσεχών ετών εγγραφούν αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

2.17. Οι συγκεκριμένες ανωμαλίες, μόλις εντοπίστηκαν από την Επιτροπή, κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη και στο Συνέδριο. Τα κράτη μέλη συμφώνησαν ότι πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα εντός του πλαισίου των τακτικών διαδικασιών αναθεώρησης και ενημέρωσης.

Λοιπά έσοδα

2.18. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, συνολικά, οι πράξεις που ελέγχθηκαν σε σχέση με τα λοιπά έσοδα, δεν εμφάνιζαν ουσιώδη σφάλματα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

2.19. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων συνοψίζονται στο **παράρτημα 2.2**.

⁽⁹⁾ Άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου: κανονισμός ΑΕΕ (ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.20. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη ⁽¹⁰⁾, το Συνέδριο επισήμανε προβλήματα στις διαδικασίες και τα συστήματα που επηρεάζουν τα ποσά που περιλαμβάνει η λογιστική Β, τα οποία πρέπει να επιλυθούν. Τα προβλήματα αυτά συνίστανται, ιδίως, σε καθυστερήσεις στην είσπραξη δικαιωμάτων και στη διάθεση των εισπραχθέντων ποσών ⁽¹¹⁾, καθώς και σε αδικαιολόγητη διαγραφή δασμών ⁽¹²⁾.

2.21. Σε δύο από τα κράτη μέλη ⁽¹³⁾ όπου διενεργήθηκε έλεγχος, οι εθνικές αρχές δεν μπόρεσαν να δικαιολογήσουν πλήρως τα καταχωρισθέντα στις καταστάσεις λογιστικής Β ποσά, δεδομένου ότι δεν αντιστοιχούσαν στα στοιχεία των εγγράφων στα οποία βασίζονται. Ακόμη, το Συνέδριο διαπίστωσε παρόμοιες διαφορές κατά τη συμφωνία της λογιστικής Α ⁽¹⁴⁾.

2.22. Η Επιτροπή υιοθέτησε την άποψη ότι, σε περίπτωση κατάσχεσης εμπορευμάτων που εισήχθησαν παρανόμως στο κοινοτικό τελωνειακό έδαφος, δεν υφίσταται υποχρέωση καταχώρισης των τελωνειακών οφειλών που γεννώνται στη λογιστική Β. Το Δικαστήριο, στην απόφασή του που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2009 ⁽¹⁵⁾, αποφάνθηκε ότι, προκειμένου να επιφέρει την απόσβεση της τελωνειακής οφειλής, η κατάσχεση εμπορευμάτων σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να πραγματοποιείται πριν τα εν λόγω εμπορεύματα απομακρυνθούν από το πρώτο τελωνείο εντός του κοινοτικού τελωνειακού εδάφους. Επομένως, κατά την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οφειλές που γεννώνται σε σχέση με εμπορεύματα που κατάσχονται έπειτα από το στάδιο αυτό, πρέπει να καταχωρίζονται στη λογιστική.

2.23. Οι επιτόπιοι έλεγχοι που διενήργησε το Συνέδριο αποκάλυψαν ανεπάρκειες όσον αφορά την εθνική τελωνειακή επιτήρηση, ιδίως σε σχέση με τη διενέργεια ανάλυσης κινδύνου για την επιλογή επιχειρηματιών και εισαγωγών που πρέπει να υποβληθούν σε τελωνειακούς ελέγχους ⁽¹⁶⁾. Το γεγονός αυτό αυξάνει τον κίνδυνο του μη εντοπισμού παρατυπιών, με ενδεχόμενη συνέπεια την απώλεια ΠΠΠ.

2.20. Η Επιτροπή θα καλέσει τα συγκεκριμένα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να επανορθώσουν τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν και, κατά περίπτωση, θα απαιτηθούν οι μη καταβληθέντες παραδοσιακοί ίδιοι πόροι καθώς και όλοι οι οφειλόμενοι τόκοι υπερημερίας.

2.21. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα κληθούν να δικαιολογήσουν τα καταχωρισθέντα στους λογαριασμούς ποσά και να καλύψουν κάθε μη καταβληθέν ποσό παραδοσιακών ίδιων πόρων που διαπιστώθηκε. Σε περίπτωση καθυστέρησης απόδοσης παραδοσιακών ίδιων πόρων, θα απαιτηθούν τόκοι υπερημερίας.

2.22. Η θέση της Επιτροπής στηρίχθηκε στο άρθρο 867α του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 για την εφαρμογή του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα σύμφωνα με το οποίο τα εμπορεύματα που παρακρατούνται ή κατάσχονται πρέπει να θεωρούνται ότι υπάγονται στο καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης. Για τα εμπορεύματα που έχουν εισαχθεί σύμφωνα με τη συγκεκριμένη διαδικασία, δεν βεβαιώθηκε ούτε καταχωρίστηκε λογιστικά κάποια τελωνειακή οφειλή. Στην απόφασή του του 2009, το Δικαστήριο δεν εξέτασε την εφαρμογή του άρθρου 867α από την άποψη της μεταχείρισης της τελωνειακής οφειλής σχετικά με κατασχεθέντα εμπορεύματα. Η Επιτροπή ως εκ τούτου ανέμενε το αποτέλεσμα μιας άλλης παρόμοιας υπόθεσης, συγκεκριμένα της υπόθεσης C-230/08. Αξιολογεί επί του παρόντος τις συνέπειες της απόφασης που εκδόθηκε πρόσφατα σ' αυτήν την τελευταία υπόθεση και τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί. Σε κάθε περίπτωση, όταν θα τεθεί σε ισχύ ο εκσυγχρονισμένος τελωνειακός κώδικας, η τελωνειακή οφειλή, σε σχέση με κατασχεθέντα εμπορεύματα, θα διαγράφεται πάντα, ανεξάρτητα από τον τόπο κατάσχεσής τους.

2.23. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να δημιουργήσουν τα δικά τους συστήματα τελωνειακού ελέγχου στη βάση ενδεδειγμένων μεθόδων ανάλυσης κινδύνου. Οι ανεπάρκειες που διαπιστώθηκαν από το Συνέδριο αφορούν τρία κράτη μέλη. Σε ένα εξ αυτών έγιναν παρόμοιες διαπιστώσεις στον έλεγχο του Συνεδρίου που αφορούσε τις απλουστευμένες διαδικασίες και η Επιτροπή εξασφαλίζει τη μεταπαρακολούθηση των υπό εφαρμογή διορθωτικών μέτρων. Για τα δύο άλλα, οι διαπιστωθείσες ανεπάρκειες αφορούν την απουσία τυχαίου στοιχείου στο σύστημα επιλογής τελωνειακών διασαφήσεων και επιχειρηματιών. Οι εθνικές αρχές ενός εξ αυτών των δύο κρατών έλαβαν διορθωτικά μέτρα. Στο άλλο κράτος χρησιμοποιήθηκε ένα τυχαίο στοιχείο, το οποίο όμως δεν ενσωματώθηκε στο αυτοματοποιημένο σύστημα επιλογής τελωνειακών διασαφήσεων και επιχειρηματιών.

⁽¹⁰⁾ Για παράδειγμα, σημείο 4.14 της ετήσιας έκθεσης για το 2008.

⁽¹¹⁾ Γερμανία, Ιρλανδία, Ιταλία και Λεττονία.

⁽¹²⁾ Γερμανία.

⁽¹³⁾ Ιρλανδία και Λεττονία.

⁽¹⁴⁾ Ιρλανδία.

⁽¹⁵⁾ Απόφαση της 2ας Απριλίου 2009, υπόθεση C-459/07.

⁽¹⁶⁾ Γερμανία, Ιρλανδία και Λεττονία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.24. Ακόμη, το Συνέδριο, στην πρόσφατη ειδική έκθεσή του ⁽¹⁷⁾ σχετικά με τις απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες εισαγωγής ⁽¹⁸⁾, διαπίστωσε σημαντικές αδυναμίες των ελέγχων στο σύνολο των κρατών μελών όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις καθώς και μεγάλη συχνότητα σφαλμάτων στα περισσότερα από αυτά. Δεδομένου ότι στα εν λόγω κράτη μέλη αντιστοιχεί πάνω από το ήμισυ των συνολικά εισπραττόμενων ΠΠΠ, και ότι περίπου τα δύο τρίτα του συνόλου των τελωνειακών διασαφήσεων στην ΕΕ υποβάλλονται βάσει απλουστευμένων διαδικασιών, οι εν λόγω αδυναμίες των ελέγχων έχουν αντίκτυπο στη λειτουργία των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου των κρατών μελών στον τομέα των ΠΠΠ, γεγονός το οποίο συνεπάγεται τον κίνδυνο της πιθανής εισπραξης ποσών ΠΠΠ που έχουν υπολογισθεί εσφαλμένα.

Ίδιοι πόροι προερχόμενοι από τον ΦΠΑ

2.25. Αφετηρία για τον υπολογισμό των ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ αποτελεί ο ΦΠΑ που πράγματι εισπράχθηκε στα κράτη μέλη ⁽¹⁹⁾. Σύμφωνα με εκτιμήσεις που διατυπώνονται σε μελέτη για τον ποσοτικό προσδιορισμό και την ανάλυση του ελλείμματος ΦΠΑ στα κράτη μέλη της ΕΕ των 25 (εκτός από την Κύπρο) ⁽²⁰⁾, την οποία δημοσίευσε η Επιτροπή τον Σεπτέμβριο του 2009, το έλλειμμα μεταξύ, αφενός, των πράγματι εισπραχθέντων εσόδων ΦΠΑ και, αφετέρου, της θεωρητικής καθαρής υποχρέωσης απόδοσης ΦΠΑ, ανέρχεται κατά μέσο όρο σε 13 % για τη χρονική περίοδο 2004-2006. Όσον αφορά τα κράτη μέλη χωρίς προσαρμοσμένη βάση ΦΠΑ ⁽²¹⁾, εάν εξαλειφόταν το έλλειμμα ΦΠΑ, η εισφορά τους στον προϋπολογισμό της ΕΕ βάσει του ΦΠΑ θα αυξανόταν. Με τον τρόπο αυτό θα μειώνονταν οι εισφορές που βασίζονται στο ΑΕΕ, αν και ο αντίκτυπος στα διάφορα κράτη μέλη θα ήταν διαφορετικός.

2.26. Οι επιφυλάξεις είναι μέσο που καθιστά εφικτή την πραγματοποίηση τυχόν διορθώσεων στα αμφισβητούμενα στοιχεία που περιλαμβάνουν οι καταστάσεις ΦΠΑ, τις οποίες υποβάλλουν τα κράτη μέλη, μετά την παρέλευση της τετραετούς προθεσμίας που ορίζεται από την κανονιστική ρύθμιση. Το 2009, διατυπώθηκαν 67 επιφυλάξεις και ήρθαν 63. Στο τέλος του οικονομικού έτους, οι εκκρεμείς επιφυλάξεις ανέρχονταν συνολικά σε 167 (βλέπε **πίνακα 2.2**). Μολονότι το Συνέδριο παρατήρησε βελτιώσεις όσον αφορά την άρση επιφυλάξεων ΦΠΑ που εκκρεμούσαν από μακρού, 20 εξ αυτών, που αφορούν έτη πριν από το 2000, εξακολουθούσαν να μην έχουν αρθεί στο τέλος του 2009, έναντι 34 στο τέλος του 2008.

2.24. Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο ότι οι τελωνειακοί έλεγχοι θα μπορούσαν να βελτιωθούν και οφείλουν να εξελιχθούν σύμφωνα με την αποκτηθείσα πείρα και τις βέλτιστες πρακτικές.

Η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να προσαρμοστούν στις εξελισσόμενες διαδικασίες. Δόθηκαν λεπτομερείς οδηγίες και διοργανώθηκαν επιμορφώσεις σχετικά με τον βέλτιστο τρόπο εφαρμογής τους. Τα αποτελέσματα θα εξετασθούν κατά τη διάρκεια των επισκέψεων ελέγχου που θα πραγματοποιηθούν κατά το 2010 και το 2011. Επιπλέον, καθ' όλη τη διάρκεια του 2009 και του 2010, η Επιτροπή προέβη σε ειδικές επιθεωρήσεις, σε κάθε κράτος μέλος, όσον αφορά τις στρατηγικές τελωνειακών ελέγχων που εφαρμόζουν. Βάσει αυτών των επιθεωρήσεων και των παρατηρήσεων του ελέγχου του Συνεδρίου, η Επιτροπή έχει ήδη ζητήσει διορθωτικά μέτρα. Η Επιτροπή θα συντάξει, κατά τη διάρκεια του 2010, θεματική έκθεση σχετικά με τη στρατηγική τελωνειακού ελέγχου στα κράτη μέλη, η οποία θα ενσωματώσει τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου καθώς και εκείνες της Επιτροπής. Το ζήτημα θα συζητηθεί με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων (ACOR), με στόχο να επιδιωχθούν βελτιώσεις στον συγκεκριμένο τομέα.

2.25. Όπως προσδιορίζει το Συνέδριο, αφετηρία για τον υπολογισμό της ετήσιας βάσης ΦΠΑ επί της οποίας καθορίζεται το ύψος των εισφορών σε ίδιους πόρους αποτελεί ο ΦΠΑ που πράγματι εισπράχθηκε στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του σχετικού έτους. Παρά το γεγονός ότι η μείωση του ελλείμματος ΦΠΑ θα μπορούσε θεωρητικά να καταλήξει σε αύξηση των καταβαλλόμενων ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ, ο νομοθέτης επέλεξε τη μέθοδο σύμφωνα με την οποία κάθε αύξηση των ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ εξουδετερώνεται, από δημοσιονομική άποψη, με αντίστοιχη μείωση των ποσών που καταβάλλονται δυνάμει των πόρων ΑΕΕ.

2.26. Συνεχίζουν να λαμβάνονται προαιρετικά μέτρα με σκοπό την άρση επιφυλάξεων που εκκρεμούν από μακρού. Κατά το 2008, η Επιτροπή ταξινόμησε, βάσει κινδύνου, όλες τις από μακρού εκκρεμείς επιφυλάξεις και ξεκίνησε, από κοινού με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, να επιλύει τα ζητήματα που εκκρεμούσαν λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές προτεραιότητες. Η συγκεκριμένη στρατηγική άρχισε να αποδίδει καρπούς το 2009 και είναι υπό εξέλιξη· κατά το 2010 άρθηκαν 7 από τις πλέον παλαιές επιφυλάξεις. Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει επιτευχθεί ικανοποιητική πρόοδος. Περαιτέρω συνεδριάσεις διαχείρισης πρόκειται να προγραμματισθούν κατά το 2010/11.

⁽¹⁷⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 1/2010.

⁽¹⁸⁾ Πρόκειται για την απλουστευμένη διασάφηση και τη διαδικασία εκτελωνισμού για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων στον οριζόμενο από τον εισαγωγέα τόπο. Στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών, οικονομικοί φορείς επιτυγχάνουν τη θέση εμπορευμάτων σε κυκλοφορία, υποβάλλοντας μερικώς μόνο συμπληρωμένες τελωνειακές διασαφίσεις, ή εγγράφοντας απλώς τα εμπορεύματα στα λογιστικά βιβλία τους. Η υποβολή της πλήρους τελωνειακής διασαφήσης και η πληρωμή των δασμών πραγματοποιούνται κατά κανόνα τον επόμενο μήνα.

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου (ΕΕ L 155 της 7.6.1989, σ. 9).

⁽²⁰⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/tax_cooperation/combating_tax_fraud/reckon_report_sep2009.pdf.

⁽²¹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ.

Πίνακας 2.2 — Επιφυλάξεις ΦΠΑ στις 31.12.2009

Κράτος μέλος	Αριθμός εκκρεμών επιφυλάξεων στις 31.12.2008	Επιφυλάξεις διατυπωθείσες το 2009	Επιφυλάξεις αρθείσες το 2009	Αριθμός εκκρεμών επιφυλάξεων στις 31.12.2009	Παλαιότερο έτος από το οποίο εκκρεμούσαν επιφυλάξεις στις 31.12.2009
Βέλγιο	8	0	5	3	2000
Βουλγαρία	0	1	0	1	2007
Τσεχική Δημοκρατία	8	1	0	9	2004
Δανία	0	5	0	5	2004
Γερμανία	18	1	15	4	2001
Εσθονία	8	0	0	8	2004
Ιρλανδία	16	1	0	17	1998
Ελλάδα	10	4	3	11	1998
Ισπανία	3	0	1	2	2001
Γαλλία	4	6	0	10	1993
Ιταλία	14	2	7	9	1995
Κύπρος	3	1	1	3	2004
Λεττονία	2	4	1	5	2004
Λιθουανία	2	12	7	7	2005
Λουξεμβούργο	2	1	0	3	2004
Ουγγαρία	5	3	4	4	2004
Μάλτα	6	4	0	10	2004
Κάτω Χώρες	5	3	1	7	2002
Ρουμανία	0	0	0	0	—
Αυστρία	11	4	10	5	2002
Πολωνία	3	3	0	6	2004
Πορτογαλία	9	1	0	10	1996
Σλοβενία	0	3	0	3	2004
Σλοβακία	5	0	2	3	2004
Φινλανδία	8	4	2	10	1995
Σουηδία	9	2	4	7	1995
Ηνωμένο Βασίλειο	4	1	0	5	1998
Σύνολο	163	67	63	167	

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ**Κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών στα κράτη μέλη**

2.27. Στην έκθεσή της προς το Συμβούλιο ECOFIN σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία για το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος της Ελλάδας ⁽²²⁾, η Επιτροπή έδωσε υπό αμφισβήτηση την ποιότητα των ελληνικών μακροοικονομικών στατιστικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των εθνικών λογαριασμών. Τόσο η Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο διατύπωσαν αμφιβολίες όσον αφορά την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας, η οποία δημοσιεύει επίσης τα στοιχεία για το ΑΕΕ για τον υπολογισμό των ιδίων πόρων.

2.28. Το Συνέδριο, σε προηγούμενες εκθέσεις του ⁽²³⁾, διατύπωσε την άποψη ότι οι διαφορές μεταξύ των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζουν οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ) των κρατών μελών θα μπορούσαν να αποδυναμώσουν τη συγκρισιμότητα, την αξιοπιστία και την πληρότητα των εθνικών λογαριασμών. Η Eurostat δεν έχει ολοκληρώσει ακόμη την αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζουν οι ΕΣΥ, και δεν έχει θεσπίσει ακόμη κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των συστημάτων αυτού του είδους στα κράτη μέλη.

Γενικές και συγκεκριμένες επιφυλάξεις

2.29. Γενικές επιφυλάξεις ⁽²⁴⁾ είχαν διατυπωθεί στο τέλος του 2009 σχετικά με τα στοιχεία για το ΑΕΕ των κρατών μελών της ΕΕ των 15 που αφορούν την περίοδο 2002 έως 2006, και σχετικά με τα στοιχεία για το ΑΕΕ των κρατών μελών της ΕΕ των 10 που αφορούν την περίοδο 2004 έως 2006, εν αναμονή της ολοκλήρωσης της ανάλυσης των ενημερωμένων ή των νέων καταλόγων ΑΕΕ.

2.30. Στις αρχές του 2009, εξακολουθούσαν να εκκρεμούν δέκα συγκεκριμένες ⁽²⁵⁾ επιφυλάξεις σχετικές με τα δεδομένα για το ΑΕΕ, που αφορούσαν την περίοδο 1995 έως 2001. Κατά το 2009, η Επιτροπή προέβη στην άρση έξι επιφυλάξεων που αφορούσαν την Ελλάδα, αφήνοντας ένα υπόλοιπο τεσσάρων επιφυλάξεων ⁽²⁶⁾ στο τέλος του οικονομικού έτους.

2.27. Η αναφερόμενη έκθεση αφορά δεδομένα σχετικά με το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος της Ελλάδας. Η εμπεριστατωμένη ανάλυση του ενδεχόμενου αντικτύπου των ζητημάτων που ανέκυψαν από τη συγκεκριμένη εξέταση του δημόσιου ελλείμματος και του δημόσιου χρέους δεν απέδειξε ότι υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις στο επίπεδο του ΑΕΠ/ΑΕΕ.

Η Ελλάδα έχει αρχίσει να εξετάζει τα ζητήματα που θίγονται στην έκθεση της Επιτροπής της 8ης Ιανουαρίου 2010 θεσπίζοντας έναν νέο νόμο σχετικά με το ελληνικό στατιστικό σύστημα και δημιουργώντας μια νέα στατιστική αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) με στόχο να εξασφαλίσει την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα των στατιστικών.

2.28. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η αξιοπιστία των εθνικών λογαριασμών εξαρτάται κυρίως από τις ειδικές στατιστικές πηγές και μεθόδους που χρησιμοποιούνται και στήριξε την προσέγγισή της, όσον αφορά την επικύρωση του ΑΕΕ, στην επαλήθευση και τη βελτίωσή τους. Καλά σχεδιασμένα συστήματα εποπτείας και ελέγχου στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών μπορούν να συμβάλουν στον εντοπισμό και στη μείωση σφαλμάτων. Η Επιτροπή έχει ήδη λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με τις SCS σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις απαντήσεις που δόθηκαν στην παράγραφο 4.24 της έκθεσης του 2008. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των ελέγχων ΑΕΕ, η Επιτροπή συγκέντρωσε πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές των κρατών μελών, ιδιαίτερα για τους σκοπούς του σεμιναρίου που διοργανώθηκε τον Δεκέμβριο του 2009. Σύμφωνα με τους στόχους του συγκεκριμένου σεμιναρίου, η Επιτροπή θα προσδιορίσει και θα αναπτύξει τις βέλτιστες πρακτικές που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στα κράτη μέλη, καθώς και διαδικασίες αξιολόγησης στον συγκεκριμένο τομέα.

2.30. Η Επιτροπή συνεχίζει τη συνεργασία της με τις δύο χώρες που συνεχίζουν να έχουν επιφυλάξεις σχετικά με τα δεδομένα ΑΕΕ της περιόδου 1995-2001 (1 για την Ελλάδα και 3 για το Ηνωμένο Βασίλειο) έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η άρση των επιφυλάξεων.

⁽²²⁾ COM(2010) 1 τελικό της 8ης Ιανουαρίου 2010 και πρακτικά της συνεδρίασης του Συμβουλίου (Ecofin) της 19ης Ιανουαρίου 2010.

⁽²³⁾ Σημεία 3.47 έως 3.49 της ετήσιας έκθεσης για το 2004, σημεία 4.23 έως 4.25 της ετήσιας έκθεσης για το 2005 και σημεία 4.23 έως 4.24 της ετήσιας έκθεσης για το 2008.

⁽²⁴⁾ Το άρθρο 10 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000, όπως τροποποιήθηκε, ορίζει ότι, μετά τις 30 Σεπτεμβρίου του τέταρτου έτους που ακολουθεί ένα συγκεκριμένο οικονομικό έτος, οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις του ΑΕΠ/ΑΕΕ δεν λαμβάνονται πλέον υπόψη, εκτός αν αφορούν θέματα που επισημάνθηκαν πριν από τη λήξη αυτής της προθεσμίας, είτε από την Επιτροπή είτε από το κράτος μέλος. Αυτά τα θέματα είναι γνωστά ως επιφυλάξεις. Μια γενική επιφύλαξη καλύπτει όλα τα στοιχεία ενός κράτους μέλους.

⁽²⁵⁾ Μια συγκεκριμένη επιφύλαξη καλύπτει χωριστά στοιχεία του καταλόγου ΑΕΕ.

⁽²⁶⁾ Οι εν λόγω εκκρεμείς επιφυλάξεις αφορούν την Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο, και σχετίζονται, κυρίως, με πτυχές μεθοδολογίας και κατάρτισης των δεδομένων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επαλήθευση των καταλόγων ΑΕΕ στα κράτη μέλη

2.31. Το 2009, η Επιτροπή (Eurostat) πραγματοποίησε επισκέψεις σε δεκαέξι κράτη μέλη προκειμένου να επαληθεύσει τους καταλόγους ΑΕΕ ⁽²⁷⁾ και διενήργησε άμεσους ελέγχους. Ωστόσο, οι έλεγχοι αυτοί περιορίστηκαν σε ελάχιστο αριθμό συνιστωσών του ΑΕΕ στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις. Όπως επισημαίνεται στις κατευθυντήριες οδηγίες της Eurostat, ο εν λόγω τρόπος προσέγγισης που βασίζεται σε άμεσους ελέγχους δεν θεωρείται γενικώς ότι μπορεί να οδηγήσει σε συμπεράσματα σχετικά με το σύνολο των εκτιμήσεων του ΑΕΕ.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.32. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των θέσεων της Επιτροπής συνοψίζονται στο **παράρτημα 2.3**. Το Συνέδριο εφιστά την προσοχή στην ειδική έκθεση που δημοσιεύθηκε πρόσφατα σχετικά με τις απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες εισαγωγής, στην οποία γίνεται λεπτομερής αναφορά στο σημείο 2.24. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2010, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη της τα συμπεράσματα της εν λόγω έκθεσης, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις διαπιστώσεις των ελέγχων της όσον αφορά τις απλουστευμένες διαδικασίες και την στρατηγική ελέγχων των κρατών μελών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

2.33. Το Συνέδριο, βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, συμπεραίνει ότι:

- οι δηλώσεις και οι πληρωμές των κρατών μελών στο πλαίσιο των ΠΠ,
- ο υπολογισμός, από την Επιτροπή, των εισφορών των κρατών μελών βάσει των δεδομένων ΦΠΑ και ΑΕΕ που διαβίβασαν τα κράτη μέλη, καθώς και
- τα λοιπά έσοδα,

για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009, δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

2.34. Το Συνέδριο, βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου ήταν αποτελεσματικά ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των εσόδων. Ωστόσο, το Συνέδριο εφιστά την προσοχή στις αδυναμίες οι οποίες, μολονότι δεν είναι ουσιώδεις για την αποτελεσματικότητα των συστημάτων συνολικά, απαιτούν τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται κατωτέρω.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

2.35. Οι έλεγχοι του Συνεδρίου εξακολουθούν να αποκαλύπτουν προβλήματα σχετικά με τη χρήση της λογιστικής Β και, κατά συνέπεια, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη διασφάλιση της ορθής χρήσης της, ιδίως όσον αφορά την έγκαιρη βεβαίωση και τη διάθεση των δασμών (σημείο 2.20).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.31. Η Επιτροπή διενεργεί άμεσους ελέγχους συμπληρωματικά προς τους ελέγχους των καταλόγων ΑΕΕ των χωρών βάσει του ερωτηματολογίου αξιολόγησης του καταλόγου ΑΕΕ (GIAQ). Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο αριθμός των συνιστωσών που επελέγησαν ήταν ανεπαρκής για τους σκοπούς των άμεσων ελέγχων, σύμφωνα με τις «κατευθυντήριες γραμμές για τους άμεσους ελέγχους» που εγκρίθηκαν από την επιτροπή ΑΕΕ.

2.32. Οι έλεγχοι των απλουστευμένων διαδικασιών και των στρατηγικών ελέγχου των κρατών μελών που διεξήχθησαν από την Επιτροπή αποκάλυψαν επίσης ανεπάρκειες στις διαδικασίες ελέγχου των κρατών μελών. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τη μετα-παρακολούθηση των δικών της διαπιστώσεων και εκείνων του Συνεδρίου. Μόλις αυτή ολοκληρωθεί, η Επιτροπή θα διαθέτει πληρέστερη βάση αξιολόγησης.

2.35. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ελέγχει τακτικά τη λογιστική Β για να προσδιορίσει ενδεχόμενες αδυναμίες, οι οποίες μπορούν να έχουν επιπτώσεις στην έγκαιρη βεβαίωση και διάθεση των παραδοσιακών ιδίων πόρων.

⁽²⁷⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού ΑΕΕ, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή (Eurostat) κατάλογο των διαδικασιών και των στατιστικών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ΑΕΕ και των συνιστωσών του σύμφωνα με το ΕΣΛ 95.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.36. Οι αδυναμίες που εντόπισε το Συνέδριο στο πλαίσιο του ειδικού ελέγχου του όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των ελέγχων σχετικά με τις απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες, καθώς και στο πλαίσιο των λοιπών ελεγκτικών εργασιών του κατά το 2009, το οδήγησε στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου των κρατών μελών στον τομέα των ΠΠΠ δεν διασφαλίζουν παρά μόνο εν μέρει αποτελεσματικά την πληρότητα και την ακρίβεια της βεβαίωσης των δασμών (σημεία 2.23 και 2.24).

Ίδιοι πόροι προερχόμενοι από τον ΦΠΑ

2.37. Εξακολουθούν να υφίστανται επιφυλάξεις που εκκρεμούν από μακρού. Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να ασκεί πιέσεις στα κράτη μέλη, προκειμένου τα τελευταία να παράσχουν χωρίς καθυστέρηση επαρκή πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία θα της επέτρεπαν να άρει αυτές τις επιφυλάξεις το συντομότερο δυνατό και να πραγματοποιήσει τυχόν αναγκαίες διορθώσεις στις βάσεις ΦΠΑ των κρατών μελών (σημείο 2.26).

Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ

2.38. Η Επιτροπή δεν έχει καταρτίσει ακόμη εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με το ΑΕΕ των κρατών μελών, και δεν έχει διατυπώσει συγκεκριμένες επιφυλάξεις σχετικά με τη χρονική περίοδο από το 2002 και εξής. Για να το πράξει, πρέπει να ολοκληρώσει την επαλήθευση των καταλόγων ΑΕΕ στα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή της των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζουν οι ΕΣΥ για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών (σημεία 2.28 και 2.31). Η Επιτροπή οφείλει, επίσης, να καταστήσει σαφή την εμβέλεια της γνώμης που διατυπώνει το πλαίσιο της αξιολόγησης των δεδομένων ΑΕΕ των κρατών μελών (σημείο 2.31).

2.39. Η παρακολούθηση των προγενέστερων παρατηρήσεων παρατίθεται στο **παράρτημα 2.4**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.36. Η Επιτροπή θα μεταπαρακολουθεί τις συγκεκριμένες αδυναμίες σε συνδυασμό με τις διαπιστώσεις των δικών της επιθεωρήσεων.

2.37. Κατά το 2010, άρθηκαν επτά περαιτέρω επιφυλάξεις που εκκρεμούσαν από μακρού. Προγραμματίζονται περαιτέρω συνεδριάσεις διαχείρισης κατά το 2010/11.

2.38. Η Επιτροπή θα ολοκληρώσει την επαλήθευση των καταλόγων ΑΕΕ των κρατών μελών και θα καταρτίσει εκθέσεις αξιολόγησης μεταξύ του τέλους του 2010 και της αρχής του 2011. Η Επιτροπή θεωρεί την προσέγγισή της (έλεγχος βάσει εγγράφων των ερωτηματολογίων ΑΕΕ, επαλήθευση των καταλόγων ΑΕΕ χρησιμοποιώντας το GIAQ και συμπληρωματικά άμεση επαλήθευση) ενδεδειγμένη για μια τελική αξιολόγηση του ΑΕΕ των κρατών μελών. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου (SCS) είναι οργανωτικού χαρακτήρα και δεν παρέχουν ειδικές ενδείξεις σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, η οποία εξαρτάται κυρίως από τις χρησιμοποιούμενες στατιστικές πηγές και μεθόδους, παρά το γεγονός ότι τα SCS μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση του κινδύνου σφαλμάτων στους εθνικούς λογαριασμούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ — ΕΣΟΔΑ

	2009				2008	2007
	ΠΠ	ΦΠΑ/ΑΕΕ/ Διόρ- θωση ΗΒ	Λοιπά	Σύνολο		
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ						
Σύνολο πράξεων (εκ των οποίων):	5	43	14	62	60	66
Εντάλματα είσπραξης	5	43	14	62	60	66
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ						
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)						
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλματα	80 % {4}	100 % {43}	86 % {12}	95 % {59}	100 %	100 %
Πράξεις που περιέχουν σφάλματα	20 % {1}	0 % {0}	14 % {2}	5 % {3}	0 %	0 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ						
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος:						
κάτω του 2 %	X				X	X
μεταξύ 2 % και 5 %						
άνω του 5 %						

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Αξιολόγηση επιλεγμένων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Είδη εσόδων	Βασικός εσωτερικός έλεγχος (Επιτροπή)			Βασικοί εσωτερικοί έλεγχοι στα κράτη μέλη όπου διενεργήθηκε έλεγχος
	Έλεγχοι της Επιτροπής σε κράτη μέλη	Έλεγχοι της Επιτροπής βάσει εγγράφων και διαχείριση των εσόδων	Διαχείριση των επιφυλάξεων από την Επιτροπή	
ΠΠΠ			ά.α.	(¹)
ΦΠΑ				ά.α.
ΑΕΕ				ά.α.

(¹) Όσον αφορά τους ΠΠΠ, το Συνέδριο λαμβάνει υπόψη του τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των εργασιών του για τη DAS του 2009, οι οποίες παρουσιάστηκαν στην ειδική έκθεση αριθ. 1/2010 σχετικά με τις απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες εισαγωγής (σημεία 2.23, 2.24 και 2.36).

Συνολική αξιολόγηση συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Συνολική αξιολόγηση	2009	2008	2007

Υπόμνημα:

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό
ά.α.	Άνευ αντικειμένου: δεν εφαρμόζεται ή δεν αξιολογήθηκε

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος της δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
BUDG	Χωρίς επιφυλάξεις, όσον αφορά τους ιδίους πόρους	ά.α	—	A

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

A: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

B: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικώς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι: Δυνητικά δικαιώματα υπό συζήτηση μεταξύ της Επιτροπής και της Γερμανίας			
Στο σημείο 3.23 της ετήσιας έκθεσης για το 2004, το Συνέδριο διατύπωνε την παρατήρηση ότι, το 2003, η Γερμανία διέγραψε από τη λογιστική Β εγγραφές που ανέρχονταν συνολικά σε 40,1 εκατ. ευρώ, χωρίς να αιτιολογήσει πλήρως αυτή τη μείωση. Το 2005, το Συνέδριο επισήμανε ότι 22,7 εκατ. ευρώ δυνητικών δικαιωμάτων παρέμεναν υπό συζήτηση μεταξύ της Επιτροπής και της Γερμανίας.	Το υπόλοιπο των 22,7 εκατ. ευρώ εξακολουθούσε να αποτελεί αντικείμενο συζητήσεων στο τέλος του 2009.	Πρέπει να καθοριστεί, το συντομότερο δυνατό, το οριστικό ποσό προς είσπραξη, ώστε να κλείσει τελικώς το εν λόγω θέμα.	Το 2009, η Επιτροπή έπρεπε ακόμη να ζητήσει περαιτέρω διευκρινίσεις από τη Γερμανία σχετικά με μικρό ποσοστό των εν λόγω πράξεων. Αφού έλαβε τις διευκρινίσεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υφίσταται εύλογη βεβαιότητα ότι δεν οφείλονται επιπλέον ποσά παραδοσιακών ιδίων πόρων και τόκων, πέραν αυτών τα οποία κατέβαλε ήδη η Γερμανία. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έκλεισε αυτό το θέμα.
Ίδιοι πόροι που προέρχονται από τον ΦΠΑ: καθυστερήσεις σχετιζόμενες με τη διαδικασία παράβασης			
Το Συνέδριο, στις ετήσιες εκθέσεις του για το 2008 και το 2007 (σημεία 4.19 και 4.24 αντίστοιχα), επισήμανε τη μεγάλη διάρκεια των διαδικασιών παράβασης, η οποία ενδέχεται να έχει αντίκτυπο στους ίδιους πόρους που προέρχονται από τον ΦΠΑ.	Η Επιτροπή τροποποίησε τις διαδικασίες της προκειμένου να καταστήσει δυνατή τη συχνότερη λήψη αποφάσεων, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία.	Το 2009, διαπιστώθηκαν, σε διάφορα στάδια της διαδικασίας, καθυστερήσεις στις διαδικασίες παράβασης, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε καθυστέρηση της καταβολής των ορθών ποσών που σχετίζονται με τους ίδιους πόρους που προέρχονται από τον ΦΠΑ. Το Συνέδριο εμμένει στη θέση του ότι η Επιτροπή πρέπει να μειώσει τον χρόνο που μεσολαβεί από την εγγραφή των υποθέσεων παράβασης στο ενιαίο μητρώο δυνητικών παραβάσεων, έως την παραπομπή τους στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	Η Επιτροπή διαβεβαιώνει και πάλι ότι τροποποίησε τις διαδικασίες της προκειμένου να καταστεί δυνατή η συχνότερη λήψη αποφάσεων, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία. Αυτή η μεταβολή στη διαδικασία θα επιφέρει αποτελέσματα, ωστόσο απαιτείται κάποιος χρόνος προτού καταστεί εμφανής ο θετικός αντίκτυπος αυτών των μεταβολών. Παρόλα αυτά, από τις οκτώ συνολικά διαδικασίες παράβασης, οι οποίες αναφέρονται αντίστοιχα στα σημεία 4.19 και 4.24 των ετήσιων εκθέσεων για το 2008 και το 2007, πέντε υποθέσεις έχουν εν τω μεταξύ κλείσει.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ: πολιτική αναθεώρησης της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης της αναθεώρησης για την Ελλάδα)			
Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το 2006, διατύπωσε παρατηρήσεις που αφορούσαν την αναθεώρηση του ΑΕΕ της Ελλάδας (σημεία 4.24 έως 4.26) και συνέστησε, στο σημείο 4.32, στην Επιτροπή τα εξής: α) να θεσπίσει κανόνες σχετικά με την κοινοποίηση και να ενημερώνεται εκ των προτέρων, όπως και η επιτροπή ΑΕΕ, για τις μείζονες αναθεωρήσεις· β) να θέσει σε εφαρμογή συντονισμένη πολιτική για τις αναθεωρήσεις των δεδομένων των εθνικών λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για τακτική συγκριτική ανάλυση, και	α) Τα ερωτηματολόγια σχετικά με το ΑΕΠ/ΑΕΕ και στις εκδόσεις σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων που υπέβαλαν τέσσερα κράτη μέλη εμφάνιζαν μείζονες αναθεωρήσεις. Το Βέλγιο και η Εσθονία δεν απέστειλαν καμία επίσημη επιστολή κοινοποίησης των μειζόνων αναθεωρήσεων των εθνικών λογαριασμών τους, παρά τις υπομνήσεις της Eurostat. Η Μάλτα και η Λεττονία απέστειλαν επίσημες επιστολές μετά την παρέλευση της προθεσμίας. β) Κατά τη συνεδρίαση της CMFB (επιτροπή στατιστικών για θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών), τον Ιούλιο του 2009, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υπέβαλαν πρόταση για συγκεκριμένη κοινή πολιτική αναθεώρησης των εθνικών λογαριασμών και του ισοζυγίου πληρωμών. Τα μέλη της CMFB αποφάσισαν ότι τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν σε εκτίμηση του αντικτύπου της προτεινόμενης πολιτικής αναθεώρησης της ΕΕ στις εθνικές διαδικασίες κατάρτισης στατιστικών στοιχείων.	α) Σε καμία από τις τέσσερις περιπτώσεις δεν εφαρμόστηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές για την κοινοποίηση των μειζόνων στατιστικών μεταρρυθμίσεων που διατύπωσε η CMFB. Η Eurostat πρέπει να λάβει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές. β) Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε, απαιτείται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, τόσο από την Επιτροπή όσο και από τα κράτη μέλη, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή κοινή πολιτική αναθεώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.	α) Η Επιτροπή (Eurostat) υπενθυμίζει συνεχώς στα κράτη μέλη την ανάγκη εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών, ιδίως κατά τις συνεδριάσεις της επιτροπής ΑΕΕ και κατά τις διμερείς επαφές. Μολονότι, όσον αφορά τις περιπτώσεις αναθεωρήσεων που ολοκληρώθηκαν το 2009 τις οποίες αναφέρει το Συνέδριο, είχαν δοθεί εκ των προτέρων ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία από τα οικεία κράτη μέλη κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής ΑΕΕ, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί και να τονίζει τη σημασία της συμμόρφωσης των κρατών μελών με αυτή τη διαδικασία. β) Η Επιτροπή συνεχίζει τις προσπάθειες και τις συζητήσεις με τα κράτη μέλη προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή κοινή πολιτική αναθεώρησης στην ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
γ) να διασφαλίσει ώστε τα πορίσματα από τον έλεγχο της ελληνικής κατάστασης απογραφής να είναι διαθέσιμα αρκετά ενωρίς, προκειμένου να συμπεριληφθούν τα διορθωμένα στοιχεία στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος 2007. Στις ετήσιες εκδόσεις του για τα έτη 2007, 2008 και 2009, το Συνέδριο διαπίστωσε την πρόοδο που σημείωσε η Επιτροπή και τις επιπλέον προσπάθειες που είναι αναγκαίες, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, για την εφαρμογή των προαναφερθεισών συστάσεων.	γ) Τον Ιούλιο του 2009, η Επιτροπή ήρε έξι από τις επτά συγκεκριμένες επιφυλάξεις που αφορούσαν την Ελλάδα.	γ) Η Επιτροπή (Eurostat) πρέπει να συνεχίσει τις εργασίες της το 2010, σε συνεργασία με την Ελλάδα, προκειμένου να ολοκληρώσει την επαλήθευση των ελληνικών δεδομένων για το ΑΕΠ για τη χρονική περίοδο 1995-2001.	γ) Η Επιτροπή (Eurostat) εξακολουθεί τη συνεργασία της με τις ελληνικές αρχές προκειμένου να επιτευχθεί η άρση της μίας εναπομένουσας επιφύλαξης σχετικά με το ΑΕΠ για την περίοδο 1995-2001.
Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ: αποτίμηση των παράνομων δραστηριοτήτων στους εθνικούς λογαριασμούς			
Το ΕΣΛ 95 ⁽¹⁾, στα άρθρα 1.13 στοιχείο ζ) και 3.08, προβλέπει ότι παράνομες δραστηριότητες, οι οποίες εμφανίζουν όλα τα χαρακτηριστικά οικονομικής πράξης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ΑΕΠ/ΑΕΕ. Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το 2004 [σημείο 3.54 στοιχείο γ)], συνέστησε στην Επιτροπή να φροντίσει ώστε να συμμορφωθούν όλα τα κράτη μέλη με τις απαιτήσεις του ΕΣΛ 95, όσον αφορά τις παράνομες δραστηριότητες.	Η επιτροπή ΑΕΕ συζήτησε, τον Μάρτιο του 2004, το θέμα της αποτίμησης των παράνομων δραστηριοτήτων στους εθνικούς λογαριασμούς. Λόγω των σημαντικών δυσκολιών που ανέκυψαν στη διατύπωση κατευθυντήριων οδηγιών στον τομέα αυτό, η επιτροπή ΑΕΕ συνέστησε να μην γίνουν ρητές προσαρμογές για την κάλυψη των παράνομων δραστηριοτήτων, έως ότου καταστούν διαθέσιμες βελτιωμένες μέθοδοι και πηγές κατάρτισης στοιχείων. Τον Απρίλιο του 2008 και τον Απρίλιο του 2009, η επιτροπή ΑΕΕ εξέτασε θέματα υπολογισμού που σχετίζονται με συγκεκριμένες κατηγορίες παράνομων δραστηριοτήτων, βάσει των αποτελεσμάτων πρόσφατων μελετών που πραγματοποίησαν ορισμένα κράτη μέλη. Η Επιτροπή (Eurostat) σχεδίαζε να ολοκληρώσει την εξέταση της υφιστάμενης κατάστασης όσον αφορά τις εκτιμήσεις των παράνομων δραστηριοτήτων στους εθνικούς λογαριασμούς, και να υποβάλει πρόταση κατευθυντήριων οδηγιών προς τα κράτη μέλη εντός του 2010, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις που εξέφρασε η επιτροπή ΑΕΕ.	Παρά την πρόοδο που επιτεύχθηκε σε σχέση με την αποτίμηση των παράνομων δραστηριοτήτων στους εθνικούς λογαριασμούς, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες από πλευράς της Επιτροπής και των κρατών μελών.	Η επιτροπή ΑΕΕ συζήτησε, κατά τη συνεδρίασή της στις 29 Απριλίου 2010, θέματα που αφορούσαν την τελευταία κατηγορία παράνομων δραστηριοτήτων που εντόπισε όσον αφορά τους εθνικούς λογαριασμούς. Πέραν της συζήτησης αυτής, η Επιτροπή θα προτείνει λύσεις στο θέμα της αποτίμησης των παράνομων δραστηριοτήτων στους εθνικούς λογαριασμούς κατά το πρώτο εξάμηνο του 2011.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ: Υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ)			
Οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης που μετρώνται έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) αντιπροσωπεύουν ένα μέρος των προϊόντων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, το οποίο δεν διατίθεται υπό τη μορφή άμεσης πώλησης υπηρεσιών με προκαθορισμένη τιμή, αλλά μέσω της χρέωσης υψηλότερου επιτοκίου για δάνεια, σε σύγκριση με το επιτόκιο που ισχύει για τις καταθέσεις. Η μέθοδος κατανομής των ΥΧΔΜΕ στο πλαίσιο του ΕΣΛ 95 προσδιορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 448/98 ⁽²⁾ του Συμβουλίου, και τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2005 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1889/2002 της Επιτροπής ⁽³⁾. Κατά παρέκκλιση, το άρθρο 8 παράγραφος 1 του πρώτου κανονισμού προβλέπει ότι η απόφαση κατανομής των ΥΧΔΜΕ για τους σκοπούς του κοινοτικού προϋπολογισμού και τους κοινοτικούς ιδίους πόρους, λαμβάνεται ομόφωνα από το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής. Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2005 [σημείο 4.30 στοιχείο ε)], συνέστησε στην Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την συμπερίληψη των ΥΧΔΜΕ στο ΑΕΕ που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των ιδίων πόρων.	Τα κράτη μέλη στο σύνολό τους, συμπεριέλαβαν στα δεδομένα που διαβίβασαν στο πλαίσιο του ΕΣΛ 95 για τη χρονική περίοδο Σεπτεμβρίου / Οκτωβρίου 2008, δεδομένα των εθνικών λογαριασμών με την κατανομή των ΥΧΔΜΕ (με αποτέλεσμα μέση αύξηση του ΑΕΕ των κρατών μελών άνω του 1 % κατά μέσο όρο). Τον Μάιο του 2009, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση απόφασης του Συμβουλίου, με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2005, σχετικά με την κατανομή των ΥΧΔΜΕ με σκοπό τον προσδιορισμό του ΑΕΕ το οποίο χρησιμοποιείται για τους ιδίους πόρους. Η ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για τους ιδίους πόρους συζήτησε την πρόταση της Επιτροπής και διατύπωσε ανησυχίες όσον αφορά τη μεθοδολογία υπολογισμού των ΥΧΔΜΕ, καθώς και τον χρόνο θέσης σε ισχύ της πρότασης και την αναδρομική ισχύ της. Τον Οκτώβριο του 2009, υποβλήθηκε αναθεωρημένη πρόταση της Προεδρίας, σύμφωνα με την οποία η απόφαση του Συμβουλίου θα ετίθετο σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2010. Τον Μάρτιο του 2010, εγκρίθηκε η απόφαση 2010/196/ΕΕ, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.	Το Συνέδριο θα παρακολουθεί το θέμα της κατανομής των ΥΧΔΜΕ στο ΑΕΕ το οποίο χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των ιδίων πόρων στο πλαίσιο των μελλοντικών ελέγχων του.	

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου (ΕΕ L 310 της 30.11.1996, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε.

⁽²⁾ ΕΕ L 58 της 27.2.1998, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 286 της 24.10.2002, σ. 11.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 87 της 7.4.2010, σ. 31.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Γεωργία και φυσικοί πόροι

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σημεία
Εισαγωγή	3.1-3.17
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	3.3-3.16
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	3.17
Κανονικότητα των πράξεων	3.18-3.26
Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	3.20-3.23
Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, καθώς και Υγεία και προστασία των καταναλωτών	3.24-3.26
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	3.27-3.64
Τομέας πολιτικής Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	3.27-3.61
Συστήματα σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	3.27-3.49
Συστήματα σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις	3.50-3.61
Τομείς πολιτικής Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, Υγεία και προστασία των καταναλωτών	3.62-3.64
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	3.65-3.69
Συμπεράσματα και συστάσεις	3.70-3.77

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρατίθεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι», η οποία περιλαμβάνει τους εξής τομείς πολιτικής: 05-Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη, 07-Περιβάλλον, 11-Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις και 17-Υγεία και προστασία των καταναλωτών. Στον **πίνακα 3.1** παρέχονται βασικές πληροφορίες σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες του οικονομικού έτους 2009.

Πίνακας 3.1 — Γεωργία και φυσικοί πόροι — Βασικές πληροφορίες

(εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές 2009	Μορφή διαχείρισης
5	Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη	Διοικητικές δαπάνες	128	Άμεση κεντρική
		Παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές	7 006	Επιμερισμένη
		Άμεσες ενισχύσεις	39 114	Επιμερισμένη
		Αγροτική ανάπτυξη	8 738	Επιμερισμένη
		Προενταξιακά μέτρα	254	Αποκεντρωμένη
		Λοιπά	– 31	Επιμερισμένη
		55 209		
7	Περιβάλλον	Διοικητικές δαπάνες	87	Άμεση κεντρική
		Επιχειρησιακές δαπάνες	269	Άμεση κεντρική / έμμεση κεντρική
		356		
11	Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις	Διοικητικές δαπάνες	39	Άμεση κεντρική
		Επιχειρησιακές δαπάνες	553	Κεντρική / επιμερισμένη
		592		
17	Υγεία και προστασία των καταναλωτών	Διοικητικές δαπάνες	111	Άμεση κεντρική
		Επιχειρησιακές δαπάνες	416	Άμεση κεντρική / Έμμεση κεντρική
		526		
Σύνολο διοικητικών δαπανών (1)			366	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών (συνισταμένων σε):			56 318	
— Προπληρωμές			518	
— Ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές			55 800	
Σύνολο πληρωμών του οικονομικού έτους			56 684	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων του οικονομικού έτους			62 165	

⁽¹⁾ Το κεφάλαιο 9 πραγματοποιείται τον έλεγχο των διοικητικών δαπανών.

Πηγή: ετήσιοι λογαριασμοί για το 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.2. Δυνάμει της συνθήκης, η Επιτροπή φέρει τη συνολική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Ουσιαστικά, όλες οι γεωργικές δαπάνες και οι δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης εκτελούνται υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, στο πλαίσιο της οποίας η αρμοδιότητα άσκησης των εκτελεστικών καθηκόντων μεταβιβάζεται στα κράτη μέλη. Όσον αφορά τους λοιπούς τομείς, η ανάλωση των πιστώσεων του προϋπολογισμού αποτελεί αντικείμενο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης από την Επιτροπή, εξαιρουμένων των δαπανών του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας, σχετικά με τις οποίες ασκείται επιμερισμένη διαχείριση βάσει πολυετών προγραμμάτων.

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

Τομέας πολιτικής Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη

3.3. Οι στόχοι ⁽¹⁾ της κοινής γεωργικής πολιτικής, όπως παρατίθενται στη συνθήκη, αποσκοπούν στην αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας, κατά συνέπεια στην εξασφάλιση για τον γεωργικό πληθυσμό δίκαιου βιοτικού επιπέδου, τη σταθεροποίηση των αγορών, την εξασφάλιση του εφοδιασμού και τη διασφάλιση λογικών τιμών κατά την προσφορά των αγαθών στους καταναλωτές.

3.4. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτεί τις δαπάνες της κοινής γεωργικής πολιτικής, κυρίως, μέσω δύο ταμείων ⁽²⁾: το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (εφεξής «ΕΓΤΕ»), το οποίο χρηματοδοτεί πλήρως τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα στήριξης της αγοράς της ΕΕ ⁽³⁾, όπως διευκρινίζεται κατωτέρω, και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (εφεξής «ΕΓΤΑΑ»), το οποίο συγχρηματοδοτεί, κατά διάφορα ποσοστά, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

⁽¹⁾ Άρθρο 39 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1).

⁽³⁾ Εξαιρουμένων ορισμένων μέτρων όπως οι ενέργειες προώθησης και το πρόγραμμα κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, τα οποία συγχρηματοδοτούνται.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.5. Τα κύρια μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ είναι τα εξής:

- το καθεστώς άμεσης ενίσχυσης που ονομάζεται «καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης» (ΚΕΕ), το οποίο θεσπίστηκε προκειμένου να αποσυνδεθούν οι πληρωμές προς τους γεωργούς από την παραγωγή («αποσύνδεση»). Για να είναι επιλέξιμοι οι γεωργοί στο πλαίσιο του ΚΕΕ οφείλουν, κατ' αρχάς, να εξασφαλίσουν «δικαιώματα»⁽⁴⁾, καθένα από τα οποία, μαζί με ένα εκτάριο επιλέξιμης γης που έχει δηλωθεί από τον γεωργό, συνεπάγεται την καταβολή ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΚΕΕ τουλάχιστον μέχρι το 2013⁽⁵⁾. Το ΚΕΕ έλαβε σημαντικές διαστάσεις και, το 2009, αντιστοιχούσε σε δαπάνες ύψους 28 806 εκατομμυρίων ευρώ,
- το καθεστώς άμεσης ενίσχυσης που ονομάζεται «καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης» (ΚΕΣΕ), το οποίο προβλέπει την καταβολή ενιαίων ποσών ανά επιλέξιμο εκτάριο γεωργικής γης. Το ΚΕΣΕ εφαρμόζεται, επί του παρόντος, σε δέκα από τα νέα κράτη μέλη⁽⁶⁾ και, το 2009, αντιστοιχούσε σε δαπάνες ύψους 3 723 εκατομμυρίων ευρώ,
- άλλα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης (συνδεδεμένες ενισχύσεις), προορισμός των οποίων είναι η διατήρηση της παραγωγής σε περιοχές όπου, στην αντίθετη περίπτωση, θα υπήρχε κίνδυνος εγκατάλειψης της παραγωγής. Τα εμπλεκόμενα ποσά γενικώς φθίνουν λόγω της περαιτέρω αποσύνδεσης και της ενσωμάτωσης στο ΚΕΕ άλλων καθεστώτων στήριξης, οι δε αντίστοιχες δαπάνες ανήλθαν σε 6 585 εκατομμύρια ευρώ,
- παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές: τα κύρια μέτρα είναι η παρέμβαση, η αποθεματοποίηση και οι επιστροφές κατά την εξαγωγή, καθώς και άλλα μέτρα όπως η ειδική ενίσχυση για τα προγράμματα σχετικά με τον αμπελοοινικό τομέα, τον τομέα των οπωροκηπευτικών καθώς και τα επισιτιστικά προγράμματα (που ανήλθαν συνολικά σε 3 988 εκατομμύρια ευρώ) καθώς και με το Ταμείο αναδιάρθρωσης του κλάδου της ζάχαρης (3 018 εκατομμύρια ευρώ).

3.5.

- Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από το Ταμείο αναδιάρθρωσης στον τομέα της ζάχαρης χρηματοδοτήθηκαν από συνεισφορές που κατέβαλαν παραγωγοί διαθέτοντες ποσόστωση και οι οποίες συνιστούν έσοδα προοριζόμενα για το ΕΓΤΕ.

⁽⁴⁾ Ο αριθμός και η αξία των δικαιωμάτων κάθε γεωργού υπολογίστηκε από τις εθνικές αρχές σύμφωνα με ένα από τα μοντέλα που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ. Στο πλαίσιο του ιστορικού μοντέλου, σε κάθε γεωργό χορηγούνται δικαιώματα βάσει του μέσου ύψους των ενισχύσεων που έλαβε και της έκτασης που καλλιέργησε κατά την περίοδο αναφοράς 2000-2002. Βάσει του περιφερειακού μοντέλου, όλα τα δικαιώματα μιας περιφέρειας έχουν την ίδια κατ' αποκοπήν αξία και στον γεωργό χορηγείται ένα δικαίωμα για κάθε επιλέξιμο εκτάριο που δηλώθηκε τον πρώτο χρόνο υποβολής αίτησης. Το υβριδικό μοντέλο συνδυάζει το ιστορικό στοιχείο με ένα κατ' αποκοπή ποσό και, όταν είναι δυναμικό, η ιστορική συνιστώσα μειώνεται κάθε χρόνο, έως ότου καταστεί στην ουσία σύστημα κατ' αποκοπή.

⁽⁵⁾ Βάσει του άρθρου 137 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16), τα δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγήθηκαν σε γεωργούς πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009 θεωρούνται νόμιμα και κανονικά από την 1η Ιανουαρίου 2010, εκτός από τις περιπτώσεις που τα δικαιώματα ενίσχυσης χορηγήθηκαν σε γεωργούς βάσει πράγματι ανακρίβων αιτήσεων και εάν ο γεωργός δεν μπορούσε ευλόγως να έχει εντοπίσει το σφάλμα.

⁽⁶⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Κύπρος, Λεττονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.6. Οι δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και καλύπτουν μεγάλο αριθμό μέτρων, όπως τα γεωργο-περιβαλλοντικά καθεστώτα, τα αντισταθμιστικά ποσά για τη γεωργία σε μειονεκτικές περιοχές, τις επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τις υποδομές σε αγροτικές περιοχές (8 992 εκατομμύρια ευρώ) ⁽⁷⁾. Το 2009, στο πλαίσιο του καλούμενου «διαγνωστικού ελέγχου» της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) ⁽⁸⁾ και του ευρωπαϊκού σχεδίου για την ανάκαμψη της οικονομίας ⁽⁹⁾, μέσω της αγροτικής ανάπτυξης διοχετεύθηκαν επιπλέον κονδύλια για τη χρηματοδότηση προτεραιοτήτων, όπως η υποδομή ευρυζωνικού Διαδικτύου, η αλλαγή του κλίματος, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η διαχείριση των υδάτων, η βιοποικιλότητα και συνοδευτικά μέτρα για την αναδιάρθρωση του γαλακτοκομικού τομέα. Ωστόσο, το 2009 δεν πραγματοποιήθηκε καμία δαπάνη στο πλαίσιο των προαναφερθέντων μέτρων.

3.7. Όλα τα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ και ορισμένα καθεστώτα ενίσχυσης υπαγόμενα στο ΕΓΤΑΑ, επιβάλλουν στους δικαιούχους ενίσχυσης από την ΕΕ την υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις «πολλαπλής συμμόρφωσης». Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών, την καλή μεταχείριση των ζώων (κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης) και τη διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (ΚΓΠΚ) ⁽¹¹⁾. Η νομοθεσία της ΕΕ ορίζει ότι, σε περίπτωση που επισημαίνεται μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αυτές, εφαρμόζεται μείωση ή αποκλεισμός ⁽¹²⁾ επί του συνολικού ποσού των άμεσων ενισχύσεων που καταβλήθηκαν σχετικά με τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους του ευρήματος. Οι δοκιμαστικοί έλεγχοι που διενεργεί το Συνέδριο σχετικά με τις πληρωμές σε γεωργούς, δεν περιλαμβάνουν παρά μόνον περιορισμένο αριθμό απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης (βλέπε σημείο 3.17, τρίτη περίπτωση). Όταν εντοπίζονται παραβάσεις, ταξινομούνται ως μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα και, κατά συνέπεια, δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ποσοστού των σφαλμάτων.

3.6. Τα κράτη μέλη ξεκίνησαν ήδη από το 2009 να εφαρμόζουν τις νέες προτεραιότητες που καθορίστηκαν στον «διαγνωστικό έλεγχο» και στο ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας, αλλά δεν δήλωσαν τις δαπάνες στην Επιτροπή παρά από τα τέλη του 2009 καθώς δεν είχαν εγκριθεί νωρίτερα οι τροποποιήσεις του προγράμματος.

Το ποσό (8 992 εκατ. ευρώ) αφορά τις πιστώσεις πληρωμών για τα κεφάλαια 05 04 και 05 05 και περιλαμβάνει:

- επιχειρησιακή τεχνική βοήθεια,
- μέτρα για γενετικούς πόρους,
- ανακτήσεις από προγράμματα εγγυήσεων του πρώην ΕΓΤΠΕ (ΕΕ 15),
- προενταξιακά μέσα (SAPARD) τα οποία δεν αποτελούν μέρος του ΕΓΤΑΑ και υπάγονται στην πράξη σε χωριστό κονδύλιο του προϋπολογισμού, καθώς και σε διαφορετικό κονδύλιο στις δημοσιονομικές προοπτικές.

⁽⁷⁾ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει δαπάνες που αντιστοιχούν σε προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού καθώς και σε προενταξιακά μέσα.

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 74/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 100).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 473/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 144 της 9.6.2009, σ. 3).

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 270 της 21.10.2003, σ. 1.

⁽¹¹⁾ Ενώ οι απαιτήσεις για ΚΓΠΚ, που αναφέρονται στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003, ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη, η συμμόρφωση με τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ), που αναφέρονται στο παράρτημα III του εν λόγω κανονισμού, είναι υποχρεωτική μόνον για την ΕΕ των 15. Όσον αφορά την ΕΕ των 10, οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης τίθενται βαθμιαία σε εφαρμογή μεταξύ των ετών 2009 και 2013 και, για την ΕΕ των 2, μεταξύ των ετών 2012 και 2014.

⁽¹²⁾ Σύμφωνα με τα άρθρα 66 και 67 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 796/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 30.4.2004, σ. 18), το επίπεδο της μείωσης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης ή τις απαιτήσεις για ΚΓΠΚ είναι δυνατό να κυμαίνεται από 1 % έως 5 % σε περίπτωση αμέλειας και είναι δυνατό να συνεπαχθεί πλήρη απόρριψη της ενίσχυσης, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εκ προθέσεως.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.8. Μόνον οι γεωργοί είναι επιλέξιμοι για τη χορήγηση στρεμματικής ενίσχυσης από την ΕΕ. Ως γεωργός ορίζεται το πρόσωπο που ασκεί γεωργική δραστηριότητα. Ως γεωργική δραστηριότητα νοείται η παραγωγή, η εκτροφή ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμελης, της αναπαραγωγής και εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση, ή η διατήρησης της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (ΚΓΠΚ) ⁽¹³⁾. Σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ, εάν ο αιτών δεν ασκεί άλλη γεωργική δραστηριότητα, η διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση αποτελεί την ελάχιστη απαιτούμενη γεωργική δραστηριότητα προκειμένου ο αιτών να είναι επιλέξιμος για ενίσχυση.

3.9. Οι δαπάνες στο πλαίσιο αμοτέρων των ταμείων διοχετεύονται μέσω 80 περίπου εθνικών ή περιφερειακών οργανισμών πληρωμών. Προτού καταστεί δυνατό αυτοί οι οργανισμοί πληρωμών να ζητήσουν την καταβολή τυχόν δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, πρέπει να πιστοποιούνται βάσει κριτηρίων που καθορίζονται από την Επιτροπή. Αυτοί οι οργανισμοί πληρωμών πραγματοποιούν πληρωμές στους δικαιούχους, προηγουμένως όμως οφείλουν, είτε αμέσως είτε μέσω εξουσιοδοτημένων φορέων, να εξακριβώνουν την επιλεξιμότητα των αιτήσεων ενίσχυσης. Τόσο οι λογαριασμοί όσο και οι πληρωμές των οργανισμών πληρωμών ελέγχονται από ανεξάρτητους ελεγκτές (οργανισμούς πιστοποίησης), οι οποίοι συντάσσουν έκθεση προς την Επιτροπή τον Φεβρουάριο του επόμενου οικονομικού έτους.

Τομείς πολιτικής Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, Υγεία και προστασία των καταναλωτών

3.10. Η πολιτική της Ένωσης για το περιβάλλον πρέπει να συμβάλλει στην προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, της υγείας του ανθρώπου και της ορθολογικής χρήσης των φυσικών πόρων και σε διεθνές επίπεδο. Το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE) ⁽¹⁴⁾ αποτελεί το σημαντικότερο χρηματοδοτικό μέσο, το οποίο καλύπτει τη συμβολή της ΕΕ για έργα πραγματοποιούμενα στα κράτη μέλη για τη φύση και τη βιοποικιλότητα, καθώς και για την περιβαλλοντική πολιτική, τη διακυβέρνηση, την πληροφόρηση και την κοινοποίηση.

3.11. Το Ευρωπαϊκό Αλιευτικό Ταμείο ⁽¹⁵⁾ αποτελεί το κύριο μέσο στον τομέα πολιτικής Αλιείας και θαλάσσιες υποθέσεις. Η κοινή αλιευτική πολιτική επιδιώκει τους ίδιους στόχους με εκείνους της κοινής γεωργικής πολιτικής (βλέπε σημείο 3.3).

3.12. Όσον αφορά την Υγεία και προστασία των καταναλωτών, η ΕΕ συμβάλλει, αφενός, στην προστασία της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών και, αφετέρου, στην ευημερία των καταναλωτών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.9. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 885/2006 της Επιτροπής, οι οργανισμοί πιστοποίησης εξετάζουν επίσης και πιστοποιούν σε ετήσια βάση, εκτός από τους ετήσιους λογαριασμούς, τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου των οργανισμών πληρωμών.

⁽¹³⁾ Βλέπε άρθρο 1 και άρθρο 2 στοιχεία α) και γ), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003.

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 614/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149 της 9.6.2007, σ. 1).

⁽¹⁵⁾ Το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ) αντικαταστάθηκε από το Ευρωπαϊκό Αλιευτικό Ταμείο (ΕΑΤ) για τη νέα περίοδο προγραμματισμού (2007-2013) — κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 223 της 15.8.2006, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Προπληρωμές και ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές

3.13. Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, οι δαπάνες συνίστανται, κυρίως, στην απόδοση επιδοτήσεων που έχουν καταβληθεί σε γεωργούς και σε άλλους δικαιούχους από τα κράτη μέλη.

3.14. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ και το ΕΑΤ, καταβλήθηκε προκαταβολή που αντιστοιχούσε στο 7 % της συμβολής της ΕΕ σε κάθε πρόγραμμα μετά την έγκρισή τους από την Επιτροπή⁽¹⁶⁾. Το 2009, οι πληρωμές που βάρυναν το ΕΓΤΑΑ αφορούσαν μόνον τις ενδιάμεσες πληρωμές, ενώ για το ΕΑΤ περιλάμβαναν και τις πληρωμές.

3.15. Όσον αφορά την υγεία και την προστασία των καταναλωτών, οι πληρωμές δεν περιλαμβάνουν προπληρωμές, οι δε αποδόσεις στα κράτη μέλη πραγματοποιούνται βάσει των δηλωθεισών δαπανών τους. Όσον αφορά το περιβάλλον, προβλέπεται προχρηματοδότηση η οποία μπορεί να ανέλθει μέχρι το 40 % της συνεισφοράς της ΕΕ για το σχέδιο LIFE, όπως προβλέπει η σύμβαση επιδότησης.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

3.16. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, ακυρώθηκαν πιστώσεις του προϋπολογισμού ύψους 1 650 εκατομμυρίων στο τέλος του 2009⁽¹⁷⁾, πρωτίστως συνεπεία της επιβράδυνσης που σημειώθηκε σχετικά με τις δαπάνες των κρατών μελών, λόγω δυσχερειών στη χορήγηση εθνικών συγχρηματοδοτήσεων και, στην περίπτωση της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας, έλλειψης πείρας σχετικά με την εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης⁽¹⁸⁾.

3.16. Η ακύρωση πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΑΑ ύψους 1 650 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2009 οφειλόταν επίσης σε ορισμένες περιπτώσεις στην καθυστερημένη αρχική έγκριση προγραμμάτων. Επιπλέον, ο επαναπρογραμματισμός, με στόχο να ληφθούν υπόψη ο διαγνωστικός έλεγχος και το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας, ενδέχεται να προκαλέσει επίσης ορισμένες καθυστερήσεις στην έναρξη νέων σχεδίων από κράτη μέλη εκκρεμούσης της έκδοσης των αναθεωρημένων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

3.17. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1**. Όσον αφορά τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι», πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

— πραγματοποιήθηκε δοκιμαστικός έλεγχος δείγματος 241 πληρωμών,

⁽¹⁶⁾ Όσον αφορά το ΕΑΤ καταβλήθηκε, κατόπιν αιτήσεως, ένα δεύτερο ποσό συγχρηματοδότησης που αντιστοιχούσε στο 7 % της συνεισφοράς, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 744/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 202 της 31.7.2008, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Διορθωτικός προϋπολογισμός αριθ. 10, ο οποίος εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 2009.

⁽¹⁸⁾ Θέση του προϋπολογισμού 05 04 05 01: το 2009, οι πληρωμές ανήλθαν σε συνολικό ποσό 8 209,4 εκατομμυρίων ευρώ. Οι πιστώσεις πληρωμών που ήταν διαθέσιμες στον αρχικό προϋπολογισμό ανήλθαν σε 9 135,3 εκατομμύρια ευρώ και ένα ακόμη ποσό 774,9 εκατομμυρίων ευρώ είχε μεταφερθεί από το 2008.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- η αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου κάλυψε, όσον αφορά το ΕΓΤΕ, οργανισμούς πληρωμών που επελέγησαν σε τέσσερα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ —Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία και Σλοβακία— και σε τέσσερα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΕ: Μάλτα, Ελλάδα, Ιταλία (Emilia-Romagna) και Ισπανία (Χώρα των Βάσκων). Επιπλέον, στην περίπτωση της Μάλτας ο έλεγχος κάλυψε τη χορήγηση δικαιωμάτων σε συνέχεια της θέσης σε εφαρμογή του ΚΕΕ, το 2007. Όσον αφορά τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης, το Συνέδριο διενήργησε δοκιμαστικό έλεγχο στα συστήματα εποπτείας και ελέγχου στην Αυστρία, τη Γερμανία (Βαυαρία), το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία), την Ελλάδα, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία και τη Γαλλία. Όσον αφορά τον τομέα της Υγείας και της προστασίας των καταναλωτών, το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που αφορούν τα προγράμματα εκρίζωσης και παρακολούθησης των νοσημάτων των ζώων,
- όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, όταν το Συνέδριο ελέγχει τις πληρωμές που σχετίζονται με στρεμματικές ενισχύσεις (βάσει της έκτασης), περιορίζει τους ελέγχους του στις υποχρεώσεις σε θέματα ΚΓΠΚ (ελάχιστη εδαφοκάλυψη, επέκταση ανεπιθύμητης βλάστησης) για τις οποίες μπορούν να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία και μπορεί να εξαχθεί συμπέρασμα κατά την επίσκεψη ελέγχου. Ορισμένες κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (προστασία των υπόγειων υδάτων και του εδάφους από τη ρύπανση, ταυτοποίηση και καλή διαβίωση των ζώων) ελέγχθηκαν δειγματοληπτικά σχετικά με τις πληρωμές του ΕΓΤΑΑ. Εξάλλου, στο πλαίσιο των ελέγχων συστημάτων του ΟΣΔΕ, το Συνέδριο ανέλυσε την εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, των προτύπων όσον αφορά την ΚΓΠΚ, καθώς και τα συστήματα ελέγχου που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη,
- επιπλέον, προκειμένου το Συνέδριο να αξιολογήσει το έρεισμα των αποφάσεων δημοσιονομικής εκκαθάρισης της Επιτροπής, εξέτασε 60 από τα πιστοποιητικά και τις εκδόσεις των οργανισμών πιστοποίησης που αφορούσαν 54 οργανισμούς πληρωμών ⁽¹⁹⁾.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

3.18. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 3.1**. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων όσον αφορά την ομάδα πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι» κυμαίνεται μεταξύ 2 % και 5 %.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.18. Η Επιτροπή εκτιμά ότι ένα ποσοστό σφαλμάτων, κυμαινόμενο κατά τα τελευταία έτη γύρω στο 2 %, επιβεβαιώνει τη συνολική θετική αξιολόγηση των προηγούμενων ετών.

Εξάλλου, ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ καλύπτεται δεόντως από τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

⁽¹⁹⁾ Ο αριθμός των οργανισμών πληρωμών που περιλάμβανε το δείγμα DAS ανερχόταν σε 56 για το ΕΓΤΕ και σε επτά για το ΕΓΤΑΑ. Ωστόσο, για τρεις οργανισμούς πληρωμών (δύο για το ΕΓΤΕ και ένας για το ΕΓΤΑΑ), οι αρμόδιοι οργανισμοί πιστοποίησης δεν είχαν υποβάλει εγκαίρως ούτε έκθεση ούτε πιστοποιητικό και, κατά συνέπεια, δεν πραγματοποιήθηκε έλεγχος. Για τον ίδιο λόγο, η Επιτροπή διαχώρισε τους λογαριασμούς αυτών των τριών οργανισμών πληρωμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.19. Το 2009, από τις 241 πράξεις που εξετάστηκαν, οι 66 (το 27 %) ⁽²⁰⁾, εμφάνιζαν σφάλματα. 42 από αυτές τις πράξεις, (το 64 %) ⁽²¹⁾, εμφάνιζαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που αφορούσαν, ιδίως, την επιλεξιμότητα και την ακρίβεια. Παρακάτω παρατίθενται παραδείγματα των ειδών σφαλμάτων.

Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη

3.20. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, από τις 148 πράξεις που επελέγησαν δειγματοληπτικά, οι 35, (το 24 %) ⁽²²⁾, εμφάνιζαν σφάλματα. 24 (το 69 %) από αυτές τις πράξεις, εμφάνιζαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα. Όσον αφορά τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης, από τις 80 πράξεις του δείγματος, οι 25, (το 31 %), εμφάνιζαν σφάλματα. 16 από αυτές τις πράξεις, (το 64 %), εμφάνιζαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα.

3.21. Τα παραδείγματα σφαλμάτων επιλεξιμότητας που εντόπισε το Συνέδριο είναι τα εξής:

3.20. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα περισσότερα από τα ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα είναι περιορισμένης σχετικά σημασίας από δημοσιονομική άποψη και αφορούν κυρίως μικρές διαφοροποιήσεις στη νέα μέτρηση των αγροτεμαχίων που διεξήχθη από το Συνέδριο (βλ. παράγραφο 3.22). Επίσης, αρκετά σφάλματα είχαν ήδη εντοπισθεί από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πριν γίνει ο έλεγχος του Συνεδρίου.

3.21.

⁽²⁰⁾ Το 2008, το αντίστοιχο αριθμητικό στοιχείο ήταν 66 (32 %).

⁽²¹⁾ Το 2008, το αντίστοιχο αριθμητικό στοιχείο ήταν 45 (68 %).

⁽²²⁾ Μια πράξη του δείγματος υπέκειτο σε διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 885/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 171 της 23.6.2006, σ. 90) και, κατά συνέπεια, κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου δεν ήταν δυνατή η τελική αξιολόγηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παραδείγματα ΕΓΤΕ

Πραγματοποιήθηκε πληρωμή σε δικαιούχο, στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ χωρίς καμία απόδειξη ότι αυτός ασκούσε γεωργική δραστηριότητα: ο δικαιούχος, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που ανήκει σε δήμο, υπέβαλε αίτηση στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ για έκταση λιβαδιών και βοσκοτόπων που υπερέβαινε τα 530 εκτάρια. Δεν κατέστη δυνατό να προσκομιστεί στους ελεγκτές καμία απόδειξη ότι η εταιρεία ήταν επιλέξιμη για ενίσχυση διότι ασκούσε γεωργική δραστηριότητα, δηλαδή παραγωγή ή καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, εκτροφή ή διατήρηση ζώων για γεωργικούς σκοπούς ή διατήρηση της γης σε καλή γεωργική κατάσταση, αυτό δε είχε ως αποτέλεσμα η καταβολή της ενίσχυσης (30 000 ευρώ) να μην είναι δικαιολογημένη. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η περίπτωση αυτή αποτελεί ακόμη ένα παράδειγμα προβλήματος, γεγονός που έχει ήδη επισημανθεί από το Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του για το 2008 ⁽²³⁾.

Πραγματοποιήθηκε πληρωμή σε δικαιούχο, στο πλαίσιο του ΚΕΕ, ο οποίος είχε δηλώσει εσφαλμένα έκταση μισθωμένου άγονου βοσκοτόπου. Η εν λόγω έκταση ανήκε στο δημόσιο, σχετικά με την οποία ένας άλλος γεωργός (ο εκμισθωτής) είχε δηλώσει ότι είχε δικαιώματα βόσκησης που του είχαν χορηγηθεί από τον δήμο. Ο δικαιούχος, συνταξιούχος γεωργός, ο οποίος είχε εκχωρήσει την αρχική του εκμετάλλευση αλλά διατήρησε ένα μέρος των δικαιωμάτων του, συνήψε δύο ειδικές συμβάσεις με τον εκμισθωτή προκειμένου να συμμορφωθεί προσχηματικά με τις απαιτήσεις του κανονισμού:

- μισθωτήρια σύμβαση σχετικά με 57 εκτάρια του προαναφερθέντος βοσκοτόπου,
- αμοτεροβαρή σύμβαση με την οποία εκχωρούσε εκ νέου τα δικαιώματα βόσκησης στον εκμισθωτή.

Ωστόσο, ο δήμος δεν είχε χορηγήσει κανένα δικαίωμα βόσκησης στον εκμισθωτή για το εν λόγω αγροτεμάχιο. Εν πάση περιπτώσει, οι δημοτικοί κανόνες απαγορεύουν ρητά κάθε υπεκμισθωση (εν όλω ή εν μέρει) δικαιωμάτων βόσκησης.

Επομένως, η έκταση δεν ήταν στη διάθεση ούτε του εκμισθωτή ούτε του δικαιούχου. Κατά συνέπεια, δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις της νομοθεσίας της ΕΕ ⁽²⁴⁾.

Η τελευταία περίπτωση θεωρείται ότι συνιστά κατάφωρη παράβαση των διατάξεων του άρθρου 29 του ισχύοντος σχετικά κανονισμού, το οποίο ορίζει ότι «δεν πραγματοποιούνται πληρωμές σε δικαιούχους για τους οποίους έχει αποδειχθεί ότι δημιουργήσαν τεχνητά τους όρους που απαιτούνται για την καταβολή τέτοιων ενισχύσεων».

⁽²³⁾ Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το 2008 (σημείο 5.17), αναφερόταν σε πληρωμές στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ που πραγματοποιήθηκαν σε μη επιλέξιμους δικαιούχους οι οποίοι δεν ανταποκρίνονταν στον ορισμό του γεωργού, εφόσον δεν είχαν ασκήσει καμία γεωργική δραστηριότητα. Ανέφερε, ως παράδειγμα, την περίπτωση δήμων που επωφεληθήκαν από πληρωμές στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ για κοινούς βοσκοτόπους τους οποίους χρησιμοποιούσαν οι εγχώριοι γεωργοί για τη βόσκηση των ζώων τους.

⁽²⁴⁾ Άρθρο 44 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδείγματα ΕΓΤΠΕ

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δικαιούνται να λάβουν πληρωμές από το ΚΕΣΕ εφόσον ασκούν γεωργική δραστηριότητα ή διατηρούν τις εκτάσεις σε καλή γεωργική κατάσταση (ΚΓΚ) ⁽¹⁾. Συνεπώς, δεν απαιτείται συγκεκριμένη γεωργική δραστηριότητα, αρκεί ο δικαιούχος να φροντίζει για την καλή γεωργική κατάσταση.

Η υπόθεση αυτή δεν αφορά την κανονικότητα δυνάμει των σχετικών κανόνων της ΕΕ, αλλά περισσότερο την πολιτική επιλογή που πραγματοποίησε ο νομοθέτης της ΕΕ κατά τη διάρκεια του διαγνωστικού ελέγχου επιτρέποντας στα κράτη μέλη να επιλέξουν εάν θα χορηγήσουν άμεσες πληρωμές σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων οι κύριοι επιχειρηματικοί στόχοι δεν συνίστανται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότητας ή των οποίων οι γεωργικές δραστηριότητες είναι ασήμαντες. Το θέμα αυτό εξετάζεται περαιτέρω στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής μετά το 2013.

Από τα στοιχεία του φακέλου πληρωμών προκύπτει ότι τον Σεπτέμβριο του 2008, οι αρμόδιες εθνικές αρχές πραγματοποίησαν επιτόπιο έλεγχο των εν λόγω αγροτεμαχίων, περιλαμβανομένων και ορισμένων που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο, και καθόρισαν το ποσό της πληρωμής με βάση τη γεωργική έκταση που διαπίστωσαν ότι βρισκόταν σε καλή γεωργική κατάσταση. Σε επιτόπια επίσκεψη που πραγματοποίησε η Επιτροπή τον Μάιο του 2010, επιβεβαιώθηκε ότι η αντίστοιχη έκταση εξακολουθεί να βρίσκεται σε καλή γεωργική κατάσταση.

⁽¹⁾ Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 5.17 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου 2008.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.22. Τα περισσότερα από τα προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα ήταν σφάλματα ακρίβειας (το 87 % αφορούσε δαπάνες του ΕΓΤΕ και το 81 % δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης) και, επιπλέον, τα περισσότερα σφάλματα ακρίβειας συνίσταντο στη δήλωση επιλέξιμης έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής. Άλλα παραδείγματα σφαλμάτων ακρίβειας που εντόπισε το Συνέδριο ήταν τα εξής:

Παραδείγματα ΕΓΤΕ

Σε δύο από τις 12 πράξεις που ελέγχθηκαν σε ένα κράτος μέλος, οι πληρωμές υπολογίστηκαν βάσει εσφαλμένων δικαιωμάτων που είχαν καταχωριστεί στη βάση δεδομένων, γεγονός που είχε ως απόρροια, σε κάθε περίπτωση, να καταβληθεί αχρεωστήτως το 20 % περίπου.

Σε άλλο κράτος μέλος, μια πληρωμή στο πλαίσιο του ΚΕΕ υπολογίστηκε βάσει της μέσης αξίας των δικαιωμάτων που κατείχε ο γεωργός και όχι βάσει της μέσης αξίας των δικαιωμάτων που είχε δηλώσει ο γεωργός στην αίτησή του, όπως ορίζει η νομοθεσία της ΕΕ, γεγονός που συνεπήχθη την καταβολή χαμηλότερου ποσού κατά 20 % περίπου.

3.23. Όσον αφορά τα μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, το Συνέδριο διαπίστωσε, για παράδειγμα, ότι όσον αφορά το **ΕΓΤΕ**, ορισμένα αγροτεμάχια δεν προσδιορίζονταν σαφώς στην αίτηση, ορισμένες πληρωμές πραγματοποιήθηκαν μετά τη νόμιμη προθεσμία και δεν προσδιοριζόταν η ημερομηνία κατά την οποία οι αιτούντες πρέπει να έχουν την αποκλειστική χρήση του δηλωθέντος αγροτεμαχίου. Όσον αφορά το **ΕΓΤΑΑ**, το Συνέδριο επισήμανε μια περίπτωση όπου δεν υπήρχε πλήρης συμμόρφωση με ορισμένους όρους που ισχύουν σχετικά με την ενίσχυση που καταβάλλεται για βιολογική καλλιέργεια.

Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, καθώς και Υγεία και προστασία των καταναλωτών

3.24. Όσον αφορά τους τομείς Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις καθώς και Υγεία και προστασία των καταναλωτών, από τις 13 πράξεις που επελέγησαν, οι 6 (το 46 %), εμφάνιζαν σφάλματα. 2 από τις πράξεις αυτές, το 33 %, εμφάνιζαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα.

3.25. Όσον αφορά το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ), το Συνέδριο επισήμανε περιπτώσεις έργων που ολοκληρώθηκαν εκτός περιόδου επιλεξιμότητας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.22.

Παραδείγματα ΕΓΤΠΕ

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, οι εθνικές αρχές είχαν ήδη διαπιστώσει, πριν από το Συνέδριο, ότι οι πληρωμές υπολογίστηκαν βάσει εσφαλμένων δικαιωμάτων και ότι τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα έπρεπε να ανακτηθούν.

Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι γίνεται προβολή στο σύνολο της δαπάνης των ελλειπών αυτών πληρωμών, οι οποίες δεν έχουν συνέπειες για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, κατά τρόπο ώστε να αυξάνεται το συνολικό ποσοστό σφάλματος και να παρέχεται συνεπώς η εσφαλμένη εντύπωση ότι το ποσοστό σφάλματος είναι ενδεικτικό του ύψους του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού.

3.23. Η Επιτροπή ελέγχει συστηματικά την τήρηση των προθεσμιών πληρωμής για τις άμεσες ενισχύσεις και όπου χρειάζεται προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις. Τα λοιπά σφάλματα που αναφέρονται είναι τυπικά και δεν έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις.

3.24. Η Επιτροπή, όταν έλαβε απόφαση για τις πληρωμές της υπό επιμερισμένη διαχείριση στα κράτη μέλη, δεν ήταν ενήμερη για ενδεχόμενα σφάλματα που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη. Ωστόσο, για την αποφυγή τέτοιων σφαλμάτων, η Επιτροπή ανέπτυξε μηχανισμό ελέγχου που επαληθεύει ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών λειτουργούν αποτελεσματικά.

Στην περίπτωση μιας πράξης στον τομέα των θαλάσσιων υποθέσεων και της αλιείας, ο υπολογισμός της ενδιάμεσης πληρωμής από την Επιτροπή αποτέλεσε ορθή εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων για τον υπολογισμό των πληρωμών του είδους αυτού, όπως προβλέπει το άρθρο 76 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου δυνάμει του οποίου η Επιτροπή δεν έχει τη διακριτική ευχέρεια να χρησιμοποιεί διαφορετική μέθοδο υπολογισμού.

3.25. Η Επιτροπή αφαιρεί τα εντοπισθέντα μη επιλέξιμα ποσά από τις δηλώσεις δαπανών που ακολουθούν (εάν υπολείπονται προς υποβολή τέτοια ποσά) ή το αργότερο πριν από το κλείσιμο του προγράμματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παράδειγμα

Αποδόθηκαν από τις εθνικές αρχές δαπάνες οι οποίες είχαν πραγματοποιηθεί εννέα μήνες μετά την προθεσμία που είχε οριστεί για τη ναυπήγηση αλιευτικού σκάφους. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, αυτές οι δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες, εφόσον η προθεσμία αυτή μπορεί να μην τηρηθεί μόνον σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια του έργου.

3.26. Το Συνέδριο εντόπισε, επίσης, ορισμένα μη προσδιορισμένα ποσοτικά σφάλματα.

Παραδείγματα

ΧΜΠΑ: ένας τελικός δικαιούχος δήλωσε, μεταξύ άλλων, δαπάνες για το προσωπικό του και για μηχανήματα, οι οποίες είχαν υπολογιστεί μάλλον βάσει της τιμής πώλησης και όχι βάσει των εξόδων στα οποία είχε πράγματι υποβληθεί για την υλοποίηση του έργου. Εφόσον δεν μπορούσαν να αιτιολογηθούν τα πραγματικά έξοδα στα οποία είχε υποβληθεί ο δικαιούχος, αυτό το σφάλμα θεωρήθηκε ως μη προσδιορισμένο ποσοτικώς σφάλμα.

SANCO: στην περίπτωση μιας πληρωμής για τη μετάδοση τηλεοπτικών διαφημίσεων που αφορούσαν αντικαταναλωτική εκστρατεία, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν είχε ελέγξει δεόντως κατά πόσο είχαν όντως παρασχεθεί όλες οι υπηρεσίες για τις οποίες πραγματοποιήθηκαν πληρωμές.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παράδειγμα

Στο πλαίσιο της διαδικασίας κλεισίματος η Επιτροπή θα λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να αφαιρεθεί το μη επιλέξιμο ποσό από την τελική δήλωση δαπανών και την τελική αίτηση πληρωμής.

3.26.

Παραδείγματα

ΧΜΠΑ: Στο πλαίσιο της διαδικασίας κλεισίματος η Επιτροπή θα λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να αφαιρεθεί το μη επιλέξιμο ποσό από την τελική δήλωση δαπανών και την τελική αίτηση πληρωμής.

SANCO: Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν σειρά ελέγχων κατά τους οποίους διαπιστώθηκε ότι οι τηλεοπτικές διαφημίσεις είχαν μεταδοθεί. Στο μέλλον θα διεξαχθούν πρόσθετοι έλεγχοι.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Τομέας πολιτικής Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη

Συστήματα σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

3.27. Το βασικό σύστημα ελέγχου για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων είναι το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) ⁽²⁵⁾.

3.28. Το ΟΣΔΕ αποτελείται από βάσεις δεδομένων, σε κάθε κράτος μέλος, των εκμεταλλεύσεων, των αιτήσεων ενίσχυσης, των αγροτεμαχίων και, σε περίπτωση που οι πληρωμές εξακολουθούν να σχετίζονται με τον αριθμό των ζώων, βάση δεδομένων για τα ζώα, καθώς και μητρώο δικαιωμάτων στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΕ. Το σύστημα προβλέπει διάφορους ελέγχους επιλεξιμότητας: διοικητικό έλεγχο όλων των αιτήσεων, διασταυρωτικούς ελέγχους με βάσεις δεδομένων, προκειμένου να αποτρέπεται το φαινόμενο τα ίδια αγροτεμάχια/ζώα να δηλώνονται δύο φορές, καθώς και ελάχιστο ποσοστό επιθεωρήσεων στις εκμεταλλεύσεις της τάξης του 5 %, τις οποίες πρέπει να πραγματοποιούν οι οργανισμοί πληρωμών.

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 796/2004.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.29. Το ΟΣΔΕ καλύπτει το ΚΕΕ, το ΚΕΣΕ και όλα τα σχετικά συνδυασμένα καθεστώτα ενισχύσεων βάσει της έκτασης, καθώς και τα καθεστώτα πριμοδοτήσεων για τα ζώα. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ και, ιδίως, τον αγροπεριβαλλοντικό τομέα και τις μειονεκτικές περιοχές, η επαλήθευση ορισμένων βασικών στοιχείων, όπως η έκταση και ο αριθμός των ζώων, πραγματοποιείται μέσω του ΟΣΔΕ, ενώ άλλες απαιτήσεις διέπονται από ειδικά σχεδιασμένους ελέγχους ⁽²⁶⁾.

3.30. Το Συνέδριο αξιολόγησε οκτώ συστήματα ΟΣΔΕ στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και οκτώ ειδικά συστήματα ελέγχου στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ (βλέπε σημείο 3.17).

3.31. Ο έλεγχος του Συνεδρίου συνίστατο σε εξέταση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις των σχετικών κανονισμών, καθώς και σε εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. Εξετάστηκαν τα παρακάτω στοιχεία:

ν) διοικητικές διαδικασίες και έλεγχοι για την εξασφάλιση της ορθότητας των πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των βάσεων δεδομένων

υ) συστήματα ελέγχου που βασίζονται σε ελέγχους επιτόπου

III) συστήματα που διασφαλίζουν την εφαρμογή και τον έλεγχο της πολλαπλής συμμόρφωσης.

3.32. Μολονότι το ΟΣΔΕ έχει κατ' αρχήν σχεδιαστεί ορθά, οι ετήσιοι έλεγχοι των συστημάτων ΟΣΔΕ που διενήργησε το Συνέδριο τα τελευταία έτη καταδεικνύουν ότι η αποτελεσματικότητα του ΟΣΔΕ έχει πληγεί λόγω της καταχώρισης ανακριβών στοιχείων στις βάσεις δεδομένων, λόγω ελλিপών διασταυρωτικών ελέγχων ή λόγω εσφαλμένης ή ελλιπούς παρακολούθησης των ανωμαλιών. Όσον αφορά τα οικονομικά έτη 2006-2008, το Συνέδριο εξέτασε τη λειτουργία των συστημάτων ΟΣΔΕ σχετικά με το ΚΕΕ ή το ΚΕΣΕ σε 20 οργανισμούς πληρωμών σε 17 κράτη μέλη και ανέφερε τα αποτελέσματα στις ετήσιες εκθέσεις του. Το ΟΣΔΕ αξιολογήθηκε ως αποτελεσματικό όσον αφορά έναν οργανισμό πληρωμών, μερικώς αποτελεσματικό όσον αφορά 12 οργανισμούς πληρωμών, ενώ διαπιστώθηκαν σοβαρές ανεπάρκειες όσον αφορά επτά οργανισμούς πληρωμών, γεγονός που οδήγησε το Συνέδριο στο συμπέρασμα ότι το σύστημα δεν ήταν αποτελεσματικό.

3.31.

iii) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η τήρηση των κριτηρίων πολλαπλής συμμόρφωσης από τους γεωργούς δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι των εν λόγω κριτηρίων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Οι γεωργοί που δεν τηρούν τα εν λόγω κριτήρια δικαιούνται να λάβουν άμεσες πληρωμές αλλά τους επιβάλλονται κυρώσεις ανάλογα με τη σοβαρότητα, την έκταση, τον διαρκή χαρακτήρα και την επανάληψη της εντοπισθείσας μη συμμόρφωσης, καθώς και την αμέλεια ή την πρόθεση του δικαιούχου.

3.32-3.33. Η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι, όπως έχει αποδεχθεί το Συνέδριο στις προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις, αρχής γενομένης από το 2005, το ΟΣΔΕ είναι σε γενικές γραμμές ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου για τον περιορισμό του κινδύνου των παράτυπων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι εφαρμόζεται σωστά.

Η αποτελεσματικότητα και η συνεχής βελτίωση του ΟΣΔΕ επιβεβαιώνεται από τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε η Επιτροπή κατά τα τελευταία έτη σε όλα τα κράτη μέλη εκτός από το Λουξεμβούργο, καθώς και από το χαμηλό ποσοστό σφαλμάτων που αναφέρουν οι στατιστικές ελέγχου που της υποβάλλουν τα κράτη μέλη και οι οποίες επαληθεύονται και επικυρώνονται από τους οργανισμούς πιστοποίησης. Το εν λόγω χαμηλό ποσοστό σφάλματος συμβαδίζει με εκείνο που επισημαίνει το ίδιο το Συνέδριο στην ετήσια έκθεση 2008.

⁽²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1975/2006 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 74).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.33. Το Συνέδριο, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησε σε οκτώ οργανισμούς πληρωμών το 2009, διαπίστωσε ότι τα συστήματα ήταν αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών μόνον σε έναν οργανισμό, μερικώς αποτελεσματικά σε τέσσερις οργανισμούς και αναποτελεσματικά στους υπόλοιπους τρεις (Ελλάδα, Κύπρος και Μάλτα).

3.34. Όσον αφορά τα οκτώ συστήματα εποπτείας και ελέγχου της αγροτικής ανάπτυξης τα οποία ελέγχθηκαν, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τρία από τα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζονταν ήταν αποτελεσματικά και πέντε από αυτά ήταν μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών.

3.35. Στα παρακάτω σημεία παρατίθενται οι κύριες διαπιστώσεις του ελέγχου του Συνεδρίου. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων συνοψίζονται στο **παράρτημα 3.2**.

Ι) Διοικητικές διαδικασίες και έλεγχοι για τη διασφάλιση της ορθότητας των πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των βάσεων δεδομένων

3.36. Διοικητικοί έλεγχοι πρέπει να πραγματοποιούνται σχετικά με όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης και τις αιτήσεις πληρωμής και να καλύπτουν όλα τα στοιχεία που είναι δυνατό να ελεγχθούν με διοικητικά μέσα και είναι κατάλληλα για τον έλεγχο αυτό ⁽²⁷⁾. Οι διοικητικοί έλεγχοι πρέπει να περιλαμβάνουν διασταυρωτικούς ελέγχους, οσάκις είναι δυνατό και αρμόζει, με στοιχεία, μεταξύ άλλων, από τις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου εξακριβώθηκε η πληρότητα και η αξιοπιστία των βάσεων δεδομένων, καθώς και η επάρκεια των ελέγχων για τον εντοπισμό ανωμαλιών και τη λήψη διορθωτικών μέτρων. Κατωτέρω παρατίθενται οι μείζονες αδυναμίες των συστημάτων που εντοπίστηκαν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι για το έτος υποβολής αιτήσεων 2008 τα ΟΣΔΕ για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία παρουσίασαν σημαντικές ανεπάρκειες με αποτέλεσμα τα εν λόγω δύο κράτη μέλη να καταρτίσουν το 2009 σχέδια δράσης τα οποία παρακολούθησε εκ του σύνεγγυς η Επιτροπή.

Άλλα κράτη μέλη παρουσιάζουν λιγότερο σοβαρές ανεπάρκειες στα ΟΣΔΕ τους οι οποίες δεν καθιστούν τα συστήματά τους αναποτελεσματικά αλλά μάλλον επιδεκτικά τελειοποίησης και για την αντιμετώπισή τους έλαβαν ή λαμβάνουν σχετικά μέτρα.

Όλες αυτές οι ανεπάρκειες παρακολουθούνται μέσω των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση με τις οποίες διασφαλίζεται η δέουσα κάλυψη των κινδύνων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

3.34. Οι αδυναμίες των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της αγροτικής ανάπτυξης στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία οφείλονται στις ανεπάρκειες των ΟΣΔΕ και για τον λόγο αυτό η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης έχει διατυπώσει επιφύλαξη στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009.

Το σύστημα ελέγχου για τα λοιπά κράτη μέλη που ελέγχθηκαν από την Επιτροπή το 2009 διαπιστώθηκε ότι ήταν αποτελεσματικό. Ωστόσο, υπάρχει περιθώριο βελτίωσης στα ακόλουθα σημεία:

- τήρηση των γενικών κατευθυντήριων γραμμών που προσδιορίζονται στο έγγραφο εργασίας όσον αφορά την ανάληψη γεωργοπεριβαλλοντικών υποχρεώσεων και τη δυνατότητα επαλήθευσής τους, γεγονός που προϋποθέτει τη συνδυασμένη χρησιμοποίηση διαφόρων εργαλείων ελέγχου,
- απαίτηση καταβολής συνεχών προσπαθειών για την παροχή απλών και ξεκάθαρων κριτηρίων επιλεξιμότητας και την ενημέρωση των δικαιούχων σχετικά με τις υποχρεώσεις τους κατά τρόπο σαφή και κατηγορηματικό,
- εφαρμογή εκτεταμένων διοικητικών ελέγχων, ιδίως όσον αφορά τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα,
- βελτίωση της ποιότητας των εκθέσεων ελέγχου που θα επιτρέψει τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας και την εξαγωγή σαφών συμπερασμάτων από τους διεξαγόμενους ελέγχους.

⁽²⁷⁾ Άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1975/2006 και άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 796/2004.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΓΓΤΕ

3.37. Το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS) είναι μια βάση δεδομένων στην οποία καταχωρίζονται όλες οι γεωργικές εκτάσεις (αγροτεμάχια αναφοράς) του κράτους μέλους. Το Συνέδριο διαπίστωσε σημαντικές διαφορές στα LPIS τριών κρατών μελών, οι οποίες πλήττουν την αποτελεσματικότητα των διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων, όπως διευκρινίζεται κατωτέρω:

Παράδειγμα

Η τεχνολογία LPIS-GIS κατέστη υποχρεωτική το 2005. Στην Ελλάδα, μέχρι και το έτος υποβολής αιτήσεων 2008, το LPIS-GIS δεν περιείχε καμία γραφική πληροφορία (ορθοφωτογραφίες) που να παρουσιάζει την πραγματική επιλέξιμη έκταση των αγροτεμαχίων αναφοράς που είχαν καταχωριστεί. Τον Δεκέμβριο του 2009, το LPIS-GIS εξακολουθούσε να μην λειτουργεί πλήρως για τη διενέργεια των αναγκαίων διασταυρωτικών ελέγχων.

Στη Λιθουανία, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι αρχές δεν είχαν αφαιρέσει στοιχεία περί μη επιλεξιμότητας, τα οποία αφορούσαν συνολική έκταση 13 700 ha, από την επιλέξιμη έκταση των αγροτεμαχίων που είχαν καταχωριστεί στο LPIS ως επιλέξιμα κατά 100 %.

Στην Κύπρο, το 2008 ελήφθησαν και αναλύθηκαν νέες ορθοφωτογραφίες. Από την ανάλυση προέκυψε ότι οι αλλαγές χρήσης αφορούσαν πάνω από 39 000 αγροτεμάχια αναφοράς, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα η επιλέξιμη για ενίσχυση έκταση στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ να μειωθεί κατά περισσότερο από 7 000 ha (δηλαδή κατά ποσοστό 5 % της γεωργικής έκτασης). Μολονότι οι κυπριακές αρχές διέθεταν ενημερωμένες πληροφορίες, αποφάσισαν να βασίσουν τις πληρωμές για το έτος υποβολής αιτήσεων 2008 στις απηρχαιωμένες ορθοφωτογραφίες του 2003.

3.37. Σε γενικές γραμμές, η ποιότητα του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS) βελτιώνεται σταθερά στα κράτη μέλη όπως προκύπτει και από την απάντηση της Επιτροπής στα παραδείγματα που ανέφερε το Συνέδριο. Επιπλέον, από το έτος υποβολής αιτήσεων 2010, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διενεργούν σε ετήσια βάση ποιοτική αξιολόγηση του LPIS-GIS, σύμφωνα με τις προκαθορισθείσες διαδικασίες, και να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα και τις σχεδιαζόμενες δράσεις για τη βελτίωση της κατάστασης όπου χρειάζεται.

Η Επιτροπή αποδέχεται ότι υπήρξαν προβλήματα με το ελληνικό ΟΣΔΕ κατά το έτος υποβολής αιτήσεων 2008. Ωστόσο, ο δημοσιονομικός κίνδυνος για το παρελθόν καλύπτεται από τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση στα πλαίσια της οποίας έχουν μέχρι σήμερα αποκλειστεί ή αποκλείονται από χρηματοδότηση της ΕΕ περίπου 866 εκατ. ευρώ.

Το LPIS-GIS κατέστη διαθέσιμο σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και η εγκατάστασή του πραγματοποιήθηκε πριν από την έναρξη της περιόδου υποβολής αιτήσεων 2009. Το πρόβλημα κατά το 2009 προκλήθηκε από την καθυστερημένη ψηφιοποίηση των αγροτεμαχίων από τους γεωργούς και ελήφθησαν μέτρα για να αντιμετωπισθεί εν τω μεταξύ η κατάσταση με τον καθορισμό καταληκτικής ημερομηνίας για την ψηφιοποίηση.

Η Επιτροπή παρακολουθεί τις ανεπάρκειες που παρουσιάστηκαν στο LPIS-GIS της Λιθουανίας από το 2005 μέσω των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Ωστόσο, οι αρχές της Λιθουανίας ενημέρωσαν εν τω μεταξύ την Επιτροπή ότι ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα στο LPIS-GIS τον Δεκέμβριο του 2009.

Η Επιτροπή παρακολουθεί τις αδυναμίες στο LPIS-GIS της Κύπρου από το 2005. Οι αποστολές που πραγματοποιήθηκαν είχαν ως αποτέλεσμα τη λήψη διορθωτικών μέτρων εκ μέρους της Κύπρου με συνέπεια το σύστημα να θεωρείται αποτελεσματικό από το 2009. Η κατάσταση παρακολουθείται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.38. Επίσης, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, σε δύο κράτη μέλη (Ιταλία, Ισπανία) οι πλέον πρόσφατες διαθέσιμες ορθοφωτογραφίες δεν είχαν χρησιμοποιηθεί προκειμένου να τεθεί ανώτατο όριο σχετικά με τις επιλέξιμες εκτάσεις για τον υπολογισμό των πληρωμών.

Παράδειγμα

Στην Ιταλία (Emilia Romagna) και την Ισπανία (Χώρα των Βάσκων), το ποσοστό επιλεξιμότητας για τους άγονους βοσκότοπους δεν βασίζεται στα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία (ορθοφωτογραφίες ή επιθεώρηση επιτόπου), αλλά στα στοιχεία που είχε δηλώσει ο γεωργός πριν από τη θέσπιση του ΚΕΕ. Στις περιπτώσεις που εξετάστηκαν, τόσο στους Ιταλούς όσο και στους Ισπανούς γεωργούς επιτρεπόταν να δηλώνουν το υψηλότερο ιστορικό ποσοστό επιλεξιμότητας για άγονους βοσκότοπους, σχετικά με τους οποίους οι πλέον πρόσφατες ορθοφωτογραφίες δείχνουν αισθητά χαμηλότερα ποσοστά επιλεξιμότητας. Οι διαφορές είχαν ως αποτέλεσμα τη χορήγηση ενισχύσεων για έκταση σημαντικά μεγαλύτερη από την πραγματική επιλέξιμη έκταση.

3.39. Το Συνέδριο παρατήρησε σε διάφορα κράτη μέλη (Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Σλοβακία και Λιθουανία) ότι η σχετική με τις αιτήσεις βάση δεδομένων δεν καθιστούσε δυνατό τον εντοπισμό του είδους και της χρονικής στιγμής των τροποποιήσεων ή των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν. Ελλείψει αξιόπιστης διαδρομής του ελέγχου, το Συνέδριο δεν μπορεί να αξιολογήσει την ορθή επιβολή κυρώσεων από την ΕΕ.

Παράδειγμα

Στην Ελλάδα, το μεγαλύτερο μέρος των διασταυρωτικών διοικητικών ελέγχων και των αναγκαίων διορθώσεων των στοιχείων των αιτήσεων, πραγματοποιείται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας που δεν αφήνει ίχνη του ελέγχου και δεν οδηγεί στην επιβολή κυρώσεων. Στην Κύπρο, τόσο τα έγγραφα των αιτήσεων όσο και η βάση δεδομένων περιείχαν αντιφατικές πληροφορίες όσον αφορά τις ημερομηνίες και το περιεχόμενο των τροποποιήσεων που είχαν επέλθει στις αιτήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.38. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι απαιτείται σημαντική προεργασία πριν μπορέσουν πράγματι οι νέες ορθοφωτογραφίες να αξιολογηθούν ως «λειτουργικές» στο σύστημα: πρέπει να υποβληθούν σε επεξεργασία, ψηφιοποίηση και τα αποτελέσματα να ελεγχθούν ως προς την ποιότητα πριν καταστεί δυνατή η αποτελεσματική χρησιμοποίησή τους για διασταυρωτικούς ελέγχους. Για τη διαδικασία αυτή απαιτείται χρόνος. Ωστόσο, η Επιτροπή κρίνει ιδιαίτερα χρήσιμο τα κράτη μέλη να θέτουν σε αρχικό στάδιο τις ορθοφωτογραφίες στη διάθεση των γεωργών, για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, και των ελεγκτών, για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις, όπως συμβαίνει στην πράξη.

Εάν διαπιστωθούν στη συνέχεια, ως αποτέλεσμα των ενημερωμένων ορθοφωτογραφιών, υπερβολικές δηλώσεις, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ανακτήσουν τα αντίστοιχα ποσά για τα προηγούμενα έτη. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι ένα κράτος μέλος δεν δραστηριοποιείται επαρκώς για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, παρακολουθεί την κατάσταση στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Η Ιταλία βρίσκεται στη φάση της ολοκλήρωσης της πλήρους ανανέωσης των LPIS της. Τούτο συνεπάγεται ότι νέες ορθοφωτογραφίες θα καλύψουν το σύνολο της χώρας, ότι οι εικόνες θα ανανεώνονται κάθε τρία έτη και ότι τα αγροτεμάχια αναφοράς θα ελέγχονται συστηματικά, ακόμη και με επιτόπιες επισκέψεις όπου χρειαστεί. Όσον αφορά τις υπερβολικές δηλώσεις που υποβλήθηκαν πριν από την ανανέωση, πραγματοποιείται ανάκτηση. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η προσέγγιση αυτή συνιστά σημαντικό βήμα προόδου.

Όσον αφορά την Ισπανία, το Συνέδριο εξέτασε φωτογραφίες που δεν είχαν ακόμη υποστεί επεξεργασία και οι οποίες είχαν τεθεί στη διάθεση των γεωργών για την υποβολή των αιτήσεών τους για το έτος 2008.

Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διευθέτηση των υπερβολικών δηλώσεων του παρελθόντος.

3.39. Για την Κύπρο, την Ελλάδα και τη Σλοβακία, οι εκθέσεις των οργανισμών πιστοποίησης για το οικονομικό έτος 2009 περιλάμβαναν παρόμοιες διαπιστώσεις με εκείνες του Συνεδρίου, αλλά και στις τρεις περιπτώσεις οι οργανισμοί πληρωμών δήλωσαν ότι είχε ξεκινήσει η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Στο πλαίσιο της επιτροπής γεωργικών ταμείων έγινε υπόμνηση στα κράτη μέλη να διασφαλίσουν πλήρη διαδρομή ελέγχου στις αιτήσεις τους ΤΠ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.40. Η αξιοπιστία της βάσης δεδομένων που αφορά τα δικαιώματα αποτελεί προαπαιτούμενο για την ορθή πραγματοποίηση των πληρωμών στο πλαίσιο του ΚΕΕ. Επίσης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τηρούν τα συνολικά εθνικά ανώτατα όρια τόσο για το ΚΕΕ όσο και για το ΚΕΣΕ. Το Συνέδριο διαπίστωσε μία υπέρβαση ανώτατου ορίου (Κύπρος), αν και αυτή δεν είχε επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και μία περίπτωση εσφαλμένης χορήγησης δικαιωμάτων (Μάλτα).

Παραδείγμα

Το 2007, όταν η Μάλτα θέσπισε το ΚΕΕ, σε όλους τους κτηνοτρόφους ή τους παραγωγούς γαλακτοκομικών προϊόντων είχαν χορηγηθεί ειδικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων όσων κατείχαν επιλέξιμα εκτάρια, γεγονός που αντιβαίνει στη νομοθεσία της ΕΕ. Βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ, η Μάλτα απαλλασσόταν από την υποχρέωση που υπέχει ο αιτών να διατηρεί τουλάχιστον το 50 % της παρελθούσας κτηνοτροφικής δραστηριότητας προκειμένου να του καταβάλλονται ενισχύσεις για ειδικό δικαίωμα. Η Μάλτα αποφάσισε να μην καθορίσει καμία ελάχιστη απαίτηση τήρησης ζωικού κεφαλαίου σε εθνικό επίπεδο για την ενεργοποίηση ειδικών δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, οι γεωργοί που μείωσαν αισθητά τις αγέλες τους μετά την καθιέρωση του ΚΕΕ εξακολουθούν να είναι επιλέξιμοι και τους καταβάλλονται στο ακέραιο τα ειδικά δικαιώματά τους.

Η Κύπρος υπερέβη το ανώτατο όριο, όσον αφορά την ενίσχυση της ΕΕ στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ, κατά 1,44 %. Οι κυπριακές αρχές δεν εφάρμοσαν καμία αναλογική μείωση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την καταβολή αχρεωστήτως ποσοστού 1,44 % επί του συνόλου των επιμέρους πληρωμών, παρά το γεγονός ότι αυτό χρηματοδοτούνταν από τον εθνικό προϋπολογισμό και όχι από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

3.41. Όσον αφορά την ορθότητα των πληρωμών, το Συνέδριο διαπίστωσε σημαντικές διαφορές σε ένα κράτος μέλος, οι οποίες είχαν ως απόρροια περιπτώσεις δήλωσης δασικών εκτάσεων ως μόνιμων βοσκοτόπων (Ελλάδα). Εξάλλου, η Ελλάδα εξακολουθεί να επιτρέπει τη δήλωση έκτασης που υπερβαίνει την επιλέξιμη έκταση του αγροτεμαχίου αναφοράς, όπως έχει καταχωριστεί στο LPIS, εφαρμόζοντας περιθώριο ανοχής 5 %, το οποίο δεν προβλέπεται στον κανονισμό. Το Συνέδριο διατύπωσε ήδη την παρατήρηση αυτή το 2005. Επιπλέον, το Συνέδριο επισήμανε ορισμένες περιπτώσεις πραγματοποίησης πληρωμών σε δικαιούχους, χωρίς να έχουν επιλυθεί τα προβλήματα των γνωστών ανωμαλιών (Ιταλία) και χωρίς να διενεργηθεί διασταυρωτικός έλεγχος της δηλωθείσας έκτασης σε συνάρτηση με την επιλέξιμη έκταση που είχε καταχωριστεί στο LPIS (Ισπανία). Επιπλέον, εντοπίστηκαν παραδείγματα συστηματικώς εσφαλμένου υπολογισμού της ενίσχυσης και πλημμελούς επιβολής κυρώσεων, λόγω ανακριβούς δήλωσης έκτασης και εκπρόθεσμης υποβολής αίτησης.

3.40.

Παραδείγμα

Η Μάλτα διαθέτει σημαντικά αναπτυγμένη εντατική κτηνοτροφία χωρίς αντίστοιχους βοσκότοπους. Το Συμβούλιο αποφάσισε να εφαρμόσει παρέκκλιση όσον αφορά την υποχρέωση της Μάλτας να διατηρήσει τουλάχιστον το 50 % της γεωργικής δραστηριότητας που ασκούνταν πριν τη μετάβαση στο ΚΕΕ.

Η Κύπρος παρακολουθεί το θέμα αυτό στο πλαίσιο του ελέγχου των αιτήσεων 2008 με στόχο την ανάκτηση των σχετικών ποσών.

3.41. Οι ιταλικές αρχές επιβεβαιώνουν ότι πριν από την πραγματοποίηση των πληρωμών, οι περιφερειακές αρχές διενεργούν όλους τους διοικητικούς ελέγχους για να διαπιστώσουν την επιλεξιμότητα, να διευθετήσουν ανωμαλίες και να καταστήσουν τα αποτελέσματα διαθέσιμα στους γεωργούς. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή εντοπίζει ανωμαλίες του συστήματος από τις οποίες απορρέει κίνδυνος πραγματοποίησης μη οφειλόμενων πληρωμών, οι περιπτώσεις αυτές παρακολουθούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών.

Οι ισπανικές αρχές επιβεβαιώνουν ότι κατά το έτος υποβολής αιτήσεων 2008, το LPIS-GIS χρησιμοποιήθηκε πράγματι μόνο για ένα μέρος από τους διασταυρωτικούς ελέγχους, αλλά ότι η κατάσταση αυτή διευθετήθηκε από το έτος υποβολής αιτήσεων 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παραδείγμα

Στην Ελλάδα, εκτάσεις που είχαν καταχωριστεί στο LPIS ως δασικές δηλώθηκαν ως μόνιμοι βοσκότοποι και έτυχαν ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΚΕΕ, μολονότι οι ορθοφωτογραφίες καταδεικνύουν σαφώς μεγάλη πυκνότητα δένδρων και βράχων.

Εξάλλου, διαπιστώθηκε ότι στην Ελλάδα το ΚΕΕ υπολογιζόταν συστηματικώς εσφαλμένα σε περιπτώσεις που η καθορισθείσα έκταση ήταν ανεπαρκής για την καταβολή όλων των δικαιωμάτων που είχε δηλώσει ο γεωργός, καθώς και όταν οι κατά μονάδα αξίες αυτών των δικαιωμάτων ήταν διαφορετικές. Παρόμοιο πρόβλημα παρατηρήθηκε στη Μάλτα όπου, σε μια περίπτωση, η εσφαλμένη μέθοδος υπολογισμού είχε ως αποτέλεσμα την καταβολή αχρεωστήτως του 69 %.

Στην Κύπρο, το 2007 δεν επιβλήθηκαν οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία της ΕΕ κυρώσεις για τη δήλωση έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής, το δε 2008 δεν επιβλήθηκαν ορθά.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδείγμα

Η Επιτροπή αποδέχεται ότι υπήρξαν προβλήματα στο παρελθόν με το ελληνικό ΟΕΣΔ. Ωστόσο, με τη θέση σε λειτουργία του νέου LPIS-GIS ο κίνδυνος μειώθηκε από το έτος υποβολής αιτήσεων 2009. Ο δημοσιονομικός κίνδυνος για το παρελθόν καλύπτεται από τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση με την εφαρμογή της οποίας μέχρι σήμερα έχουν αποκλειστεί από χρηματοδότηση της ΕΕ περίπου 866 εκατ. ευρώ.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου. Οι ελληνικές αρχές δήλωσαν ότι θα διευθετήσουν το πρόβλημα. Πρόκειται ωστόσο για ζήτημα με περιορισμένο αντίκτυπο. Το ίδιο μπορεί να λεχθεί και στην περίπτωση της Μάλτας, καθώς η υπόθεση αφορά συνολικά 519 γεωργούς ή αγροτεμάχια έκτασης 203 εκταρίων.

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για την κατάσταση όσον αφορά το 2007 και η Κύπρος προέβη σε εκτίμηση του δημοσιονομικού αντικτύπου της κατά την εξέταση των αιτήσεων για το 2007. Όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2008, οι κυπριακές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η διαδικασία τροποποιήθηκε.

ΕΓΓΤΑΑ

3.42. Οι διοικητικοί έλεγχοι εξετάζουν κατά πόσο οι δηλώσεις που υποβάλλει ο αιτών είναι ορθές και κατά πόσο πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας για τη χορήγηση της ενίσχυσης ⁽²⁸⁾. Οι έλεγχοι του είδους αυτού περιλαμβάνουν διασταυρωτικούς ελέγχους με τα δεδομένα που έχει ήδη στη διάθεσή της η διοικητική αρχή, για παράδειγμα στις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ.

3.43. Με τον εγχο διαπιστώθηκαν σφάλματα όσον αφορά τον προσδιορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας που χρησιμοποιήθηκε για τη μετατροπή σε ευρώ των ποσών των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν σε εθνικά νομίσματα (Ηνωμένο Βασίλειο, Τσεχική Δημοκρατία), καθώς και αδυναμίες στον υπολογισμό των μειώσεων του ποσού της ενίσχυσης μετά τους ελέγχους επιτόπου [Γερμανία (Βαυαρία)]. Επίσης, διαπιστώθηκαν αδυναμίες σχετικά με τους τεχνικούς ελέγχους για τη μείωση της νιτρορύπανσης (Ελλάδα) και τη συμμόρφωση με συγκεκριμένο όρο επιλεξιμότητας, όπως η καταλληλότητα των γεωργικών μηχανημάτων για την καλλιεργούμενη γη (Βουλγαρία).

3.43. Η δημοσιονομική επίπτωση των εν λόγω σφαλμάτων είχε ήδη διορθωθεί σε μεταγενέστερες δηλώσεις δαπανών (Τσεχική Δημοκρατία, Ηνωμένο Βασίλειο) ή παρακολουθείται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Επιπλέον, τα ποσά αυτά που αφορούν τις εκτελεσθείσες πληρωμές εκτιμώνται ως αμελητέα (ποσοστό αισθητά χαμηλότερο του 1 %).

Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου όσον αφορά τη Γερμανία (Βαυαρία) δεν επηρεάζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς η μείωση του μέρους της ενίσχυσης που καταβλήθηκε από τον προϋπολογισμό της ΕΕ είχε υπολογιστεί ορθά.

Οι αδυναμίες που διαπίστωσε το Συνέδριο στη Βουλγαρία παρακολουθούνται μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

⁽²⁸⁾ Όσον αφορά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, οι λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τους διοικητικούς ελέγχους καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1975/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

II) Συστήματα ελέγχου βασιζόμενα σε ελέγχους επιτόπου

3.44. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διενεργούν, κάθε χρόνο, ελέγχους επιτόπου προκειμένου να καλύπτουν, για τα περισσότερα καθεστώτα ενίσχυσης, το 5 % τουλάχιστον του συνόλου των δικαιούχων ⁽²⁹⁾. Ο έλεγχος του Συνεδρίου εστιάστηκε στην καταλληλότητα των διαδικασιών ανάλυσης κινδύνου, προκειμένου να επιλέγονται δικαιούχοι για τους ελέγχους του είδους αυτού, στην ποιότητα των ελέγχων καθώς και στην επάρκεια των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν. Ο έλεγχος του Συνεδρίου αποκάλυψε ότι οι έλεγχοι επιτόπου εμφάνιζαν συγκεκριμένες αδυναμίες.

3.45. Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, το Συνέδριο εντόπισε περιπτώσεις εσφαλμένης εφαρμογής των περιθωρίων ανοχής για τις μετρήσεις (Μάλτα, Ιταλία), ανεπαρκούς ποιότητας και κάλυψης των επιθεώρησης επιτόπου (Ελλάδα).

Παράδειγμα

Στην Ελλάδα, με τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι οι επιθεωρήσεις επιτόπου δεν συμμορφώνονταν πάντα με τις νομικές διατάξεις που επιβάλλουν τη μέτρηση του 50 % τουλάχιστον των αγροτεμαχίων, οι δε βοσκότοποι, γενικώς, είτε δεν επιθεωρούνταν καθόλου είτε εξετάζονταν μόνον μακροσκοπικά. Σε πολλές από τις περιπτώσεις που εξέτασε το Συνέδριο, δηλωθέντα αγροτεμάχια τα οποία, σύμφωνα με τις ορθοφωτογραφίες, αποτελούνταν από δασώδεις ή θαμνώδεις εκτάσεις, δεν περιλαμβάνονταν στο δείγμα των αγροτεμαχίων που επιθεωρήθηκαν επιτόπου. Εξάλλου, σε πολλές εκδόσεις επιθεώρησης που αναλύθηκαν από το Συνέδριο, οι γεωγραφικές συντεταγμένες που είχαν κοινοποιηθεί για το αγροτεμάχιο που μετρήθηκε επιτόπου, δεν αντιστοιχούσαν στον εντοπισμό του ψηφιακού αγροτεμαχίου στο σύστημα LPIS-GIS (διαφορετικές τοποθεσίες, διαφορετικές χρήσεις, διαφορετικό σχήμα και περίμετρος).

3.46. Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, το Συνέδριο εντόπισε αδυναμίες ως προς την ακρίβεια και την πληρότητα των εκδόσεων ελέγχου [Γερμανία (Βαυαρία), Ρουμανία], τη συνολική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων (Βουλγαρία) και την τήρηση των προθεσμιών για την υποβολή έκθεσης στην Επιτροπή σχετικά με τους διενεργηθέντες ελέγχους [Γερμανία (Βαυαρία), Γαλλία].

III) Συστήματα για τη διασφάλιση της εφαρμογής και του ελέγχου πολλαπλής συμμόρφωσης.

3.47. Οι απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης συνίστανται σε κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ) και σε πρότυπα διατήρησης της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (πρότυπα ΚΓΠΚ) (βλέπε σημείο 3.7). Μολονότι οι ΚΑΔ καθορίζονται σε διάφορες οδηγίες και κανονισμούς της ΕΕ, οι κανόνες της ΚΓΠΚ πρέπει να καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο.

3.45. Σύμφωνα με τις αρχές της Μάλτας, για το 2008 ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα τα οποία εφαρμόστηκαν και για το 2009. Οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι χρησιμοποίησαν τις ορθές διαδικασίες όσον αφορά την εφαρμογή των περιθωρίων ανοχής για το έτος υποβολής αιτήσεων 2009.

Παράδειγμα

Η Επιτροπή αποδέχεται ότι υπήρξαν προβλήματα στο παρελθόν με το ελληνικό ΟΕΣΔ. Ωστόσο, με τη θέση σε λειτουργία του νέου LPIS-GIS ο κίνδυνος μειώθηκε από το έτος υποβολής αιτήσεων 2009. Ο δημοσιονομικός κίνδυνος για το παρελθόν καλύπτεται από τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση με την εφαρμογή της οποίας έχουν μέχρι σήμερα αποκλειστεί από χρηματοδότηση της ΕΕ περίπου 866 εκατ. ευρώ.

3.46. Οι αδυναμίες στις οποίες αναφέρεται το Συνέδριο αφορούν επικουρικό και όχι βασικό έλεγχο. Όσον αφορά τις προθεσμίες για την υποβολή έκθεσης, οι πληροφορίες διαβίβαστηκαν στην Επιτροπή με επαρκή χρονικά περιθώρια ώστε να ληφθούν υπόψη στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009 της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

⁽²⁹⁾ Άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1975/2006 και άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 796/2004.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.48. Το Συνέδριο διαπίστωσε ανεπάρκειες όσον αφορά τον ορισμό των απαιτήσεων για τη διατήρηση της γης σε ΚΓΠΚ και για τον έλεγχο αυτών των απαιτήσεων.

Παράδειγμα

Στην Ιταλία, τα ίδια προβατοειδή μετρήθηκαν για δύο διαφορετικούς γεωργούς, προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις σχετικά με τον ελάχιστο συντελεστή πυκνότητας.

3.49. Κατά τις επισκέψεις επιτόπου που πραγματοποίησε το Συνέδριο, στο πλαίσιο του περιορισμένου ελέγχου του (βλέπε σημείο 3.17, τρίτη περίπτωση) παρατήρησε παραβάσεις, σχετικά με την πολλαπλή συμμόρφωση, στο 5 % περίπου των πληρωμών που υπόκεινται σε υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης. Οι παραβάσεις που παρατηρήθηκαν αφορούσαν τόσο τις ΚΑΔ (ρύπανση των υπόγειων υδάτων, καταγραφή των ζώων, καλή μεταχείριση των ζώων, μη ορδή χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων), όσο και την ΚΓΠΚ (επέκταση ανεπιθύμητης βλάστησης).

Συστήματα σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις

Είσπραξη παλαιών απαιτήσεων

3.50. Το 50 % κάθε ποσού που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως, το οποίο τα κράτη μέλη δεν ανέκτησαν από τους δικαιούχους εντός τετραετίας, ή εντός οκταετίας σε περίπτωση δικαστικών διαδικασιών, χρεώνεται αυτομάτως στον εθνικό προϋπολογισμό τους ⁽³⁰⁾ (κανόνας του 50/50) ⁽³¹⁾. Τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να εξακολουθήσουν τις διαδικασίες τους ανάκτησης. Το 2009, εφαρμόστηκε ο κανόνας του 50/50 ⁽³²⁾ και, κατά συνέπεια, εκκαθαρίστηκαν ποσά, η μη ανάκτηση των οποίων χρονολογούνταν από το 2000 ή το 2004 (από οκτώ και τέσσερα χρόνια αντίστοιχα): 31,4 εκατομμύρια ευρώ καταλογίστηκαν στα κράτη μέλη, ενώ ποσό 20,1 εκατομμυρίων ευρώ βάρυνε τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.48. Κατά τους διασταυρωτικούς ελέγχους συμμόρφωσης που διενήργησε η Επιτροπή διαπιστώθηκαν αδυναμίες στον καθορισμό και τον έλεγχο των προτύπων ΚΓΠΚ. Οι εν λόγω αδυναμίες παρακολουθούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Παράδειγμα

Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν τηρήθηκαν τα πρότυπα ΚΓΠΚ για την ελάχιστη πυκνότητα των ζώων και θα έπρεπε να επιβληθούν οι αντίστοιχες κυρώσεις για θέματα πολλαπλής συμμόρφωσης.

3.49. Οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου επιβεβαιώνονται από τις στατιστικές ελέγχου που παρέλαβε η Επιτροπή από τα κράτη μέλη. Από τις στατιστικές αυτές προκύπτει ότι επιβάλλονται κυρώσεις.

3.50. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσό των 20,1 εκατ. ευρώ καλύφθηκε από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για λόγους αφερεγγυότητας του οφειλέτη και ως εκ τούτου δεν μπορεί να ανακτηθεί πριν παρέλθει η προθεσμία των 4-8 ετών.

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

⁽³¹⁾ Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα συνεπεία διοικητικών σφαλμάτων που διαπράττονται από εθνικές αρχές αποκλείονται από τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

⁽³²⁾ Απόφαση 2009/367/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 111 της 5.5.2009, σ. 44).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.51. Η ΓΔ AGRI, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2009 ⁽³³⁾, αναφέρει ότι, κατά το τέλος του οικονομικού έτους 2009, είχε κατορθώσει το συνολικό ποσοστό ανάκτησης να φθάσει στο 42 % του ποσού των 1 266 εκατομμυρίων ευρώ που εκκρεμούσε στο τέλος του οικονομικού έτους 2006. Σύμφωνα με την Επιτροπή, κατά την περίοδο 2007-2009, τα κράτη μέλη ανέκτησαν 121 εκατομμύρια ευρώ απευθείας από δικαιούχους, η δε Επιτροπή ανέκτησε ένα επιπλέον ποσό 411 εκατομμυρίων ευρώ από τα κράτη μέλη, εφαρμόζοντας τον κανόνα του 50/50. Το Συνέδριο παρατηρεί ότι τα 121 εκατομμύρια ευρώ που ανακτήθηκαν από δικαιούχους αντιστοιχούσαν σε ποσοστό χαμηλότερο του 10 % του συνόλου των ανακτήσεων.

Διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών της Επιτροπής

3.52. Δεδομένου ότι η διαχείριση των γεωργικών δαπανών επιμερίζεται, ως επί το πλείστον, μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, οι ενισχύσεις καταβάλλονται από τα κράτη μέλη και, στη συνέχεια, τους αποδίδονται από την Επιτροπή ⁽³⁴⁾. Η τελική επικύρωση των δαπανών πραγματοποιείται μέσω μιας διαδικασίας που εκτυλίσσεται σε δύο στάδια και καλείται εκκαθάριση των λογαριασμών. Τα δύο στάδια συνίστανται σε μια ετήσια δημοσιονομική απόφαση και σε πολυετείς αποφάσεις συμμόρφωσης, τις οποίες λαμβάνει η Επιτροπή.

Δημοσιονομική εκκαθάριση για το οικονομικό έτος 2009

3.53. Στις 30 Απριλίου 2010, η Επιτροπή έλαβε τρεις αποφάσεις δημοσιονομικής εκκαθάρισης για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ, του ΕΓΤΑΑ και του προσωρινού μέσου αγροτικής ανάπτυξης (ΠΜΑΑ) και εκκαθάρισε όλους τους λογαριασμούς των οργανισμών πληρωμών, εκτός από αυτούς που παρουσιάζονται στο **παράρτημα 3.5**. Οι αποφάσεις αυτές βασίζονται, κυρίως, σε πιστοποιητικά εκδιδόμενα από ανεξάρτητους ελεγκτές (οργανισμοί πιστοποίησης). Με τον έλεγχο του Συνεδρίου δεν εντοπίστηκαν δαπάνες που δεν είχαν εκκαθαριστεί ορθά στις αποφάσεις δημοσιονομικής εκκαθάρισης.

3.54. Το Συνέδριο επισήμανε ανεπάρκειες κατά την τελευταία τριετία, οι οποίες αφορούσαν την αξιοπιστία των λογαριασμών οφειλτών. Για το οικονομικό έτος 2009, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης σχετικά με 13 οργανισμούς πληρωμών σε 10 κράτη μέλη, που αφορούσε ποσό 14,8 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο αντιστοιχούσε στο 1,43 % περίπου του ποσού των 1 037 εκατομμυρίων ευρώ που έπρεπε να είχε ανακτηθεί στο τέλος του οικονομικού έτους 2009.

3.51. Οι διαδικασίες ανάκτησης συχνά καθυστερούν λόγω μακροχρόνιων διαδικασιών στα εθνικά δικαστήρια για τις οποίες, σύμφωνα με τη αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης όπως ορίζεται στο άρθρο 53β παράγραφος 2 σημείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού και στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημείο α) στοιχείο iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη φέρουν αποκλειστική ευθύνη. Για τον λόγο αυτό θεσπίστηκε ο νέος μηχανισμός εκκαθάρισης για υποθέσεις παρατυπίας, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση κατά 60 % των οφειλόμενων στον προϋπολογισμό της ΕΕ ποσών. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το εν λόγω αποτέλεσμα αποδεικνύει ότι ο εν λόγω μηχανισμός συνιστά αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο εκκαθάρισης υποθέσεων παρατυπίας και προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ καθώς και ισχυρό κίνητρο για κράτη μέλη να επιταχύνουν τις διαδικασίες ανάκτησης.

3.54. Η Επιτροπή συγκέντρωσε επαρκείς πληροφορίες για τους οφειλτές όσον αφορά την εκκαθάριση και τη λογιστική οργάνωση. Η διόρθωση ύψους 14,8 εκατ. ευρώ προτάθηκε από την Επιτροπή έπειτα από αξιολόγηση των στοιχείων που παρέχουν στις εκθέσεις τους οι οργανισμοί πιστοποίησης. Τα δημοσιονομικά σφάλματα που διαπιστώθηκαν παρακολουθούνται μέσω της κανονικής διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών.

⁽³³⁾ ΓΔ AGRI, Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009, σ. 60.

⁽³⁴⁾ Σε μηνιαία βάση για το ΕΓΤΕ και σε τετραμηνιαία για το ΕΓΤΑΑ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση

3.55. Οι αποφάσεις συμμόρφωσης λαμβάνονται μετά τη διενέργεια πρόσθετων επαληθεύσεων από την Επιτροπή σχετικά με τις δαπάνες που δήλωσαν τα κράτη μέλη. Οι αποφάσεις αυτές καλύπτουν ορισμένα έτη και στόχο έχουν τον αποκλεισμό, από τη χρηματοδότηση της ΕΕ, δαπανών για τις οποίες η Επιτροπή διαπίστωσε ότι «δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ» ⁽³⁵⁾.

3.56. Σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις, το Συνέδριο επέκρινε το γεγονός ότι την ευθύνη των δημοσιονομικών διορθώσεων φέρουν οι διοικήσεις των κρατών μελών και όχι οι τελικοί δικαιούχοι. Εξάλλου, η μέθοδος που προβλέπεται στους κανόνες για τον υπολογισμό των προσαρμογών στο πλαίσιο της συμμόρφωσης, όπως εφαρμόζονται από την Επιτροπή, η οποία συνεπάγεται συχνή εφαρμογή κατ' αποκοπή διορθώσεων, έχει ως αποτέλεσμα τα ποσά που ανακτώνται κατ' αυτό τον τρόπο να μην σχετίζονται άμεσα με το πραγματικό ποσό των παράτυπων πληρωμών. Το σύστημα εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση παρέμεινε αμετάβλητο το 2009.

3.56. Η κριτική που ασκεί το Συνέδριο στο σύστημα εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση αφορά εγγενή χαρακτηριστικά του συστήματος αυτού που δεν αμφισβητήθηκαν από κανένα από τα μέρη που εξέδωσαν την απόφαση (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

Η εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση έχει ως στόχο τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της ΕΕ δαπανών που δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Αντιθέτως, δεν πρόκειται για μηχανισμό ανάκτησης παράτυπων πληρωμών από δικαιούχους, ο οποίος σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Σε περίπτωση που διαπιστωθούν παράτυπες πληρωμές σε δικαιούχους ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, απαιτείται από τα κράτη μέλη να δώσουν συνέχεια με ενέργειες ανάκτησης σε βάρος των εν λόγω δικαιούχων. Εν τούτοις, ακόμα και στην περίπτωση που δεν απαιτείται η ανάκτηση ποσών από δικαιούχους, διότι η δημοσιονομική διόρθωση αφορά μόνο ανεπάρκειες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών και όχι πληρωμές αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, οι εν λόγω διορθώσεις αποτελούν σημαντικό μέσο για τη βελτίωση των συστημάτων των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την ανάκτηση παράτυπων πληρωμών σε δικαιούχους.

Οι δημοσιονομικές διορθώσεις αποφασίζονται ανάλογα με τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης, καθώς και με την οικονομική ζημία που προκλήθηκε στην ΕΕ. Το ποσό τους υπολογίζεται βάσει της πραγματικής προκληθείσας απώλειας ή βάσει παρέκτασης. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, εφαρμόζονται κατ' αποκοπή ποσά τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη σοβαρότητα των αδυναμιών στα εθνικά συστήματα ελέγχου προκειμένου να αντισταθμιστεί ο οικονομικός κίνδυνος για την ΕΕ. Η Επιτροπή εκτιμά συνεπώς ότι υπάρχει βάσιμη συσχέτιση μεταξύ του είδους αυτού των δημοσιονομικών διορθώσεων και του ύψους των παράτυπων πληρωμών στους τελικούς δικαιούχους.

Η εφαρμογή κατ' αποκοπή ποσών έγινε αποδεκτή από το Δικαστήριο ως σύμφωνη με τους νομικούς κανόνες που διέπουν τις εργασίες συμμόρφωσης και εγκρίθηκε υπό ορισμένες προϋποθέσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του για την απαλλαγή 2007 (παράγραφος 83).

Τέλος, ενώ οι νομικοί κανόνες που διέπουν το σύστημα εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση παρέμειναν αμετάβλητοι, η Επιτροπή έλαβε μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της, συμπεριλαμβανομένων νέων κατευθυντήριων γραμμών για τις δημοσιονομικές διορθώσεις και της πρότασης για την ενίσχυση της αξιοπιστίας που αναφέρει το Συνέδριο στην παράγραφο 3.62.

⁽³⁵⁾ Άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επικύρωση των ελέγχων των κρατών μελών και αποτελέσματα των επιθεωρήσεων

3.57. Τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων που κοινοποίησαν στην Επιτροπή οι οργανισμοί πληρωμών καθιστούν δυνατή την εκτίμηση της κανονικότητας των αιτήσεων που υπέβαλαν οι γεωργοί και, από το 2007 και εξής, πρέπει να επαληθεύονται από τους οργανισμούς πιστοποίησης. Οι οργανισμοί πιστοποίησης υποχρεούνται, αφενός, να γνωμοδοτούν σχετικά με την ποιότητα των επιθεωρήσεων επιτόπου, με τον έλεγχο δείγματος τουλάχιστον 10 επιθεωρήσεων για καθέναν από τους παρακάτω τέσσερις πληθυσμούς: ΕΓΤΕ-ΟΣΔΕ, ΕΓΤΕ-εκτός ΟΣΔΕ, ΕΓΤΑΑ-ΟΣΔΕ και ΕΓΤΑΑ-εκτός ΟΣΔΕ. Αφετέρου, οφείλουν να επαληθεύουν και να επικυρώνουν τις στατιστικές ελέγχου των κρατών μελών. Ο γενικός διευθυντής της ΓΔ AGRI, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009, αναφέρει ότι ο έλεγχος, από τους οργανισμούς πιστοποίησης, της ποιότητας των επιθεωρήσεων επιτόπου είχε, ως επί πλείστον, θετικό αποτέλεσμα (γύρω στο 90 %) για τους διάφορους πληθυσμούς και ότι, όσον αφορά την ακρίβεια των στατιστικών ελέγχου, η γνώμη των οργανισμών πιστοποίησης ήταν θετική για το 70 % του πληθυσμού του ΕΓΤΕ και μόνον για το 54 % του πληθυσμού του ΕΓΤΑΑ.

3.58. Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής παρέχουν στους οργανισμούς πιστοποίησης την ευχέρεια να επιλέξουν είτε να επανεκτελέσουν 10 επιθεωρήσεις επιτόπου, είτε να τις συνοδεύσουν. Από τις εκθέσεις των οργανισμών πιστοποίησης που ανέλυσε το Συνέδριο προέκυψε ότι μόνον έξι επανεκτέλεσαν επιθεωρήσεις, ενώ 23 οργανισμοί τις συνόδευσαν, οι δε υπόλοιποι δεν προσδιορίζουν τον τρόπο με το οποίο προσέγγισαν το θέμα. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η επανεκτέλεση προηγούμενης επιθεώρησης θα παρείχε επαρκέστερη βάση για την αξιολόγηση της ποιότητας των διαδικασιών επιθεώρησης, καθώς η παρουσία του οργανισμού πιστοποίησης ενδέχεται να επηρεάσει τη συμπεριφορά των επιθεωρητών που αξιολογούνται.

3.58. Παρόλο που η Επιτροπή συμφωνεί ότι η επανεκτέλεση προγενέστερων ελέγχων, εάν διεξαχθεί σε εύθετο χρόνο, εξασφαλίζει καλύτερη αξιολόγηση της ποιότητας των επιθεωρήσεων επί τόπου, η αξιολόγηση του περιβάλλοντος ελέγχου είναι δυνατή και μέσω επιθεωρήσεων που πραγματοποιούνται με τη συνοδεία του οργανισμού πιστοποίησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να μην καταστεί δυνατή ούτε η έγκαιρη επανεκτέλεση επιθεώρησης. Οι εν λόγω περιορισμοί είναι εγγενείς σε πολλές εκ των υστέρων επιθεωρήσεις που διενεργούνται από εξωτερικούς ελεγκτές. Σε τέτοιες περιστάσεις, οι συνοδευόμενες επιθεωρήσεις συνιστούν ικανοποιητική εναλλακτική λύση καθόσον παρέχουν το επιπρόσθετο όφελος του περιορισμού της διοικητικής επιβάρυνσης του γεωργού.

Από την ανάλυση των εκθέσεων των οργανισμών πιστοποίησης για το οικονομικό έτος 2009 προκύπτει ότι οι οργανισμοί πιστοποίησης πραγματοποίησαν συνολικά περίπου 3 700 ελέγχους. Στις περιπτώσεις πραγματοποίησης των απαιτούμενων ελέγχων από τους οργανισμούς πιστοποίησης:

- οι επιθεωρήσεις επανεκτελέστηκαν στο 25 % περίπου των περιπτώσεων,
- πραγματοποιήθηκαν συνοδευόμενες επιθεωρήσεις σε επιπλέον ποσοστό 50 % των υποθέσεων,
- στο 5 % των υποθέσεων χρησιμοποιήθηκαν αμφότερες οι προσεγγίσεις (επανεκτέλεση για ορισμένους πληθυσμούς και συνοδευόμενες επιθεωρήσεις για άλλους),
- σε πρόσθετο ποσοστό 20 % των υποθέσεων, οι οργανισμοί πιστοποίησης δεν έκαναν σαφή διάκριση μεταξύ των δύο μεθόδων. Ωστόσο, από τους πίνακες των εκθέσεων προκύπτει σαφώς ότι οι εν λόγω οργανισμοί έλεγξαν επίσης την ποιότητα των επιθεωρήσεων χρησιμοποιώντας τουλάχιστον μία μέθοδο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.59. Εκτός αυτού, οι οργανισμοί πιστοποίησης δεν παρέχουν πάντα λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων που επανεκτελέστηκαν. Το Συνέδριο θεωρεί ότι οι πληροφορίες του είδους αυτού θα είναι χρήσιμες προκειμένου η Επιτροπή να προβαίνει σε αξιόπιστη αξιολόγηση της ποιότητας του έργου που ασκούν οι οργανισμοί πιστοποίησης.

3.60. Το Συνέδριο παρατηρεί ότι, σχετικά με ορισμένους οργανισμούς πληρωμών, οι οργανισμοί πιστοποίησης δεν μπορούσαν να επιβεβαιώσουν την αξιοπιστία των στατιστικών ελέγχου, είτε διότι οι εκθέσεις ήταν ανεπαρκείς είτε διότι δεν είχαν τεθεί στη διάθεσή τους.

3.61. Το 2009, η Επιτροπή παρέσχε στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ζητούν από τους οργανισμούς πιστοποίησης την επανεκτέλεση αντιπροσωπευτικού δείγματος ελέγχων και να εξακριβώνουν κατά πόσο έγινε κατάλληλη παρακολούθηση αυτών των ελέγχων επιτόπου. Εάν ο οργανισμός πιστοποίησης μπορεί, βάσει αυτού, να επιβεβαιώσει την ακρίβεια των στατιστικών ελέγχου ενός κράτους μέλους, τότε η Επιτροπή αποδέχεται ότι το ποσοστό σφαλμάτων που προκύπτει αντιστοιχεί στον μέγιστο δυνατό κίνδυνο, δηλαδή οι δημοσιονομικές διορθώσεις για το εν λόγω οικονομικό έτος δεν μπορούν ποτέ να υπερβούν αυτό το επίπεδο. Οι διατάξεις αυτές προβλέπεται να τεθούν σε ισχύ το 2010, για τα οικονομικά έτη από το 2011 και εξής.

Τομείς πολιτικής Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, Υγεία και προστασία των καταναλωτών

3.62. Για τους τομείς Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις, καθώς και Υγεία και προστασία των καταναλωτών, η Επιτροπή ασκεί τη διαχείριση βάσει ειδικών συστημάτων ελέγχου. Με τον έλεγχο εξετάστηκε το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά τα προγράμματα εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνόσων⁽³⁶⁾, τα οποία διαχειρίζεται η ΓΔ SANCO.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου σχετικό με τα προγράμματα εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνόσων

3.63. Στο πλαίσιο αυτό διενεργήθηκε δοκιμαστικός έλεγχος 30 πληρωμών που επελέγησαν τυχαία, οι οποίες αφορούσαν τα προγράμματα εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνόσων. Ο έλεγχος αποκάλυψε ότι δεν πραγματοποιείται συστηματικός διαχωρισμός καθηκόντων, ούτε υπάρχει σαφής καθορισμός και διάκριση των ρόλων και των καθηκόντων των υπαλλήλων που είναι αρμόδιοι για την έναρξη της διαδικασίας και τον έλεγχο. Το ίδιο αληθεύει και για τους υπαλλήλους που είναι υπεύθυνοι για τις κτηνιατρικές και τις δημοσιονομικές υπηρεσίες. Επιπλέον, οι βασικοί έλεγχοι δεν διενεργούνται βάσει, περιοδικώς αναθεωρούμενης, επίσημης ανάλυσης κινδύνου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.59. Οι οργανισμοί πιστοποίησης υποχρεούνται να τηρούν, για κάθε έλεγχο που πραγματοποιούν, αρκετά λεπτομερή διαδρομή ελέγχου. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν υποχρεώνει τους οργανισμούς πιστοποίησης να προσκομίζουν στις εκθέσεις που υποβάλλουν στην Επιτροπή λεπτομερή στοιχεία για όλους τους ελέγχους που πραγματοποιούν (συνολικά περίπου 3 700 κάθε έτος), αλλά να υποβάλλουν συνοπτική έκθεση για τις εκτελεσθείσες εργασίες και γενικά συμπεράσματα. Για τον σκοπό αυτό ζητήθηκε από τους οργανισμούς πιστοποίησης να υποβάλλουν πιο αναλυτικές πληροφορίες, αρχής γενομένης από το οικονομικό έτος 2010.

3.60. Οι οργανισμοί πιστοποίησης εκπλήρωσαν σωστά τις υποχρεώσεις τους, είτε υποβάλλοντας εκθέσεις και συμπεράσματα για το έργο που επιτέλεσαν είτε επισημαίνοντας τις περιπτώσεις που η εκτέλεσή του δεν κατέστη δυνατή. Για το θέμα αυτό έγινε σαφής αναφορά στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009 της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ παρακολουθείται από την Επιτροπή η οποία ζήτησε από τους οργανισμούς πληρωμής στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι στο μέλλον θα κοινοποιούνται εγκαίρως ακριβείς πληροφορίες.

3.61. Τη στιγμή της κατάρτισης της παρούσας έκθεσης, αρκετά κράτη μέλη γνωστοποίησαν ότι προτίθενται να ζητήσουν από τους οργανισμούς πιστοποίησης να εκτελέσουν τις απαιτούμενες εργασίες ή ότι εξετάζουν τη σκοπιμότητα της παρέμβασης αυτής.

Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η επανεκτέλεση δεν περιορίζεται στους επιτόπιους ελέγχους, αλλά καλύπτει τον συνολικό χειρισμό του φακέλου, από την παραλαβή της αίτησης ενίσχυσης έως τον υπολογισμό και την εκτέλεση της τελικής πληρωμής, περιλαμβανομένης της επιβολής ενδεχόμενων κυρώσεων (έλεγχος επαλήθευσης).

3.63. Τα καθήκοντα και οι ρόλοι των υπαλλήλων (οικονομικοί και επιχειρησιακοί υπάλληλοι αρμόδιοι για την έναρξη της διαδικασίας και τον έλεγχο) ορίζονται στην περιγραφή καθηκόντων. Η Επιτροπή θα διευκρινίσει περαιτέρω την κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των διαφόρων υπαλλήλων. Εξάλλου, διαπιστώνεται από τις διαδοχικές ετήσιες αποφάσεις σχετικά με τις προβλεπόμενες συνεισφορές της ΕΕ σε προγράμματα εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνόσων ότι η νομοθεσία εξελίσσεται σε συνάρτηση με τις επιτόπιες ανάγκες και κινδύνους (καθορίζονται/ μειώνονται ανώτατα όρια, προσαρμόζονται και προσδιορίζονται περαιτέρω επιλέξιμα μέτρα, ενημερώνονται και εξειδικεύονται οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων).

⁽³⁶⁾ Θέση του προϋπολογισμού αριθ. 17 04 01 01.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.64. Ορισμένες σημαντικές ελεγκτικές διαδικασίες επαφίενται στη διακριτική ευχέρεια των διαφόρων υπάλληλων. Εφόσον οι εσωτερικοί έλεγχοι δεν έχουν τυποποιηθεί, υπάρχει κίνδυνος μη διενέργειας σημαντικών ελέγχων. Οι αρμόδιοι για τις κτηνιατρικές υπηρεσίες υπάλληλοι δεν κατάρτισαν καμία τυποποιημένη έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και δεν υπάρχουν τυποποιημένα ερωτηματολόγια ελέγχου για τους διενεργούμενους ελέγχους. Τέλος, ο περιορισμένος αριθμός των διενεργούμενων κατασταλτικών ελέγχων δεν συμβάλλει δεόντως στην παροχή βεβαιότητας ότι οι πληρωμές δεν περιέχουν ουσιώδες σφάλμα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.64. Παρόλο που η φύση των προγραμμάτων δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμη (εξάλειψη έναντι παρακολούθησης) προβλέπεται ο μέγιστος βαθμός τυποποίησης για τον εσωτερικό έλεγχο, τις εκδόσεις και τους ελέγχους. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι αρμόδιοι υπάλληλοι για την έναρξη των δημοσιονομικών διαδικασιών και για τις κτηνιατρικές υπηρεσίες διαθέτουν πείρα και ενεργούν υπό τη στενή εποπτεία των άμεσων προϊσταμένων τους στην ιεραρχία.

Το 2009 σημειώθηκε έλλειψη ανθρώπινων πόρων και δόθηκε προτεραιότητα στους εκ των προτέρων ελέγχους του Ταμείου για επείγοντα περιστατικά, γεγονός που είχε ως συνέπεια τη διενέργεια μικρού μόνο αριθμού εκ των υστέρων ελέγχων. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εκ των υστέρων έλεγχοι οργανώνονται σε διετή βάση, ποσοστό μεγαλύτερο του 35 % των καταβληθέντων ποσών κατέστη δυνατόν να ελεγχθούν εκ των υστέρων. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι όλα τα συστατικά στοιχεία συνυπολογιζόμενα εξασφαλίζουν μια εύλογη αξιοπιστία (ή αξιολόγηση του συνολικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου από τη διεύθυνση, τα αποτελέσματα των ελέγχων, η παρακολούθηση των επιφυλάξεων προηγούμενων ετών και των σχεδίων δράσης για ελέγχους από προηγούμενα έτη, καθώς και η αξιοπιστία που παρέχεται από άλλους διατάκτες σε περιπτώσεις διασταυρούμενης δευτερεύουσας μεταβίβασης αρμοδιοτήτων).

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.65. Το Συνέδριο εξέτασε τις θέσεις της Επιτροπής, συγκεκριμένα τις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) και τις δηλώσεις των γενικών διευθυντών, για τις γενικές διευθύνσεις AGRI, ENV, MARE και SANCO. Τα αποτελέσματα της εξέτασης συνοψίζονται στο **παράρτημα 3.3**.

3.66. Ο γενικός διευθυντής Γεωργίας καταλήγει, στην ΕΕΔ που συνέταξε, ότι δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη μειζόνων προβλημάτων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη βεβαιότητα του γενικού διευθυντή. Όσον αφορά τα αποτελέσματα του ελέγχου της ίδιας της ΓΔ AGRI και τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων επιτόπου που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη, ο γενικός διευθυντής καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το εναπομένον ποσοστό σφαλμάτων σχετικά με τις άμεσες ενισχύσεις, τις παρεμβάσεις στην αγορά και τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, είναι χαμηλότερο του 2 %.

3.66. Η δήλωση αξιοπιστίας και η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης καταρτίζονται σύμφωνα με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής και, για τους λόγους που αναφέρει η Επιτροπή στην απάντησή της στα σημεία 3.67 έως 3.69, εξασφαλίζουν μια ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης ως προς την κανονικότητα των γεωργικών δαπανών.

Η επιφύλαξη όσον αφορά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του Άξονα 2, βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής οι οποίες προβλέπουν ότι η ουσιαστική σημασία αξιολογείται σε επίπεδο ΕΕ ανά δραστηριότητα ΠΒΔ. Όσον αφορά την άρση της επιφύλαξης για την Ελλάδα, ανατρέξτε στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.69.

Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009 της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης αναφέρει ότι συνολικά το εναπομένον ποσοστό σφάλματος για τις γεωργικές δαπάνες είναι χαμηλότερο του 2 %, ενώ για το ΕΙΤΑΑ είναι ελαφρά υψηλότερο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.67. Το Συνέδριο δεν προσυπογράφει τον τρόπο προσέγγισης της ΓΔ AGRI, η οποία περιορίζει την έννοια του εναπομένοντος σφάλματος στις ανωμαλίες που διαπιστώνονται κατά τις επιθεωρήσεις επιτόπου. Αυτή η μέθοδος αγνοεί τα εναπομένοντα σφάλματα που αποτελούν απόρροια διασταυρωτικών ελέγχων που διενεργήθηκαν βάσει ανακριβών βάσεων δεδομένων ή ανεπαρκούς παρακολούθησης των ανωμαλιών. Το Συνέδριο εφαρμόζει ολοκληρωμένη μέθοδο ελέγχου, η οποία καλύπτει, για κάθε πράξη, και τις δύο συνιστώσες του εναπομένοντος σφάλματος. Ο έλεγχος του Συνεδρίου κατέδειξε ότι, σχετικά με διάφορες πράξεις, οι διοικητικοί έλεγχοι δεν κατέστησαν δυνατό τον εντοπισμό σφαλμάτων. Αυτές οι αδυναμίες στο πλαίσιο των διοικητικών ελέγχων επιβεβαιώνονται, επίσης, από τα αποτελέσματα του ελέγχου των συστημάτων ΟΣΔΕ που διενήργησε το Συνέδριο. Επιπλέον, ο έλεγχος του Συνεδρίου αποκάλυψε ότι μόνον περιορισμένη βεβαιότητα μπορεί να αποκομίζεται από την ποιότητα των επιθεωρήσεων επιτόπου που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη.

3.68. Η ΕΕΔ του γενικού διευθυντή Γεωργίας περιέχει μια επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Μολονότι οι επιφυλάξεις αυτές συμφωνούν με τα αποτελέσματα του ελέγχου των συστημάτων που διενήργησε το Συνέδριο το 2008, το Συνέδριο επαναλαμβάνει την προγενέστερη παρατήρησή του ότι η άρση της από μακρού υφιστάμενης επιφύλαξης για το ΟΣΔΕ στην Ελλάδα ήταν πρόωρη.

3.69. Οι ΕΕΔ των αρμόδιων γενικών διευθυντών για το Περιβάλλον και την Αλιεία και τις θαλάσσιες υποθέσεις, περιέχουν επιφυλάξεις οι οποίες συμφωνούν με προγενέστερες διαπιστώσεις του Συνεδρίου. Ενώ η ΕΕΔ του γενικού διευθυντή για την Υγεία και την προστασία των καταναλωτών δεν περιέχει καμία επιφύλαξη, τα σφάλματα που πλήττουν τις δραστηριότητες στον τομέα της ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών, προστιθέμενα στον ανεπαρκή χαρακτήρα των διενεργούμενων ελέγχων, έπρεπε να είχαν συνεπαχθεί τη διατύπωση επιφύλαξης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

3.70. Το Συνέδριο, βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι πληρωμές για το έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι», εμφανίζουν ουσιαστικές σφάλματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.67. Με βάση τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διενεργούν διοικητικούς ελέγχους για κάθε αίτηση ενίσχυσης που λαμβάνουν. Συνεπώς κατά κανόνα οι πληρωμές θα έπρεπε να είναι απαλλαγμένες από ενδεχόμενα σφάλματα που δύνανται να εντοπιστούν σε τέτοιους διοικητικούς ελέγχους. Η προσέγγιση της ΓΔ AGRI όσον αφορά τον καθορισμό του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος με βάση τα αποτελέσματα τυχαιών επιλεγμένων επιθεωρήσεων επιτόπου είναι συνεπώς εννοιολογικά ορθή.

Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι λόγω αδυναμιών στους διοικητικούς ελέγχους ή στις επιθεωρήσεις επί τόπου, υπάρχει κίνδυνος τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στις στατιστικές ελέγχου που υποβάλλουν τα κράτη μέλη να είναι χαμηλότερα από τα πραγματικά. Για την αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού, η ΓΔ AGRI εφάρμοσε για τα εν λόγω ποσοστά σφάλματος περιθώριο ασφάλειας αυξημένο κατά 25 %.

3.68. Η επιφύλαξη όσον αφορά την Ελλάδα ήταν αιτιολογημένη λόγω του υψηλού κινδύνου φήμης για την Επιτροπή που προέκυπτε από την ανεπαρκή εφαρμογή του ΟΣΔΕ στην Ελλάδα και όχι από δημοσιονομικό κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ οφειλόμενο στις ανεπάρκειες καθώς ο κίνδυνος αυτός καλυπτόταν πάντα από τις δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονταν στην Ελλάδα μέσω των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Από τα τέλη του 2008 που η Ελλάδα ολοκλήρωσε το σχέδιο δράσης της για την αντιμετώπιση των αδυναμιών, δεν υφίσταται πλέον ο εν λόγω κίνδυνος φήμης και συνεπώς ήταν πλήρως αιτιολογημένη η άρση της επιφύλαξης. Επιπλέον, ο δημοσιονομικός κίνδυνος για παρελθούσες αδυναμίες καλύπτεται επαρκώς από τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση μέσω της οποίας μέχρι σήμερα έχουν αποκλειστεί ή αποκλείονται από χρηματοδότηση της ΕΕ κονδύλια ύψους 866 εκατ. ευρώ.

3.69. Χάρη σε πρόσθετους ανθρώπινους πόρους και στη χρησιμοποίηση επιπλέον ικανοτήτων μέσω της εξωτερικής ανάθεσης ορισμένων ελέγχων, έχει γίνει και θα συνεχιστεί ο έλεγχος σημαντικού μέρους του συνολικού ποσού που θα καταβληθεί το 2010. Για το 40 % σχεδόν του εν λόγω ποσού διενεργούνται εκ των προτέρων έλεγχοι. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθούν εκ των υστέρων έλεγχοι για ποσοστό μεγαλύτερο του 35 % του ποσού αυτού, γεγονός που θα οδηγήσει σε πολύ υψηλό επίπεδο κάλυψης.

3.70. Η Επιτροπή εκτιμά ότι ένα ποσοστό σφάλματος το οποίο κατά τα τελευταία έτη κυμαίνεται γύρω στο 2 % επιβεβαιώνει τη συνολική θετική αξιολόγηση των προηγούμενων ετών.

Εξάλλου, ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ καλύπτεται επαρκώς από τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.71. Το Συνέδριο, βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για την ομάδα πολιτικής «Γεωργία και φυσικοί πόροι» ήταν γενικά, το πολύ, μερικώς αποτελεσματικά για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών.

3.72. Όσον αφορά το ΟΣΔΕ, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν σημαντικές βελτιώσεις, ιδίως σε τρεις από τους οκτώ οργανισμούς πληρωμών που ελέγχθηκαν (βλέπε σημείο 3.33).

3.73. Το Συνέδριο συνιστά να θεραπευθούν οι αδυναμίες των συστημάτων που εντοπίστηκαν. Σχετικά με το θέμα αυτό, οι ανεπάρκειες που επείγει περισσότερο να αντιμετωπιστούν σχετικά με το ΚΕΕ και το ΚΕΣΕ είναι οι εξής:

α) αντιμετώπιση των συστημικών αδυναμιών που οδηγούν σε σφάλματα σχετικά με τη μη επιλεξιμότητα της γης ή τη δήλωση έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής, καθώς και σε ανακρίβειες σχετικά με τα δικαιώματα, βελτιώνοντας, ιδίως, την αξιοπιστία και την πληρότητα των δεδομένων που καταχωρίζονται στο LPIS (π.χ. πλέον πρόσφατες ορθοφωτογραφίες).

β) εξασφάλιση ότι όλες οι βάσεις δεδομένων ΟΣΔΕ παρέχουν αξιοπιστία και πλήρη διαδρομή του ελέγχου για όλες τις πραγματοποιούμενες τροποποιήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.71-3.72. Η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι, όπως έχει αποδεχθεί το Συνέδριο στις προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις, αρχής γενομένης από το 2005, το ΟΕΣΔ είναι σε γενικές γραμμές ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου για τον περιορισμό του κινδύνου των παράτυπων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι εφαρμόζεται σωστά (βλέπε επίσης απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 3.32 και 3.33).

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι για το έτος υποβολής αιτήσεων 2008, τα ΟΕΣΔ για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία παρουσίασαν σημαντικές ελλείψεις με αποτέλεσμα τα εν λόγω δύο κράτη μέλη να καταρτίσουν το 2009 σχέδια δράσης τα οποία παρακολούθησε εκ του σύνεγγυς η Επιτροπή. Ωστόσο, δεδομένου ότι η ολοκλήρωση των εν λόγω σχεδίων δράσης έχει προβλεφθεί για το 2011 και έχουν ήδη παρατηρηθεί κάποιες καθυστερήσεις στην εκτέλεση των επιμέρους δράσεων, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ AGRI διατύπωσε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009 επιφύλαξη για τα ΟΣΔΕ της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας με βάση τον κίνδυνο φήμης για την Επιτροπή.

Άλλα κράτη μέλη παρουσιάζουν λιγότερο σοβαρές ανεπάρκειες στα ΟΕΣΔ τους οι οποίες δεν καθιστούν τα συστήματά τους αναποτελεσματικά αλλά μάλλον επιδεκτικά τελειοποιήσεων και έχουν λάβει ή λαμβάνουν μέτρα για την αντιμετώπιση των ανεπαρειών αυτών.

Όλες αυτές οι ανεπάρκειες παρακολουθούνται μέσω διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση με τις οποίες διασφαλίζεται η δέουσα κάλυψη των κινδύνων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Τα LPIS πρέπει να ενημερώνονται συνέχεια, καθώς τόσο οι τεχνικές δυνατότητες όσο και η κατάσταση επιτοπίως εξελίσσονται διαρκώς. Εξάλλου, η ετήσια αξιολόγηση της ποιότητας των LPIS συνιστά σήμερα εκ του νόμου προβλεπόμενη υποχρέωση για τα κράτη μέλη. Το αποτέλεσμα του ποιοτικού ελέγχου θα προσδιορίσει εάν χρειάζεται ανανέωση.

3.73.

α) Η Επιτροπή από κοινού με τα κράτη μέλη εργάζεται σε συνεχή βάση για τη βελτίωση της αξιοπιστίας των πληροφοριών στο LPIS-GIS. Από το έτος υποβολής αιτήσεων 2010, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διενεργούν ποιοτική αξιολόγηση του LPIS-GIS σε ετήσια βάση σύμφωνα με προκαθορισμένες διαδικασίες και να υποβάλουν εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα και τις ενέργειες που προβλέπονται για τη βελτίωση της κατάστασης, όπου αυτό είναι απαραίτητο.

β) Το παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 885/2006 προβλέπει ήδη στο πλαίσιο των κριτηρίων διαπίστευσης την ύπαρξη διαδρομής ελέγχου. Τα κριτήρια αυτά ελέγχονται από τους οργανισμούς πιστοποίησης σε ετήσια βάση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- γ) διευκρίνιση και περαιτέρω ενίσχυση των κανόνων, προκειμένου η άμεση ενίσχυση της ΕΕ να μην καταβάλλεται σε αιτούντες που ούτε χρησιμοποίησαν τη γη για την άσκηση γεωργικής δραστηριότητας ούτε τη διατήρησαν σε ΚΓΠΚ.

- δ) θέση, σε επίπεδο ΕΕ, ελάχιστων ετήσιων απαιτήσεων όσον αφορά τη διατήρηση των βοσκοτόπων, προκειμένου να είναι επιλέξιμοι για άμεση ενίσχυση από την ΕΕ.

3.74. Το Συνέδριο επαναλαμβάνει, επίσης, ότι απαιτείται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, προκειμένου να απλουστευθούν περισσότερο οι κανόνες και οι προϋποθέσεις.

3.75. Εξάλλου, το Συνέδριο θεωρεί ότι οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής, σχετικά με το έργο που πρέπει να επιτελούν οι οργανισμοί πιστοποίησης, πρέπει να αναθεωρηθούν ως προς το είδος, το πεδίο που θα καλύπτουν και τις υποχρεώσεις σε θέματα κοινοποίησης στοιχείων, ιδίως όσον αφορά τις εργασίες που σχετίζονται με την επικύρωση των στατιστικών των κρατών μελών που αφορούν τους ελέγχους και τις επιθεωρήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- γ) Το ζήτημα του ορισμού της έννοιας του γεωργού που αναφέρει το Συνέδριο αντιμετωπίστηκε στο πλαίσιο του διαγνωστικού ελέγχου με την παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να αποκλείουν από τη χορήγηση άμεσων πληρωμών τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων ο κύριος επιχειρηματικός σκοπός δεν συνίσταται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότητας ή των οποίων οι γεωργικές δραστηριότητες είναι ασήμαντες [άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009].

Η περαιτέρω εξέταση του ζητήματος αυτού μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των συζητήσεων για την ΚΓΠ μετά το 2013, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αποφυγής περίπλοκων κανόνων οι οποίοι θα οδηγούσαν σε ένα πολυσύνθετο σύστημα ελέγχου η εφαρμογή του οποίου θα ήταν δαπανηρή και αντίθετη προς τις προσπάθειες απλούστευσης που καταβάλλει η Επιτροπή.

- δ) Το τρέχον σύστημα προβλέπει την ύπαρξη κοινού νομικού πλαισίου εντός του οποίου τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για τον καθορισμό των κριτηρίων διατήρησης των βοσκοτόπων σε ΚΓΠΚ. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει να ληφθεί υπόψη η ποικιλομορφία γεωργικών περιοχών και παραδόσεων στην ΕΕ.

3.74. Κατά την περίοδο 2007-13, η Επιτροπή έχει ήδη εφαρμόσει απλουστεύσεις στην κοινή γεωργική πολιτική, καθώς και στη γεωργική ανάπτυξη και θα συνεχίσει να πράττει το ίδιο στο μέλλον. Ωστόσο, κάθε τέτοια περαιτέρω απλούστευση δεν θα επαρκεί για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος σε ορισμένους τομείς αγροτικής ανάπτυξης κάτω από το όριο του 2 % που έθεσε το Συνέδριο, χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι στόχοι πολιτικής. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή πρότεινε να θεσπιστεί για τις δαπάνες του ΕΓΤΠΑ ένα αποδεκτό επίπεδο κινδύνου σφάλματος κυμαινόμενο μεταξύ 2 % και 5 %. Ένα ποσοστό σφάλματος ευρισκόμενο στη μέση περίπου του εν λόγω φάσματος θα ήταν αποδεκτό και δικαιολογημένο. Πάνω από το επίπεδο αυτό, θα χρειαζόταν να αναληφθεί περαιτέρω δράση για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος μέσω αυξημένων ελέγχων και της αντιμετώπισης των κύριων αιτιών του σφάλματος.

3.75. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η γενική διάρθρωση και οι υποχρεώσεις σε θέματα κοινοποίησης στοιχείων είναι οι κατάλληλες, ιδίως ως βάση για την απόφαση εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση (βλ. επίσης παράγραφο 3.54). Οι αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές για το οικονομικό έτος 2010 διανεμήθηκαν κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής γεωργικών ταμείων της 18ης Ιουνίου 2010. Οι τροποποιήσεις περιορίστηκαν μόνο στους τρόπους κοινοποίησης στοιχείων και δεν αφορούσαν τις προβλεπόμενες προς υλοποίηση εργασίες από τους οργανισμούς πιστοποίησης.

Εξάλλου, όσον αφορά τις εργασίες για τις στατιστικές που αφορούν τους ελέγχους και τις επιθεωρήσεις, η Επιτροπή παρουσίασε πρόσφατα ένα σύστημα με το οποίο τα κράτη μέλη δύναται να ενισχύσουν το συνολικό πλαίσιο για την απόκτηση εύλογης αξιοπιστίας ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων. Για τον σκοπό αυτό, οι οργανισμοί πιστοποίησης πρέπει να επεκτείνουν τις εργασίες τους πέρα από τις ισχύουσες απαιτήσεις, με την πλήρη επανεκτέλεση, για έναν δεδομένο πληθυσμό δαπανών, ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων τις οποίες ο εν λόγω οργανισμός πληρωμών έχει ελέγξει επί τόπου. Οι εργασίες θα πρέπει να καλύψουν τον πλήρη χειρισμό του φακέλου, από την παραλαβή της αίτησης ενίσχυσης μέχρι τον υπολογισμό και την εκτέλεση της τελικής πληρωμής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.76. Τέλος, είναι αναγκαίο να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα, από κοινού με τις ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές, προκειμένου να αποφεύγεται η καταβολή ενισχύσεων για μη επιλέξιμες δαπάνες έργων στον τομέα της αλιείας. Οι εσωτερικοί έλεγχοι που διενεργούνται σχετικά με τις πληρωμές που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο των προγραμμάτων εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνοδόσων, απαιτούν σαφή διαχωρισμό των καθηκόντων μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής, καθώς και την ανάπτυξη κατάλληλων επίσημων διαδικασιών ελέγχου.

3.77. Η παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων συνοψίζεται στο **παράρτημα 3.4**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.76. Από την περίοδο προγραμματισμού 2000-06, η Επιτροπή έλαβε όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα όσον αφορά τα μη επιλέξιμα ποσά. Κατά τη διαδικασία κλεισίματος η Επιτροπή θα φροντίσει για την αφαίρεση όλων των μη επιλέξιμων ποσών από την τελική αίτηση.

Στο πλαίσιο του ΕΤΑ, το περιβάλλον ελέγχου ενισχύθηκε με νέες διατάξεις για την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων με σκοπό την πρόληψη και τη διόρθωση των μη επιλέξιμων δαπανών. Η Επιτροπή ασκεί εποπτικό ρόλο που συνίσταται στην επαλήθευση της αξιοπιστίας των εργασιών που εκτελούνται από τις αρχές ελέγχου στα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη για τους επιτόπιους ελέγχους. Το περιβάλλον ελέγχου που περιγράφεται ανωτέρω διασφαλίζει τη δημιουργία από τα κράτη μέλη αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου προκειμένου να αποφεύγεται η καταβολή ποσών για μη επιλέξιμες δαπάνες και να ανακτώνται τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

Η Γενική Διεύθυνση Αλιείας και Ναυτιλιακών Υποθέσεων σε συνεργασία με τις λοιπές γενικές διευθύνσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων εκδίδουν τακτικά κατευθυντήριες οδηγίες για θέματα κοινού ενδιαφέροντος με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που έχουν τεθεί σε εφαρμογή.

3.77. Βλέπε τις απαντήσεις της Επιτροπής στο παράρτημα 3.4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

		2009						2008	2007		
		ΕΓΤΕ		RD		SANCO, ENV, MARE				Σύνολο	
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ											
Σύνολο πράξεων (εκ των οποίων):		148		80		13		241		204	196
Προπληρωμές		0		0		0		0		0	0
Ενδιάμεσες/Τελικές πληρωμές		148		80		13		241		204	196
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ											
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)											
Πράξεις που δεν εμφανίζουν σφάλμα		76 % {113}		69 % {55}		54 % {7}		73 % {175}		68 %	69 %
Πράξεις που εμφανίζουν σφάλμα		24 % {35}		31 % {25}		46 % {6}		27 % {66}		32 %	31 %
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ											
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)											
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος											
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα		31 % {11}		36 % {9}		67 % {4}		36 % {24}		32 %	36 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα		69 % {24}		64 % {16}		33 % {2}		64 % {42}		68 %	64 %
τα οποία αφορούν:	Επιλεξιμότητα	13 % {3}		13 % {2}		100 % {2}		17 % {7}		20 %	36 %
	Υποστατό	0 % {0}		6 % {1}		0 % {0}		2 % {1}		2 %	3 %
	Ακρίβεια	87 % {21}		81 % {13}		0 % {0}		81 % {34}		78 %	61 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ											
Πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων:											
< 2 %										X	
2 % έως 5 %		X									X
> 5 %											

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

Αξιολόγηση επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου — ΕΓΤΕ

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Καθεστώς	Δαπάνες σχετι- ζόμενες με το ΟΣΔΕ IACS (εκατομμύρια ευρώ)	Διοικητικές διαδικασίες και έλεγχοι που αποσκο- πούν στη διασφάλιση της ορθότητας των πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των βάσεων δεδομένων	Μεθοδολογία των επιθε- ωρήσεων επιτόπου, επι- λογή, εκτέλεση, έλεγχος ποιότητας και κοινοποί- ηση των επιμέρους απο- τελεσμάτων	Εφαρμογή και έλεγχος της ΚΓΠΚ/πολλαπλής συμμόρφωσης	Συνολική αξιολόγηση
Λιθουανία	ΚΕΣΕ	183,5	2			
Λετονία	ΚΕΣΕ	69,5				
Σλοβακία	ΚΕΣΕ	179,7	1, 2, 4, 5	A, B, Γ	α	
Κύπρος	ΚΕΣΕ	24,6	1, 2, 3, 4, 7, 8	A, Δ		
Ιταλία (AGREA)	ΚΕΕ	409,0	6, 7, 9	A	β, γ	
Μάλτα	ΚΕΕ	2,7	3, 4, 5, 7, 10	A		
Ελλάδα	ΚΕΕ	2 077,1	2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12	A, Δ, E, ΣΤ	β, δ	
Ισπανία (Χώρα των Βάσκων)	ΚΕΕ	30,0	1, 5, 6, 7, 13			

Υπόμνημα

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό

- 1 Μη αποκλεισμός μη επιλέξιμων στοιχείων/ υπερεκτίμηση της επιλέξιμης έκτασης στο LPIS
- 2 Ανεπαρκής διαδρομή ελέγχου
- 3 Η διαδικασία καταχώρισης της αίτησης δεν είναι πλήρως αξιόπιστη
- 4 Καμία ενημέρωση των επιλέξιμων εκτάσεων στο LPIS βάσει νέων ορθοφωτογραφιών και/ή του OTS
- 5 Δεν διενεργούνται (αναδρομικοί) διασταυρωτικοί έλεγχοι βάσει ενημερωμένων στοιχείων σχετικά με τα αγροτεμάχια αναφοράς
- 6 Αδυναμίες στον προσδιορισμό της επιλέξιμης έκτασης όσον αφορά τις εκτάσεις μόνιμων και κοινών βοσκοτόπων
- 7 Μη ορθή επιβολή κυρώσεων
- 8 Υπέρβαση του ανωτάτου ορίου σχετικά με το ΚΕΣΕ κατά 1,44 % περίπου και μη εφαρμογή συντελεστή μείωσης
- 9 Οι πληρωμές στο πλαίσιο του ΚΕΕ πραγματοποιούνται προτού επιλυθούν τα προβλήματα σχετικά με τις εντοπιζόμενες ανωμαλίες
- 10 Χορηγήθηκαν ειδικά δικαιώματα σε γεωργούς που διέθεταν επιλέξιμα εκτάρια κατά το έτος θέσης σε εφαρμογή του ΚΕΕ, γεγονός που αντιβαίνει στη νομοθεσία της ΕΕ
- 11 Σοβαρές καθυστερήσεις στη θέση σε εφαρμογή των συστημάτων LPIS-GIS, γεγονός που πλήττει την ποιότητα των διασταυρωτικών ελέγχων
- 12 Εσφαλμένη εφαρμογή ποσοστού ανοχής 5 % στο επίπεδο των διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων
- 13 Οι διοικητικές διαδικασίες για τον καθορισμό των δικαιωμάτων που πρέπει να επανακαταβάλλονται στο εθνικό απόθεμα στερούνται νομικής βάσης
- A Εσφαλμένη εφαρμογή / μη εφαρμογή των ανοχών στις μετρήσεις
- B Δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με τις εκδόσεις ελέγχου και επιθεώρησης για το έτος υποβολής αιτήσεων 2008
- Γ Σχετικά με μια ομάδα καλλιιεργειών διαπιστώθηκε ότι δεν γίνονταν αντισταθμίσεις μεταξύ των πλεονασματικών και των ελλειμματικών εκτάσεων
- Δ Οι επιθεωρήσεις επιτόπου που διενήργησε το ΕΕΣ κατέδειξαν μεγάλες ουσιαστικές διαφορές
- E Δεν πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις σε δικαιούχους που είχαν δηλώσει άγονους βοσκοτόπους.
- ΣΤ Η ποιότητα των επιθεωρήσεων επιτόπου αποδείχθηκε ότι ήταν ανεπαρκής, γεγονός που οδήγησε σε αναξιόπιστα αποτελέσματα
- α Ελλείψεις/ όχι επαρκώς λεπτομερείς εκδόσεις επιθεώρησης σχετικά με τους ελέγχους στο πλαίσιο της ΚΓΠΚ
- β Ανεπαρκείς εθνικές απαιτήσεις στο πλαίσιο της ΚΓΠΚ σχετικά με τους βοσκοτόπους και τους πτωχούς βοσκοτόπους
- γ Οι έλεγχοι σχετικά με την ΚΓΠΚ διενεργούνται μόνον με τηλεανίχνευση
- δ Εσφαλμένη επιβολή των κυρώσεων στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης.

Αξιολόγηση επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου — Αγροτική ανάπτυξη

Κράτος μέλος (οργανισμός πληρωμών)	Ταμείο	Διοικητικές διαδικασίες και έλεγχοι που αποσκο- πούν στη διασφάλιση της ορθότητας των πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των βάσεων δεδομένων	Μεθοδολογία των επιθεω- ρήσεων επιτόπου, επιλογή, εκτέλεση, έλεγχος ποι- ότητας και κοινοποίηση των επιμέρους αποτελε- σμάτων	Εφαρμογή και έλεγχος της ΚΓΠΚ/πολλαπλής συμ- μόρφωσης	Συνολική αξιολόγηση
Αυστρία	ΕΓΤΑΑ				
Βουλγαρία	ΕΓΤΑΑ				
Τσεχική Δημοκρατία	ΕΓΤΑΑ				
Γερμανία (Βαβάρια)	ΕΓΤΑΑ				
Γαλλία	ΕΓΤΑΑ				
Ελλάδα	ΕΓΤΑΑ				
Ρουμανία	SAPARD			ά.α.	
Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΓΤΑΑ				

Συνολική αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

	2009	2008	2007
Συνολική αξιολόγηση			

Υπόμνημα

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό
ά.α.	Άνευ αντικειμένου (οι ελεγχθείσες πληρωμές δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος της δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
ΓΔ AGRI	Με επιφύλαξη	Σοβαρές ανεπάρκειες στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Δαπάνες στο πλαίσιο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης σχετικά με τον άξονα 2 (βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου) για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.	Ο έλεγχος των συστημάτων που διενήργησε το Ελεγκτικό Συνέδριο στο πλαίσιο της DAS 2009, επιβεβαίωσε ότι το ΟΣΔΕ εξακολουθεί να μην είναι αποτελεσματικό στην Ελλάδα όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών δηλαδή, ιδίως όσον αφορά τους βοσκοτόπους, τα ποσοστά επιλεξιμότητας που είχαν καταχωριστεί στο LPIS δεν είναι αξιόπιστα (βλέπε σημείο 3.38), η βάση δεδομένων των αιτήσεων εμφανίζει σοβαρές ανεπάρκειες όσον αφορά τη διαδρομή του ελέγχου (βλέπε σημείο 3.40) και η ποιότητα και το πεδίο που καλύπτουν οι έλεγχοι επιτόπου είναι ανεπαρκή (βλέπε σημείο 3.46). Εξάλλου, η Επιτροπή, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2009, αναφέρει ότι η πιστοποίηση του ελληνικού οργανισμού πληρωμών περιοριζόταν στα μέτρα του ΕΓΤΑΑ για το έτος υποβολής αιτήσεων 2010. Το Συνέδριο θεωρεί ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, η επιφύλαξη για την Ελλάδα δεν έπρεπε να είχε αρθεί. Η επιφύλαξη βασίζεται στα ποσοστά των σφαλμάτων που προέκυψαν από τους ελέγχους επιτόπου οι οποίοι διενεργήθηκαν από τα κράτη μέλη το 2008. Αυτά τα ποσοστά σφαλμάτων ποικίλλουν αισθητά από κράτος μέλος σε κράτος μέλος. Ο γενικός διευθυντής δεν διευκρινίζει γιατί η επιφύλαξη του αφορά όλες τις πράξεις που ενεργούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνον τις πράξεις που πραγματοποιήθηκαν στα κράτη μέλη όπου το ποσοστό σφαλμάτων ήταν, το 2008, ιδιαίτερα υψηλό. Ωστόσο, το Συνέδριο συμφωνεί ότι, γενικώς, η εμφάνιση παρατυπιών είναι περισσότερο προφανής για τις πράξεις του άξονα 2, παρά για τις πράξεις σε άλλους άξονες.	B
ΓΔ ENV	Με επιφύλαξη	Επιλεξιμότητα των δαπανών που δηλώθηκαν από τους δικαιούχους επιδοτήσεων.	Η επιφύλαξη αυτή συμφωνεί με τις προγενέστερες διαπιστώσεις του Συνεδρίου. Επισημαίνεται ότι η ΓΔ ENV υπολόγισε το «ποσοστό σφάλματός της» σε μη συνήθη βάση (βάσει ανάλυσης του κινδύνου).	
ΓΔ MARE	Με επιφύλαξη	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για επισημανθέντα επιχειρησιακά προγράμματα και για μέτρα στο πλαίσιο του ΧΜΠΑ (Γερμανία, UK, Ισπανία, Γαλλία). Επιλεξιμότητα των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν σε κράτη μέλη για την αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που συνεπάγεται η εμπορία ορισμένων προϊόντων αλιείας από τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.	Οι επιφυλάξεις βασίζονται στις ελεγκτικές εργασίες της ΓΔ. Αυτές ήταν σύμφωνες με τις ίδιες τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου.	

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος της δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
ΓΔ SANCO	Χωρίς επιφύλαξη	ά.α.	Η ΓΔ SANCO θεωρεί ότι το εναπομένον επίπεδο σφαλμάτων μπορεί να είναι σημαντικό όταν η χρηματοοικονομική επίπτωσή του στις οικονομικές καταστάσεις είναι υψηλότερη από το 2 % του ετήσιου προϋπολογισμού της ΓΔ SANCO. Εντούτοις, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνον ο προϋπολογισμός της αντίστοιχης δραστηριότητας (ΠΒΔ), όπως ανέφερε η ΓΔ BUDG. Βάσει των αποτελεσμάτων του κατασταλτικού ελέγχου του 2009 και λαμβάνοντας υπόψη τον επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα του υψηλού επιπέδου των εντοπιζόμενων σφαλμάτων, το οποίο υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας (6 %), έπρεπε να είχε διατυπωθεί επιφύλαξη για τη δραστηριότητα που αφορά την ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών (ΠΒΔ), σχετικά με την οποία το ποσοστό σφαλμάτων ήταν 6,9 %.	

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων.

A: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

B: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικώς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΓΔ	Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
Αγροτική ανάπτυξη				
AGRI	Επιδοτήσεις επιτοκίου: οι ισχύουσες διαδικασίες δεν διασφαλίζουν κατάλληλη παρακολούθηση της διαδρομής του ελέγχου, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επαληθευθεί η κανονικότητα της καταβολής των επιδοτήσεων της ΕΕ στους τελικούς δικαιούχους(Γαλλία) [σημείο 5.15 (*)].	Σύμφωνα με την Επιτροπή, η Γαλλία έδωσε σε εφαρμογή νέο διοικητικό σύστημα το οποίο, από το 2008 και εξής, καθιστά ευκολότερη την παρακολούθηση της πορείας του δανείου από την τράπεζα έως τον τελικό δικαιούχο. Ο οργανισμός πιστοποίησης εξέτασε όλες τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2009 στις τράπεζες που χορηγούσαν μειωμένα επιτόκια. Ο οργανισμός πιστοποίησης θεώρησε τις πληρωμές ορθές, επισημάνε όμως ότι το νέο σύστημα εξακολουθεί να μην εξασφαλίζει πλήρη ανιχνευσιμότητα όλων των επιμέρους δανείων τα οποία αφορούν τα τραπεζικά τιμολόγια. Η Επιτροπή προέβη σε παρακολούθηση του θέματος με τη διενέργεια ειδικών ελέγχων στη Γαλλία.	Το 2009 εξακολουθούσε να είναι δυσχερής η συσχέτιση ενός τιμολογίου τράπεζας που αφορά το ποσό των μειώσεων επιτοκίου που χορήγησε η τράπεζα σε δεδομένη περίοδο, με τα επιμέρους δάνεια που χορηγήθηκαν σε τελικούς δικαιούχους.	Η Επιτροπή εκτιμά, με βάση τον έλεγχο που διενήργησε, ότι υπάρχει πράγματι η δυνατότητα παρακολούθησης της διαδρομής ελέγχου.
Αγροτική ανάπτυξη				
AGRI	Απαιτείται να καταβληθούν και άλλες προσπάθειες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, προκειμένου να απλουστευθούν περαιτέρω οι κανόνες και οι προϋποθέσεις [σημείο 5.66 (**)].	Το 2009, τόσο το Συμβούλιο όσο και η Επιτροπή έλαβαν μέτρα. Στο πλαίσιο του Συμβουλίου, δεκαέξι κράτη μέλη υπέβαλαν συγκεκριμένες προτάσεις για την απλούστευση διαφόρων πτυχών της κοινής γεωργικής πολιτικής. Ορισμένες προτάσεις αφορούσαν την απλούστευση των κανόνων και των ελέγχων που εφαρμόζονται στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης και, κατά συνέπεια, αφορούσαν την αγροτική ανάπτυξη. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξέτασαν τις προτάσεις και προέβλεψαν την υποβολή στο Συμβούλιο, το 2010, κατάλληλων τροποποιήσεων των κανόνων που ισχύουν. Το Συμβούλιο, στη συνεδρίασή του από 14 έως 16 Δεκεμβρίου 2009, εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρόθεση της Επιτροπής να προβεί σε παρακολούθηση ορισμένων προτάσεων και την κάλεσε να υποβάλει στις προτεινόμενες τροποποιήσεις και να εξακολουθήσει τις εργασίες της σχετικά με τα διάφορα συνεχιζόμενα σχέδια απλούστευσης.	Τα μέτρα που ελήφθησαν το 2009 καταδεικνύουν ότι δόθηκε προσοχή στην ανάγκη απλούστευσης ορισμένων κανόνων και όρων που εφαρμόζονται στον τομέα των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης. Δεδομένου ότι οι δαπάνες στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης διέπονται και από εθνικούς κανόνες, το Συνέδριο, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής για το οικονομικό έτος 2008, υπενθυμίζει ότι πρέπει να επιτευχθεί απλούστευση και σε εθνικό επίπεδο.	Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.74.

ΓΔ	Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
ΟΣΔΕ				
AGRI	Ελλάδα Επί σειρά ετών, το Συνέδριο έθιγε το πρόβλημα της ανεπαρκούς εφαρμογής του ΟΣΔΕ στην Ελλάδα. Το LPIS στην Ελλάδα είναι ελλιπές και περιέχει σφάλματα σχετικά με τα στοιχεία αναφοράς των αγροτεμαχίων. Εξάλλου, επισημάνθηκαν ανεπάρκειες στο πλαίσιο τόσο των διοικητικών ελέγχων όσο και των ελέγχων επιτόπου. Άλλα κράτη μέλη Διαπιστώθηκαν σοβαρές ελλείψεις σχετικά με την εφαρμογή βασικών στοιχείων του συστήματος στο UK(Σκωτία), στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Κατά συνέπεια, το Συνέδριο θεωρεί ότι, στα εν λόγω κράτη μέλη, το ΟΣΔΕ δεν είναι αποτελεσματικό ώστε να διασφαλίζει την κανονικότητα των πληρωμών [σημείο 5.32 (**)].	Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI περιείχε, μέχρι το 2007, επιφύλαξη σχετικά με το ΟΣΔΕ στην Ελλάδα. Το 2008, η Επιτροπή αποφάσισε ότι, όσον αφορά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για το 2009, είχαν τεθεί σε εφαρμογή και λειτουργούσαν όλα τα στοιχεία του ΟΣΔΕ στην Ελλάδα και ότι η επιφύλαξη μπορούσε να αρθεί. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία έδωσαν σε εφαρμογή τα σχέδια δράσης, τα οποία είχαν γίνει δεκτά από την Επιτροπή το 2009, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις ανεπάρκειες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ανεπάρκεια που διαπιστώθηκε στο UK έχει πολύ περιορισμένη επίπτωση στο σύστημα. Η Επιτροπή παρακολουθεί τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.	Ο έλεγχος των συστημάτων που διενήργησε το Συνέδριο στο πλαίσιο της DAS 2009, επιβεβαίωσε ότι το ΟΣΔΕ εξακολουθεί να μην είναι αποτελεσματικό στην Ελλάδα προκειμένου να διασφαλίζει την κανονικότητα των πληρωμών. Δηλαδή τα συστήματα LPIS/GIS εξακολουθούν να μην λειτουργούν πλήρως στην Ελλάδα, η διαδρομή του ελέγχου στη βάση δεδομένων για την υποβολή των αιτήσεων είναι αναξιόπιστη και το πεδίο που καλύπτουν οι έλεγχοι επιτόπου είναι ανεπαρκές, η δε ποιότητα χαμηλή [σημεία 3.37, 3.39 και 3.45 (***)]. Ο έλεγχος πιστοποίησης που διενήργησε η ΓΔ AGRI σχετικά με τον οργανισμό ΟΠΕΚΕΠΕ το 2009, αποκάλυψε σοβαρές ανεπάρκειες σχετικά με τη διαχείριση του ταμείου ΕΓΤΕ (ΓΔ AGRI ΕΕΔ 2009, Α.1.3, σ. 29). Δεν μπορούν να αξιολογηθούν ακόμη τα αποτελέσματα των μέτρων που έλαβαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Τα σχέδια δράσης προβλέπεται να ολοκληρωθούν μόλις το 2011 και έχουν ήδη σημειωθεί ορισμένες καθυστερήσεις στην εφαρμογή των επιμέρους ενεργειών (ΓΔ AGRI ΕΕΔ 2009). Δεν μπορούν να αξιολογηθούν ακόμη τα αποτελέσματα των μέτρων που έλαβαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2008, ανεπάρκειες σχετικά με τα LPIS επισημάνθηκαν στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Λιθουανία, την Ιταλία και την Ισπανία [σημεία 3.37 και 3.38 (***)]. Το Συνέδριο παρατήρησε ότι το σύστημα διαχείρισης της επιβολής των κυρώσεων εμφανίζει εκ νέου αδυναμίες. Το Συνέδριο συνιστά να θεραπευθούν οι αδυναμίες των συστημάτων που εντοπίστηκαν.	Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπήρξαν στο παρελθόν προβλήματα με τα ελληνικά ΟΣΔΕ. Ωστόσο, με την έναρξη λειτουργίας του νέου LPIS-GIS τα προβλήματα επιλύθηκαν και οι κίνδυνοι μειώθηκαν από το έτος υποβολής αιτήσεων 2009. Όσον αφορά τον έλεγχο διαπίστευσης του οργανισμού ΟΠΕΚΕΠΕ το 2009, οι σοβαρές ανεπάρκειες που διαπιστώθηκαν από τη ΓΔ AGRI αφορούσαν το ΕΓΤΑΑ και όχι το ΕΓΤΕ. Η διαπίστευση για το ΟΠΕΚΕΠΕ περιορίστηκε κατά συνέπεια στα μέτρα του ΕΓΤΑΑ για τα οποία θεσπίστηκε ειδικό σύστημα ελέγχου, καθώς και σχετικές διαδικασίες. Η Επιτροπή διαπίστωσε σημαντικές ανεπάρκειες στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2008. Για τον λόγο αυτό τα εν λόγω κράτη μέλη κατάρτισαν σχέδια δράσης το 2009 τα οποία παρακολούθησε εκ του σύνεγγυς η Επιτροπή. Καθώς τα εν λόγω σχέδια δράσης προβλέπεται να ολοκληρωθούν το 2011 και η Επιτροπή έχει ήδη διαπιστώσει καθυστερήσεις, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ AGRI διατύπωσε επιφύλαξη στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2009 για λόγους φήμης. Άλλα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν λιγότερο σοβαρά προβλήματα στα ΟΣΔΕ τους τα οποία δεν καθιστούν τα συστήματά τους μη αποτελεσματικά αλλά μάλλον επεκτικά βελτιώσεων. Για τα εν λόγω κράτη μέλη καταρτίστηκαν σχέδια δράσης και διευθετήθηκαν τα προβλήματα που είχαν διαπιστωθεί τα προηγούμενα έτη ή σημειώνεται επαρκής πρόοδος στην κατεύθυνση αυτή. Για την Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία, οι αδυναμίες στους διοικητικούς ελέγχους αποτελούν μέρος των συνεχιζόμενων διαδικασιών συμμόρφωσης.

ΓΔ	Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
	LPIS Το Συνέδριο εντόπισε ουσιώδεις αδυναμίες στο σύστημα LPIS σε δύο κράτη μέλη, οι οποίες πλήττουν σοβαρά την αποτελεσματικότητα των διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων (BG και UK). Σε ένα άλλο κράτος μέλος (ES), μη επιλέξιμες εκτάσεις (εν μέρει δασωμένοι ή/και βραχώδεις ορεινοί βοσκότοποι) είχαν γίνει δεκτές για την καταβολή ενίσχυσης, λόγω των γενναιόδωρων συντελεστών που εφαρμόζονταν [σημείο 5.36 (**)]. Σε ορισμένες χώρες, η γραφική πτυχή του LPIS (το GIS) περιέχει απηρχαιωμένες αεροφωτογραφίες [σημεία 5.30, στοιχεία β) και γ) (*)]. Επίσης, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, σε ένα κράτος μέλος, δεν ετίθετο κατάλληλο ανώτατο όριο στις πληρωμές που βασιζόνταν σε ορθοφωτογραφίες (PL). Διοικητικοί έλεγχοι Αδυναμίες στους διοικητικούς ελέγχους σχετικά με τις άμεσες συνδεδεμένες ενισχύσεις επισημάνθηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου DAS 2007 που διενεργήθηκε στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία: εισαγωγή εσφαλμένων δεδομένων σχετικά με τις αιτήσεις, πληρωμές για το ίδιο αγροτεμάχιο στο πλαίσιο διαφορετικών, ασύμβατων μεταξύ τους, καθεστώτων ενίσχυσης (Ιταλία) και μη ορθή επιβολή ποινών και κυρώσεων, με συνέπεια την καταβολή ποσών καθ' υπέρβαση των κανονικών [5.27, στοιχείο α) (*)].	Η Επιτροπή τροποποίησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 [με τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 146/2010] εισάγοντας την απαίτηση όλα τα κράτη μέλη να προβαίνουν ετησίως σε αξιολόγηση της ποιότητας των LPIS τους και, όταν κρίνεται σκόπιμο, να καταρτίζουν σχέδιο δράσης για τη θεραπεία των εντοπιζόμενων ανεπαρειών (ΓΔ AGRI ΕΕΔ 2009, σ. 48). Η Επιτροπή παρακολουθεί τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Η Επιτροπή παρακολουθεί τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.		
ΚΕΕ				
AGRI	Με τον έλεγχο διαπιστώθηκαν συστηματικές ανεπάρκειες στον υπολογισμό των δικαιωμάτων [σημεία 5.22 έως 5.26 (*), 5.38 (**)]. Με τους επαναληπτικούς ελέγχους που διενήργησε το Συνέδριο, διαπιστώθηκαν ορισμένες αδυναμίες όσον αφορά την ποιότητα των επιτοπίων ελέγχων και εντοπίστηκαν μη επιλέξιμες εκτάσεις ή μη επιλέξιμα αγροτεμάχια που θα έπρεπε να είχαν εξαιρεθεί από τους εθνικούς επιθεωρητές (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία) [σημείο 5.28 (*)].	Η Επιτροπή παρακολουθεί τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης σχετικά με τη συμμόρφωση.	Οι έλεγχοι του Συνεδρίου εξακολουθούν να αποκαλύπτουν ανεπάρκειες στον υπολογισμό των δικαιωμάτων και αδυναμίες στο πλαίσιο των ελέγχων [σημεία 3.40, 3.41, 3.44, 3.45 (***)].	Η Επιτροπή παρακολουθεί τις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών.

ΓΔ	Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
Απατήσεις σχετικά με την ΚΓΠΚ				
AGRI	Το Συνέδριο εντόπισε ανεπάρκειες σχετικά με τον ορισμό, εκ μέρους των κρατών, του γεωργού και του τι απαιτείται για τη διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (ΚΓΠΚ), έτσι ώστε σε ορισμένους δικαιούχους να καταβάλλονται ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΚΕΕ ή του ΚΕΣΕ χωρίς αυτοί να προβαίνουν σε καμία ενέργεια όσον αφορά τη σχετική έκταση [σημείο 5.49 (**)].	Το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 περιλαμβάνει διάταξη —προαιρετική για τα κράτη μέλη— περί αποκλεισμού από τα καθεστώτα ενισχύσεων των φυσικών ή νομικών προσώπων οι γεωργικές δραστηριότητες των οποίων είναι μηδαμινές. Εντούτοις, όσον αφορά τη συντήρηση των εκτάσεων, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το παρόν σύστημα παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ότι η διαχείριση της έκτασης ασκείται τηρώντας τους κανόνες της ΚΓΠΚ (ΓΔ AGRI AAR 2009). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν σχεδιάζει να λάβει κανένα πρόσθετο μέτρο σχετικά με το θέμα αυτό.	Το Συνέδριο συνιστά να καταστούν αυστηρότεροι οι κανόνες σχετικά με την ΚΓΠΚ και την ελάχιστη συντήρηση [3.73, στοιχεία γ) και δ) (***)].	βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.73.
ENV	Όσον αφορά τα περιβαλλοντικά μέτρα, τα σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν από το κύριο ταμείο (σχέδια LIFE) περιλάμβαναν μη επιλέξιμες δαπάνες [σημείο 5.49 (*)].	Η ΓΔ Περιβάλλοντος κατάρτισε σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών που δήλωσαν οι δικαιούχοι επιδοτήσεων το 2008. Το 2010 είναι υπό έγκριση ένα επιπλέον σχέδιο δράσης για την ευαισθητοποίηση των δικαιούχων και τις ενέργειες πρόληψης.	Δεν έχει εκτιμηθεί ακόμη ο αντίκτυπος αυτών των σχεδίων δράσης, όμως η ΓΔ ENV διατύπωσε επιφύλαξη σχετικά με μη επιλέξιμη δηλωθείσα δαπάνη.	το Συνέδριο προέβη στην εκτίμησή του με βάση τις εκθέσεις ελέγχου που εκδόθηκαν το 2009. Δεδομένου ότι το 2009 εκδόθηκε σημαντικός αριθμός καθυστερημένων εκθέσεων χάρη στις προσπάθειες μείωσης των εκθέσεων που είχαν συσσωρευτεί, τούτο είχε ως αποτέλεσμα την αυτόματη παράταση του χρόνου υποβολής της έκθεσης.
	Εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις σχετικά με την περάτωση των ελέγχων. Ωστόσο, η κατάσταση βελτιώθηκε το 2007 [σημείο 5.49 (*)].	Η ΓΔ ENV ανέφερε ότι κατέβαλε προσπάθειες μείωσης των καθυστερήσεων.	Όσον αφορά τις εκθέσεις ελέγχου, η μέση καθυστέρηση από 191,6 ημέρες το 2006 αυξήθηκε σε 230,5 ημέρες το 2009 (από την ημερομηνία της αποστολής ελέγχου μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελέγχου). Από τα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι ΓΔ ENV δεν κατόρθωσε ακόμη να θεραπεύσει αυτή την αδυναμία.	Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι ο χρόνος υποβολής θα βελτιωθεί το 2010, καθώς σήμερα ανέρχεται σε 116,56 ημέρες για τις εκθέσεις που εκδόθηκαν το τρέχον έτος.
MARE	Στον τομέα πολιτικής Αλιεία, η έλλειψη κατάλληλων νομικών κανόνων και η ελλιπής τεκμηρίωση των δαπανών που αφορούν τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τη διαχείριση των αλιευτικών πόρων, αυξάνουν τον κίνδυνο πραγματοποίησης παράτυπων πληρωμών. [σημείο 5.49 (*)].	Η Επιτροπή ανέφερε ότι οι νομικοί κανόνες θα τροποποιηθούν το 2008. Η νέα νομική βάση θα περιέχει σαφείς κανόνες και θα επιλύσει τα θέματα ανησυχίας του Συνεδρίου).	Στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1078/2008, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2009, αναφέρονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα έγγραφα που πρέπει να προσκομίζονται κατά την υποβολή αίτησης απόδοσης δαπανών. Εντούτοις, εντοπίστηκαν αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που θέσπισαν οι εθνικές αρχές, το δε 2009 οι έλεγχοι της Επιτροπής εξακολουθούσαν να ανιχνεύουν μη επιλέξιμες δαπάνες.	είναι γεγονός ότι εντοπίστηκαν αδυναμίες στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου όσον αφορά την εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων συλλογής δεδομένων καθώς και μη επιλέξιμες δαπάνες. Ωστόσο, όλοι οι έλεγχοι για την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων πραγματοποιήθηκαν υπό το προηγούμενο νομικό πλαίσιο το οποίο έπαψε να ισχύει στα τέλη του 2008. Οι έλεγχοι που υπάγονται στο νέο νομικό πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1078/2008 της Επιτροπής, έχουν προγραμματιστεί για το επόμενο έτος, δηλαδή μετά την καταβολή των υπόλοιπων ποσών για το πρώτο έτος εφαρμογής του νέου νομικού πλαισίου.

ΓΔ	Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
	Υποχρεώσεις που προκύπτουν από συγκεκριμένες περιπτώσεις ανανέωσης διμερών αλιευτικών συμφωνιών δεν καλύφθηκαν εγκαίρως με ανάληψη των αντίστοιχων πιστώσεων [σημείο 5.49 (*)].	Η Επιτροπή θεωρούσε ότι κάθε δημοσιονομική δέσμευση που καλύπτει τις αλιευτικές συμφωνίες είναι δυνατόν να αναληφθεί μόνο μετά την έγκριση της νομικής βάσης (απόφαση ή/και κανονισμός του Συμβουλίου).	Στην Επιτροπή τίθεται επί του παρόντος σε εφαρμογή μια πολιτική πρόωρης έναρξης της διαδικασίας αναδιαπραγμάτευσης των πρωτοκόλλων και συμφωνιών, γεγονός που καθιστά δυνατή την ανάληψη των δημοσιονομικών υποχρεώσεων πριν από τη θέση σε ισχύ της νομικής δέσμευσης.	Η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία επαναδιαπραγμάτευσης πρωτοκόλλων το συντομότερο δυνατό, πολύ πριν αυτά λήξουν. Τούτο εξαρτάται επίσης και από την προθυμία των ενδιαφερόμενων τρίτων χωρών να ξεκινήσουν τις διαπραγματεύσεις σε πρόωρο στάδιο.
	Το Συνέδριο θεώρησε μη επιλέξιμες τις δαπάνες σχετικά με το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ), [σημείο 5.25 (**)].	Η Επιτροπή θέσπισε στρατηγική ελέγχου και ασκεί δραστηριότητα κατασταλτικού ελέγχου προκειμένου να εξακριβώνει κατά πόσο τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών λειτουργούν αποτελεσματικά για την πρόληψη παρόμοιων σφαλμάτων.	Το 2009, το σημαντικό επίπεδο των μη επιλέξιμων δαπανών που εντοπίστηκαν από την Επιτροπή, συνεπήχθη τη διατύπωση επιφύλαξης στην ΕΕΔ της ΓΔ MARE.	Στο πλαίσιο της διαδικασίας κλεισίματος, η Επιτροπή θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να αφαιρεθούν από την τελική δήλωση δαπανών και από τις αιτήσεις τελικών πληρωμών όλα τα μη επιλέξιμα ποσά τα οποία έχουν εντοπιστεί στα πλαίσια ελέγχων της Επιτροπής, δραστηριοτήτων εξωτερικού ελέγχου ή με άλλον τρόπο.
SANCO	Στον τομέα Υγεία και προστασία των καταναλωτών, πραγματοποιήθηκαν πληρωμές για μέτρα στον κτηνιατρικό τομέα χωρίς να υπάρχουν όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά [σημείο 5.49 (*)].	Όσον αφορά τις νέες συμβάσεις, η Επιτροπή εισήγαγε ρήτρα η οποία ορίζει ότι ο παραγωγός των εμβολίων υποχρεούται να αποδεικνύει ότι τα εμβόλια απεστάλησαν στον τόπο που όρισε η Επιτροπή.	Η Επιτροπή έλαβε διορθωτικά μέτρα. Πρέπει να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα αυτών των μέτρων.	

(*) Σημείο της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2007.

(**) Σημείο της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2008.

(***) Σημείο της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2009.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.5

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟ 2009

(εκατ. ευρώ)

Κράτος μέλος	Οργανισμός πληρωμών	Λογαριασμοί που διαχωρίστηκαν ⁽¹⁾		
		ΕΓΤΕ	ΕΓΤΑΑ	ΠΜΑΑ
Γερμανία	Βάδη Βυρτεμβέργη	428	82	
Γερμανία	Βαυαρία StMELF		194	
Γερμανία	Hessen	222	16	
Γερμανία	IBH	1	12	
Γερμανία	Helaba	4	5	
Γερμανία	Rheinland-Pfalz		36	
Γερμανία	Thüringen		73	
Εσθονία	PRIA			3
Ιταλία	AGEA	3 005		
Ιταλία	Βασιλικάτα (ARBEA)	110	17	
Ρουμανία	PARDF		565	
Ρουμανία	PIAA	581		
Ισπανία	Ανδαλουσία		85	
Ισπανία	Αστούρια		36	
Σύνολο		4 351	1 121	3

⁽¹⁾ Λογαριασμοί τους οποίους η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν μπορούν να εκκαθαριστούν στις αποφάσεις της τής 30ής Απριλίου 2010, για λόγους που οφείλονται στα οικεία κράτη μέλη, τα οποία ζητούν συμπληρωματικές έρευνες.

Πηγή: αποφάσεις της Επιτροπής 2010/257/ΕΕ, 2010/258/ΕΕ και 2010/263/ΕΕ (ΕΕ L 112 της 5.5.2010, ΕΕ L 113 της 6.5.2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Συνοχή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	4.1-4.16
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	4.2-4.14
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	4.15-4.16
Κανονικότητα των πράξεων	4.17-4.23
Παρατηρήσεις σχετικά με τα συστήματα	4.24-4.31
Συστήματα που αφορούν την κανονικότητα των πράξεων	4.25-4.29
Συστήματα που αφορούν τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις	4.30-4.31
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	4.32-4.33
Συμπεράσματα και συστάσεις	4.34-4.39

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρατίθεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τη συνοχή, η οποία περιλαμβάνει τους εξής τομείς πολιτικής: 04 — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις και 13 — Περιφερειακή πολιτική. Στον **πίνακα 4.1** παρέχονται βασικά πληροφοριακά στοιχεία για τις καλυφθείσες δραστηριότητες και τις δαπάνες του 2009.

4.1. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι οι τομείς του προϋπολογισμού 4 και 13 δεν περιορίζονται στην πολιτική συνοχής. Περιλαμβάνουν τον κοινωνικό διάλογο, την πολιτική για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, την προενταξιακή βοήθεια και τις επιχορηγήσεις λειτουργίας υπέρ ευρωπαϊκών οργανισμών.

Πίνακας 4.1 — Συνοχή — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία

(εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές για το 2009	Τρόπος διαχείρισης
4	Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	Διοικητικές δαπάνες	97	Άμεση κεντρική
		Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	8 562	Επιμερισμένη
		Εργασία στην Ευρώπη – Κοινωνικός διάλογος και κινητικότητα	57	Άμεση κεντρική
		Απασχόληση, κοινωνική αλληλεγγύη και ισότητα των φύλων	113	Άμεση κεντρική
		Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Εξισορρόπηση της Παγκοσμιοποίησης	12	Επιμερισμένη
		Μέσο προενταξιακής βοήθειας	65	Αποκεντρωμένη
			8 906	
13	Περιφερειακή πολιτική	Διοικητικές δαπάνες	83	Άμεση κεντρική
		Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και λοιπές περιφερειακές δραστηριότητες	18 250	Επιμερισμένη
		Ταμείο Συνοχής (συμπεριλαμβανομένου του πρώην ISPA)	7 080	Επιμερισμένη
		Προενταξιακές δραστηριότητες σχετικά με διαρθρωτικές πολιτικές	705	Αποκεντρωμένη
		Ταμείο Αλληλεγγύης	623	Επιμερισμένη
			26 741	

Σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾

180

Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών ⁽²⁾ (αποτελούμενες από):

35 467

— προχρηματοδότηση

12 386

— ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές

23 081

Σύνολο πληρωμών για το έτος

35 647

Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το έτος

49 719

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

⁽²⁾ 25,4 δισεκατομμύρια ευρώ (το 71 %) των επιχειρησιακών δαπανών αφορούσαν την περίοδο 2007-13 και 8,4 δισεκατομμύρια ευρώ (το 24 %) την περίοδο 2000-06 του ΕΤΠΑ, του ΤΣ και του ΕΚΤ. Όσον αφορά την περίοδο 2007-13, 11,3 δισεκατομμύρια ευρώ (το 44 %) αφορούσαν προχρηματοδοτήσεις.

Σημείωση: Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2009 παρέχονται στο τμήμα II των ετήσιων λογαριασμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 2009, στα έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ Προϋπολογισμός) «Έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση - οικονομικό έτος 2009», καθώς και στην έκθεση «Ανάλυση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής για το 2009».

Σημείωση: Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει, επίσης, το (ειδικό) μέσο προενταξιακής βοήθειας I(S)PA, τις πολιτικές κοινωνικού διαλόγου και κινητικότητας και τα μέτρα υπέρ της ισότητας των φύλων για αμφότερες τις περιόδους, τα οποία δεν συνιστούν τμήμα της πολιτικής συνοχής με τη στενή έννοια. Οι δαπάνες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και της αλιείας παρουσιάζονται στους τομείς πολιτικής 5 «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη» και 11 «Αλιεία».

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί για το 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής**Στόχοι και μέσα πολιτικής**

4.2. Στόχος της πολιτικής συνοχής είναι η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της μείωσης της διαφοράς των επιπέδων ανάπτυξης μεταξύ των διαφόρων περιφερειών.

4.3. Στα τρία ταμεία που ακολουθούν αντιστοιχεί η συντριπτική πλειονότητα των δαπανών:

- α) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), για επενδύσεις σε υποδομές για τη δημιουργία ή τη διατήρηση θέσεων εργασίας, για τις πρωτοβουλίες τοπικής ανάπτυξης και για τις δραστηριότητες μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)·
- β) το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το οποίο παρέχει οικονομική βοήθεια για την καταπολέμηση της ανεργίας, την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και την προαγωγή της ενσωμάτωσης στην αγορά εργασίας· και
- γ) το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), το οποίο χρηματοδοτεί επενδύσεις σε έργα υποδομών στον τομέα του περιβάλλοντος και των μεταφορών στα κράτη μέλη εκείνα, των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα είναι χαμηλότερο του 90 % του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.4. Η διαχείριση των δαπανών συνοχής ασκείται από κοινού με τα κράτη μέλη, τα οποία συγχρηματοδοτούν, επίσης, τα σχετικά έργα. Ο σχεδιασμός των δαπανών για τη συνοχή πραγματοποιείται σύμφωνα με πολυετείς «περιόδους προγραμματισμού»: οι πληρωμές αφορούν τις δαπάνες που έχουν προκύψει κατά την περίοδο επιλεξιμότητας ⁽¹⁾. Κατά συνέπεια, μπορεί να συνεχίζονται επί ορισμένα έτη μετά το τέλος των περιόδων προγραμματισμού τις οποίες αφορούν. Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει τις περιόδους προγραμματισμού 2000-2006 και 2007-2013.

4.5. Οι δαπάνες εκτελούνται στο πλαίσιο πολυάριθμων πολυετών «επιχειρησιακών προγραμμάτων» (ΕΠ) ⁽²⁾ τα οποία αφορούν τα επιμέρους κράτη μέλη ή τις περιφέρειές τους. Η Επιτροπή εγκρίνει τα ΕΠ βάσει των προτάσεων των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη επιλέγουν τα επιμέρους έργα που θα περιληφθούν στα ΕΠ. Τα εν λόγω έργα υλοποιούνται από διάφορους φορείς υλοποίησης (ιδιώτες, ενώσεις, εταιρείες του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα ή τοπικοί, περιφερειακοί ή εθνικοί φορείς). Κατά την έναρξη των προγραμμάτων, η Επιτροπή προβαίνει σε προχρηματοδοτήσεις προς τα κράτη μέλη. Οι φορείς υλοποίησης ζητούν από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών την απόδοση των επιλέξιμων δαπανών στις οποίες υπεβλήθησαν. Στη συνέχεια, το κράτος μέλος ζητά από την Επιτροπή την απόδοση αυτών των ποσών, μέσω πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών. Η απόδοση αυτή πραγματοποιείται με τη μορφή ενδιάμεσων ή τελικών αιτήσεων πληρωμών.

⁽¹⁾ Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, η περίοδος επιλεξιμότητας έληξε αρχικά στις 31 Δεκεμβρίου 2008. Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων κατά της κρίσης, η εν λόγω περίοδος παρατάθηκε μέχρι τις 30 Ιουνίου 2009 για όλα τα κράτη μέλη που υπέβαλαν σχετικό αίτημα στην Επιτροπή.

⁽²⁾ Ένα ΕΠ καθορίζει εθνικές, περιφερειακές ή τομεακές προτεραιότητες, βάσει των οποίων διατίθενται οι σχετικοί πόροι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.6. Το 2009, οι δαπάνες του ΕΤΠΑ, του ΤΣ και του ΕΚΤ συνίσταντο, κυρίως, σε ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές (βλέπε **πίνακα 4.1**). Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, πραγματοποιήθηκαν ενδιάμεσες πληρωμές ύψους 14,1 δισεκατομμυρίων ευρώ και προχρηματοδοτήσεις ύψους 11,3 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για την περίοδο 2000-2006, ύψους 8,4 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Εποπτεία και έλεγχος των δαπανών συνοχής

4.7. Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την εκτέλεση του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΤΣ. Η καθημερινή διαχείριση και η διενέργεια ελέγχων «πρώτου επιπέδου», οι οποίοι σκοπό έχουν την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση της απόδοσης δαπανών αχρεωστήτως στο πλαίσιο των έργων, ή άλλων παρατυπιών, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των διαχειριστικών αρχών και των ενδιάμεσων φορέων. Οι αρχές πιστοποίησης διενεργούν πρόσθετους ελέγχους, πριν από την υποβολή των αιτήσεων πληρωμών στην Επιτροπή.

4.8. Για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, οι διατάξεις ελέγχου και εσωτερικού ελέγχου έχουν ενισχυθεί ⁽³⁾. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλλουν προς έγκριση στην Επιτροπή έκθεση και γνώμη για κάθε ΕΠ. Στην έκθεση πρέπει να αναλύεται, αφενός, η συμμόρφωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου με τους σχετικούς κανονισμούς («έκθεση αξιολόγησης της συμμόρφωσης»). Η ελεγκτική αρχή πρέπει να υποβάλει στρατηγική ελέγχου εντός εννέα μηνών από την έγκριση του προγράμματος. Επιπλέον, η ελεγκτική αρχή είναι υπεύθυνη για την παροχή στοιχείων στην Επιτροπή, βάσει των οποίων η δεύτερη να αποκομίζει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος και, κατά συνέπεια, σχετικά με την κανονικότητα των πιστοποιημένων δαπανών ⁽⁴⁾· για το σκοπό αυτό η πρώτη εκπονεί ετησίως εκθέσεις ελέγχου και γνώμες ⁽⁵⁾.

4.9. Τα κράτη μέλη φέρουν επίσης την πρωταρχική ευθύνη τόσο της διόρθωσης των παράτυπων δαπανών τις οποίες εντοπίζουν, όσο και της υποβολής σχετικής αναφοράς στην Επιτροπή. Τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα για την ανάκτηση ή την διαγραφή των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως σε τελικούς δικαιούχους στο πλαίσιο της εκτέλεσης των δαπανών συνοχής.

⁽³⁾ Βλέπε κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25) και κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 371 της 27.12.2006, σ. 1).

⁽⁴⁾ Βλέπε, συγκεκριμένα, άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁵⁾ Η ετήσια έκθεση ελέγχου για το 2009 (η οποία έπρεπε να υποβληθεί στο τέλος του 2009) καλύπτει τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Ιουλίου 2008 και Ιουνίου 2009. Περιλαμβάνει τους διενεργηθέντες ελέγχους των συστημάτων και τον έλεγχο των πράξεων ο οποίος καλύπτει τις δαπάνες που δηλώθηκαν στην Επιτροπή στο διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου 2007 και Δεκεμβρίου 2008.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.10. Η Επιτροπή ασκεί εποπτεία επί των κρατών μελών και μεριμνά ώστε τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου να λειτουργούν σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις. Εάν, από τους ελέγχους της Επιτροπής διαπιστωθεί ότι τα κράτη μέλη δεν έχουν προβεί σε διόρθωση των παράτυπων δαπανών ή ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις, διακόπτεται και/ή αναστέλλει τις πληρωμές προς το οικείο κράτος μέλος⁽⁶⁾. Εάν το κράτος μέλος δεν προβεί σε ανάκτηση ή δεν διαγράψει την παράτυπη δαπάνη (ήτοι δεν αντικαταστήσει την αποκλειόμενη δαπάνη με άλλη επιλέξιμη) ή εάν δεν αποκαταστήσει τις εντοπισθείσες αδυναμίες των συστημάτων, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις, μειώνοντας αντίστοιχα το ύψος της χρηματοδότησης από την ΕΕ.

Κίνδυνοι που πλήττουν ειδικότερα την κανονικότητα

4.11. Το κανονιστικό πλαίσιο της συνοχής είναι πολύπλοκο και απαιτεί συμμόρφωση με ποικίλες πολιτικές και κανόνες της ΕΕ, όπως σε ό,τι αφορά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και κρατικών ενισχύσεων, καθώς με τις απαιτήσεις που αφορούν ειδικά τις δαπάνες συνοχής.

4.12. Μεγάλος είναι ο αριθμός των αρχών οι οποίες είναι αρμόδιες για την υλοποίηση της πολιτικής συνοχής στα κράτη μέλη (εθνικές αρχές, περιφερειακές αρχές, ενδιάμεσοι φορείς) και, ακόμη μεγαλύτερος, ο αριθμός των δικαιούχων και αποδεκτών της κοινοτικής στήριξης. Οι φορείς που συμμετέχουν στην υλοποίηση των ΕΠ και έργων σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, ενδεχομένως, είτε δεν γνωρίζουν τους ισχύοντες κανόνες είτε έχουν αμφιβολίες για την ορθή ερμηνεία τους. Το στοιχείο αυτό μπορεί να οδηγήσει στην υποβολή εσφαλμένων ή αδικαιολόγητων δηλώσεων.

4.13. Οι πληρωμές, στο πλαίσιο ενός ΕΠ προς τους δικαιούχους για τις δαπάνες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας, συνήθως συνεχιζονται και μετά την περίοδο προγραμματισμού, μέχρις ότου ολοκληρωθούν όλα τα έργα και περατωθεί το πρόγραμμα. Καθώς η περίοδος επιλεξιμότητας 2000-2006 έληξε το 2009, οι εθνικές αρχές μπορεί να βρίσκονταν υπό πίεση, προκειμένου να απορροφήσουν τις αναληφθείσες πιστώσεις της ΕΕ. Όπως έχει ήδη δηλώσει το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το 2008, με τον τρόπο αυτό αυξάνεται ο κίνδυνος να αποδίδονται δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για μη επιλέξιμα έργα, όταν οι δαπάνες που διαπιστώνεται ότι είναι επιλέξιμες αντικαθίστανται από νέες δαπάνες («διαγραφή») χωρίς το κράτος μέλος να διενεργεί αποτελεσματική εκ των προτέρων εξακρίβωση πριν από την περάτωση του προγράμματος⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Άρθρο 39 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1): άρθρα 91 και 92 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁷⁾ Βλέπε σημεία 6.19 και 6.33 της ετήσιας έκθεσης για το 2008.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.10. Τα κράτη μέλη έχουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διασφάλιση της κανονικότητας των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή. Η Επιτροπή εκτελεί τον εποπτικό της ρόλο μέσω της δικής της δραστηριότητας ελέγχου λαμβάνοντας επίσης υπόψη άλλες κοινοτικές και εθνικές εργασίες ελέγχου αλλά και με διαπραγματεύσεις σχετικά με προγράμματα, συμμετοχή σε επιτροπές παρακολούθησης, ετήσιες συνεδριάσεις με αρχές διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και με την παροχή λεπτομερούς καθοδήγησης και την οργάνωση σεμιναρίων.

Ο εποπτικός ρόλος της Επιτροπής έχει ενισχυθεί με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης της 2008 [COM(2008) 97 τελικό].

Το 2009, η Επιτροπή εξέδωσε 7 αποφάσεις αναστολής και επέβαλε δημοσιονομικές διορθώσεις συνολικής αξίας 2,3 δισεκατ. ευρώ.

4.11. Η Επιτροπή αναφέρεται στην ευρεία διαδικασία απλούστευσης του κανονιστικού πλαισίου στον τομέα της πολιτικής συνοχής που άρχισε το 2008 και ολοκληρώθηκε το 2010, που αφορά συγκεκριμένες απαιτήσεις των τομεακών κανονισμών.

Οι πιθανές ελλείψεις κατά την εφαρμογή σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο των κανόνων του δικαίου της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις δεν συνδέονται ειδικά με την εκτέλεση έργων υπαγόμενων στην πολιτική συνοχής.

4.12. Το κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο 2007-2013 ενισχύθηκε για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι είναι ενήμεροι για όλους τους ειδικούς όρους που αφορούν τη χρηματοδότηση, την εκτέλεση και την υποβολή εκθέσεων, καθώς και ότι οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να εξασφαλίσουν ότι οι δικαιούχοι έχουν την ικανότητα να καλύψουν τους όρους αυτούς πριν από την έγκριση των έργων.

Επίσης, από την αρχή της προγραμματικής περιόδου, η Επιτροπή παρέχει τακτική και έγκαιρη κατάρτιση, καθώς και καθοδήγηση στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Επίσης, για τον σκοπό αυτό, προβλέπονται ειδικές δράσεις κατάρτισης στο σχέδιο δράσης της Επιτροπής που εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2008 [COM(2008) 97 τελικό] οι οποίες εκτελούνται σε τακτική βάση.

4.13. Τα κανονιστικά πλαίσια τόσο για την περίοδο 2000-2006 όσο και για την περίοδο 2007-2013 προβλέπουν ότι τα χορηγηθέντα κονδύλια πρέπει να χρησιμοποιούνται εντός περιόδου 2 ή 3 ετών από την ημερομηνία ανάληψης της υποχρέωσης για να αποφεύγεται η αυτόματη αποδέσμευσή τους. Κατά τον τρόπο εξασφαλίζεται η ανάληψη υποχρέωσης για τις δαπάνες και η τακτική πληρωμή τους καθόλη τη διάρκεια της περιόδου και όχι η επικέντρωσή της στο τελευταίο έτος.

Επίσης, η Επιτροπή μεριμνά ιδιαίτερα για την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών καθόλη την περίοδο εφαρμογής μέχρι το κλείσιμο και, όπου απαιτείται, επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.14. Για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, η αποδοχή εκ μέρους της Επιτροπής των εκτιμήσεων συμμόρφωσης των κρατών μελών (οι οποίες συνοδεύουν τις εκθέσεις περιγραφής των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου) και των στρατηγικών ελέγχου, συνιστά το πρώτο ουσιαστικό στοιχείο του πλαισίου ελέγχου στην πολιτική συνοχής. Η Επιτροπή επιτρέπει την πραγματοποίηση των ενδιάμεσων πληρωμών όσον αφορά το σχετικό πρόγραμμα μόνον εφόσον και όταν εγκρίνει τις εκτιμήσεις συμμόρφωσης. Ταυτόχρονα, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να προβαίνουν σε πληρωμές προς τους δικαιούχους μέσω (μη εγκεκριμένων) συστημάτων, ενόσω αναμένουν την έγκριση της Επιτροπής. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την περίοδο αυτή παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο σφαλμάτων.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

4.15. Η συνολική προσέγγιση και μεθοδολογία του ελέγχου εκ μέρους του Συνεδρίου περιγράφεται στο **τμήμα 2 του παραρτήματος 1.1**. Όσον αφορά τον έλεγχο της συνοχής, πρέπει να επισημανθούν τα ακόλουθα ειδικά θέματα:

- πραγματοποιήθηκε δοκιμαστικός έλεγχος σε δείγμα 180 ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών. Το 69 % αυτών των τυχαίως επιλεγθεισών πληρωμών αφορούσε έργα της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, και
- οι προχρηματοδοτήσεις δεν συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα, καθώς αυτό το είδος πληρωμών συνδέεται με πολύ χαμηλό επίπεδο κινδύνου.

4.16. Η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που αφορούν τα εξής:

- τη συμμόρφωση με ορισμένες βασικές διατάξεις που προσδιορίζονται στο κανονιστικό πλαίσιο για 16 ΕΠ της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, σε 13 κράτη μέλη, και
- την επεξεργασία και αναφορά των ανακτήσεων και διαγραφών που αφορούν τέσσερα ΕΠ και μία κοινοτική πρωτοβουλία της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006, σε έξι κράτη μέλη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή παρακολουθεί από κοντά τον κίνδυνο που επισημάνθηκε κατά την ετήσια έκθεση 2008 του Συνεδρίου, ιδιαίτερα στο πλαίσιο του κλεισίματος των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006.

4.14. Η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει τις διαδικασίες της όσον αφορά την έγκριση (εκθέσεων για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και εθνικών στρατηγικών ελέγχου) εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών. Ο κίνδυνος που επισημάνε το Συνέδριο είναι εγγενής της προθεσμίας που προβλέπει η νομοθεσία για την υποβολή, από τα κράτη μέλη, εκθέσεων για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και στρατηγικών ελέγχου.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι πρόκειται για έναν περιορισμένο κίνδυνο διότι το γεγονός ότι δεν έχει εγκρίνει ακόμη τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου δεν σημαίνει ότι τα συστήματα αυτά, τα οποία έχουν εγκριθεί σε εθνικό επίπεδο, δεν συνάδουν με τις απαιτήσεις και δεν λειτουργούν αποτελεσματικά.

Έχουν θεσπιστεί έλεγχοι για τον περιορισμό αυτού του κινδύνου και οι Γενικές Διευθύνσεις των διαρθρωτικών ταμείων έχουν λάβει υπόψη τον κίνδυνο αυτό στη στρατηγική ελέγχου και ταυτόχρονα έχουν επιστήσει την προσοχή των ελεγκτικών αρχών σχετικά με τον κίνδυνο αυτό. Κάθε ελεγκτική αρχή πρέπει να υποβάλλει στην Επιτροπή τα συμπεράσματα των αποτελεσμάτων ελέγχου αντιπροσωπευτικών δειγμάτων πράξεων που καλύπτουν τις δαπάνες που δηλώνονται κάθε έτος και ετήσια γνωμοδότηση σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

4.15.

- Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι προχρηματοδοτήσεις, οι οποίες εξ ορισμού δεν αντιπροσωπεύουν σχεδόν κανέναν κίνδυνο, το 2009, αντιστοιχούσαν στο ένα τρίτο των πληρωμών στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής (βλέπε πίνακα 4.1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.17. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.1**.

4.18. Όπως και τα προηγούμενα έτη, μεγάλος αριθμός πληρωμών που αφορούν έργα στον τομέα της συνοχής επηρεάστηκε από σφάλματα. Το 2009, αυτό ίσχυε για το 36 %⁽⁸⁾ από τα 180 ελεγχθέντα έργα.

4.19. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων υπερβαίνει το 5 %⁽⁹⁾.

4.20. Σημαντικό ποσοστό του εκτιμώμενου ποσοστού σφαλμάτων οφείλεται σε σφάλματα επιλεξιμότητας, τα οποία συνιστούν το συνηθέστερο είδος προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων στο δείγμα ελέγχου. Διαπιστώθηκαν σε 24 πληρωμές στα ελεγχθέντα έργα. Οι κύριες αιτίες σφαλμάτων επιλεξιμότητας συνίσταντο στη συμπερίληψη μη επιλέξιμων για απόδοση δαπανών, καθώς και σε σοβαρές παραλείψεις στο πλαίσιο της τήρησης των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων (βλέπε τα ακόλουθα παραδείγματα).

4.18. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση ότι, κατά τα τελευταία τρία έτη, η συχνότητα των σφαλμάτων παρουσιάζει πτωτική τάση, από 54 % σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το 2007 σε 36 % φέτος, όπως αναφέρεται στο παράρτημα 4.1 της έκθεσης του Συνεδρίου.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης ότι το 53 % των σφαλμάτων είναι μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς. Σε ορισμένες υποθέσεις, αυτά τα σφάλματα συμμόρφωσης δεν θα είχαν κανέναν αντίκτυπο στην επιστροφή δαπανών, ακόμη και αν είχαν διαπιστωθεί πριν από την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή.

4.19. Το 2009, το Συνέδριο κρίνει ότι τουλάχιστον το 3 % των πιστοποιημένων δαπανών στην Επιτροπή δεν έπρεπε να είχε επιστραφεί, σε σύγκριση με τουλάχιστον 11 % το 2008. Το ποσοστό αυτό αποτελεί σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη (βλέπε σημείο 1.26). Σύμφωνα με την Επιτροπή, η βελτίωση αυτή προκύπτει από τις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου του κανονιστικού πλαισίου στον τομέα της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2007-2013, καθώς και από τον πρώτο αντίκτυπο του σχεδίου δράσης 2008 της Επιτροπής για την ενίσχυση του εποπτικού της ρόλου όσον αφορά διαρθρωτικές δράσεις. Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για την περαιτέρω μείωση των σφαλμάτων.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι, σε 8 υποθέσεις που αφορούν το ΕΤΠΑ και στις οποίες παρατηρούνται προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, οι εθνικές αρχές έχουν εφαρμόσει κατάλληλες δημοσιονομικές διορθώσεις ήδη πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει κανένας δημοσιονομικός αντίκτυπος στον προϋπολογισμό της ΕΕ [βλέπε στοιχείο δ) στο πλαίσιο που ακολουθεί].

4.20. Η Επιτροπή εξασφαλίζει σοβαρή συνέχεια σε όλα τα σφάλματα που επισημάνθηκαν από το Συνέδριο και μεριμνά ώστε να γίνονται κατάλληλες διορθώσεις, εφόσον χρειάζεται, όπως και για τα προηγούμενα έτη (βλέπε παράρτημα 4.4 της έκθεσης του Συνεδρίου).

Οι πιθανές ελλείψεις κατά την εφαρμογή των κανόνων του δικαίου της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο δεν συνδέονται αυστηρά με την εκτέλεση έργων υπαγόμενων στην πολιτική συνοχής.

Η Επιτροπή έχει λάβει υπόψη τα σφάλματα αυτά για την αξιολόγηση των κινδύνων κατά τις εργασίες ελέγχου που διενεργεί ή ίδια. Επίσης, έλαβε και άλλα μέτρα, όπως η παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης για τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων σε πολλές περιπτώσεις και καθοδήγηση προς τις αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα.

⁽⁸⁾ Βλέπε **παράρτημα 4.1**. Το 2008 και 2007, τα αντίστοιχα αριθμητικά στοιχεία ήταν 43 % και 54 %.

⁽⁹⁾ Τα ποσοστά σφαλμάτων υπολογίστηκαν βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος από ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για το 2009 (23 δισεκατομμύρια ευρώ) με επίπεδο αξιοπιστίας 95 %, όπως αναφέρεται στον **πίνακα 4.1**. Το Συνέδριο εκτιμά ότι, για το 2009, το 3 % τουλάχιστον των πιστοποιημένων δαπανών από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σχετικά με τη συνοχή δεν έπρεπε να είχε αποδοθεί. Τα αντίστοιχα αριθμητικά στοιχεία για το 2008 (ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 6.17) και για το 2007 (ετήσια έκθεση για το 2007, σημείο 6.27) ήταν 11 %.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδείγματα σφαλμάτων επιλεξιμότητας

- α) Δήλωση υπέρογκων δαπανών προσωπικού: Στην περίπτωση ενός έργου του ΕΚΤ, για την υποστήριξη μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ο δικαιούχος καταλόγισε εσφαλμένα στο έργο διάφορες έμμεσες δαπάνες (αποδοχές προσωπικού, ασφάλιση, καύσιμα, τηλέφωνο και απόσβεση).
- β) Μη αιτιολογημένη εφαρμογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση: στην περίπτωση ενός έργου του ΤΣ, η διαδικασία της σύναψης σύμβασης παροχής υπηρεσιών σχετικά με τη διοικητική προετοιμασία και τον τεχνικό σχεδιασμό ενός έργου υποδομής πραγματοποιήθηκε εφαρμόζοντας τη διαδικασία με διαπραγμάτευση. Εντούτοις, ο έλεγχος του Συνεδρίου κατέδειξε ότι δεν πληρούνταν οι συνθήκες για την εφαρμογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση.
- γ) Απευθείας ανάθεση σύμβασης: Στην περίπτωση ενός έργου ΕΤΠΑ για την κατασκευή δρόμων πρόσβασης και ελαφρών κατασκευών στις εισόδους ενός εθνικού πάρκου, οι εργασίες ανατέθηκαν απευθείας στον δικαιούχο. Πέραν αυτού, ο συγκεκριμένος ανάδοχος τιμολόγησε εργασίες οι οποίες δεν καλύπτονταν από τη σύμβαση. Λόγω της απουσίας δημόσιας διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, το Συνέδριο θεωρεί ότι οι πληρωμές που αφορούν την εν λόγω σύμβαση είναι παράτυπες.
- δ) Παράνομη χρήση των κριτηρίων ανάθεσης: Στην περίπτωση δέκα έργων του ΕΤΠΑ για την κατασκευή δρόμων, δεν κατέστη δυνατός ο διαχωρισμός των υποβαλλόντων προσφορά με τιμή ίση ή μικρότερη του μέσου όρου. Κατά συνέπεια, εκμηδενίστηκε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα όσων προσέφεραν τις χαμηλότερες τιμές. Το πρόβλημα αυτό εντοπίστηκε στους εσωτερικούς ελέγχους των προγραμμάτων και πραγματοποιήθηκαν διορθώσεις, προκειμένου να αντισταθμιστεί ο οικονομικός αντίκτυπος αυτής της παράνομης διαδικασίας προτού δηλωθούν οι δαπάνες στην Επιτροπή. Παρόλα αυτά, το αποτέλεσμα ήταν να ανατεθούν συμβάσεις, συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΤΠΑ, σε προσφέροντες οι οποίοι, σε εννέα από τις δέκα περιπτώσεις, δεν είχαν υποβάλει προσφορά με τον βέλτιστο συνδυασμό τιμής και ποιότητας.

Παραδείγματα σφαλμάτων επιλεξιμότητας

- α) Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στο θέμα αυτό και θα εξασφαλίσει ότι θα πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες διορθώσεις. Θα συνεχίσει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να επεκτείνουν τη χρησιμοποίηση κατ' αποκοπή ποσοστού για τις έμμεσες δαπάνες, ώστε να αποφεύγονται αυτά τα σφάλματα.
- β) Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι η αξία της σύμβασης ήταν υψηλότερη από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην ισχύουσα οδηγία της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις. Συμφωνεί με την ύπαρξη σφάλματος στην περίπτωση αυτή. Το κράτος μέλος συμφώνησε επίσης και θα προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής.
- γ) Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι η αξία της σύμβασης ήταν χαμηλότερη από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην ισχύουσα οδηγία της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις. Συμφωνεί με την ύπαρξη σφάλματος στην περίπτωση αυτή και θα προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της.
- δ) Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι η αξία όλων των συμβάσεων ήταν χαμηλότερη από τα κατώτατα όρια της ισχύουσας οδηγίας της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.

Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπό σημείωση το γεγονός ότι στις 8 υποθέσεις ΕΤΠΑ που αφορούν προσδιορισμό ποσοτικών σφάλμα, οι εθνικές αρχές είχαν ήδη προβεί σε κατάλληλες δημοσιονομικές διορθώσεις πριν από την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει αρνητικός δημοσιονομικός αντίκτυπος στον προϋπολογισμό της Επιτροπής.

4.21. Η μη τήρηση των κανόνων σύναψης δημόσιων συμβάσεων και μόνο αντιστοιχεί στο 43 % περίπου όλων των προσδιορισμένων ποσοτικών σφαλμάτων και στα τρία τέταρτα περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφαλμάτων.

4.21. Η Επιτροπή πραγματοποίησε πρόσφατα αναδρομική αξιολόγηση της σκοπιμότητας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του βασικού νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ. Η αξιολόγηση θα εστιαστεί κατ' αρχήν στην ανάλυση της σχέσης κόστους αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις. Στην αξιολόγηση θα συμπεριληφθεί επίσης περιγραφή της εφαρμογής της πολιτικής δημόσιων συμβάσεων από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα αυτό, καθώς και της διοικητικής δομής που διαθέτουν τα κράτη μέλη για τον σκοπό αυτό. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα οριστικοποιηθούν μέχρι το καλοκαίρι του 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.22. Το 53 % των πληρωμών που επηρεάστηκαν από σφάλμα περιλάμβανε μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα και, κατά συνέπεια, δεν συμπεριλήφθηκε στην εκτίμηση του ποσοστού σφαλμάτων. Η πλειονότητά τους συνίστατο σε σφάλματα λοιπής συμμόρφωσης, τα οποία αφορούσαν, κυρίως, ανεπάρκειες στις διαδικασίες διαγωνισμών και σύναψης συμβάσεων.

4.23. Όσον αφορά τουλάχιστον το 30 % των σφαλμάτων που διαπίστωσε το Συνέδριο στο δείγμα αυτού του έτους, οι αρχές των κρατών μελών που ήταν υπεύθυνες για την υλοποίηση των ΕΠ διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να έχουν εντοπίσει και διορθώσει τα σφάλματα πριν από την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

4.24. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.2.**

Συστήματα που αφορούν την κανονικότητα των πράξεων

Κράτη μέλη

4.25. Το Συνέδριο αξιολόγησε τη συμμόρφωση 16 συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου σε 13 κράτη μέλη με τις βασικές διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου [βλέπε **παράρτημα 4.2(1)**].

4.26. Ο έλεγχος του Συνεδρίου διαπίστωσε, ότι όσον αφορά 11 από τα 16 ελεγχθέντα ΕΠ, οι εξακριβώσεις που διενήργησαν οι διαχειριστικές αρχές συμμορφώνονταν μόνον εν μέρει με τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Επιπλέον, μια ειδική διϋπηρεσιακή ομάδα εργασίας της Επιτροπής εξετάζει τα θέματα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που ανακύπτουν πιο συχνά στο πλαίσιο της εφαρμογής προγραμμάτων υπαγόμενων στην πολιτική συνοχής.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προσφέρει δράσεις κατάρτισης στις αρχές των κρατών μελών σχετικά με την ορθή εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις. Εφόσον χρειάζεται, η Επιτροπή θα συνεχίσει να ελέγχει την εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων διενεργώντας σε ορισμένες περιπτώσεις τις δικές της έρευνες ή ζητώντας από τις ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών να προβούν στις έρευνες αυτές για λογαριασμό της.

Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης στην απάντησή της στην παράγραφο 4.20.

4.23. Η Επιτροπή πιστεύει ότι, για τα περισσότερα από τα εναπομένοντα σφάλματα που επισήμανε το Συνέδριο, οι εθνικές αρχές δεν είχαν επαρκείς πληροφορίες για να διαπιστώσουν τα σφάλματα κατά την υποβολή της δήλωσης δαπανών στην Επιτροπή.

4.25. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι, σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, και τα 16 συστήματα είναι πλήρως ή μερικώς σύμφωνα με τις ελεγχθείσες βασικές απαιτήσεις.

4.26. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Συνεδρίου ότι οι έλεγχοι από τις αρχές διαχείρισης διαδραματίζουν καίριο ρόλο για την πρόληψη παρατυπιών. Οι έλεγχοι αυτοί πρέπει να βελτιωθούν, ιδίως για ορισμένα προγράμματα, και η Επιτροπή θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή μέσω της παροχής συμβουλών, δράσεων κατάρτισης και ειδικών ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.27. Το Συνέδριο διαπίστωσε, σχετικά με την πλειονότητα των ελεγχθέντων ΕΠ, καθυστερήσεις στην υλοποίηση της εγκεκριμένης εθνικής στρατηγικής ελέγχου. Οι περισσότερες ελεγκτικές αρχές δεν διενήργησαν, εγκαίρως, επαρκή αριθμό ελέγχων στις πληρωμές για την ετήσια έκθεση ελέγχου για το 2009.

4.28. Το Συνέδριο διαπίστωσε, επίσης, σημαντικές διαφορές στον βαθμό κατά τον οποίο είχαν πραγματοποιηθεί εργασίες ελέγχου σχετικά με τα συστήματα έως το τέλος του 2009. Αρκετά κράτη μέλη δεν είχαν διενεργήσει κανέναν έλεγχο συστημάτων πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή ⁽¹⁰⁾.

4.29. Κατά συνέπεια, όσον αφορά δύο από τα 16 ελεγχθέντα ΕΠ, οι ελεγκτικές αρχές θεωρούνται ως μόνον εν μέρει συμμορφούμενες με τις βασικές κανονιστικές απαιτήσεις όσον αφορά τους ελέγχους των συστημάτων.

Συστήματα που αφορούν τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις

Κράτη μέλη

4.30. Το Συνέδριο αξιολόγησε συστήματα σχετικά με την επεξεργασία των σφαλμάτων που εντοπίζουν διάφοροι εθνικοί κατασταλτικοί έλεγχοι και με την αναφορά των ανακτήσεων και των διαγραφών στην Επιτροπή. Αυτό πραγματοποιήθηκε για τέσσερα ΕΠ και μία κοινοτική πρωτοβουλία σε έξι κράτη μέλη ⁽¹¹⁾.

4.31. Όπως και το προηγούμενο έτος ⁽¹²⁾, η λιγότερο ικανοποιητική πτυχή των συστημάτων που ελέγχθηκαν αφορά την αναφορά των διορθώσεων στην Επιτροπή [βλέπε **παράρτημα 4.2(2)**]. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή, σε άλλες δεν ήταν αξιόπιστα ή δεν παρουσιάζονταν όπως προβλέπεται στις οδηγίες της Επιτροπής. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις διορθώσεις και τις διαγραφές που πραγματοποιήσαν τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή, επίσης, διαπίστωσε αδυναμίες σχετικά με το θέμα αυτό ⁽¹³⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.27.-4.28. Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, οι ελεγκτικές αρχές υποχρεούνται να προβαίνουν σε έλεγχο πράξεων μόνο εάν οι δαπάνες έχουν δηλωθεί στην Επιτροπή πριν από το τέλος του έτος που προηγείται του έτους ελέγχου. Μόνο σε δύο από τα 16 προγράμματα που ελέγχθηκαν από το Συνέδριο βρέθηκαν δαπάνες που είχαν δηλωθεί το 2008.

4.29. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι, σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, 14 από τις 16 ελεγκτικές αρχές συμμορφώνονται πλήρως ή μερικώς με τις ελεγχθείσες βασικές απαιτήσεις.

4.31. Μολονότι η κοινοποίηση των διορθώσεων από τα κράτη μέλη δεν είναι πλήρως ικανοποιητική, η Επιτροπή πιστεύει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η ποιότητα των δεδομένων για το 2009 που της υποβλήθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2010 έχει βελτιωθεί πολύ. Συγκεντρωτικά δεδομένα δημοσιεύονται στους τελικούς ετήσιους λογαριασμούς της Επιτροπής. Στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης 2008, η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους των συστημάτων των κρατών μελών για διαγραφές και ανακτήσεις, συναφείς με αυτούς του Συνεδρίου, σε 19 κράτη μέλη. Για τα υπόλοιπα κράτη μέλη, οι έλεγχοι θα πραγματοποιηθούν το 2010.

Όσον αφορά την περίοδο 2007-2013, υπάρχει τυποποιημένη διαδικασία για την υποβολή δηλώσεων ανάκτησης μέσω του συστήματος πληροφορικής SFC2007. Η Επιτροπή περιμένει ότι με αυτή τη διαδικασία κοινοποίησης θα βελτιωθεί η ποιότητα των πληροφοριών που διαθέτει. Επίσης ζητείται από τα κράτη μέλη να κάνουν διάκριση μεταξύ των διορθώσεων που προκύπτουν από τους δικούς τους ελέγχους και από τους ελέγχους της ΕΕ.

⁽¹⁰⁾ Για την πλειονότητα των ελεγχθέντων ΕΠ, οι πρώτες δαπάνες πιστοποιήθηκαν στην Επιτροπή μόλις κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2009.

⁽¹¹⁾ Το Συνέδριο δεν εκτίμησε την αποτελεσματικότητα των κρατών μελών σχετικά με τον εντοπισμό των σφαλμάτων.

⁽¹²⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 6.30.

⁽¹³⁾ COM(2010) 52, σημείο 1.6.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.32. Το Συνέδριο αξιολόγησε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2009 και τις συνοδευτικές δηλώσεις των Γενικών Διευθύνσεων Περιφερειακής Πολιτικής, καθώς και Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ίσων Ευκαιριών.

4.33. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των θέσεων των υπευθύνων διαχείρισης της Επιτροπής συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.3**.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

4.34. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009 σε ό,τι αφορά τη συνοχή εμφάνιζαν σημαντικό επίπεδο σφαλμάτων.

4.35. Τουλάχιστον το 30 % των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν θα μπορούσαν και θα έπρεπε να είχαν εντοπιστεί και διορθωθεί από τα κράτη μέλη, προτού αυτά πιστοποιήσουν τις δαπάνες στην Επιτροπή (βλέπε σημείο 4.23).

4.36. Όσον αφορά τα ελεγχθέντα συστήματα, το Συνέδριο συμπεραίνει τα εξής:

α) για 12 από τα 16 ελεγχθέντα ΕΠ διαπιστώθηκαν αδυναμίες όσον αφορά τις εξακριβώσεις που διενήργησαν οι διαχειριστικές αρχές ή/και τους ελέγχους των συστημάτων που πραγματοποίησαν οι ελεγκτικές αρχές. Συνολικά, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 συμμορφώνονταν τουλάχιστον μερικώς με τις βασικές διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου. (βλέπε σημεία 4.25 έως 4.29), και

4.33. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την αξιολόγηση του Συνεδρίου στο παράρτημα 4.3 και στο σημείο 1.28 η οποία αντιπροσωπεύει βελτίωση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

4.34. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι φέτος το ποσοστό σφάλματος είναι σημαντικά χαμηλότερο σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη και ότι η συχνότητα των σφαλμάτων στο δείγμα του Συνεδρίου εξακολουθεί να μειώνεται για τρίτο συνεχές έτος.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτό αποτελεί καλό δείγμα της αποτελεσματικότητας των ενισχυμένων διατάξεων ελέγχου του κανονιστικού πλαισίου της περιόδου 2007-2013, καθώς και τον πρώτο αντίκτυπο του σχεδίου δράσης 2008 της Επιτροπής για την ενίσχυση του εποπτικού της ρόλου όσον αφορά τις διαρθρωτικές δράσεις. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις αδιάλειπτες προσπάθειές της για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος σε χαμηλότερα επίπεδα.

4.35. Η Επιτροπή παρακολουθεί συστηματικά όλες τις περιπτώσεις στις οποίες επισημαίνονται αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου με σκοπό να εξασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία τους.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι για τα περισσότερα από τα εναπομένοντα σφάλματα που επισήμανε το Συνέδριο, οι εθνικές αρχές δεν είχαν επαρκείς πληροφορίες για να διαπιστώσουν τα σφάλματα κατά την υποβολή της δήλωσης δαπανών στην Επιτροπή.

4.36.

α) Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου και τα 16 συστήματα που ελέγχθηκαν είναι σύμφωνα ή μερικώς σύμφωνα. Το αποτέλεσμα αυτό είναι ενθαρρυντικό για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης στις απαντήσεις της στις παραγράφους 4.26 και 4.29.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) τα συστήματα των κρατών μελών για την αναφορά και διόρθωση των σφαλμάτων, τα οποία ήταν γνωστά κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, ήταν αποτελεσματικά. Τα συστήματα για την αναφορά των ανακτήσεων και των διαγραφών ήταν μερικώς αποτελεσματικά, στοιχείο που σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν λαμβάνει πάντοτε αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με αυτού του είδους τις δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη (βλέπε σημεία 4.30 και 4.31).

4.37. Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- α) να ενθαρρύνει τις εθνικές αρχές να εφαρμόζουν αυστηρά τους διορθωτικούς μηχανισμούς πριν από την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή,
- β) να διασφαλίζει ότι η αντικατάσταση μη επιλέξιμων δαπανών με νέες δαπάνες (διαγραφή) δεν έχει ως αποτέλεσμα τη δήλωση νέων παράτυπων δαπανών από τα κράτη μέλη, και
- γ) να εξασφαλίζει, μέσω της εποπτείας της, την αποτελεσματική λειτουργία των εθνικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

4.38. Όσον αφορά τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων (βλέπε σημείο 4.21), το Συνέδριο προτρέπει την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά την ορθή εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις στα κράτη μέλη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) Η ποιότητα και η πληρότητα των δεδομένων βελτιώνεται σταθερά λόγω των προσπάθειών που καταβάλλει η Επιτροπή βάσει του σχεδίου δράσης της 2008. Το 2010, η Επιτροπή θα συμπληρώσει τους δικούς της επιτόπιους ελέγχους των συστημάτων των κρατών μελών για τις ανακτήσεις και θα εκδώσει συστάσεις για περαιτέρω βελτιώσεις του συστήματος κοινοποίησης των κρατών μελών.

Όσον αφορά την περίοδο 2007-2013, το νομοθετικό πλαίσιο ενισχύθηκε και προβλέπει τυποποιημένη υποβολή πληροφοριών, με την οποία θα βελτιωθεί η ποιότητα των πληροφοριών που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή.

Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης στην απάντησή της στην παράγραφο 4.31.

4.37.

- α) Η Επιτροπή αναφέρεται στις δράσεις της για τη βελτίωση των ελέγχων διαχείρισης και την πιστοποίηση των δαπανών στην Επιτροπή, βάσει του σχεδίου δράσης που εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2008. Επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της να ενθαρρύνει τις εθνικές αρχές μέσω παροχής συμβουλών, δράσεων κατάρτισης και δίνοντας συστηματικά συνέχεια στα πορίσματα ελέγχου σχετικά με το θέμα αυτό.
- β) Η Επιτροπή παρακολουθεί ενεργά τον κίνδυνο που επισημάνθηκε κατά την ετήσια έκθεση 2008 του Συνεδρίου, ιδιαίτερα στο πλαίσιο του κλεισίματος των προγραμμάτων 2000-2006.
- γ) Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει βάσει του σχεδίου δράσης 2008 για τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στα πορίσματα του Συνεδρίου και θα συνεχίσει να ελέγχει τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών, με βάση τις ετήσιες γνωμοδοτήσεις ελέγχου που έχουν εκδώσει οι ελεγκτικές αρχές και το δικό της ελεγκτικό έργο.

4.38. Η Επιτροπή πραγματοποίησε πρόσφατα αναδρομική αξιολόγηση της σκοπιμότητας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του βασικού νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ. Η αξιολόγηση θα εστιαστεί κατ'αρχήν στην ανάλυση της σχέσης κόστους αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις. Στην αξιολόγηση θα συμπεριληφθεί επίσης περιγραφή της εφαρμογής της πολιτικής δημόσιων συμβάσεων από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα αυτό, καθώς και της διοικητικής δομής που διαθέτουν τα κράτη μέλη για τον σκοπό αυτό. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα οριστικοποιηθούν μέχρι το καλοκαίρι του 2011. Επιπλέον, μια ειδική διϋπηρεσιακή ομάδα εργασίας της Επιτροπής εξετάζει τα θέματα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που ανακύπτουν πιο συχνά στο πλαίσιο της εφαρμογής προγραμμάτων υπαγόμενων στην πολιτική συνοχής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.39. Στο **παράρτημα 4.4** συνοψίζεται η παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προσφέρει δράσεις κατάρτισης στις αρχές των κρατών μελών σχετικά με την ορθή εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις. Η Επιτροπή, εφόσον χρειάζεται, θα συνεχίσει να ελέγχει την εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων διενεργώντας σε ορισμένες περιπτώσεις τις δικές της έρευνες ή ζητώντας από τις ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών να προβούν στις έρευνες αυτές για λογαριασμό της.

4.39. Βλέπε τις απαντήσεις της Επιτροπής στο παράρτημα 4.4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΣΥΝΟΧΗ»

		2009								2008	2007
		ΕΚΤ		ΕΤΠΑ		ΤΣ		Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ											
Σύνολο πράξεων (εκ των οποίων):		44		118		18		180		170	180
Προχρηματοδότηση		0		0		0		0		0	0
Ενδιάμεσες/Τελικές πληρωμές		44		118		18		180		170	180
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ											
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)											
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλματα		75 % {33}		60 % {71}		67 % {12}		64 % {116}		57 %	46 %
Πράξεις που περιέχουν σφάλματα		25 % {11}		40 % {47}		33 % {6}		36 % {64}		43 %	54 %
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΣΦΑΛΜΑΤΑ											
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)											
Ανάλυση των πράξεων που περιέχουν σφάλματα (ανά είδος σφάλματος)											
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα		0 % {0}		62 % {29}		83 % {5}		53 % {34}		38 %	35 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα		100 % {11}		38 % {18}		17 % {1}		47 % {30}		62 %	65 %
τα οποία απορούν	Επιλεξιμότητα	64 % {7}		89 % {16}		100 % {1}		80 % {24}		91 %	79 %
	Υποστατό	0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 %	13 %
	Ακρίβεια	36 % {4}		11 % {2}		0 % {0}		20 % {6}		9 %	8 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ											
Πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων:											
< 2 %											
2 % έως 5 %											
> 5 %		X								X	X

Σημείωση: Τα ποσοστά σφαλμάτων υπολογίζονται βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος από ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για το 2009 (23 δισεκατομμύρια ευρώ) με επίπεδο αξιοπιστίας 95 %.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΣΥΝΟΧΗ»

1. Περίοδος προγραμματισμού 2007-2013 — Συστήματα που αφορούν την κανονικότητα των πράξεων σε επίπεδο κράτους μέλους: συμμόρφωση με τις βασικές διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου

	Διαχειριστική αρχή και ενδιάμεσος φορέας ⁽¹⁾	Αρχή πιστοποίησης ⁽²⁾	Ελεγκτική αρχή ⁽³⁾
EKT - Πορτογαλία - Azores Pro-Emprego			
EKT - Δανία - Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας			
ΕΤΠΑ - Ουγγαρία - Οικονομική ανάπτυξη			
ΕΤΠΑ - Ελλάδα - Ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικό πνεύμα			
ΕΤΠΑ - Γερμανία - Sachsen-Anhalt Σύγκλιση			
ΕΤΠΑ - Γερμανία - Lüneburger Heide			
ΕΤΠΑ - Εσθονία - Ανάπτυξη του οικονομικού περιβάλλοντος			
EKT- Πολωνία - Ανθρώπινο κεφάλαιο			
EKT - Πορτογαλία - Ανθρώπινο δυναμικό			
ΕΤΠΑ - Σουηδία - Mellersta Norland			
ΕΤΠΑ - Γαλλία - Pays de la Loire			
EKT - Γαλλία - Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση			
ΕΤΠΑ - Λιθουανία - Οικονομική ανάπτυξη			
ΤΣ - Ουγγαρία - Περιβάλλον και ενέργεια			
ΕΤΠΑ - INTERREG Ηνωμένο Βασίλειο/Ιρλανδία			
ΕΤΠΑ - Ισπανία - Castilla-La Mancha			

Υπόμνημα

	Συμμορφούμενο
	Μερικώς συμμορφούμενο
	Μη συμμορφούμενο
ά.α.	Δεν αξιολογήθηκε

Βασικές ελεγχθείσες απαιτήσεις

- (¹) Εξακριβώσεις σχετικά με τη διαχείριση
 (²) Αξιόπιστες και τεκμηριωμένες πιστοποιήσεις
 (³) Επαρκής έλεγχος των συστημάτων

2. Περίοδος προγραμματισμού 2000-2006 — Συστήματα σχετικά με την επεξεργασία και την αναφορά των ανακτήσεων και των διαγραφών σε επίπεδο κράτους μέλους

	Καταγραφή σφαλμάτων	Διόρθωση σφαλμάτων	Καταγραφή διορθώσεων	Αναφορά διόρθωσης στην Επιτροπή	Αναφορά παρατυπίας στην OLAF
ΕΤΠΑ - Ελλάδα - Οδικοί άξονες					
ΕΤΠΑ - Ισπανία - Κοινωνία των πληροφοριών					
ΕΤΠΑ - Λουξεμβούργο - Στόχος 2					
ΕΤΠΑ – INTERREG Γερμανία/Τσεχική Δημοκρατία - Σύστημα Γερμανία					
ΕΤΠΑ – INTERREG Γερμανία/Τσεχική Δημοκρατία - Σύστημα Τσεχική Δημοκρατία					
ΕΤΠΑ - Πολωνία - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας					

Υπόμνημα

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό
ά.α.	Άνευ αντικειμένου: δεν ισχύει ή δεν αξιολογήθηκε

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΣΥΝΟΧΗ»

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος της δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
REGIO	Με επιφυλάξεις	Συνολικά, 138 ΕΠ επηρεάστηκαν το 2009, έναντι 99 το 2008 και 185 το 2007. Οι γενικές διευθύνσεις προσδιόρισαν ποσοτικώς τον αντίκτυπο αυτών των επιφυλάξεων στα 183,7 εκατομμύρια ευρώ (σε σύγκριση με 201 εκατομμύρια ευρώ το 2008 και 726 εκατομμύρια ευρώ το 2007). Στην περίπτωση της ΓΔ REGIO, οι επιφυλάξεις προσδιορίστηκαν ποσοτικώς στα 31,4 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2000-2006 (0,44 % των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών) και στα 65,2 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2007-2013 (0,69 % των ενδιάμεσων πληρωμών).	Όσον αφορά τη συνοχή, το Συνέδριο θεωρεί ότι η δήλωση του γενικού διευθυντή και η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι οι ΓΔ REGIO και EMPL διατύπωσαν επιφυλάξεις με ποσοτικώς προσδιορισμένο αντίκτυπο για αμφότερες τις περιόδους. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Συνοχή», η κλίμακα των επιφυλάξεων προσεγγίζει τα συμπεράσματα του ελέγχου του Συνεδρίου περισσότερο από τα προηγούμενα έτη.	Α
EMPL	Με επιφυλάξεις	Στην περίπτωση της ΓΔ EMPL, οι επιφυλάξεις προσδιορίστηκαν ποσοτικώς στα 11,9 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2000-2006 (0,77 % των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών) και στα 75,2 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2007-2013 (1,77 % των ενδιάμεσων πληρωμών).		

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

Α: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Β: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικούς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΣΥΝΟΧΗ»

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
1. Δήλωση αξιοπιστίας για τα έτη 2006, 2007 και 2008: συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου			
Ο δοκιμαστικός έλεγχος του Συνεδρίου κατά τα τρία τελευταία έτη εντόπισε αδυναμίες των συστημάτων και σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών για ορισμένα ΕΠ και έργα στα ελεγχθέντα δείγματα. Όλες αυτές οι διαπιστώσεις αφορούν την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006.	Η Επιτροπή παρακολούθησε τους ελέγχους που διενήργησε το Συνέδριο. Η Επιτροπή επέβαλε δημοσιονομικές διορθώσεις ύψους 191,6 εκατομμυρίων ευρώ, 80 εκατομμυρίων ευρώ και 0,2 εκατομμυρίων ευρώ, ως αποτέλεσμα της παρακολούθησης των ελέγχων του Συνεδρίου.	Όσον αφορά τους ελέγχους που διενήργησε το Συνέδριο σχετικά με το οικονομικό έτος 2006, η Επιτροπή έλαβε διορθωτικά μέτρα, για όλες τις περιπτώσεις που εξετάστηκαν, σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες της, ενώ για το 2007, εκκρεμούν ακόμη δύο περιπτώσεις. Όσον αφορά τους ελέγχους που διενήργησε το Συνέδριο σχετικά με το οικονομικό έτος 2008, συνεχίζονται οι εργασίες παρακολούθησης της Επιτροπής.	Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική αξιολόγηση του Συνεδρίου σχετικά με τις συνέχειες που δόθηκαν στα πορίσματα του 2006, 2007 και 2008 και τους ελέγχους της Επιτροπής για πράξεις το 2009 που εφαρμόζουν μέθοδο σχετική με αυτήν του Συνεδρίου. Αυτό είναι το αποτέλεσμα μίας εκ των δράσεων βάσει του σχεδίου δράσης της Επιτροπής του Φεβρουαρίου 2008 για την ενίσχυση του εποπτικού της ρόλου.
2. Τα μέτρα της Επιτροπής για την ενίσχυση του εποπτικού ρόλου της στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης των διαρθρωτικών δράσεων			
Το Συνέδριο αξιολόγησε τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου στα κράτη μέλη ως μη αποτελεσματικά ή μερικώς αποτελεσματικά και διαπίστωσε ότι η εποπτεία της ίδιας της Επιτροπής δεν είναι αποτελεσματική στο να αποτρέπει τα σφάλματα σε επίπεδο κράτους μέλους.	Τα τελευταία έτη, η Επιτροπή έχει λάβει διάφορα μέτρα για την ενίσχυση του εποπτικού ρόλου της, όπως αναφέρθηκε στο «Σχέδιο δράσης για την ενίσχυση του εποπτικού ρόλου της Επιτροπής στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης των διαρθρωτικών δράσεων»⁽¹⁾. Έως το τέλος του 2008, αναφέρθηκε ότι 28 από τα 37 μέτρα ολοκληρώθηκαν. Τα 9 εναπομείναντα μέτρα ενσωματώθηκαν στην κοινή στρατηγική ελέγχου της Επιτροπής για τη συνοχή⁽²⁾. Πέραν αυτών, το 2008, η Επιτροπή ενέκρινε απλοποιημένους κανόνες επιλεξιμότητας για τις δαπάνες (όπως τη χρήση εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας, κατ' αποκοπήν ποσών, τυποποιημένων κλιμάκων κόστους ανά μονάδα και έμμεσου κόστους σε κατ' αποκοπήν βάση), οι οποίοι μπορούν να εφαρμοστούν κατά την περίοδο 2007-2013.	Έλεγχος των πράξεων εκ μέρους της Επιτροπής για το 2009 Το 2009, οι εργασίες ελέγχου της Επιτροπής αποσκοπούσαν, μεταξύ άλλων, στον έλεγχο στατιστικώς αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων σε κράτη μέλη (εφαρμόζοντας μεθοδολογία παρόμοια με εκείνη που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του προτύπου διασφάλισης του Συνεδρίου), προκειμένου να εκτιμηθεί η νομιμότητα και κανονικότητα των πιστοποιημένων δαπανών που δηλώθηκαν στην Επιτροπή για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Το Συνέδριο ανέλυσε την ελεγκτική προσέγγιση της Επιτροπής για την παρούσα εξέταση και επιθεώρησε τα έγγραφα εργασίας που αφορούν δείγμα φακέλων ελέγχου. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η μεθοδολογία που εφάρμοσε η Επιτροπή ήταν, κατά γενικό κανόνα, η ενδεδειγμένη. Ωστόσο, όπως αναφέρει η Επιτροπή, τα αποτελέσματα αυτά πρέπει να ερμηνευθούν προσεκτικά, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του ελεγχθέντος πληθυσμού.	Η Επιτροπή πιστεύει ότι, στην έκθεση αντικτύπου σχετικά με το σχέδιο δράσης της Επιτροπής [COM(2010) 52 τελικό], τα αποτελέσματα του ελέγχου που έχει διενεργήσει για πράξεις του 2009 παρέχουν μια καλή ένδειξη ότι οι ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου για το κανονιστικό πλαίσιο της περιόδου 2007-2013 και τα προληπτικά μέτρα που έλαβε η Επιτροπή έχουν αρχίσει να παράγουν αποτελέσματα.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
		Απλοποίηση των κανόνων επιλεξιμότητας Η δυνατότητα απλοποίησης των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας που ενέκρινε η Επιτροπή αποσκοπεί, ιδίως, στο να συνδράμει τους δικαιούχους κατά τη δήλωσή τους που αφορά τις δαπάνες του προσωπικού και τις έμμεσες δαπάνες. Το 2009, η δυνατότητα αυτή υφίστατο μόνο για το ΕΚΤ. Έως το τέλος του 2009, 22 από τα 27 κράτη μέλη εφάρμοσαν κάποιου είδους απλοποίηση. Η αποτελεσματικότητα αυτών των απλοποιήσεων μπορεί να αξιολογηθεί μόνον κατά τα επόμενα έτη.	

⁽¹⁾ Βλέπε COM(2008) 97, εγκριθέν στις 19 Φεβρουαρίου 2008 και την τελική έκθεση υλοποίησης COM(2009) 42/3.

⁽²⁾ Βλέπε το έγγραφο των ΓΔ Περιφερειακή πολιτική, Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ισότητα ευκαιριών, Αλιεία και ναυτιλιακές υποθέσεις, καθώς και Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη, «Κοινή στρατηγική ελέγχου για τις διαρθρωτικές δράσεις 2009-11», Απρίλιος 2009, πρώτη έκδοση C(2004) 3115, το οποίο ενημερώνεται έκτοτε ετησίως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	5.1-5.17
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	5.2-5.16
Στόχοι της πολιτικής	5.2-5.5
Μέσα της πολιτικής	5.6-5.14
Κίνδυνοι για την κανονικότητα των πληρωμών	5.15-5.16
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	5.17
Κανονικότητα των πράξεων	5.18-5.22
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	5.23-5.42
Συστήματα σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων	5.25-5.40
Προληπτικοί έλεγχοι βάσει εγγράφων των δηλώσεων δαπανών	5.25-5.27
Πιστοποίηση ελέγχου των δηλώσεων δαπανών στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ	5.28-5.31
Εκ των προτέρων πιστοποίηση των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι για το 7ο ΠΠ	5.32-5.36
Στρατηγική κατασταλτικού ελέγχου της Επιτροπής	5.37-5.40
Συστήματα σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις	5.41-5.42
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	5.43-5.44
Συμπεράσματα και συστάσεις	5.45-5.53
Κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ	5.54-5.57

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την ομάδα πολιτικής Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές, η οποία περιλαμβάνει τους εξής τομείς πολιτικής: 06-Ενέργεια και μεταφορές, 08-Έρευνα, 09-Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας και 10-Άμεση έρευνα. Στον **πίνακα 5.1** παρουσιάζονται τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυφθείσες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2009.

Πίνακας 5.1 — Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές — Βασικές πληροφορίες

(εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές 2009	Μορφή διαχείρισης του προϋπολογισμού
6	Ενέργεια και μεταφορές	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾	143	Άμεση κεντρική
		Χερσαίες, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές	875	Άμεση κεντρική
		Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)	839	Άμεση κεντρική
		Συμβατικές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	67	Άμεση κεντρική
		Πυρηνική ενέργεια	129	Άμεση κεντρική/ Έμμεση κεντρική/Αποκεντρωμένη και από κοινού
		Έρευνα σχετική με την ενέργεια και τις μεταφορές (7ο ΠΠ)	131	Άμεση κεντρική
		Περάτωση προγενέστερων προγραμμάτων-πλασίων (5ο ΠΠ και 6ο ΠΠ)	68	Άμεση κεντρική
		Ασφάλεια και προστασία των χρηστών ενέργειας και μεταφορών	1	Άμεση κεντρική
			2 253	
8	Έρευνα	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾	300	Άμεση κεντρική
		7ο ΠΠ	2 817	Άμεση κεντρική
		ITER: Σύντηξη	267	Έμμεση κεντρική
		Περάτωση προγενέστερων προγραμμάτων-πλασίων (5ο ΠΠ και 6ο ΠΠ)	1 388	Άμεση κεντρική
		EKAX - EIT	54	Άμεση κεντρική
			4 826	
9	Κοινωνία της πληροφορίας	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾	134	Άμεση κεντρική και μέσα επικοινωνίας
		7ο ΠΠ	698	Άμεση κεντρική
		Περάτωση προγενέστερων προγραμμάτων-πλασίων (ΠΠ)	314	Άμεση κεντρική
		Μέσα επικοινωνίας	105	Άμεση κεντρική
		Πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία και λοιπά προγράμματα	124	Άμεση κεντρική
			1 375	

(εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές 2009	Μορφή διαχείρισης του προϋπολογισμού
10	Άμεση έρευνα	Προσωπικό, δαπάνες λειτουργίας και επενδύσεις	321	Άμεση κεντρική
		7ο ΠΠ	40	Άμεση κεντρική
		Βάρη του πυρηνικού παρελθόντος που είναι απόρροια των πυρηνικών δραστηριοτήτων	19	Άμεση κεντρική
		Περάτωση προγενέστερων προγραμμάτων-πλαisiών (5ο ΠΠ και 6ο ΠΠ)	30	Άμεση κεντρική
			410	
Σύνολο διοικητικών δαπανών (1)			898	
Σύνολο ΠΠ			5 486	
Σύνολο ΔΕΔ			839	
Σύνολο λοιπών			1 641	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών ήτοι:			7 966	
— προκαταβολές (2)			4 543	
— ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές (3)			3 423	
Σύνολο πληρωμών του οικονομικού έτους			8 864	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων του οικονομικού έτους			11 876	

⁽¹⁾ Το κεφάλαιο 9 πραγματοποιείται τον έλεγχο των διοικητικών δαπανών.⁽²⁾ Οι προκαταβολές στο πλαίσιο του 7ου προγράμματος-πλαisiού (2007-2013) ανήλθαν σε 2 101 εκατομμύρια ευρώ.⁽³⁾ Οι ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του 7ου προγράμματος-πλαisiού (2007-2013) και του 6ου προγράμματος-πλαisiού (2002-2006) ανήλθαν σε 1 585 εκατομμύρια ευρώ και 1 800 εκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής**Στόχοι της πολιτικής**

5.2. Στόχος των πολιτικών ενέργειας και μεταφορών είναι να παρέχονται στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ ανταγωνιστικά συστήματα ενέργειας και μεταφορών, να καταστούν περισσότερο βιώσιμες η παραγωγή και η κατανάλωση ενέργειας, να δημιουργηθούν οι συνθήκες για συνεχή και ασφαλή ενεργειακό εφοδιασμό και παροχή υπηρεσιών μεταφορών για την ΕΕ, να βελτιωθεί η ασφάλεια των μεταφορών και της ενέργειας και να προβληθούν διεθνώς οι πολιτικές της Ένωσης για ανταγωνιστικότητα, βιωσιμότητα και ασφάλεια των μεταφορών και της ενέργειας.

5.3. Η πολιτική έρευνας επιδιώκει την προώθηση των επενδύσεων στην έρευνα και τη μετάβαση προς μια οικονομία βασισμένη στη γνώση, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Επίσης, στοχεύει στην ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνικής βάσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ΕΧΕ), στη βελτίωση της αριστείας της έρευνας στην Ευρώπη, στην αύξηση του ανοικτού πνεύματος και της ελκυστικότητας του ΕΧΕ και στη μεγιστοποίηση του οφέλους από τη διεθνή συνεργασία.

5.4. Οι πολιτικές που αφορούν την κοινωνία της πληροφορίας και τα μέσα επικοινωνίας στοχεύουν στη δημιουργία ενός καινοτόμου, ανοικτού και ανταγωνιστικού ενιαίου χώρου για την κοινωνία της πληροφορίας και τις υπηρεσίες των μέσων επικοινωνίας, προωθώντας περαιτέρω τη μετάβαση προς τα μελλοντικά δίκτυα και το Διαδίκτυο. Επιδιώκουν να αυξήσουν την κλίμακα και την αποτελεσματικότητα των επενδύσεων της ΕΕ στον τομέα της έρευνας και της διάδοσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, καθώς και να αντιμετωπίσουν τον ισχύοντα κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς όσον αφορά την ψηφιακή οικονομία. Επίσης, οι εν λόγω πολιτικές επιζητούν την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης κοινωνίας της πληροφορίας στην ΕΕ, η οποία θα παρέχει ανάπτυξη και θέσεις εργασίας κατά τρόπο συνεκτικό προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και για την οποία θα αποτελούν προτεραιότητα η παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών και η καλύτερη ποιότητα ζωής.

5.5. Με τις δαπάνες άμεσης έρευνας χρηματοδοτούνται ερευνητικές και συναφείς δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ), το οποίο είναι γενική διεύθυνση της Επιτροπής. Στόχος του ΚΚΕρ είναι η παροχή επιστημονικής και τεχνικής στήριξης, με βάση τις ανάγκες των πελατών, για τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών της ΕΕ, καθώς και η διασφάλιση της λειτουργίας ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων και τη διαχείριση των πυρηνικών αποβλήτων.

Μέσα της πολιτικής

5.6. Η πλειονότητα των δαπανών για την εν λόγω ομάδα πολιτικής εκτελείται από την Επιτροπή με άμεση κεντρική διαχείριση και, ολοένα συχνότερα, με έμμεση κεντρική διαχείριση μέσω των οργανισμών και των κοινών επιχειρήσεων. Η διαχείριση των κονδυλίων για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων ασκείται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έρευνα

5.7. Περίπου το 70 % των επιχειρησιακών δαπανών στην εν λόγω ομάδα πολιτικής διατίθεται για ερευνητικά σχέδια, μέσω των πολυετών προγραμμάτων-πλαισίων (ΠΠ), τα οποία διαθέτουν πολυάριθμα καθεστώτα χρηματοδότησης για την υποστήριξη διαφόρων θεματικών τομέων και ειδών σχεδίων. Η Επιτροπή, κατά γενικό κανόνα, πραγματοποιεί τις πληρωμές προς τους δικαιούχους χωρίς την ανάμιξη των εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών στα κράτη μέλη.

5.8. Οι δικαιούχοι μπορεί να είναι ερευνητικά ιδρύματα, πανεπιστήμια, δημόσιες διοικήσεις, εταιρείες ή ιδιώτες. Οι δικαιούχοι ή οι εταίροι από διάφορα κράτη μέλη, συνδεδεμένα κράτη ή άλλες χώρες συνήθως συνεργάζονται με τη μορφή κοινοπραξίας εταίρων, βάσει συμφωνίας επιχορήγησης με την Επιτροπή. Στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, σε κάθε σχέδιο εργάζονται κατά μέσο όρο έξι εταίροι, μολοντί, ανάλογα με το καθεστώς χρηματοδότησης, ο αριθμός τους μπορεί να κυμαίνεται από 1 έως 64. Οι εταίροι μπορούν να συμμετέχουν σε διάφορα σχέδια.

5.9. Στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, οι επιχορηγήσεις έρευνας κυμαίνονταν, έως το τέλος του 2009, από 7 500 ευρώ περίπου για μεμονωμένους ερευνητές έως 93 εκατ. ευρώ για μείζονα σχέδια συνεργασίας. Μολοντί υπάρχουν περισσότεροι από 12 000 δικαιούχοι, οι 250 σημαντικότεροι λαμβάνουν το 50 % περίπου της συνολικής συνεισφοράς της ΕΕ.

5.10. Από τα μέσα του 2009, τη διαχείριση ορισμένων τμημάτων του 7ου ΠΠ ασκούν ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας και ο Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας. Επιπλέον, στο τέλος του 2009, λειτουργούσαν τέσσερις κοινές επιχειρήσεις στον τομέα της έρευνας, για τις οποίες η συνολική συνεισφορά της ΕΕ για το έτος ανήλθε σε 288 εκατ. ευρώ⁽¹⁾. Οι κοινές επιχειρήσεις διαχειρίζονται χρηματοδοτήσεις που παρέχονται από την ΕΕ, καθώς και από άλλους εταίρους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, για συγκεκριμένες ερευνητικές πρωτοβουλίες.

Ενέργεια και μεταφορές

5.11. Η άλλη σημαντική κατηγορία δαπανών το 2009 (11 % του συνόλου περίπου) προορίζεται για μείζονα σχέδια στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών στο πλαίσιο του προγράμματος διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ). Οι δικαιούχοι είναι, συνήθως, αρχές των κρατών μελών, αλλά μπορεί να είναι επίσης δημόσιες ή ιδιωτικές εταιρείες. Τα σχέδια χαρακτηρίζονται, κατά γενικό κανόνα, από τεχνική πολυπλοκότητα και στην πλειονότητά τους έχουν διεθνή χαρακτηριστικά.

5.12. Το 2009 υπήρχαν 404 σχέδια υπό εξέλιξη στον τομέα των μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), των οποίων η επιχορήγηση ανερχόταν σε 18,05 εκατ. ευρώ κατά μέσο όρο και 49 σχέδια υπό εξέλιξη στον τομέα της ενέργειας (ΔΕΔ-Ε), των οποίων η επιχορήγηση ανερχόταν σε 1,53 εκατ. ευρώ κατά μέσο όρο.

5.7. Τα προγράμματα-πλαίσιο έρευνας περιλαμβάνουν πολύπλοκα έργα από τεχνικής και οικονομικής άποψης. Το περιβάλλον ελέγχου χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό δικαιούχων, ο καθένας εκ των οποίων χρησιμοποιεί τα δικά του συστήματα ελέγχου.

Δεδομένου ότι το τρέχον νομοθετικό και συμβατικό περιβάλλον καθιστά τη διαχείριση του έργου πολύπλοκη τόσο για τους δικαιούχους όσο και για την Επιτροπή, η Επιτροπή έλαβε μέτρα απλούστευσης για την εφαρμογή του 7ου προγράμματος-πλαισίου (7ου ΠΠ).

5.10. Η Επιτροπή διαχειρίζεται άμεσα το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών, αλλά το 7ο ΠΠ επιτρέπει επίσης την εκτέλεση του προϋπολογισμού με έμμεση κεντρική διαχείριση, δηλ. η Επιτροπή αναθέτει εκτελεστικά καθήκοντα σε εκτελεστικούς οργανισμούς και κοινές επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί από την ΕΕ και σε «πρωτοβουλίες βάσει του άρθρου 185», οι οποίες αποτελούν δομές που έχουν συσταθεί για την εκτέλεση των προγραμμάτων έρευνας τα οποία αναλαμβάνουν από κοινού διάφορα κράτη μέλη.

(¹) Κοινή επιχείρηση για την πυρηνική σύντηξη (διαχείριση της συνεισφοράς της Ευρατόμ στον μηχανισμό πυρηνικής σύντηξης ITER), κοινή επιχείρηση καινοτόμων φαρμάκων (βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης φαρμάκων), κοινή επιχείρηση Clean Sky (ανάπτυξη καθαρών τεχνολογιών αερομεταφορών) και κοινή επιχείρηση Artemis (ανάπτυξη ενσωματωμένων συστημάτων υπολογιστών).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.13. Η διαχείριση του προγράμματος ΔΕΔ-Μ ασκείται από τον Εκτελεστικό Οργανισμό ΔΕΔ-Μ και η διαχείριση τμημάτων των δαπανών στον τομέα της ενέργειας και των μεταφορών ασκείται από τον Εκτελεστικό Οργανισμό για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία. Η κοινή επιχείρηση Sesar διαχειρίζεται τη φάση ανάπτυξης του σχεδίου της ΕΕ που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη, με προϋπολογισμό ύψους 157 εκατ. ευρώ για το 2009.

Λοιπές πληρωμές

5.14. Οι λοιπές πληρωμές το 2009 περιλαμβάνουν προπληρωμές από την Επιτροπή στο πλαίσιο συμφωνιών με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος για την εφαρμογή του δορυφορικού συστήματος πλοήγησης Galileo, συνεισφορές σε προγράμματα για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων, καθώς και λοιπές ειδικές δαπάνες, όπως πληρωμές στο πλαίσιο συμφωνιών με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για το ταμείο εγγύησης δανείων ΔΕΔ-Μ και τη χρηματοδοτική διευκόλυνση καταμερισμού του κινδύνου του 7ου ΠΠ.

Κίνδυνοι για την κανονικότητα των πληρωμών

5.15. Τόσο για τα σχέδια έρευνας όσο και για τα σχέδια μεταφορών και ενέργειας, οι επιχορηγήσεις καταβάλλονται σε δόσεις: μία προπληρωμή έπειτα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των σχεδίων, κατά την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της απόφασης χρηματοδότησης, ακολουθούμενη από ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές, με τις οποίες αποδίδονται οι επιλέξιμες δαπάνες που δηλώνουν οι δικαιούχοι στις περιοδικές δηλώσεις δαπανών. Στο παρόν στάδιο του κύκλου προγραμματισμού, το ήμισυ περίπου των πληρωμών στον τομέα της έρευνας είναι προπληρωμές για σχέδια του 7ου ΠΠ. Οι λοιπές πληρωμές είναι ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για σχέδια του 6ου ΠΠ, καθώς και ενδιάμεσες πληρωμές για σχέδια του 7ου ΠΠ.

5.16. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές, ο κύριος κίνδυνος είναι να περιλαμβάνουν οι δικαιούχοι μη επιλέξιμες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών τους, οι οποίες ενδέχεται να μην εντοπιστούν και να μη διορθωθούν από τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής προτού αποδοθούν οι δηλωθείσες δαπάνες. Ο κίνδυνος αυτός επιδεινώνεται από την πολυπλοκότητα των κανόνων υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών, οι οποίοι περιλαμβάνουν πολυάριθμα κριτήρια επιλεξιμότητας, καθώς και από την απαίτηση να καταλογίζουν οι δικαιούχοι στα σχέδια τις δαπάνες προσωπικού και τις έμμεσες δαπάνες, αφαιρώντας παράλληλα διάφορα στοιχεία που θεωρούνται μη επιλέξιμα για χρηματοδότηση εκ μέρους της ΕΕ. Οι προϋποθέσεις πληρωμής είναι λιγότερο περίπλοκες για τις προκαταβολές, δεδομένου ότι οι εν λόγω πληρωμές δρομολογούνται με την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της απόφασης χρηματοδότησης. Ωστόσο, οι προκαταβολές περιείχαν σφάλματα κατά τα προηγούμενα έτη, αν και αυτά ήταν, κατά γενικό κανόνα, μη προσδιορίσιμα ποσοτικά, και αφορούσαν διαδικαστικές αδυναμίες, όπως καθυστερημένες πληρωμές.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.16. Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο. Η πολυπλοκότητα των κανόνων πράγματι αποτελεί σημαντική πηγή σφαλμάτων και προσφυγών σχετικά με μη επιλέξιμες δαπάνες. Η ανακοίνωση της Επιτροπής για την απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων-πλαίσιο έρευνας ⁽¹⁾ προτείνει ενέργειες για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου. Δεδομένου ότι οι προτάσεις αυτές θα εφαρμοστούν μόνο στο επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο και ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που προκαλεί στους δικαιούχους επιχορηγήσεων η πολυπλοκότητα των κριτηρίων επιλεξιμότητας, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 26 Μαΐου 2010, ανακοίνωση ⁽²⁾ προς τα άλλα θεσμικά όργανα στην οποία προτείνεται επίπεδο αποδεκτού κινδύνου σφάλματος στον τομέα αυτόν μεταξύ 2 και 5 %. Το προτεινόμενο επίπεδο αποδεκτού κινδύνου σφάλματος καθορίζεται με βάση τον λόγο κόστους-αποτελεσματικότητας των ελέγχων και ένα αποδεκτό επίπεδο εναπομένοντος σφάλματος που είναι δικαιολογημένο σε σχέση με το κόστος αυτό.

⁽¹⁾ COM(2010) 187 τελικό της 29.4.2010.

⁽²⁾ COM(2010) 261 τελικό της 26.5.2010.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

5.17. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2** του **παραρτήματος 1.1**. Για τον έλεγχο της ομάδας πολιτικής Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές πρέπει να σημειωθούν τα εξής ειδικά σημεία:

- διενεργήθηκε δοκιμαστικός έλεγχος δείγματος 150 πράξεων, το οποίο περιλάμβανε 86 προκαταβολές, καθώς και 64 ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές,
- η αξιολόγηση των συστημάτων επικεντρώθηκε στις πληρωμές στον τομέα της έρευνας και κάλυψε:
 - τους προληπτικούς ελέγχους βάσει εγγράφων των δηλώσεων δαπανών που υπέβαλαν οι δικαιούχοι,
 - τα πιστοποιητικά ελέγχου των δηλώσεων δαπανών που εξέδωσαν ανεξάρτητοι ελεγκτές,
 - την εκ των προτέρων πιστοποίηση των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι,
 - τους κατασταλτικούς δημοσιονομικούς ελέγχους των σχεδίων και
 - την επιβολή κυρώσεων και δημοσιονομικών διορθώσεων.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.18. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.1**. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων κυμαίνεται μεταξύ 2 και 5 %.

5.19. Συνολικά, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι περιείχαν σφάλματα 36 από τις 150 πράξεις του δείγματος. Σε 23 περιπτώσεις, τα σφάλματα αφορούν την απόδοση μη επιλέξιμων ή ανακριβώς δηλωθεισών δαπανών, οι οποίες περιλαμβάνονταν σε ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για ερευνητικά σχέδια. Κύρια πηγή σφάλματος παραμένει η απόδοση καθ' υπέρβαση δηλωθεισών δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών. Τούτο επεξηγείται από τα ακόλουθα δύο παραδείγματα.

5.19.

Παράδειγμα 1: Δαπάνες προσωπικού

Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ο ελεγχθείς δικαιούχος δήλωσε 17 ανθρωπομήνες στην Επιτροπή, αλλά το δηλωθέν ποσό αντιστοιχούσε στην πραγματικότητα σε εργασία 42 ανθρωπομηνών για τον δικαιούχο. Το Συνέδριο δεν διαπίστωσε την ύπαρξη αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με το πρόσθετο ποσό των δαπανών προσωπικού που καταλογίστηκε στο σχέδιο. Επιπλέον, η δήλωση περιλάμβανε έξοδα ταξιδιού που δεν είχαν καταβληθεί στο πλαίσιο του σχεδίου. Το σφάλμα ανήλθε σε 73 000 ευρώ ή στο 50 % των δηλωθεισών δαπανών.

Παράδειγμα 1

Η Επιτροπή συμφωνεί με τα πορίσματα του Συνεδρίου και η διαδικασία ανάκτησης συνεχίζεται.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παράδειγμα 2: Έμμεσες δαπάνες

Σύμφωνα με το πρότυπο συμφωνίας επιχορήγησης, οι έμμεσες δαπάνες πρέπει να είναι πραγματικές και αναγκαίες για το σχέδιο, καθώς και να αιτιολογούνται από το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου ως πραγματοποιηθείσες σε άμεση σχέση με τις άμεσες επιλέξιμες δαπάνες για το σχέδιο. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι λογαριασμοί του ελεγχθέντος δικαιούχου δεν συνδέαν άμεσα τις δαπάνες με συγκεκριμένα σχέδια. Συνεπώς, μολονότι οι λογαριασμοί καταδείκνυαν ότι ο δικαιούχος είχε πραγματοποιήσει έμμεσες δαπάνες για το σχέδιο, δεν ήταν δυνατό να διαπιστωθεί το πραγματικό ποσό που συνδεόταν άμεσα με το σχέδιο. Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις εντοπισθείσες μη επιλέξιμες άμεσες δαπάνες, το Συνέδριο σημείωσε σφάλμα ύψους 62 000 ευρώ, ήτοι ανερχόμενο στο 10 % του συνόλου των δηλωθεισών δαπανών.

5.20. Το δείγμα δοκιμαστικού ελέγχου πράξεων του Συνεδρίου συμπεριέλαβε 13 ενδιάμεσες πληρωμές για σχέδια του 7ου ΠΠ. Σε έξι περιπτώσεις, το Συνέδριο διαπίστωσε την ύπαρξη σφαλμάτων παρόμοιας φύσης με αυτά που είχαν επηρεάσει τα σχέδια του 6ου ΠΠ.

5.21. Συνολικά, οι διαπιστώσεις αυτές σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων συνάδουν με τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής, καθώς και με τις επιφυλάξεις όσον αφορά την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών του 6ου ΠΠ τις οποίες διατύπωσαν οι γενικοί διευθυντές έρευνας στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητάς τους.

5.22. Για τις 44 εξετασθείσες πράξεις που δεν αφορούσαν πληρωμές στον τομέα της έρευνας (28 προκαταβολές και 16 ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές), το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα σε έξι περιπτώσεις. Σε αυτές περιλαμβανόταν ένα σχέδιο ΔΕΔ-Μ, για το οποίο οι κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων δεν είχαν εφαρμοστεί ορθά, καθώς ένα άλλο σχέδιο ΔΕΔ-Μ, για το οποίο είχαν δηλωθεί και αποδοθεί δαπάνες εκτός της εμβέλειας της απόφασης χρηματοδότησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

5.23. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων που πραγματοποίησε το Συνέδριο συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.2**. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα συστήματα ήταν μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων.

5.24. Οι κατωτέρω διαπιστώσεις επικεντρώνονται κυρίως στους ελέγχους ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών στον τομέα της έρευνας.

Συστήματα σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων**Προληπτικοί έλεγχοι βάσει εγγράφων των δηλώσεων δαπανών**

5.25. Οι προληπτικοί έλεγχοι βάσει εγγράφων συνίστανται κυρίως σε λογιστική και αριθμητική επαλήθευση των δηλώσεων δαπανών, την οποία πραγματοποιεί η Επιτροπή προτού προβεί στην απόδοση των δαπανών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι έλεγχοι μπορεί να περιλαμβάνουν επίσης την επαλήθευση μεμονωμένων στοιχείων κόστους, βάσει πρόσθετων πληροφοριακών στοιχείων, όπως τιμολόγια ή δελτία μισθοδοσίας, τα οποία ζητούνται από τον δικαιούχο.

5.20. Στο παρόν στάδιο του κύκλου προγραμματισμού, και δεδομένου του μικρού αριθμού ενδιάμεσων πληρωμών του 7ου ΠΠ που περιλαμβάνονται στο δείγμα του Συνεδρίου, είναι πολύ νωρίς για να συναχθούν συμπεράσματα σχετικά με τη συχνότητα και την αξία των σφαλμάτων στο 7ο ΠΠ σε σύγκριση με το 6ο ΠΠ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.26. Μολονότι πολυάριθμα σφάλματα μπορούν να διαπιστωθούν μόνο με τη διενέργεια ελέγχων στον δικαιούχο, αναμένεται οι έλεγχοι βάσει εγγράφων να καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό βασικών αδυναμιών στις δηλώσεις δαπανών.

5.27. Το Συνέδριο έλεγξε τη λειτουργία των ελέγχων για ολόκληρο το δείγμα των 150 πράξεων. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου του Συνεδρίου καταδεικνύουν ότι, κατά γενικό κανόνα, οι έλεγχοι λειτουργούν σύμφωνα με τα προβλεφθέντα, μολονότι σε τέσσερις περιπτώσεις οι έλεγχοι δεν εντόπισαν ανωμαλίες στις δηλώσεις δαπανών οι οποίες θα έπρεπε να είχαν ανιευθεί, όπως λανθασμένες τιμές γενικών εξόδων.

Πιστοποίηση ελέγχου των δηλώσεων δαπανών στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ

5.28. Στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ, οι συμφωνίες επιχορήγησης ορίζουν, κατά γενικό κανόνα, ότι οι δηλώσεις δαπανών των δικαιούχων που υποβάλλονται για απόδοση πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου εκδιδόμενο από ανεξάρτητο ελεγκτή. Ο ελεγκτής πιστοποιεί ότι αποκομίζει εύλογη βεβαιότητα ότι οι δηλωθείσες δαπάνες πληρούν τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας.

5.29. Κάθε εταίρος σχεδίου πρέπει να παρέχει τουλάχιστον ένα πιστοποιητικό ελέγχου που να καλύπτει ολόκληρη τη διάρκεια του σχεδίου. Απαιτείται πάντοτε πιστοποιητικό όταν η συνεισφορά που ζητεί ένας εταίρος από την ΕΕ υπερβαίνει τις 750 000 ευρώ για συγκεκριμένη περίοδο δήλωσης.

5.30. Όσον αφορά τις 30 πράξεις που ελέγχθηκαν σε επίπεδο δικαιούχου, για τις οποίες είχε χορηγηθεί πιστοποιητικό ⁽²⁾, το Συνέδριο συνέκρινε τα αποτελέσματα του δικού του δοκιμαστικού ελέγχου με το εν λόγω πιστοποιητικό. Σε 13 περιπτώσεις, ήτοι στο 43 % αυτών (και οι 13 αφορούσαν το 6ο ΠΠ), το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα στις δηλώσεις δαπανών για τις οποίες ο αρμόδιος για την πιστοποίηση ελεγκτής είχε διατυπώσει γνώμη χωρίς επιφύλαξη πριν από την υποβολή τους για απόδοση.

5.31. Οι διαπιστώσεις αυτές συνάδουν με εκείνες του προηγούμενου έτους ⁽³⁾, καθώς και με τις παρατηρήσεις του κεφαλαίου 8 ⁽⁴⁾, γεγονός που επιβεβαιώνει την ανάγκη βελτίωσης της αξιοπιστίας των εν λόγω ελέγχων.

5.31. Η Επιτροπή συμμερίζεται την ανησυχία του Συνεδρίου σχετικά με την ορθότητα των πιστοποιητικών ελέγχου του 6ου ΠΠ, τα οποία δεν εξασφάλισαν απόλυτα την αρχικά αναμενόμενη επιπρόσθετη αξιοπιστία. Η Επιτροπή υποστηρίζει εντούτοις ότι η συγκεκριμένη πράξη συνέβαλε ουσιαστικά στην πρόληψη σφαλμάτων και επέτρεψε τη σημαντική μείωση του ποσοστού σφάλματος στους ελέγχους του 6ου ΠΠ σε σχέση με το 5ο ΠΠ.

⁽²⁾ 27 για το 6ο ΠΠ, 1 για το 7ο ΠΠ, 1 για το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, 1 για το πρόγραμμα MEDIA 2007.

⁽³⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημεία 7.21 έως 7.24.

⁽⁴⁾ Κεφάλαιο 8, σημεία 8.19 και 8.20.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκ των προτέρων πιστοποίηση των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι για το 7ο ΠΠ

5.32. Όπως παρατήρησε το Συνέδριο το 2008, η Επιτροπή επεδίωξε να απλουστεύσει το σύστημα πιστοποίησης ελέγχου στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, καθιερώνοντας την εκ των προτέρων πιστοποίηση των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι.

5.33. Η εφαρμογή του μέτρου απευθύνεται στους δικαιούχους πολυάριθμων επιχορηγήσεων, των οποίων τα λογιστικά συστήματα μπορούν να παράσχουν εύλογη βεβαιότητα ότι οι μέθοδοι υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν είναι σύμφωνες με τις διατάξεις της συμφωνίας επιχορήγησης. Οι δικαιούχοι μπορούν να λαμβάνουν πιστοποίηση για τη μέθοδο σύμφωνα με την οποία υπολογίζουν τις δαπάνες προσωπικού και τις έμμεσες δαπάνες, καθώς και για τον μέσο όρο των δαπανών προσωπικού.

5.34. Στο τέλος Μαΐου 2010, μόλις 25 από τους 650 δικαιούχους που ήταν δυνητικά επιλέξιμοι να υποβάλουν αίτηση πιστοποίησης είχαν πράγματι λάβει εκ των προτέρων πιστοποίηση των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν. Οι αιτήσεις 16 άλλων δικαιούχων είχαν απορριφθεί, ενώ άλλοι είχαν προτιμήσει να μην υποβάλουν αίτηση, προβλέποντας ότι δεν θα τους χορηγηθεί πιστοποίηση.

5.35. Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι τα κριτήρια αποδοχής⁽⁵⁾ που καθιέρωσε για την παροχή πιστοποίησης της μεθόδου υπολογισμού του κόστους είναι υπερβολικά δεσμευτικά για την πλησιονότητα των δικαιούχων⁽⁶⁾. Πράγματι, τα κριτήρια δεν αντιστοιχούν στις κοινές λογιστικές πρακτικές της βιομηχανίας (όπως η χρήση του μέσου όρου των δαπανών προσωπικού ανά κέντρο κόστους) και των οργανισμών έρευνας.

Η Επιτροπή έλαβε διορθωτικά μέτρα προκειμένου να βελτιώσει την ποιότητα των πιστοποιητικών ελέγχου του 7ου ΠΠ. Η πιστοποίηση του 7ου ΠΠ βασίζεται σε «συμφωνημένες διαδικασίες», σύμφωνα με τις οποίες ο αρμόδιος για την πιστοποίηση ελεγκτής πρέπει να προβαίνει σε προκαθορισμένες διαδικασίες και να υποβάλλει έκθεση στη βάση αυτή σχετικά με τις πραγματικές διαπιστώσεις. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να οδηγήσει σε μείωση των σφαλμάτων ερμηνείας των κανόνων επιλεξιμότητας από τους ελεγκτές σε σχέση με το 6ο ΠΠ.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να αξιολογεί την αξιοπιστία των πιστοποιητικών ελέγχου στο πλαίσιο των δικών της δημοσιονομικών ελέγχων.

Βλέπε επίσης την απάντηση στην παράγραφο 5.49.

5.32.-5.33. Η εκ των προτέρων πιστοποίηση της μεθόδου υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι είναι υποχρεωτική μόνο για τους δικαιούχους που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν το μέσο κόστος προσωπικού στις αιτήσεις τους για επιστροφή δαπανών. Για τους άλλους δικαιούχους είναι προαιρετική.

Επίσης, οι δικαιούχοι πρέπει πάντα να προσκομίζουν πιστοποιητικό για την τελική πληρωμή το οποίο να καλύπτει όλες τις περιόδους αν η σωρευτικά αιτούμενη συνεισφορά υπερβαίνει τις 375 000 ευρώ. Στην πράξη, η εκ των προτέρων πιστοποίηση δεν μειώνει τον διοικητικό φόρτο των δικαιούχων και συμβάλλει σε ουσιαστική μείωση των εξόδων λογιστικού ελέγχου.

Βλέπε επίσης απάντηση στο σημείο 5.36.

5.34.-5.35. Στην ανακοίνωσή της για την απλούστευση, η Επιτροπή προτείνει να λαμβάνεται υπόψη κάθε μεθοδολογία που βασίζεται σε μέση δαπάνη προσωπικού, η οποία εφαρμόζεται ως συνήθης λογιστική πρακτική από τους δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης που βασίζεται στα «κέντρα κόστους», εφόσον η μεθοδολογία αυτή βασίζεται σε πραγματικές δαπάνες προσωπικού που έχουν καταχωριστεί στους λογαριασμούς, ενώ αποκλείεται κάθε διπλή χρηματοδότηση δαπανών με βάση άλλες κατηγορίες δαπανών.

Οι κανόνες του 7ου ΠΠ όσον αφορά τη συμμετοχή επιτρέπουν τη μέση δαπάνη προσωπικού κατ' εξαίρεση από τον γενικό κανόνα των πραγματικών δαπανών, εφόσον πρόκειται για τη συνήθη λογιστική πρακτική του δικαιούχου και οι μέσες δαπάνες δεν διαφέρουν σημαντικά από τις πραγματικές δαπάνες. Τα κριτήρια που καθόρισε η Επιτροπή έχουν ως στόχο να παράσχουν εύλογη διαβεβαίωση ότι η εφαρμογή της μεθοδολογίας του δικαιούχου δεν θα προκαλέσει σημαντική απόκλιση των μέσων δαπανών έναντι των πραγματικών. Κατά την άποψη της Επιτροπής, τα κριτήρια αυτά αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή ισορροπία μεταξύ τη μέριμνας για απλούστευση και της λογοδοσίας εντός του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου.

⁽⁵⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 23.6.2009 [C(2009) 4705].

⁽⁶⁾ COM(2010) 187 της 24ης Απριλίου 2010 — Απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων-πλαίσιας έρευνας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.36. Οι κύριοι κανόνες χρηματοδότησης για το 6ο ΠΠ —καθώς και οι κίνδυνοι για την κανονικότητα των δαπανών που συνδέονται με αυτούς— μεταφέρθηκαν στο 7ο ΠΠ. Οι κίνδυνοι ενδέχεται να έχουν αυξηθεί στο παρόν στάδιο, δεδομένου ότι ο αριθμός των απαιτούμενων πιστοποιητικών ελέγχου έχει μειωθεί σημαντικά, ενώ το σύστημα της εκ των προτέρων πιστοποίησης των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι, το οποίο υποτίθεται ότι αντικαθιστά εν πολλοίς τα πιστοποιητικά ελέγχου, δεν λειτουργεί σύμφωνα με τα προβλεπθέντα.

5.36. Ο αριθμός των πιστοποιητικών ελέγχου που υποβλήθηκαν στην περίπτωση του 7ου ΠΠ μειώθηκε για να ελαφρύνει τον διοικητικό φόρτο των συμμετεχόντων. Εντούτοις, εξακολουθεί να απαιτείται πιστοποιητικό ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων (CFS) για τους δικαιούχους των οποίων οι μέθοδοι υπολογισμού των δαπανών έχουν πιστοποιηθεί, δεδομένου ότι αυτό αίρει απλώς την υποχρέωση ενός δικαιούχου να υποβάλει ενδιάμεσο CFS. Το CFS πρέπει να υποβληθεί κατά την τελευταία περίοδο αναφοράς, αν η σωρευτικά αιτούμενη συνεισφορά υπερβαίνει τις 375 000 ευρώ. Οι εντατικές εκστρατείες ελέγχου που διεξήχθησαν κατά το 6ο ΠΠ είχαν παιδαγωγικό αποτέλεσμα για πολλούς δικαιούχους και η Επιτροπή αναμένει να εφαρμόσουν οι δικαιούχοι, ενδεχομένως, βελτιωμένες πρακτικές υπολογισμού των δαπανών του σχεδίου.

Στην παρούσα συγκυρία, είναι αδύνατο να συναχθεί ότι θα αυξηθεί το συνολικό ποσοστό σφάλματος, διότι οι διαπιστωθέντες κίνδυνοι θα μπορούσαν να εξισορροπηθούν από άλλα μέτρα.

Στρατηγική κατασταλτικού ελέγχου της Επιτροπής

5.37. Το άλλο κύριο στοιχείο του συστήματος ελέγχου της Επιτροπής για τις δαπάνες έρευνας είναι το πρόγραμμά της για τους κατασταλτικούς (ήτοι μετά από την απόδοση των δαπανών) δημοσιονομικούς ελέγχους σε επίπεδο δικαιούχων. Οι έλεγχοι διενεργούνται από τους ελεγκτές της Επιτροπής ή από εξωτερικές εταιρείες ελέγχου υπό την εποπτεία της Επιτροπής. Στόχος των κατασταλτικών ελέγχων είναι ο εντοπισμός και η διόρθωση σφαλμάτων που δεν κατέστη δυνατό να προληφθούν ή να εντοπιστούν από προηγούμενους ελέγχους.

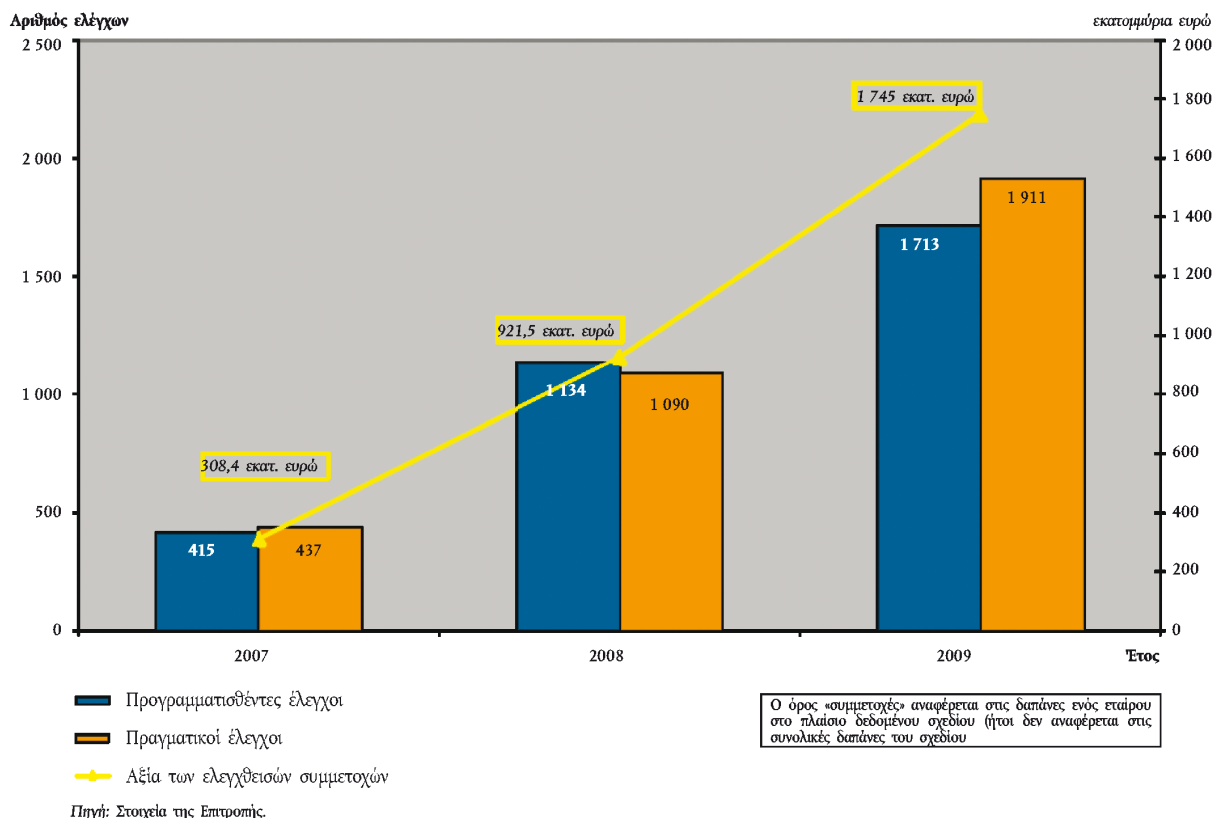
5.38. Για τις ΓΔ έρευνας της Επιτροπής (ΓΔ RTD, ΓΔ INFSO, ΓΔ TREN και ΓΔ ENTR) το 2009 υπήρξε το τρίτο έτος εφαρμογής της κοινής στρατηγικής κατασταλτικών ελέγχων για το 6ο ΠΠ, καθώς και το έτος δρομολόγησης των πρώτων ελέγχων στο πλαίσιο της στρατηγικής κατασταλτικών ελέγχων για το 7ο ΠΠ. Οι στρατηγικές αυτές προορίζονται να αξιολογούν την κανονικότητα των δαπανών έρευνας και να αποτελούν τη βάση διορθωτικών μέτρων και μέτρων ανάκτησης.

5.39. Το 2009 η κάλυψη των δαπανών από τους κατασταλτικούς ελέγχους εξακολούθησε να αυξάνεται και οι ΓΔ έρευνας πέτυχαν τον στοχευμένο αριθμό ελέγχων για το έτος **(γράφημα 5.1)**. Ο αριθμός των ολοκληρωθέντων ελέγχων αυξήθηκε από 1 084 στο τέλος του 2008 σε 1 905 στο τέλος του 2009.

5.40. Οι ΓΔ έρευνας συνέχισαν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη διασφάλιση συνεκτικού τρόπου προσέγγισης και αποτελεσματικού συντονισμού μέσω κοινών ομάδων εργασίας και επιτροπών. Η καθιέρωση νέων εργαλείων ΤΠ κατά το 2009 αναμένεται να προαγάγει περαιτέρω τον αποτελεσματικό συντονισμό. Η ενσωμάτωση του Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας και του Εκτελεστικού Οργανισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας στις ελεγκτικές δραστηριότητες, παράλληλα με τη διαίρεση της ΓΔ Μεταφορών και Ενέργειας σε δύο ΓΔ (⁷), απαιτεί ενισχυμένες προσπάθειες συντονισμού.

5.40. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη θετική αξιολόγηση της προόδου που σημειώθηκε. Έχει πλήρη επίγνωση των επιπέδων συντονισμού που απαιτούνται και ενεργεί ανάλογα.

(⁷) Τον Φεβρουάριο του 2010, η ΓΔ TREN διαιρέθηκε στη ΓΔ Κινητικότητα και Μεταφορών (ΓΔ MOVE) και στη ΓΔ Ενέργειας.

Γράφημα 5.1 — Εφαρμογή της κοινής στρατηγικής κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής ⁽¹⁾

(¹) Τα ήδη δημοσιευθέντα αριθμητικά στοιχεία για το 2007 και το 2008 προσαρμόστηκαν, λόγω μεταβολής των κριτηρίων υποβολής πληροφοριακών στοιχείων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Συστήματα σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις

5.41. Το 2008 το Συνέδριο παρατήρησε σημαντική καθυστέρηση στην πραγματοποίηση των δημοσιονομικών διορθώσεων κατόπιν των κατασταλτικών ελέγχων. Μολονότι η Επιτροπή αύξησε σημαντικά το ποσό των μη επιλέξιμων δαπανών που ανακτήθηκαν κατά το 2009, τα εκκρεμή ανακτήσιμα ποσά αυξήθηκαν ομοίως και σχεδόν τριπλασιάστηκαν, φθάνοντας τα 31,5 εκατ. ευρώ (γράφημα 5.2).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.41. Θα καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες προκειμένου να βελτιωθεί η έγκαιρη εφαρμογή των αποτελεσμάτων του ελέγχου.

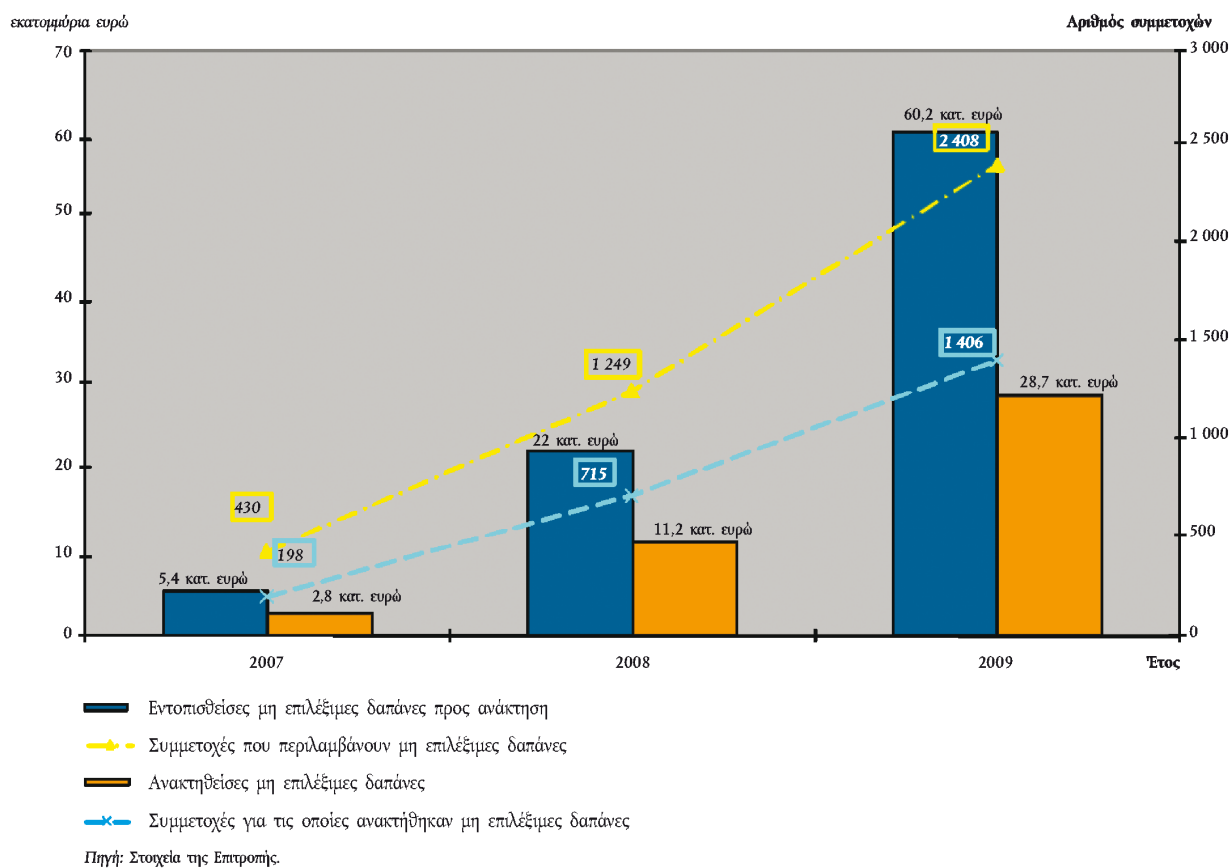
Εφαρμόστηκαν μέτρα απλούστευσης στη διαδικασία ανάκτησης στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής ελέγχου ⁽³⁾ προκειμένου να μειωθεί ο φόρτος για την Επιτροπή και τους δικαιούχους.

Τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάκτησης βελτιώθηκαν σημαντικά το 2009.

Οι περισσότερες δημοσιονομικές διορθώσεις γίνονται με την αφαίρεση του οφειλόμενου ποσού από την επόμενη πληρωμή, η οποία αποτελεί την πλέον αποτελεσματική ως προς το κόστος μέθοδο ανάκτησης. Δεδομένου ότι οι πληρωμές γίνονται σε ετήσια βάση, παρατηρείται καθυστέρηση στη διαδικασία ανάκτησης.

Η αύξηση του αριθμού ελέγχων πολλαπλασίασε τον αριθμό σχεδίων που απαιτούν διορθώσεις και προσαρμογές.

(³) SEC(2009) 1720 της 15.12.2009.

Γράφημα 5.2 — Πραγματοποίηση δημοσιονομικών διορθώσεων κατόπιν των ελέγχων ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Τα ήδη δημοσιευθέντα αριθμητικά στοιχεία για το 2007 και το 2008 προσαρμόστηκαν, λόγω μεταβολής των κριτηρίων υποβολής πληροφοριακών στοιχείων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.42. Το Συνέδριο παρατήρησε, στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2008 ⁽⁸⁾, ότι η Επιτροπή δεν είχε επιβάλει κυρώσεις, μολονότι το εκτεταμένο σύστημα κυρώσεων αποτελούσε ένα από τα κύρια διορθωτικά μέτρα που καθιερώθηκαν κατά την έναρξη του 6ου ΠΠ το 2002 ⁽⁹⁾. Κατά το 2009, η Επιτροπή έλαβε διορθωτικά μέτρα και όλες οι ΓΔ έρευνας, εξαιρουμένης της ΓΔ TREN, επέβαλαν κυρώσεις. Στο τέλος του 2009, η Επιτροπή είχε επιβάλει ποινές σε 34 περιπτώσεις, ύψους 514 330 ευρώ.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.43. Το Συνέδριο αξιολόγησε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και τις συνοδευτικές δηλώσεις των γενικών διευθυντών των ΓΔ RTD, ΓΔ INFSO και ΓΔ TREN.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.42. Από τη σύστασή τους στα μέσα Φεβρουαρίου 2010, οι ΓΔ MOVE και ENER εφαρμόζουν εφάπαξ αποζημιώσεις όπως και οι άλλες ΓΔ.

⁽⁸⁾ Σημείο 7.39.

⁽⁹⁾ Άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2321/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 355 της 30.12.2002, σ. 23).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.44. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των εν λόγω θέσεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.3**. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι δηλώσεις των γενικών διευθυντών παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

5.45. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι πληρωμές για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009 όσον αφορά την έρευνα, την ενέργεια και τις μεταφορές περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

5.46. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για την ομάδα πολιτικής Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές ήταν μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών.

5.47. Τα αποτελέσματα αυτά συνάδουν με εκείνα των προηγούμενων ετών. Κύρια πηγή σφάλματος στην εν λόγω ομάδα πολιτικής παραμένει η απόδοση καθ' υπέρβαση δηλωθεισών δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών για ερευνητικά σχέδια.

5.48. Στο πλαίσιο αυτό, το Συνέδριο αναγνώρισε, στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2008 ⁽¹⁰⁾, ότι κατά τα τελευταία έτη μειώθηκε το επίπεδο σφάλματος για την εν λόγω ομάδα πολιτικής, λόγω της ενίσχυσης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των μεταβολών που στόχευαν στην απλούστευση των κανόνων χρηματοδότησης για τα ερευνητικά σχέδια. Το Συνέδριο σημειώνει ότι η τάση αυτή συνεχίστηκε κατά το 2009. Ωστόσο, υπάρχει κίνδυνος να μη συνεχιστεί η θετική επίδραση των μεταβολών κατά το 7ο ΠΠ, ιδίως λόγω δυσχερειών στην εφαρμογή της εκ των προτέρων πιστοποίησης των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι (βλέπε σημεία 5.20 και 5.36).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.44. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη θετική αξιολόγηση από το Συνέδριο όλων των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που καλύπτει το παρόν κεφάλαιο.

5.45. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα πορίσματα του Συνεδρίου σχετικά με το ποσοστό σφάλματος είναι σύμφωνα με εκείνα του περασμένου έτους και ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για τους τομείς πολιτικής που καλύπτει το κεφάλαιο αυτό κυμαίνεται μεταξύ 2 και 5 %.

Το αποτέλεσμα αυτό συμφωνεί με τα πορίσματα της Επιτροπής. Στις 26 Μαΐου, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση ⁽⁴⁾ στην οποία προτείνει ανεκτό επίπεδο κινδύνου σφάλματος του φάσματος αυτού (2-5 %). Ένα ποσοστό σφάλματος της DAS περίπου στο μέσον του φάσματος αυτού θα ήταν, κατά την άποψη της Επιτροπής, αποδεκτό και δικαιολογημένο. Πέραν από το επίπεδο αυτό, θα αναλαμβάνεται συμπληρωματική δράση για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος μέσω της αύξησης των ελέγχων για την αντιμετώπιση των σημαντικότερων αιτιών σφαλμάτων και του συνυπολογισμού του πολυετούς χαρακτήρα των δαπανών. Το ποσοστό αυτό πρέπει να καλύπτει όλα τα ερευνητικά προγράμματα-πλαίσιο.

Το επίπεδο αυτό μπορεί να αναθεωρηθεί εάν επέλθουν μείζονες αλλαγές στο ελεγκτικό περιβάλλον, οι οποίες θα είχαν αντίκτυπο στο επίπεδο σφάλματος DAS, και ιδίως μέτρα απλούστευσης που τίθενται σε ισχύ στο επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο.

5.48. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη θετική τάση που παρατήρησε το Συνέδριο. Τονίζει δε ότι οι αλλαγές όσον αφορά τις απαιτήσεις πιστοποίησης ελέγχου επήλθαν για να απλουστευθεί και να διευκολυνθεί η συμμετοχή των δικαιούχων.

Επίσης, αν και αναγνωρίζει την περιορισμένη επιτυχία της εκ των προτέρων πιστοποίησης της μεθοδολογίας, το πλήρες φάσμα επιτόπιων εσωτερικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής ελέγχου του 7ου ΠΠ, θα εξασφαλίσει τις κατάλληλες συνθήκες για χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

⁽¹⁰⁾ Σημείο 7.42.

⁽⁴⁾ COM(2010) 261 τελικό της 26.5.2010.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.49. Το Συνέδριο ενθαρρύνει την Επιτροπή να εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίζει την αυστηρή και αποτελεσματική εφαρμογή των συστημάτων ελέγχου. Στο πλαίσιο του ισχύοντος νομικού πλαισίου, η Επιτροπή πρέπει:

α) να διασφαλίζει ότι οι ανεξάρτητοι ελεγκτές που πιστοποιήσαν λανθασμένα δηλώσεις δαπανών ενημερώνονται για τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δηλωθεισών δαπανών·

β) να επανεξετάσει τη λειτουργία του συστήματος πιστοποίησης των μεθόδων υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι·

γ) να μειώσει τις καθυστερήσεις στην ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, επιβάλλοντας κυρώσεις κατά περίπτωση.

5.50. Τα ΠΠ έρευνας έχουν εξελιχθεί σε πολύπλοκους μηχανισμούς χρηματοδότησης, για τους οποίους η Επιτροπή έχει δημιουργήσει αντίστοιχα δυσκίνητα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Μολονότι η ορθή υποχρέωση λογοδοσίας για τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ πρέπει να παραμείνει ως υποκείμενη αρχή, είναι σαφές ότι εξακολουθεί να υπάρχει περιθώριο περαιτέρω απλούστευσης των κανόνων χρηματοδότησης της έρευνας.

5.49. Πρωταρχικός στόχος της Επιτροπής είναι να επιτύχει αποτελεσματικά τον στόχο της πολιτικής στον τομέα της έρευνας, εξασφαλίζοντας συγχρόνως κατάλληλο έλεγχο της εκτέλεσης του σχετικού προϋπολογισμού.

α) Πολιτική της Επιτροπής είναι να αντιδρά ενεργά στα πορίσματα των ελέγχων, με παρατηρήσεις που απευθύνονται στους δικαιούχους, προκειμένου να επιτύχει, ενδεχομένως, βελτιώσεις στην εργασία των ελεγκτών που εκδίδουν πιστοποιητικά ελέγχου. Για τον σκοπό αυτό, κάθε δικαιούχος οφείλει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου, να ενημερώνει τον αρμόδιο για την πιστοποίηση ελεγκτή σχετικά με σημαντικά συμπεράσματα των ελέγχων. Η Επιτροπή διαπιστώνει, ωστόσο, ότι κύριος λόγος των παρατηρήσεων της Επιτροπής δεν είναι τόσο ο σχεδιασμός ή η έννοια του πιστοποιητικού ελέγχου, αλλά η σχετική πολυπλοκότητα των κανόνων, όπως αναφέρει σαφώς το Συνέδριο στο σημείο 5.16. Η εγγενής αυτή πολυπλοκότητα έχει αντίκτυπο στην εργασία που πραγματοποιείται από εξωτερικούς ελεγκτές, στους οποίους έχει ανατεθεί η έκδοση των πιστοποιητικών ελέγχου εκ μέρους των δικαιούχων. Για το 7ο ΠΠ, η προσφυγή στις «συμφωνηθείσες διαδικασίες» θα μειώσει σημαντικά το επίπεδο σφαλμάτων που οφείλονται σε αυτή την παρερμηνεία.

β) Η πιστοποίηση της μεθόδου αφορά μόνο τους δικαιούχους πολλαπλών επιδοτήσεων. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την πιστοποίηση της μεθόδου αναθεωρήθηκαν τον Νοέμβριο του 2008 και δημοσιεύθηκαν στον οδηγό για δημοσιονομικά θέματα του 7ου ΠΠ.

Πρόσφατα η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να καταστήσει πιο ελκυστική την εκ των προτέρων πιστοποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι. Η Επιτροπή εξέφρασε τις απόψεις της σχετικά με το θέμα αυτό στην ανακοίνωσή της περί απλούστευσης, της 24ης Απριλίου 2010, καθώς και στην πρότασή της για τριετή αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού και των λεπτομερειών εφαρμογής του που θεσπίστηκε στις 28 Μαΐου 2010. Η πραγματική απλούστευση θα μπορούσε να επιτευχθεί με το να καταστεί δυνατή η χρήση μεθόδων που εφαρμόζονται στη συνήθη λογιστική πρακτική, στον βαθμό που αυτές βασίζονται σε πραγματικές δαπάνες προσωπικού που έχουν καταχωρισθεί στους λογαριασμούς.

γ) Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη βελτίωση της έγκαιρης εφαρμογής των αποτελεσμάτων του ελέγχου και την εφαρμογή εφάπαξ αποζημιώσεων με βάση τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της. Επίσης, η ανακοίνωση για την απλούστευση της διαδικασίας ανάκτησης, η οποία εκδόθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2009, προβλέπει μέτρα για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας ανάκτησης.

5.50. Η Επιτροπή συμφωνεί απόλυτα και παραπέμπει στις κατευθύνσεις που αναπτύχθηκαν στις πρόσφατες ανακοινώσεις της «Απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων-πλαίσιο έρευνας» και «Περισσότεροι ή λιγότεροι έλεγχοι; Επίτευξη της σωστής ισορροπίας μεταξύ διοικητικού κόστους των ελέγχων και κινδύνου σφαλμάτων».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.51. Συνεπώς, το Συνέδριο χαιρετίζει την ανακοίνωση που εξέδωσε πρόσφατα η Επιτροπή ⁽¹¹⁾, η οποία προτείνει περαιτέρω δυνατότητες απλούστευσης των κανόνων και διαδικασιών χρηματοδότησης της έρευνας, τόσο για το 7ο ΠΠ όσο και για τα μελλοντικά ΠΠ. Η ανακοίνωση της Επιτροπής πρέπει να αποτελέσει τη βάση συνομιλιών με το σύνολο των ενδιαφερομένων, οδηγώντας κατ' αυτό τον τρόπο σε συνολική επανεξέταση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στον τομέα της χρηματοδότησης της έρευνας στην ΕΕ.

5.52. Η απλούστευση και η διευκρίνιση των κανόνων και των διαδικασιών ενδέχεται όχι μόνο να μειώσουν τα περιθώρια σφάλματος και να αυξήσουν τη διασφάλιση σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών, αλλά και να διευκολύνουν τη συμμετοχή των ερευνητών στα ΠΠ και την επίτευξη των στόχων της πολιτικής έρευνας της ΕΕ.

5.53. Η παρακολούθηση των προγενέστερων παρατηρήσεων συνοψίζεται στο **παράρτημα 5.4**.

ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

5.54. Οι έλεγχοι των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ αποτελούν το θέμα ειδικών ετήσιων εκθέσεων, οι οποίες δημοσιεύονται χωριστά.

5.55. Το Συνέδριο διατύπωσε γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, καθώς και σχετικά με την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων, για τις κοινές επιχειρήσεις της ομάδας πολιτικής Έρευνα, ενέργεια και μεταφορές το 2009 (βλέπε σημεία 5.10 και 5.13).

5.56. Μολονότι οι ελεγκτικές γνώμες για τις κοινές επιχειρήσεις δεν περιλάμβαναν επιφυλάξεις, το Συνέδριο υπογράμμισε την ανάγκη να αναπτύξουν οι κοινές επιχειρήσεις αξιόπιστα και πλήρη συστήματα εσωτερικού ελέγχου.

5.57. Επίσης, το Συνέδριο έχει εκδώσει γνώμες σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της κοινής επιχείρησης για τη σύντηξη για την παραγωγή ενέργειας και της κοινής επιχείρησης Sesar ⁽¹²⁾. Το Συνέδριο διατύπωσε αρκετές παρατηρήσεις ενόψει της ενίσχυσης του δημοσιονομικού πλαισίου των κοινών επιχειρήσεων και της διασφάλισης της συνεκτικότητας με τον γενικό δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο για τους οργανισμούς της ΕΕ. Επίσης, το Συνέδριο επεσήμανε ότι η δημοσιονομική κανονιστική ρύθμιση που θέσπισαν οι κοινές επιχειρήσεις δεν περιλαμβάνει επαρκείς διατάξεις σχετικά με τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής όσον αφορά τη διενέργεια ελέγχων στις κοινές επιχειρήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.51. Τα συνολικά αποτελέσματα αυτών των μέτρων απλούστευσης θα γίνουν αισθητά κυρίως στο επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο. Μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή οι προτάσεις αυτές, η Επιτροπή πρέπει να επιληφθεί των προβλημάτων που θέτει η πολυπλοκότητα των κριτηρίων επιλεξιμότητας για τους δικαιούχους επιχορηγήσεων. Στις 26 Μαΐου 2010, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία πρότεινε αποδεκτό κίνδυνο σφάλματος στον τομέα αυτόν της τάξης του 2 έως 5 % ⁽⁵⁾. Το επίπεδο αποδεκτού κινδύνου καθορίζεται με βάση τον λόγο κόστους-αποτελεσματικότητας των ελέγχων και ένα αποδεκτό επίπεδο εναπομένοντος σφάλματος που είναι δικαιολογημένο σε σχέση με το κόστος αυτό.

5.56. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των σχεδίων δράσης που καταρτίζουν οι κοινές επιχειρήσεις για την πλήρη ανάπτυξη των συστημάτων τους εσωτερικού ελέγχου.

5.57. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Συνεδρίου ότι η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής πρέπει να ασκεί στους οργανισμούς που έχουν δημιουργηθεί από την ΕΕ, οι οποίοι έχουν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν συνεισφορές από τον προϋπολογισμό στο πλαίσιο του άρθρου 185 παράγραφος 3 του γενικού δημοσιονομικού κανονισμού, τις ίδιες αρμοδιότητες με αυτές που ασκεί στις υπηρεσίες της Επιτροπής.

⁽¹¹⁾ COM(2010) 187.

⁽¹²⁾ Γνώμη αριθ. 4/2008 σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης (σύντηξη για την παραγωγή ενέργειας) και γνώμη αριθ. 2/2010 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες της κοινής επιχείρησης Sesar.

⁽⁵⁾ COM(2010) 261 τελικό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ, ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

		2009					2008	2007				
		6ο ΠΠ		7ο ΠΠ		ΔΕΔ			Λοιπά	Σύνολο		
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ												
Σύνολο πράξεων		35		71		16		28		150		180
εκ των οποίων: Προκαταβολές		0		58		9		19		86		59
Ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές		35		13		7		9		64		121
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ												
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)												
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλματα	49 %	{17}	85 %	{60}	81 %	{13}	86 %	{24}	76 %	{114}	78 %	52 %
Πράξεις που περιέχουν σφάλματα	51 %	{18}	15 %	{11}	19 %	{3}	14 %	{4}	24 %	{36}	22 %	48 %
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΣΦΑΛΜΑΤΑ												
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)												
Ανάλυση ανά είδος δαπάνης												
Προκαταβολές	0 %	{0}	36 %	{4}	0 %	{0}	50 %	{2}	17 %	{6}	3 %	9 %
Ενδιάμεσες πληρωμές/Τελικές πληρωμές/Λοιπά	100 %	{18}	64 %	{7}	100 %	{3}	50 %	{2}	83 %	{30}	97 %	91 %
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος												
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	22 %	{4}	27 %	{3}	33 %	{1}	25 %	{1}	25 %	{9}	27 %	29 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	78 %	{14}	73 %	{8}	67 %	{2}	75 %	{3}	75 %	{27}	73 %	71 %
τα οποία αφορούν:												
Επιλεξιμότητα	21 %	{3}	63 %	{5}	0 %	{0}	0 %	{0}	30 %	{8}	58 %	77 %
Υποστατό	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	3 %
Ακρίβεια	79 %	{11}	37 %	{3}	100 %	{2}	100 %	{3}	70 %	{19}	42 %	20 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ												
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος:												
< 2 %												
2 % έως 5 %						X					X	X
> 5 %												

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ, ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Αξιολόγηση των επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Σύστημα	Έλεγχοι βάσει εγγράφων πριν από την πληρωμή	Πιστοποίηση ελέγχου	Κατασταλτικοί δημοσιονομικοί έλεγχοι	Εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων	Συνολική αξιολόγηση
Προγράμματα-πλαίσια έρευνας					

Συνολική αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Συνολική αξιολόγηση	2009	2008	2007

Υπόμνημα

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό
ά.α.	Άνευ αντικειμένου: δεν εφαρμόζεται ή δεν αξιολογήθηκε

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ, ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
RTD	Με επιφύλαξη	Ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων όσον αφορά την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών στο έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας (6ο ΠΠ)	Η επιφύλαξη διατυπώνεται λόγω του ποσοστού εναπομένοντος σφάλματος για τις δηλώσεις δαπανών του 6ου ΠΠ, το οποίο υπερβαίνει το 2 % κατά την εκτίμηση της ΓΔ RTD. Η επιφύλαξη συνάδει με τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου, σύμφωνα με τις οποίες, αφενός, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για τις πληρωμές στον τομέα της έρευνας είναι μερικώς αποτελεσματικά και, αφετέρου, οι δαπάνες επηρεάζονται από ουσιώδη σφάλματα. Μολονότι η ΓΔ RTD εκτίμησε, το 2009, ότι το ποσό που εκτίθεται σε κίνδυνο στο πλαίσιο των δηλώσεων δαπανών του 7ου ΠΠ δεν είναι σημαντικό και, κατά συνέπεια, δεν διατυπώνεται επιφύλαξη, εφιστά την προσοχή, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της, στην πιθανότητα εμφάνισης ουσιώδους σφάλματος στις δηλώσεις δαπανών του 7ου ΠΠ από το 2010 και εξής.	A
INFSO	Με επιφύλαξη	Ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων όσον αφορά την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών στο έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας (6ο ΠΠ)	Η επιφύλαξη διατυπώνεται λόγω του ποσοστού εναπομένοντος σφάλματος για τις δηλώσεις δαπανών του 6ου ΠΠ, το οποίο υπερβαίνει το 2 % κατά την εκτίμηση της ΓΔ INFSO. Η επιφύλαξη συνάδει με τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου, σύμφωνα με τις οποίες, αφενός, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για τις πληρωμές στον τομέα της έρευνας είναι μερικώς αποτελεσματικά και, αφετέρου, οι δαπάνες επηρεάζονται από ουσιώδη σφάλματα. Η ΓΔ INFSO εκτίμησε, το 2009, ότι το ποσό που εκτίθεται σε κίνδυνο στο πλαίσιο των δηλώσεων δαπανών του 7ου ΠΠ δεν είναι σημαντικό και, κατά συνέπεια, δεν διατυπώνεται επιφύλαξη. Ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε την πιθανότητα εμφάνισης ουσιώδους σφάλματος στις δηλώσεις δαπανών του 7ου ΠΠ από το 2010 και εξής.	A
TREN	Με επιφύλαξη	Ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων όσον αφορά την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών στο έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας (6ο ΠΠ)	Η επιφύλαξη διατυπώνεται λόγω του ποσοστού εναπομένοντος σφάλματος για τις δηλώσεις δαπανών του 6ου ΠΠ, το οποίο υπερβαίνει το 2 % κατά την εκτίμηση της ΓΔ TREN. Η επιφύλαξη συνάδει με τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου, σύμφωνα με τις οποίες, αφενός, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για τις πληρωμές στον τομέα της έρευνας είναι μερικώς αποτελεσματικά και, αφετέρου, οι δαπάνες επηρεάζονται από ουσιώδη σφάλματα. Η ΓΔ TREN εκτίμησε, το 2009, ότι το ποσό που εκτίθεται σε κίνδυνο στο πλαίσιο των δηλώσεων δαπανών του 7ου ΠΠ δεν είναι σημαντικό και, κατά συνέπεια, δεν διατυπώνεται επιφύλαξη. Ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε την πιθανότητα εμφάνισης ουσιώδους σφάλματος στις δηλώσεις δαπανών του 7ου ΠΠ από το 2010 και εξής.	A

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

A: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα

B: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικώς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
1. Δηλώσεις αξιοπιστίας για τα οικονομικά έτη 2007 και 2008: σημαντικό επίπεδο σφάλματος στις πληρωμές			
Το 2007 και το 2008, το Συνέδριο εντόπισε ουσιώδη σφάλματα σε 83 από τις ελεγχθείσες πράξεις. Τα κύρια είδη σφάλματος ήταν τα εξής: καθ' υπέρβαση δήλωση επιλέξιμων δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών, δήλωση λοιπών μη επιλέξιμων δαπανών, ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την αιτιολόγηση των δηλωθεισών δαπανών, δήλωση ποσών που ήταν εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό αντί για τις πραγματικές δαπάνες και δήλωση δαπανών μη καταλογιστέων στο σχέδιο. (Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2007, σημεία 7.14 έως 7.15. Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημεία 7.11 έως 7.15).	Σε 12 περιπτώσεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν αναγκαία η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων που εντόπισε το Συνέδριο. Σε 56 περιπτώσεις, η Επιτροπή πραγματοποίησε δημοσιονομικές διορθώσεις. Σε 14 περιπτώσεις, η Επιτροπή προέβη στη λήψη διορθωτικών μέτρων που απομένει να ολοκληρωθούν. Δεν έχουν ληφθεί ακόμη διορθωτικά μέτρα για μία περίπτωση.	Μολονότι σε πέντε περιπτώσεις υπήρξαν σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή διορθωτικών μέτρων, κατά γενικό κανόνα η Επιτροπή έλαβε εγκαίρως κατάλληλα μέτρα προκειμένου να δώσει συνέχεια στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου.	
2. Καθυστερημένες πληρωμές εκ μέρους της Επιτροπής			
Σημειώθηκαν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις εκ μέρους της Επιτροπής κατά την εκτέλεση των πληρωμών στους δικαιούχους, μολονότι το 2008 το Συνέδριο παρατήρησε ότι η Επιτροπή σημείωσε σημαντική πρόοδο στη μείωση των καθυστερήσεων όσον αφορά τις πληρωμές. Το 2007, το Συνέδριο διαπίστωσε καθυστέρηση στις πληρωμές σε 30 από τις 180 ελεγχθείσες περιπτώσεις (ήτοι στο 17 %). Το 2008, το Συνέδριο διαπίστωσε λιγότερες καθυστερημένες πληρωμές: 12 περιπτώσεις από τις 150 ελεγχθείσες πληρωμές (ήτοι το 8 %). Το 2009, το Συνέδριο διαπίστωσε καθυστέρηση στις πληρωμές σε 10 από τις 150 ελεγχθείσες πληρωμές (ήτοι στο 7 %). (Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2007, παράρτημα 7.2. Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2008, σημείο 7.16).	Η Επιτροπή βελτίωσε την παρακολούθηση των καθυστερήσεων, προσάρμοσε τα εργαλεία ΤΠ της και απλοποίησε τις διαδικασίες. Η διοικητική διαχείριση των πληρωμών ανατίθεται ολοένα συχνότερα στους εκτελεστικούς οργανισμούς έρευνας.	Η Επιτροπή διατήρησε τις βελτιωμένες επιδόσεις που σημειώθηκαν το 2008. Μολονότι υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά τις πληρωμές προς τους εμπειρογνώμονες, απαιτείται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες προκειμένου να μειωθούν οι καθυστερήσεις στις πληρωμές για τις επιχορηγήσεις έρευνας, για τις οποίες το 30 % των πληρωμών καταβλήθηκε με καθυστέρηση το 2009.	Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναγνώριση εκ μέρους του Συνεδρίου της προόδου που σημειώθηκε έως τώρα. Η Επιτροπή αναλαμβάνει τη δέσμευση να συνεχίσει αυτές τις προσπάθειες για να βελτιώσει τα αποτελέσματά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Εξωτερική βοήθεια, ανάπτυξη και διεύρυνση

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σημεία
Εισαγωγή	6.1-6.17
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	6.2-6.16
EuropeAid	6.3-6.7
ΓΔ RELEX	6.8-6.11
ΓΔ ELARG	6.12-6.14
ΓΔ ECHO	6.15-6.16
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	6.17
Κανονικότητα των πράξεων	6.18-6.21
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	6.22-6.46
EuropeAid	6.23
ΓΔ RELEX	6.24-6.30
ΓΔ ELARG	6.31-6.40
ΓΔ ECHO	6.41-6.46
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	6.47-6.50
Συμπεράσματα και συστάσεις	6.51-6.55
Παρακολούθηση της ειδικής έκθεσης αριθ. 3/2006 σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια που χορήγησε η Επιτροπή ανταποκρινόμενη στις ανάγκες που προκλήθηκαν από το τσουνάμι	6.56-6.67
Εισαγωγή	6.56-6.58
Παρακολούθηση των συστάσεων	6.59-6.66
Συμπεράσματα	6.67
Παρακολούθηση της ειδικής έκθεσης αριθ. 6/2006 σχετικά με τις περιβαλλοντικές πτυχές της συνεργασίας για την ανάπτυξη που αναπτύσσει η Επιτροπή	6.68-6.88
Εισαγωγή	6.68-6.70
Παρακολούθηση των συστάσεων	6.71-6.86
Συμπεράσματα	6.87-6.88

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

6.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την ομάδα πολιτικής Εξωτερική βοήθεια, Ανάπτυξη και Διεύρυνση, η οποία περιλαμβάνει τους ακόλουθους τομείς πολιτικής: 19 — Εξωτερικές σχέσεις, 21 — Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) ⁽¹⁾, 22 — Διεύρυνση και 23 — Ανθρωπιστική βοήθεια. Στον **πίνακα 6.1** παρέχονται βασικά πληροφοριακά στοιχεία για τις καλυφθείσες δραστηριότητες και την εκτέλεση των δαπανών του 2009.

Πίνακας 6.1 — Εξωτερική βοήθεια, Ανάπτυξη και Διεύρυνση — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία

(εκατ. ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές 2009	Μορφή διαχείρισης του προϋπολογισμού
19	Εξωτερικές σχέσεις	Διοικητικές δαπάνες	415	Άμεση κεντρική
		Πολυμερείς σχέσεις, συνεργασία με τρίτες χώρες στους τομείς μετανάστευσης και ασύλου και γενικά θέματα εξωτερικών σχέσεων	60	Άμεση κεντρική
		Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας	316	Έμμεση κεντρική ⁽¹⁾ / από κοινού
		Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (EIDHR)	123	Άμεση κεντρική
		Σχέσεις και συνεργασία με τρίτες βιομηχανικές χώρες	16	Άμεση κεντρική
		Αντιμετώπιση κρίσεων και παγκόσμιες απειλές κατά της ασφάλειας	215	Άμεση κεντρική
		Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας και σχέσεις με τη Ρωσία	1 469	Άμεση κεντρική / αποκεντρωμένη
		Σχέσεις με τη Λατινική Αμερική	308	Άμεση κεντρική / αποκεντρωμένη
		Σχέσεις με τα κράτη της Ασίας, της Κεντρικής Ασίας και της Μέσης Ανατολής	727	Άμεση κεντρική / αποκεντρωμένη / από κοινού
		Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	24	Άμεση κεντρική
			3 673	
21	Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ	Διοικητικές δαπάνες	349	Άμεση κεντρική
		Επισιτιστική ασφάλεια	673	Άμεση κεντρική
		Μη κρατικοί φορείς στην ανάπτυξη	181	Άμεση κεντρική
		Περιβάλλον και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας	81	Άμεση κεντρική
		Ανθρώπινη και κοινωνική ανάπτυξη	113	Άμεση κεντρική / από κοινού
		Γεωγραφική συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ)	256	Άμεση κεντρική / αποκεντρωμένη / από κοινού
		Δράσεις αναπτυξιακής συνεργασίας και προγράμματα ad-hoc	30	Άμεση κεντρική
		Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	15	Άμεση κεντρική
			1 698	

⁽¹⁾ Η βοήθεια που παρέχεται μέσω των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης αναλύεται χωριστά, καθώς δεν χρηματοδοτείται από τον γενικό προϋπολογισμό.

(εκατ. ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές 2009	Μορφή διαχείρισης του προϋπολογισμού
22	Διεύρυνση	Διοικητικές δαπάνες Διαδικασία και στρατηγική διεύρυνσης Χρηματοοικονομική υποστήριξη μετά την ένταξη Στρατηγική πληροφόρησης και επικοινωνίας	91 1 165 43 9 1 308	Άμεση κεντρική Άμεση / έμμεση κεντρική / αποκεντρωμένη Άμεση κεντρική / αποκεντρωμένη Άμεση κεντρική
23	Ανθρωπιστική βοήθεια	Διοικητικές δαπάνες Ανθρωπιστική βοήθεια	28 772 800	Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική / από κοινού
Σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽²⁾			883	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών (εκ των οποίων)			6 596	
— προπληρωμές			4 079	
— ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές			2 517	
Σύνολο πληρωμών του οικονομικού έτους			7 479	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων του οικονομικού έτους			8 463	

(¹) Σύμφωνα με το άρθρο 53 του δημοσιονομικού κανονισμού, η μορφή της άμεσης κεντρικής διαχείρισης εφαρμόζεται όταν τα εκτελεστικά καθήκοντα ασκούνται άμεσα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και η μορφή της έμμεσης κεντρικής διαχείρισης εφαρμόζεται όταν η Επιτροπή μεταβιβάζει τα εκτελεστικά καθήκοντα του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 54 έως 57 του δημοσιονομικού κανονισμού.

(²) Το κεφάλαιο 9 πραγματοποιείται τον έλεγχο των διοικητικών δαπανών.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί για το 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

6.2. Οι δαπάνες στους τομείς των εξωτερικών σχέσεων και της ανάπτυξης εκτελούνται από το Γραφείο συνεργασίας EuropeAid (εφεξής EuropeAid) καθώς και από τη Γενική Διεύθυνση Εξωτερικών Σχέσεων (ΓΔ RELEX). Οι δαπάνες στον τομέα της διεύρυνσης εκτελούνται από τη Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης (ΓΔ ELARG) και η ανθρωπιστική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της επισιτιστικής, υλοποιείται από τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΓΔ ECHO).

EuropeAid

6.3. Οι δαπάνες που εκτελούνται από το EuropeAid περιλαμβάνουν:

- οικονομική και τεχνική βοήθεια καθώς και οικονομική συνεργασία με χώρες της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής·
- ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής εταιρικής σχέσης με τη Ρωσία·
- θεματικά προγράμματα στα οποία περιλαμβάνονται η επισιτιστική ασφάλεια, οι μη κρατικοί φορείς και οι τοπικές αρχές, το περιβάλλον, η υγεία και η εκπαίδευση, η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.4. Η διαχείριση των δαπανών ασκείται, κατά μείζονα λόγο, από τις υπηρεσίες της Επιτροπής άμεσα και σε κεντρικό επίπεδο, είτε από την έδρα της είτε στις αντιπροσωπείες της ΕΕ ⁽²⁾ στις οικείες τρίτες χώρες. Η βοήθεια που παρέχεται μέσω διεθνών οργανισμών αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης από κοινού.

6.5. Η πλειονότητα των πληρωμών είναι είτε προπληρωμές είτε ενδιάμεσες πληρωμές, ενώ οι τελικές πληρωμές δεν υπερβαίνουν το 20 % των δαπανών του έτους.

6.6. Ο κίνδυνος παρατυπίας είναι συνήθως μεγαλύτερος για τις τελικές πληρωμές από ό,τι για τις προπληρωμές ή τις ενδιάμεσες πληρωμές. Οι δεύτερες πρέπει συνήθως να πληρούν περιορισμένο αριθμό προϋποθέσεων, ενώ οι τελικές πληρωμές εξαρτώνται, κατά κανόνα, από την υποβολή και επικύρωση όλων των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν τελικά για το σύνολο του έργου.

6.7. Τα αναπτυξιακά έργα είναι διεσπαρμένα σε περισσότερες από 150 χώρες και οι φορείς υλοποίησης ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό, από άποψη τόσο μεγέθους όσο και πείρας. Τα έργα, προκειμένου να είναι επιλέξιμα για στήριξη από την ΕΕ, πρέπει να συμμορφώνονται με πολύπλοκους κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δημόσιων διαγωνισμών και ανάθεσης των συμβάσεων.

ΓΔ RELEX

6.8. Οι δαπάνες υπό τη διαχείριση της ΓΔ RELEX αφορούν, κυρίως, δράσεις υλοποιούμενες στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), του μέσου σταθερότητας (IfS) και του μέσου για τις εκβιομηχανισμένες χώρες (ICI). Οι κύριοι στόχοι αυτών των δράσεων είναι η διατήρηση της ειρήνης, η πρόληψη των συγκρούσεων, η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας και η προώθηση των συμφερόντων της ΕΕ σε επίπεδο κύριων εκβιομηχανισμένων και υψηλού εισοδήματος εταίρων στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, της οικονομικής ολοκλήρωσης και των παγκόσμιων θεμάτων.

6.9. Οι εφαρμοζόμενες μορφές διαχείρισης είναι οι ακόλουθες:

- α) έμμεση κεντρική διαχείριση ή διαχείριση από κοινού με διεθνείς οργανισμούς όσον αφορά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας·
- β) άμεση κεντρική διαχείριση για τις σχέσεις και τη συνεργασία με τις τρίτες βιομηχανικές χώρες (μέσο για τις εκβιομηχανισμένες χώρες)· και
- γ) άμεση κεντρική διαχείριση για την αντιμετώπιση των κρίσεων και των παγκόσμιων απειλών κατά της ασφάλειας (μέσο σταθερότητας). Τα έργα υλοποιούνται είτε από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής είτε από τις αντιπροσωπείες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.8. Η πλειονότητα των δράσεων στο πλαίσιο του μέσου σταθερότητας αποσκοπεί στην αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσεων ή εμφανιζόμενων κρίσεων, καθώς και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων πριν και μετά τις κρίσεις.

⁽²⁾ Μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης για την ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε από τη συνθήκη της Λισσαβώνας, οι αντιπροσωπείες της Επιτροπής κατέστησαν αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.10. Όσον αφορά την ΚΕΠΠΑ, οι δαπάνες αφορούν κυρίως την υλοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας (ΕΠΑΑ), μέσω πολιτικών αποστολών σε διάφορες χώρες και εδάφη που συνήθως επηρεάζονται από υψηλό πολιτικό κίνδυνο και αστάθεια. Παρόμοιοι είναι οι κίνδυνοι και για το μέσο σταθερότητας.

6.11. Όπως και με το EuropeAid, οι περισσότερες δαπάνες που διαχειρίζεται η ΔΓ RELEX εκτελούνται με τη μορφή προπληρωμών ή ενδιάμεσων πληρωμών. Οι δεύτερες εξαρτώνται, συνήθως, από την υποβολή στοιχείων τα οποία να αποδεικνύουν ότι το έργο έχει υλοποιηθεί ως έναν ορισμένο βαθμό χάρις στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες, ενώ οι τελικές πληρωμές εξαρτώνται από την υποβολή και επικύρωση όλων των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν για το σύνολο του έργου.

ΓΔ ELARG

6.12. Η ΓΔ ELARG διαχειρίζεται τις δαπάνες που συνδέονται με τη στρατηγική και τη διαδικασία της διεύρυνσης, κυρίως στο πλαίσιο του μέσου προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ), του προγράμματος Phare, συμπεριλαμβανομένης της βοήθειας μετά την ένταξη, του CARDS ⁽³⁾ και της προενταξιακής οικονομικής βοήθειας προς την Τουρκία.

6.13. Σημαντικό μέρος των δαπανών εκτελείται μέσω πληρωμών οι οποίες πραγματοποιούνται άμεσα προς τις εθνικές αρχές των δικαιούχων χωρών. Κατά κανόνα, η πρώτη μεταφορά κεφαλαίων πραγματοποιείται με την υπογραφή των σχετικών εθνικών προγραμμάτων. Η αποδέσμευση περαιτέρω δόσεων εξαρτάται από την έγκριση δήλωσης στην οποία να αναφέρεται ότι έχει ήδη αναληφθεί ορισμένο ποσοστό των μεταφερθέντων κεφαλαίων και ότι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την ΕΕ.

6.14. Γενικά, οι πληρωμές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο είτε άμεσης κεντρικής είτε αποκεντρωμένης διαχείρισης. Στην περίπτωση της αποκεντρωμένης διαχείρισης, η αντιπροσωπεία της Επιτροπής διενεργεί προληπτικούς ελέγχους των αποφάσεων ανάθεσης των συμβάσεων, ενώ, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η υποχρέωση προληπτικού ελέγχου αίρεται.

ΓΔ ECHO

6.15. Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, η ΓΔ ECHO είναι αρμόδια για την εκτέλεση των δαπανών που συνδέονται με την ανθρωπιστική βοήθεια που χορηγεί η ΕΕ, η διαχείριση της οποίας ασκείται από τις κεντρικές υπηρεσίες. Το ήμισυ σχεδόν των πιστώσεων που ανελήφθησαν διατίθεται σε ΜΚΟ (άμεση κεντρική διαχείριση) και το υπόλοιπο ήμισυ στα Ηνωμένα Έθνη ή σε άλλους διεθνείς οργανισμούς (από κοινού διαχείριση).

⁽³⁾ Το Phare ήταν το κύριο χρηματοοικονομικό μέσο της προενταξιακής στρατηγικής για τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το CARDS είναι το πρόγραμμα κοινοτικής βοήθειας για την ανασυγκρότηση, την ανάπτυξη και τη σταθερότητα στα Βαλκάνια.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 163 της 2.7.1996, σ. 1.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.10. Σε περιπτώσεις όπου το ασταθές πολιτικό περιβάλλον δημιουργεί αυξανόμενο επίπεδο κινδύνων, εφαρμόζονται μέτρα άμβλυνσης, όπως αποστολές κατασταλτικών ελέγχων που διενεργούνται από τις κεντρικές υπηρεσίες ή τις αντιπροσωπείες επιπλέον των υποχρεωτικών εξωτερικών ελέγχων που οργανώνονται από τους δικαιούχους στο πλαίσιο των συμβατικών τους απαιτήσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.16. Οι προπληρωμές και οι ενδιάμεσες πληρωμές αποτελούν σημαντικό τμήμα των συνολικών δαπανών. Λόγω της φύσης τους, ο κίνδυνος παρατυπιών είναι χαμηλότερος από αυτόν που διατρέχουν οι τελικές πληρωμές. Συνήθως, απαιτείται απλώς να πληρούν ένα περιορισμένο αριθμό προϋποθέσεων, ενώ οι τελικές πληρωμές εξαρτώνται από την υποβολή και επικύρωση όλων των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν για το σύνολο του έργου.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

6.17. Η συνολική προσέγγιση που υιοθετεί το Συνέδριο ως προς τον έλεγχο καθώς και η μεθοδολογία που εφαρμόζει περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1**. Όσον αφορά τον έλεγχο της εξωτερικής βοήθειας, της ανάπτυξης και της διεύρυνσης, επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) δοκιμαστικός έλεγχος δείγματος 180 πληρωμών, το οποίο περιλάμβανε 83 προπληρωμές, 48 ενδιάμεσες πληρωμές και 49 τελικές πληρωμές·
- β) αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής, τόσο στις κεντρικές της υπηρεσίες όσο και στις αντιπροσωπείες της, συμπεριλαμβανομένων:
 - i) των προληπτικών ελέγχων·
 - ii) της παρακολούθησης και εποπτείας·
 - iii) των εξωτερικών ελέγχων ⁽⁵⁾·
 - iv) του εσωτερικού ελέγχου.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.18. Το 26 % των πράξεων που περιέχουν σφάλματα (ήτοι έξι από τις 23) περιέχει ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα, ενώ για το υπόλοιπο 74 % τα σφάλματα δεν μπορούν να προσδιοριστούν ποσοτικώς (17 από τα 23). Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Συνεδρίου, το πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων για τον υπό έλεγχο τομέα κυμαίνεται μεταξύ 2 % και 5 % **παράρτημα 6.1**.

6.19. Τα σημαντικότερα σφάλματα που εντοπίστηκαν αφορούν:

- α) προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα (π.χ. μη τήρηση βασικών υποχρεωτικών προϋποθέσεων, δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εκτός περιόδου επιλεξιμότητας, μη επιλέξιμες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών των έργων και παρατυπίες στις διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών και ανάθεσης των συμβάσεων που εφόρμωσαν οι φορείς υλοποίησης)· και
- β) μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα (π.χ. παρατυπίες στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, μη συμμόρφωση με τα κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων τα οποία καθορίζονταν στις σχετικές αποφάσεις χρηματοδότησης, απουσία κατάλληλης διαδρομής του ελέγχου).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.17.

- α) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στον δειγματοληπτικό έλεγχο του 2009 συμπεριελήφθησαν σημαντικά περισσότερες τελικές πληρωμές απ' ό,τι τα προηγούμενα έτη.

6.18. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την αύξηση της «συχνότητας» των πράξεων τις οποίες το Συνέδριο κρίνει καθόλα «κανονικές» (κατά 87 %) σε σύγκριση με τα στοιχεία για το 2008 και 2007.

⁽⁵⁾ Κατασταλτικοί έλεγχοι όσον αφορά τη ΓΔ RELEX.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.20. Συνολικά, τα περισσότερα διαπιστωθέντα σφάλματα δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ποσοτικώς και εντοπίστηκαν σε επίπεδο αντιπροσωπειών της ΕΕ.

6.21. Ορισμένα από τα σφάλματα αυτά αφορούσαν τις ενδιάμεσες πληρωμές και, ως εκ τούτου, θα υποβληθούν σε περαιτέρω ελέγχους στο πλαίσιο της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου. Ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα σε ορισμένες τελικές πληρωμές, τα οποία δεν είχαν εντοπιστεί από τους ελέγχους της Επιτροπής.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

6.22. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των συστημάτων συνοψίζονται στο **παράρτημα 6.2**. Συνολικά, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά.

EuropeAid

6.23. Όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το όγδοο, ένατο και δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (έκθεση σχετικά με τα ΕΤΑ), από την αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου του EuropeAid προκύπτει ότι αυτά είναι μερικώς αποτελεσματικά.

ΓΔ RELEX

6.24. Συνολικά, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΓΔ RELEX αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά.

6.25. Η αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της ΓΔ RELEX περιλάμβανε την παρακολούθηση της αξιολόγησης των συστημάτων κατά τα προηγούμενα έτη και την εξέταση των αποτελεσμάτων των εργασιών του εσωτερικού ελέγχου.

Προληπτικοί έλεγχοι

6.26. Το 2009, οι διαδικασίες προληπτικών ελέγχων στη ΓΔ RELEX ενισχύθηκαν με την καθιέρωση νέων διαδικασιών και ερωτηματολογίων ελέγχου, μολοντί η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των αλλαγών αυτών θα καταστεί δυνατή μόνο μελλοντικά. Ωστόσο, το Συνέδριο επισημαίνει ότι δεν έχουν ακόμη θεραπευθεί ορισμένες αδυναμίες που είχαν εντοπιστεί στο παρελθόν (π.χ. η απουσία εκ των προτέρων αξιολόγησης όσον αφορά τις αποστολές στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, όπως απαιτεί το άρθρο 56 του δημοσιονομικού κανονισμού).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.20. Οι αντιπροσωπείες της ΕΕ είναι υπεύθυνες για τη μεγάλη πλειονότητα των πληρωμών του χαρτοφυλακίου της Επιτροπής για την εξωτερική βοήθεια. Όσον αφορά την EuropeAid, το 79 % του τρέχοντος χαρτοφυλακίου που είναι εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό της ΕΕ (εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων) το διαχειρίστηκαν οι αντιπροσωπείες το 2009.

6.21. Η Επιτροπή πιστεύει ότι τα ανιχνευτικά και διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται πριν από τις τελικές πληρωμές (π.χ. υποβολή εκθέσεων, εξωτερικοί έλεγχοι, επαληθεύσεις δαπανών και έλεγχοι των πράξεων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής) είναι αποτελεσματικά. Εξάλλου, είναι δυνατόν να διορθωθούν εκ των υστέρων οι ενδεχόμενες παρατυπίες μέσω της διενέργειας κατασταλτικών ελέγχων και των κατάλληλων ανακτήσεων. Εντούτοις, οι έλεγχοι δεν μπορούν στην πράξη να απαλείψουν εντελώς τον κίνδυνο του χρηματοοικονομικού σφάλματος.

6.22. Η Επιτροπή πιστεύει ότι τα πολυετή συστήματα εποπτείας και ελέγχου για την ομάδα των πολιτικών στους τομείς της εξωτερικής βοήθειας, της ανάπτυξης και της διεύρυνσης είναι αποτελεσματικά και βελτιώνονται σημαντικά από χρόνο σε χρόνο, όπως καταδεικνύει η αύξηση του ποσοστού των καθόλα κανονικών πληρωμών που διαπίστωσε το Συνέδριο στον δειγματοληπτικό του έλεγχο.

6.23. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την παρατήρηση του Συνεδρίου ότι «η EuropeAid καθιέρωσε συνολική στρατηγική ελέγχου» και ότι «το 2009, η EuropeAid συνέχισε να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου» (βλέπε παράγραφος 54 της ετήσιας έκθεσης 2009 για τα ΕΤΑ).

6.24. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της που το Συνέδριο αναγνωρίζει τις βελτιώσεις που επήλθαν πρόσφατα.

6.26. Η νέα πρόταση αναθεώρησης του δημοσιονομικού κανονισμού αναγνωρίζει ότι οι αξιολογήσεις δυνάμει του άρθρου 56 δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν παρά μόνον σταδιακά, λόγω του ειδικού χαρακτήρα αυτών των αποστολών οι οποίες δημιουργούνται εκ του μηδενός και ad hoc.

Οι κατάλογοι ελέγχου για τις συμβάσεις προμηθειών της ΚΕΠΠΑ, ολοκληρώθηκαν και χρησιμοποιούνται ήδη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρακολούθηση και εποπτεία

6.27. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι συνεχίζεται η ύπαρξη αδυναμιών όσον αφορά τη συνιστώσα «παρακολούθηση και εποπτεία» του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, μολονότι παρατηρήθηκαν βελτιώσεις όσον αφορά το κλείσιμο παλαιών συμβάσεων, των οποίων οι δραστηριότητες είχαν ήδη ολοκληρωθεί (μηχανισμός ταχείας αντίδρασης, ΜΤΑ). Στο τέλος του έτους, δεν είχαν κλείσει 16 φάκελοι στο πλαίσιο του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης, ενώ για 20 συμβάσεις που αφορούσαν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), των οποίων η προθεσμία υλοποίησης είχε ήδη παρέλθει (για τις περισσότερες το 2008), δεν είχε ακόμη υποβληθεί τελική έκθεση.

Κατασταλτικοί έλεγχοι

6.28. Όσον αφορά τους κατασταλτικούς ελέγχους, η δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή περιλαμβάνει σημαντική επιφύλαξη ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε σχέση με τους επιχειρησιακούς προϋπολογισμούς που αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας καθώς και το μέτρο σταθερότητας, λόγω των αδυναμιών που είχαν διαπιστωθεί, αφενός, από το Συνέδριο το 2008 και, αφετέρου, από τον εσωτερικό έλεγχο (βλέπε επίσης σημείο 6.49).

6.29. Παρ' όλα αυτά, το Συνέδριο αναγνωρίζει ότι η λειτουργία του συστήματος κατασταλτικού ελέγχου έχει βελτιωθεί σε σύγκριση με το 2008. Αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε στρατηγική κατασταλτικού ελέγχου, ενώ ο αριθμός των διενεργηθέντων ελέγχων αυτού του είδους ήταν αυξημένος. Η αποτελεσματικότητα των αλλαγών μόνο μελλοντικά μπορεί να αξιολογηθεί.

Εσωτερικός έλεγχος

6.30. Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου αξιολογείται ως γενικώς αποτελεσματική. Το 2009, το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου εργάστηκε με το πλήρες δυναμικό του και διενήργησε ελέγχους επί συναφών και χρήσιμων θεμάτων.

ΓΔ ELARG**Προληπτικοί έλεγχοι**

6.31. Οι προληπτικοί έλεγχοι αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικοί. Σημαντικό επίπεδο σφαλμάτων, τα οποία το Συνέδριο διαπίστωσε ότι επηρεάζουν τις διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών υπό τη διαχείριση των εθνικών οργανισμών πληρωμών (βλέπε σημείο 6.19, στοιχείο α)), δεν αποτράπηκε ούτε εντοπίστηκε και διορθώθηκε μέσω του προληπτικού ελέγχου που διενεργούν οι αντιπροσωπείες της ΕΕ.

6.32. Το Συνέδριο εντόπισε σειρά αδυναμιών στην ανάπτυξη και λειτουργία του συστήματος αποκεντρωμένης εφαρμογής (DIS) για την Κροατία και την Τουρκία. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται:

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.27. Η Επιτροπή έλαβε πράγματι μέτρα σχετικά με το κλείσιμο των παλαιών φακέλων (τόσο για τον ΜΤΑ όσο και την ΚΕΠΠΑ), ήδη το 2009. Οι προσπάθειες αυτές θα συνεχιστούν και το 2010.

6.28. Ο γενικός διευθυντής της ΓΔ RELEX κατήρτισε σχέδιο δράσης για να δώσει συνέχεια στην επιφύλαξη που διατυπώθηκε στην ΕΕΔ 2009 και για να βελτιώσει την ποιότητα της ασφάλειας το 2010.

6.29. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της που το Συνέδριο αναγνωρίζει ότι οι βελτιώσεις συνεχίστηκαν κατά το 2010. Τα μέτρα που ελήφθησαν εφέτος περιλαμβάνουν τη βελτίωση της μεθόδου για τους επιτόπιους ελέγχους, την παροχή κατάρτισης καθώς και τη βελτίωση των κατευθυντηρίων γραμμών για την τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων.

6.31. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προληπτικοί έλεγχοι τόσο στην έδρα όσο και στις αντιπροσωπείες της ΕΕ είναι αποτελεσματικοί. Όπως αναγνωρίζει το Συνέδριο, η Επιτροπή βελτίωσε περαιτέρω τα εσωτερικά συστήματά της και συμπλήρωσε το σύνολο των οδηγιών. Στην ετήσια έκθεση 2008, οι προληπτικοί έλεγχοι κρίθηκαν ικανοποιητικοί.

6.32. Το 2009, η ΓΔ ELARG συνέχισε να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των εθνικών αρχών στην Κροατία και την Τουρκία με τους όρους της (μερικής) ανάθεσης διαχειριστικών αρμοδιοτήτων. Διατήρησε τη διενέργεια των προληπτικών ελέγχων από την αντιπροσωπεία για να μετριάσει τους κινδύνους.

Ωστόσο, ο ουσιαστικός έλεγχος των πράξεων εκ μέρους του Συνεδρίου δεν αποκάλυψε σημαντικές ανεπάρκειες, εκτός από ορισμένες ελλείψεις όσον αφορά τη διαδρομή ελέγχου, ώστε να εξηγούνται πλήρως οι αποφάσεις που ελήφθησαν από τις αντιπροσωπείες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

α) ανάγκη για περισσότερο συγκεκριμένη καθοδήγηση σχετικά με τη διαδικασία «μεταβίβασης διαχειριστικών αρμοδιοτήτων» ⁽⁶⁾, προκειμένου να αποσαφηνιστούν καλύτερα οι ρόλοι των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής οι οποίες συμμετέχουν στη διαδικασία· και

β) τα αποδεικτικά στοιχεία από τους ελέγχους που διενεργεί η αντιπροσωπεία τα οποία παρουσιάζονται στον προϊστάμενο αυτής για επιχειρησιακή θεώρηση των αιτήσεων για χρηματοδότηση είναι ανεπαρκή.

6.33. Αδυναμίες διαπιστώθηκαν, επίσης, σε επίπεδο κεντρικής διαχείρισης από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ανεπαρκούς τεκμηρίωσης και πλημμελούς τήρησης των κανόνων.

6.34. Στο τέλος του 2009 δεν είχαν ολοκληρωθεί όλες οι οδηγίες που ήταν αναγκαίες για το κλείσιμο και την εκκαθάριση των προγραμμάτων Phare και Cards (συμπεριλαμβανομένης της χρήσης κατ' αποκοπή διορθώσεων). Εν τω μεταξύ, η ΓΔ ELARG μείωσε, αλλά δεν κάλυψε εντελώς, τις σωρευμένες ανεκκαθάριστες τελικές δηλώσεις για το Phare και τη διευκόλυνση μετάβασης στα νέα κράτη μέλη, ενώ σημαντικές καθυστερήσεις (έως και πέντε έτη) εξακολουθούν να υπάρχουν μέχρι σήμερα.

Παρακολούθηση και εποπτεία

6.35. Η παρακολούθηση και η εποπτεία αξιολογούνται ως αποτελεσματικές. Ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι δεν είχαν ακόμη θεραπευθεί πλήρως αδυναμίες οι οποίες είχαν εντοπιστεί σε προηγούμενα έτη.

6.36. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η ανάγκη για επαρκή επαλήθευση της ποιότητας των δεδομένων που καταχωρίζονται στα συστήματα πληροφοριών διαχείρισης (ABAC, CRIS, i-Perseus), όπως αποδεικνύεται από τα σφάλματα κωδικοποίησης τα οποία διαπιστώθηκαν κατά τον δοκιμαστικό έλεγχο πράξεων που διενήργησε το Συνέδριο.

6.37. Εξάλλου, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης, τα αποτελέσματα των επισκέψεων παρακολούθησης, τις οποίες πραγματοποιούν οι αντιπροσωπείες της ΕΕ στους δικαιούχους, δεν καταχωρίζονται πάντοτε κατά τρόπο ο οποίος να επιτρέπει την αποτελεσματική ανάλυση και παρακολούθηση.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

α) Δεδομένου ότι ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός χωρών ετοιμάζονται να εφαρμόσουν την ανάθεση των διαχειριστικών αρμοδιοτήτων, η ΓΔ ELARG επικαιροποίησε το εσωτερικό σημείωμα καθοδήγησης του 2008 για να λάβει υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την ανάθεση διαχειριστικών αρμοδιοτήτων το 2008, και το 2009 έδωσε περισσότερες οδηγίες σε όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία. Επί του παρόντος εκπονείται πλήρες έγγραφο καθοδήγησης για την «ανάθεση των διαχειριστικών αρμοδιοτήτων» για τις αιτήσεις που θα ληφθούν κατά τα δύο επόμενα έτη.

β) Ο ρόλος του επικεφαλής αντιπροσωπείας ο οποίος εγκρίνει αίτηση πληρωμών προσδιορίζεται σαφώς στα εσωτερικά σημειώματα οδηγιών που διανέμονται από την ΓΔ ELARG. Οι έλεγχοι που πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με αυτές τις οδηγίες παρέχουν την αναγκαία βάση για την έγκριση ειδικής αίτησης πληρωμής.

6.33. Τα σημεία που τίγονται από το Συνέδριο αφορούν κατ' ουσίαν τις δυνατές βελτιώσεις της διαδρομής ελέγχου και όχι ουσιαστικά σφάλματα κατά την εφαρμογή των κανόνων. Τα περισσότερα από αυτά αντιμετωπίστηκαν στις αρχές του 2010 με τη βοήθεια εσωτερικών οδηγιών και επεξηγηματικών σημειώσεων.

6.34. Δεδομένου ότι ο δημοσιονομικός κανονισμός και οι κανόνες εφαρμογής του τροποποιήθηκαν το 2003, η ΓΔ ELARG εφαρμόζει πάντα διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών όπως απαιτείται από τον τροποποιηθέντα δημοσιονομικό κανονισμό. Η διαδικασία αυτή επικαιροποιείται τακτικά και αντικαθίσταται τώρα από μια πιο ουσιαστική ενοποιημένη «πολιτική εκκαθάρισης λογαριασμών στην αποκεντρωμένη διαχείριση — Phare και μεταβατική διευκόλυνση» που εγκρίθηκε το 2010 και η οποία επεξεργάζεται με περισσότερες λεπτομέρειες τον τρόπο με τον οποίον οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που εφαρμόζονται στις συστημικές ελλείψεις θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε ορισμένες περιπτώσεις (για παράδειγμα, για την εκκαθάριση των λογαριασμών των προγραμμάτων που αποτελούν αντικείμενο εκτεταμένης αποκεντρωμένης διαχείρισης).

Το 2009 και μόνον, η ΓΔ ELARG έκλεισε 375 τελικές δηλώσεις, πολύ περισσότερες απ' ό,τι τα νέα προγράμματα. Παραμένουν ακόμη ορισμένες περιπτώσεις για τις οποίες η διαδικασία αντιπαράθεσης διαρκεί πολύ και μπορεί να χρειαστούν πολλά χρόνια για να ολοκληρωθεί το κλείσιμο.

⁽⁶⁾ Ανάθεση διαχειριστικών εξουσιών από την Επιτροπή στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαδικασίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατασταλτικοί έλεγχοι

6.38. Οι κατασταλτικοί έλεγχοι αξιολογούνται ως γενικώς αποτελεσματικοί.

6.39. Το 2009, η ΓΔ ELARG ανέπτυξε ειδική στρατηγική για την καθιέρωση κατασταλτικών ελέγχων επί έργων των οποίων η διαχείριση ασκείται σε κεντρικό επίπεδο. Η νέα στρατηγική θα αρχίσει να εφαρμόζεται μόλις από το 2010.

Εσωτερικός έλεγχος

6.40. Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου αξιολογείται ως γενικώς αποτελεσματική. Το 2009, το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου εργάστηκε με το πλήρες δυναμικό του και διενήργησε ελέγχους επί συναφών και χρήσιμων θεμάτων.

ΓΔ ECHO**Προληπτικοί έλεγχοι**

6.41. Οι προληπτικοί έλεγχοι αξιολογούνται ως γενικώς αποτελεσματικοί.

6.42. Το Συνέδριο φρονεί ότι τα χρηματοοικονομικά κυκλώματα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή έχουν σχεδιαστεί αρκετά καλά ώστε να καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων που διαπράττουν οι εταίροι. Ωστόσο, διαπίστωσε ότι οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τους τακτικούς ελέγχους των συστημάτων των εταίρων δεν αντιμετωπίζονται πάντοτε έγκαιρα από τους τελευταίους ούτε λαμβάνονται πάντοτε υπόψη κατά την ανανέωση της πιστοποίησής τους. Αυτό μειώνει την εμπιστοσύνη την οποία μπορεί να έχει η Επιτροπή στην αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των εταίρων όσον αφορά την πρόληψη σφαλμάτων και παρατυπιών.

6.43. Επιπλέον, η γενική φύση των στόχων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις χρηματοδότησης, επί των οποίων βασίζονται οι συμβάσεις, δυσχεραίνει την εμπεριστατωμένη αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων. Εξάλλου, η τεκμηρίωση των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν δεν επιτρέπει τη συνολική σύγκριση των υποβαλλόμενων προτάσεων.

6.38. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κατασταλτικοί έλεγχοι για την αποκεντρωμένη διαχείριση είναι πλήρως αποτελεσματικοί. Παραδέχεται ότι ο κατασταλτικός έλεγχος λειτουργίας για τη διαχείριση σε κεντρικό επίπεδο δεν έχει ακόμη δρομολογηθεί πλήρως.

Αυτοί οι πρόσθετοι κατασταλτικοί έλεγχοι που διενεργούνται από χωριστή οριζόντια μονάδα και οι οποίοι εξετάζονται εδώ έχουν ως μοναδικό σκοπό να παρέχουν συμπληρωματική ασφάλεια στον δευτερεύοντα διατάκτη για θέματα που υπάγονται ή υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού.

6.39. Αυτή η νέα στρατηγική, η οποία ενισχύει του ελέγχους, έχει σκοπό να αυξήσει το επίπεδο της ασφάλειας χωρίς αυτό να απαιτείται από τον δημοσιονομικό κανονισμό.

6.42. Τα αποτελέσματα του ελέγχου διατίθενται και χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των εταίρων. Η πιστοποίηση των εταίρων στηρίζεται επίσης στα συμπεράσματα που συνάγονται από την παρακολούθηση των έργων που ανελήφθησαν και, μεταξύ άλλων, λαμβάνει υπόψη την οικονομική, νομική και επιχειρησιακή ικανότητα του εταίρου. Οι αξιολογήσεις και οι έλεγχοι καταλήγουν συχνά σε συστάσεις προς τους εταίρους προκειμένου να βελτιώσουν τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου τους. Κατά συνέπεια, πολλές εκθέσεις ελέγχου οδήγησαν ήδη σε αλλαγές της αξιολόγησης των συστημάτων ελέγχου των εταίρων. Το τρέχον σύστημα ελέγχου και αξιολόγησης των εταίρων που θέσπισε η ΓΔ ECHO είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη ενός συστήματος ελέγχου που παρέχει ισόρροπη και αποτελεσματική θεώρηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των εταίρων η οποία συμβάλλει στην πρόληψη των σφαλμάτων και των παρατυπιών.

6.43. Μολονότι είναι πλήρως αποτελεσματικοί για τη στοιχειοθέτηση απόφασης χρηματοδότησης, οι στόχοι που καθορίζονται στις αποφάσεις για τη χρηματοδότηση της ανθρωπιστικής βοήθειας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μαζί με λεπτομερείς πληροφορίες για τις ανάγκες που έχουν εντοπιστεί, την προτεινόμενη στρατηγική και τις αναγκαίες συνιστώσες πειστικής ανταπόκρισης. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στο έγγραφο που συνοδεύει την απόφαση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παρακολούθηση και εποπτεία

6.44. Συνολικά, τα συστήματα παρακολούθησης και εποπτείας είναι γενικώς αποτελεσματικά. Εντούτοις, το Συνέδριο επισημαίνει ότι η Επιτροπή δεν παρακολουθεί σε ποιο βαθμό χρησιμοποιούνται τα «κέντρα προμηθειών ανθρωπιστικής βοήθειας» («Humanitarian Procurement Centres») ⁽⁷⁾ από τους εταίρους των συμφωνιών-πλαισίων εταιρικής σχέσης, παρά τη σημασία αυτών των κέντρων για τη μείωση του κινδύνου σφαλμάτων στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

Εξωτερικοί έλεγχοι

6.45. Η δραστηριότητα κατασταλτικού ελέγχου αξιολογείται ως αποτελεσματική. Το Συνέδριο επιβεβαίωσε ότι συνεχίστηκε η πρόοδος που είχε σημειωθεί το 2008, μολονότι υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης όσον αφορά την παγίωση της παρακολούθησης των διαπιστώσεων του ελέγχου (ιδίως αυτών οι οποίες αποτελούν τη βάση για την ανάκτηση μη επιλέξιμων δαπανών).

Εσωτερικοί έλεγχοι

6.46. Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου αξιολογείται ως γενικώς αποτελεσματική. Το 2009, το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου εργάστηκε με το πλήρες δυναμικό του και διενήργησε ελέγχους επί συναφών και χρήσιμων θεμάτων.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.47. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των θέσεων της Επιτροπής συνοψίζονται στο **παράρτημα 6.3**.

6.48. Το Συνέδριο αναγνωρίζει τη βελτίωση, εκ μέρους όλων των γενικών διευθύνσεων της συγκεκριμένης ομάδας πολιτικής, της ποιότητας των πληροφοριακών στοιχείων που παρέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους.

Όσον αφορά τον σύνθετο χαρακτήρα των καταστάσεων κρίσης, οι πολλαπλές ανάγκες και η ύπαρξη άλλων χορηγών, οι συγκεκριμένες ανάγκες που πρέπει να ικανοποιηθούν μαζί με τις συγκεκριμένες απαντήσεις που πρέπει να δοθούν, καθορίζονται στις προτάσεις που υποβάλλονται από τους εταίρους της ΓΔ ΕCHO, σύμφωνα με την απόφαση χρηματοδότησης της Επιτροπής. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι διαδικασίες επιλογής του έργου που καθιέρωσε η ΓΔ ΕCHO αντικατοπτρίζουν τις ιδιαιτερότητες της ανθρωπιστικής βοήθειας και παρέχουν αυξημένες εγγυήσεις ως προς την ποιότητα της βοήθειας που παραδίδεται από τους εταίρους της ΕCHO. Εντούτοις, η Επιτροπή παραδέχεται ότι η τεκμηρίωση των αξιολογήσεων των προτάσεων μπορεί να βελτιωθεί, να απλουστευτεί και να τυποποιηθεί περαιτέρω.

6.44. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το συνολικό συμπέρασμα.

Όσον αφορά τα κέντρα προμηθειών ανθρωπιστικής βοήθειας, η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την αξιολόγηση του Συνεδρίου και επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της να συνεχίσει να βελτιώνει τη διαδικασία παρακολούθησής της.

6.45. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική αξιολόγηση του Συνεδρίου και επιβεβαιώνει την πρόθεσή της να συνεχίσει να βελτιώνει τη διαδικασία παρακολούθησής της.

6.48. Η Επιτροπή πραγματοποίησε έρευνα με σκοπό να εντοπίσει τους συντελεστές που επηρεάζουν την ποιότητα των ετήσιων εκθέσεων δραστηριότητας. Βάσει των συντελεστών που εντοπίστηκαν, εφαρμόστηκαν ορισμένα μέτρα προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των αποδεικτικών στοιχείων που υποβάλλονται προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας και της σαφήνειας των εκθέσεων. Συνεπώς, η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική αξιολόγηση του Συνεδρίου όσον αφορά τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και θα συνεχίσει να τις βελτιώνει ως πηγή αποδεικτικών στοιχείων για τη δήλωση αξιοπιστίας.

⁽⁷⁾ Η παρατήρηση αυτή δεν ισχύει για τις οργανώσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες εξειδικεύονται στην τεχνική και εμπορική διαχείριση προμηθειών και υπηρεσιών αναγκαίων για την υλοποίηση των ανθρωπιστικών δράσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.49. Το Συνέδριο συμφωνεί με τις αξιολογήσεις των γενικών διευθυντών της ΓΔ RELEX (μία επιφύλαξη που αφορά τους κατασταλτικούς ελέγχους του επιχειρησιακού προϋπολογισμού για την ΚΕΠΠΑ και το μέσο σταθερότητας) και των ΓΔ ELARG και ECHO (καμία επιφύλαξη).

6.50. Τα αποτελέσματα της εξέτασης της θέσης του γενικού διευθυντή του EuropeAid περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα ΕΤΑ. Το Συνέδριο φρονεί ότι η δήλωση του γενικού διευθυντή και η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων παρέχουν μερικούς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης από άποψη νομιμότητας και κανονικότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

6.51. Το Συνέδριο, βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι πληρωμές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009, σε ό,τι αφορά την ομάδα πολιτικής Εξωτερική βοήθεια, Ανάπτυξη και Διεύρυνση, περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

6.52. Το Συνέδριο, βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου σε ό,τι αφορά την ομάδα πολιτικής Εξωτερική βοήθεια, Ανάπτυξη και Διεύρυνση ήταν, γενικώς, μερικώς αποτελεσματικά ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών.

6.53. Κρίνεται σκόπιμο να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες συστάσεις:

- α) η ΓΔ RELEX οφείλει να ενισχύσει τη μεθοδολογία των κατασταλτικών ελέγχων της και να δώσει άμεση συνέχεια στις συστάσεις που διατύπωσε σχετικά ο εσωτερικός ελεγκτής·
- β) η ΓΔ RELEX οφείλει να διαθέσει επαρκείς πόρους για την ανάλυση και το κλείσιμο των παλαιών συμβάσεων στο πλαίσιο του ΜΤΑ και της ΚΕΠΠΑ, των οποίων οι προθεσμίες υλοποίησης έχουν ήδη παρέλθει·
- γ) η ΓΔ ELARG οφείλει να παράσχει περισσότερο συγκεκριμένη καθοδήγηση σχετικά με τη διαδικασία «μεταβίβασης διαχειριστικών αρμοδιοτήτων», προκειμένου να αποσαφηνιστούν καλύτερα οι ρόλοι των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής οι οποίες συμμετέχουν στη διαδικασία·

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.50. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το πόρισμα του Συνεδρίου ότι η ετήσια έκθεση δραστηριότητας της EuropeAid είναι «σαφής και ενημερωτική, ιδίως χάρη στη χρήση ποσοτικών δεικτών» (βλέπε έκθεση ΕΤΑ, παράγραφος 50). Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι ποιοτικοί και ποσοτικοί δείκτες που καθορίζονται στις τέσσερις συνιστώσες «αξιοπιστίας» της ετήσιας έκθεσης δραστηριότητας της EuropeAid παρέχουν πράγματι τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία για να στηρίξουν τη δήλωση εύλογης αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή και για να παράσχουν ακριβή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης στην EuropeAid σε σχέση με την κανονικότητα.

6.52. Η Επιτροπή σχεδίασε τους ελέγχους της έτσι ώστε να καλύπτουν τον πλήρη κύκλο ζωής των πολυετών προγραμμάτων της. Η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτά τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για την ομάδα πολιτικής στους τομείς της εξωτερικής βοήθειας, της ανάπτυξης και της διεύρυνσης είναι αποτελεσματικά και βελτιώνονται σημαντικά από έτος σε έτος, όπως το αποδεικνύει η αύξηση των πληρωμών που θεωρήθηκαν πλήρως κανονικές από το Συνέδριο στον δειγματοληπτικό του έλεγχο. Οι συστάσεις που έγιναν από το Συνέδριο κατά τα τελευταία έτη εφαρμόστηκαν και μεγάλος αριθμός αυτών των βελτιώσεων αναγνωρίστηκαν από το Συνέδριο, καθώς σημαντικά στοιχεία των βασικών συστημάτων ελέγχου κρίθηκαν «αποτελεσματικά».

6.53.

- α) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση του Συνεδρίου και θα ήθελε να διευκρινίσει ότι λαμβάνει ήδη μέτρα για να συμμορφωθεί με όλες τις συστάσεις που έλαβε όσον αφορά τους κατασταλτικούς ελέγχους της ΓΔ RELEX.
- β) Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου και υπογραμμίζει ότι έχει ήδη καταβάλει σημαντικές προσπάθειες το 2009 για να απορροφήσει την καθυστέρηση παλαιών προγραμμάτων που πρέπει να κλείσουν. Πράγματι, το 75% όλων των συμβάσεων στο πλαίσιο του ΜΤΑ που ήταν ανοικτές στις αρχές του 2009 έκλεισαν έως τα τέλη του έτους. Οι προσπάθειες αυτές θα συνεχιστούν κατά το 2010.
- γ) Δεδομένου ότι όλο και περισσότερες χώρες είναι έτοιμες να υποβάλουν αίτηση για «μεταβίβαση διαχειριστικών αρμοδιοτήτων», η ΓΔ ELARG επικαιροποίησε το εσωτερικό σημείωμα καθοδήγησης του 2008, ώστε να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την ανάθεση διαχειριστικών αρμοδιοτήτων το 2008 και, το 2009, έδωσε περαιτέρω κατευθύνσεις σε όλους τους φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- δ) η ΓΔ ELARG οφείλει να επανεξετάσει τα ερωτηματολόγια ελέγχου που χρησιμοποιούνται στον εσωτερικό έλεγχο, προκειμένου να τεκμηριώνονται όλοι οι διενεργούμενοι έλεγχοι·
- ε) η ΓΔ ELARG οφείλει να λαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων που καταχωρίζονται στο σύστημα πληροφοριών διαχείρισης (π.χ. τακτική ανάλυση και επαλήθευση της ποιότητας των δεδομένων)·
- στ) η ΓΔ ELARG οφείλει να αναπτύξει και να εφαρμόσει μηχανισμούς για τη διευκόλυνση της ανάλυσης και της συνέχειας η οποία πρέπει να δίδεται στα αποτελέσματα που προκύπτουν από τις πραγματοποιούμενες αποστολές παρακολούθησης·
- ζ) η ΓΔ ELARG πρέπει να εξακολουθήσει να διαθέτει επαρκείς πόρους για την ανάλυση των εκκρεμών τελικών δηλώσεων που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο του Phare και του μέσου μετάβασης στα νέα κράτη μέλη·
- η) η ΓΔ ECHO οφείλει να βελτιώσει την τεκμηρίωση των αξιολογήσεων των προτάσεων δράσεων ανθρωπιστικής βοήθειας (π.χ. καθιέρωση τυποποιημένων εκθέσεων αξιολόγησης)·
- θ) η ΓΔ ECHO οφείλει να καθορίσει και να θέσει σε λειτουργία μηχανισμό για τη συγκέντρωση και ανάλυση των δεδομένων που αφορούν τη χρήση των «κέντρων προμηθειών ανθρωπιστικής βοήθειας» από τους εταίρους της.
- 6.54. Οι συστάσεις που αφορούν το EuropeAid περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα ΕΤΑ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- δ) Η Επιτροπή έλαβε ήδη τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται από τις υπηρεσίες της στους τομείς «επιχειρήσεις» και «χρηματοδοτήσεις και συμβάσεις» γίνονται αντικείμενο λεπτομερέστερης τεκμηρίωσης.
- ε) Η ποιότητα των δεδομένων που καταχωρίζονται στο σύστημα πληροφοριών καταχώρισης ελέγχεται τακτικά, ιδίως προτού ληφθούν τα σχετικά στοιχεία για την ετήσια έκθεση δραστηριότητας. Το εργαλείο πληροφορικής διαχείρισης όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα περιέχει επίσης ενσωματωμένους ελέγχους της ποιότητας των δεδομένων. Εξάλλου, η Επιτροπή δίνει μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση των χρηστών του συστήματος πληροφοριών διαχείρισης (CRIS).
- ζ) Τα κλεισίματα αποτελούν προτεραιότητα για τη ΓΔ ELARG από το 2007. Το 2009 και μόνον, η ΓΔ ELARG έκλεισε 375 τελικές δηλώσεις.
- η) Η Επιτροπή καταβάλλει ήδη προσπάθειες για να βελτιώσει περαιτέρω και να εναρμονίσει την τεκμηρίωση των αξιολογήσεων των προτάσεων σε κεντρικό επίπεδο. Μεταξύ των εναλλακτικών λύσεων που μελετώνται είναι η εισαγωγή μιας τυποποιημένης έκθεσης αξιολόγησης.
- θ) Αν και η υπόδειξη του Συνεδρίου είναι χρήσιμη, οι σημερινές προτεραιότητες και οι περιορισμοί των πόρων δεν επιτρέπουν να δοθεί συνέχεια σε αυτή τη σύσταση στο εγγύς μέλλον.

6.54. Ανταποκρινόμενη στις συστάσεις του Συνεδρίου, η EuropeAid:

- θα εξετάσει πιθανές μεθόδους για τον καθορισμό δείκτη των εκτιμώμενων δημοσιονομικών επιπτώσεων του εναπομένοντος λάθους,
- θα εκτιμήσει τη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας των ελέγχων της στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ανεκτού κινδύνου σφάλματος,
- θα ολοκληρώσει και θα διανείμει ένα πρακτικό εγχειρίδιο δημοσιονομικής διαχείρισης για τους εκτελεστικούς οργανισμούς,
- θα συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για να διασφαλίσει την ορθή και έγκαιρη καταγραφή των πληροφοριών ελέγχου,
- θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να βελτιώσει τα συστήματα πληροφορικής που χρησιμοποιούν ως βάση για τη διενέργεια των ελέγχων της,
- θα βελτιώσει τον σχεδιασμό και την επιλογή των κριτηρίων πληρωμής για τη στήριξη του προϋπολογισμού με την αναθεώρηση των κατευθυντηρίων γραμμών και διαδικασίες εξέτασης από ομότιμους (ομάδα στήριξης της ποιότητας),
- θα εφαρμόσει αναθεωρημένο πλαίσιο για την σύνταξη εκθέσεων και την παρακολούθηση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών σχετικά με τις πληρωμές που αφορούν τη δημοσιονομική στήριξη.

6.55. Η παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων συνοψίζεται στο **παράρτημα 6.4**.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΡΙΘ. 3/2006 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΗΣΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΜΕΝΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΣΟΥΝΑΜΙ**Εισαγωγή**

6.56. Το 2006, το Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσίευσε την ειδική έκθεση αριθ. 3/2006 σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια που χορήγησε η Επιτροπή, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες που προκλήθηκαν από το τσουνάμι το οποίο ακολούθησε τον σεισμό που σημειώθηκε στις 26 Δεκεμβρίου 2004 στα ανοικτά της δυτικής ακτής της Βόρειας Σουμάτρας. Ο έλεγχος κάλυψε τα μέτρα αντιμετώπισης της έκτακτης ανάγκης και τις βραχυπρόθεσμες εργασίες αποκατάστασης από τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΓΔ ECHO) ⁽⁸⁾.

6.57. Στην ειδική έκθεση αριθ. 3/2006, το Συνέδριο διατύπωσε ορισμένες συστάσεις οι οποίες, τελικά, υιοθετήθηκαν όλες από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Το Συνέδριο συνιστούσε στην Επιτροπή:

- α) να εξετάσει τον ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει βοηθώντας τις κυβερνήσεις των χωρών που είχαν πληγεί να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα το συντονισμό των χορηγών βοήθειας, προκειμένου να διασφαλιστεί η κάλυψη των αναγκών·
- β) να διευκρινίσει τους ρόλους της ΓΔ ECHO και της ΓΔ Περιβάλλοντος (μηχανισμός πολιτικής προστασίας), προκειμένου να εξασφαλιστεί μια συνεπής προσέγγιση·
- γ) να εξετάσει το ενδεχόμενο ευρύτερου χρονικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις έκτακτης ανάγκης (π.χ. εννέα μήνες αντί έξι), προκειμένου να παρέχεται αρκετός χρόνος για την εφαρμογή·
- δ) να ενισχύσει το σύστημά της παρακολούθησης προκειμένου να συμπεριλάβει τα ακόλουθα στοιχεία: γραπτή ανατροφοδότηση με πληροφορίες προς τους εταίρους έπειτα από επισκέψεις παρακολούθησης, βελτίωση των πληροφοριών σχετικά με το συγκριτικό κόστος, επεξήγηση των ρυθμίσεων εφαρμογής και πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό και τον τόπο υλοποίησης κάθε δράσης·
- ε) να λάβει υπόψη τις δυσχέρειες πρόσβασης στην τεκμηρίωση σχεδίων που υλοποιήθηκαν από υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής και διοικητικής συμφωνίας-πλαίσιο.

6.58. Στις απαντήσεις τους στην έκθεση του Συνεδρίου, το μεν Συμβούλιο καλούσε την Επιτροπή να υποστηρίξει τον συντονιστικό ρόλο του Γραφείου Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών (ΟCHA), το δε Κοινοβούλιο τόνιζε τη σημασία του συνδυασμού της βραχυπρόθεσμης ανθρωπιστικής βοήθειας με μια περισσότερο μακροπρόθεσμη αποκατάσταση και ανασυγκρότηση.

⁽⁸⁾ Οι περισσότερες μακροπρόθεσμες δράσεις της Επιτροπής στον τομέα αυτό έχουν εξεταστεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 6/2008 σχετικά με τη βοήθεια αποκατάστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετά το τσουνάμι και τον τυφώνα Mitch.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρακολούθηση των συστάσεων

6.59. Το 2007, μετά την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με «μια ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια» (εφεξής «κοινή αντίληψη»), εκδόθηκε κοινή δήλωση ⁽⁹⁾ με στόχο την ενίσχυση του συντονισμού και της προώθησης των βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Το 2008, η Επιτροπή κατάρτισε σχέδιο δράσης το οποίο επισυνάφθηκε στην κοινή αντίληψη.

6.60. Η Επιτροπή υποστηρίζει τον κεντρικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίζει το ΟCHA των ΗΕ όσον αφορά τον συντονισμό της ανταπόκρισης σε ανάγκες παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας. Η ΓΔ ECHO είναι μέλος της ομάδας υποστήριξης χορηγών στο πλαίσιο του ΟCHA (Donor Support Group, ODSG) και, στο διάστημα 2007-2009, η Επιτροπή υπέγραψε 43 συμβάσεις στον τομέα της συνεργασίας με το ΟCHA, συνολικής αξίας 30 εκατομμυρίων ευρώ περίπου.

6.61. Στόχος της Επιτροπής είναι ο συντονισμός των όρων παροχής βοήθειας της ΕΕ με τους αντίστοιχους των κρατών μελών, μέσω της ομάδας εργασίας του Συμβουλίου για την ανθρωπιστική και την επισιτιστική βοήθεια (COHAF) και της επιτροπής ανθρωπιστικής βοήθειας (HAC). Επίσης, η Επιτροπή βελτίωσε το «σύστημα των 14 σημείων» για την καταχώριση της χρηματοδότησης της ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και, το 2009, η ΓΔ ECHO ανέθεσε την εκπόνηση συνολικής μελέτης του συστήματος επιτόπιου συντονισμού των χορηγών ανθρωπιστικής βοήθειας ⁽¹⁰⁾.

6.62. Πάντα προς αυτή την κατεύθυνση, κατά τα έτη 2008 και 2009, η ΓΔ ECHO κοινοποίησε στα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περί τις 250 εκθέσεις κατάστασης (Situation Reports, SitReps): οι εν λόγω εκθέσεις εκπονούνται από το προσωπικό που εργάζεται επί τόπου και παρουσιάζουν την κατάσταση που επικρατεί από ανθρωπιστική άποψη, όταν μια κρίση βρίσκεται σε εξέλιξη σε συγκεκριμένη χώρα ή περιοχή.

6.63. Ανταποκρινόμενη στη σύσταση του Συνεδρίου, το 2009 η Επιτροπή ανακοίνωσε τη μεταφορά, από τον Φεβρουάριο του 2010, του κέντρου ενημέρωσης και παρακολούθησης πολιτικής προστασίας (MIC) από τη ΓΔ Περιβάλλοντος στη ΓΔ ECHO.

6.64. Η Επιτροπή έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στη σύνδεση αρωγής, αποκατάστασης και ανάπτυξης (ΣΑΑΑ) από ό,τι στην παράταση των επιχειρήσεων έκτακτης ανάγκης, κάτι το οποίο έκρινε ότι θα απαιτούσε σημαντική αλλαγή του σχεδιασμού και του νομοθετικού πλαισίου της συνολικής πολιτικής εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Από την άποψη αυτή, το κανονιστικό πλαίσιο έχει βελτιωθεί και η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών ανθρωπιστικής βοήθειας και ανάπτυξης και των λοιπών φορέων βοήθειας, ιδίως επί τόπου και σε περιπτώσεις κρίσης και αστάθειας ενός κράτους.

⁽⁹⁾ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Κοινή δήλωση — Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια (ΕΕ C 25 της 30.1.2008).

⁽¹⁰⁾ Spaak, M. and Otto, R., Study on the mapping of donor coordination (Humanitarian Aid) at the field level, Channel research, Ιούλιος 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.65. Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν στο σύστημα παρακολούθησης, κυρίως με την αυστηρότερη εφαρμογή των διαδικασιών της εσωτερικού ελέγχου, καθώς και με την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την παρακολούθηση. Υιοθετήθηκε περισσότερο συγκεκριμένη προσέγγιση για την ανάπτυξη συστήματος συγκριτικών πληροφοριών σχετικά με το κόστος. Η ΓΔ ECHO εργάζεται επί ενός παγκόσμιου συστήματος συγκρίσιμου μοναδιαίου κόστους, το οποίο αναμένεται να περιλαμβάνει μια κρίσιμη μάζα πραγματικών στοιχείων μοναδιαίου κόστους. Παρ' όλα αυτά, το σύστημα αυτό, γνωστό ως «Cost Observed for Results, COR», αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία στην ηλεκτρονική πλατφόρμα Hope/e-tool από το 2012.

6.66. Το Συνέδριο ανέλυσε διεξοδικά το πρόβλημα της πρόσβασης στην τεκμηρίωση έργων που υλοποιούνται από υπηρεσίες των ΗΕ στην ειδική έκθεσή του αριθ. 15/2009 ⁽¹¹⁾.

Συμπεράσματα

6.67. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις συστάσεις του Συνεδρίου και των αρμόδιων για την απαλλαγή αρχών, μολονότι απομένει ακόμη να οριστικοποιηθούν συγκεκριμένες βελτιώσεις του συστήματος παρακολούθησης. Συγκεκριμένα:

- α) η Επιτροπή έχει καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να εξασφαλίσει ότι ο συντονισμός των χορηγών είναι αποτελεσματικότερος μέσω της κοινής αντίληψης και του σχεδίου δράσης, της υποστήριξής της προς το ΟCHA των ΗΕ και της συνεχούς αλληλεπίδρασής της με τα κράτη μέλη. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του σχεδίου δράσης στο πλαίσιο της κοινής αντίληψης, η οποία προβλέπεται για το 2010, αναμένεται να παρουσιάσει συστηματικά με ποιο τρόπο η Επιτροπή αξιοποιεί καλύτερα τα πέντε συγκριτικά πλεονεκτήματα που απαριθμούνται στην κοινή αντίληψη και αφορούν τον συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα των χορηγών ανθρωπιστικής βοήθειας·
- β) η μεταφορά του MIC στην ΓΔ ECHO αναμένεται να συντελέσει στην κατάλληλη αντιμετώπιση του ζητήματος της συνέπειας της εφαρμοζόμενης προσέγγισης μεταξύ των δύο υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
- γ) τα νέα χρηματοδοτικά μέσα που εισήχθησαν το 2007, ήτοι το μέσο ανάπτυξης και συνεργασίας και το μέσο σταθερότητας, παρέχουν στην Επιτροπή τα εργαλεία που της είναι αναγκαία προκειμένου να ανταποκριθεί στην πρόκληση της ΣΑΑΑ, εφαρμόζοντας ένα μείγμα πολιτικών στις χώρες που εξέρχονται από κρίση·

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.65. Ο σχεδιασμός του προτύπου γνωστού ως «Cost of Observed Results» (COR) (κόστος παρατηρηθέντων αποτελεσμάτων) θα ξεκινήσει το 2011, μόλις ενταχθεί σε ένα εργαλείο πληροφορικής (Hope/e-tool). Μετά από τη φάση των δοκιμών και την εισαγωγή δεδομένων, αναμένεται ότι το πρότυπο αυτό θα μπορέσει να αρχίσει να χρησιμοποιείται το 2012.

6.66. Η Επιτροπή υποστήριξε πλήρως τα αιτήματα του Συνεδρίου να λάβει από τις οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα. Η αρχή αυτή διατυπώνεται εξάλλου στη χρηματοδοτική και διοικητική συμφωνία πλαίσιο (FAFA). Σε περίπτωση που το Συνέδριο αντιμετωπίζει δυσκολίες σχετικά με το θέμα αυτό και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή, οι υπηρεσίες της Επιτροπής μπορούν να έλθουν σε επαφή με τους ομόλογους τους των ΗΕ για να εξευρεθεί λύση και να διασφαλιστεί ότι το Συνέδριο θα λάβει τις αιτούμενες πληροφορίες.

6.67.

- α) Η ενδιάμεση αναθεώρηση, από την Επιτροπή, του σχεδίου δράσης στο πλαίσιο της συναίνεσης εκπονείται τώρα και τα τελικά αποτελέσματα θα είναι διαθέσιμα στα τέλη του 2010.
- β) Η ενσωμάτωση του Κέντρου Ενημέρωσης και Παρακολούθησης Πολιτικής Προστασίας (MIC) οδηγεί ήδη σε συνέργειες, όπως η διάθεση πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο κατά την επέλευση φυσικών και άλλων καταστροφών και η στενότερη συνεργασία μεταξύ των επιτόπου τεχνικών εμπειρογνομόνων της ΓΔ ECHO και των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών που είναι αποσπασμένοι για δραστηριότητες σχετικές με την πολιτική προστασία.
- γ) Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της που το Συνέδριο αναγνωρίζει τη συνεισφορά των νέων μέσων στη διαδικασία μετάβασης. Για να ενισχύσει αυτές τις προσπάθειες, η Επιτροπή δημιούργησε μια διυπηρεσιακή ομάδα για τη μετάβαση, ώστε να ευνοήσει την υιοθέτηση κοινής θεώρησης, συντονισμένων προσεγγίσεων και κοινών θέσεων σχετικά με τις πολιτικές για τις «μεταβατικές καταστάσεις» όπου είναι παρόντα ανθρωπιστικά και αναπτυξιακά μέσα, καθώς και μέσα σταθερότητας. Σκοπός είναι να βελτιωθούν τόσο η πολιτική όσο και η επί τόπου υλοποίηση των προγραμμάτων, καθώς και η συμβολή στη διεθνή συζήτηση για τις μεταβατικές καταστάσεις.

⁽¹¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 15/2009 με τίτλο «Βοήθεια της ΕΕ υλοποιούμενη μέσω οργανώσεων των Ηνωμένων Εθνών: λήψη αποφάσεων και παρακολούθηση».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

δ) μολονότι η ανάπτυξη του συστήματος COR αποτελεί αυστηρή και πολλά υποσχόμενη διαδικασία, η απόδοση και τα αποτελέσματα του μπορούν να αξιολογηθούν μόνον αφού το σύστημα εφαρμοστεί πλήρως.

δ) Η Επιτροπή συμφωνεί με αυτή τη δήλωση του Συνεδρίου και αναμένει ότι θα είναι σε θέση να παράσχει τα πρώτα αποτελέσματα έως τα τέλη του 2011.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΡΙΘ. 6/2006 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εισαγωγή

6.68. Το 2006, το Συνέδριο δημοσίευσε την ειδική έκθεση αριθ. 6/2006 σχετικά με τις περιβαλλοντικές πτυχές της συνεργασίας για την ανάπτυξη που αναπτύσσει η Επιτροπή⁽¹²⁾. Αντικείμενο του ελέγχου ήταν τόσο τα περιβαλλοντικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή, όσο και ο τρόπος με τον οποίο αυτή έχει ενσωματώσει το περιβάλλον στη συνεργασία της για την ανάπτυξη.

6.69. Οι 15 συστάσεις του Συνεδρίου προς την Επιτροπή, οι οποίες επιδοκιμάστηκαν από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, κάλυπταν τρεις βασικούς τομείς: την καθιέρωση μιας συνολικής στρατηγικής για το περιβάλλον και την παρακολούθηση της εφαρμογής της, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της περιβαλλοντικής ενσωμάτωσης και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών έργων.

6.70. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να χρησιμοποιεί ευρύτερα τόσο την αναγνωρισμένη εμπειρογνομosύνη των εθνικών υπηρεσιών διαχείρισης εθνικών προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας όσο και τις ιδιωτικές εταιρείες με αποδεδειγμένη εμπειρία ως εταίροι των ανωτέρω δημόσιων υπηρεσιών στη διαχείριση περιβαλλοντικών έργων⁽¹³⁾.

Παρακολούθηση των συστάσεων

6.71. Μετά την ειδική έκθεση του Συνεδρίου, οι υπηρεσίες της Επιτροπής έδωσαν προτεραιότητα στη χάραξη μιας νέας συνολικής στρατηγικής για το περιβάλλον και, μέχρι το τέλος του 2006, είχαν χάξει τις γενικές γραμμές σχεδίου στρατηγικής. Εντούτοις, μεταβολές στις προτεραιότητες της Επιτροπής καθυστέρησαν τη συνέχιση των εργασιών επί της στρατηγικής αυτής, με αποτέλεσμα να παρουσιαστούν κάποια στοιχεία για την ανάπτυξη της νέας στρατηγικής σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής μόλις τον Απρίλιο του 2009⁽¹⁴⁾. Το Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για το εν λόγω έγγραφο και, τον Ιούνιο του 2009, κάλεσε την Επιτροπή να εκπονήσει έγγραφο συνολικής στρατηγικής της ΕΕ μέχρι το 2011. Τον Μάρτιο του 2010, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη βρίσκονταν σε πρώιμο στάδιο όσον αφορά την ανάπτυξη του προγράμματος εργασίας για τη χάραξη της νέας στρατηγικής.

6.71. Η καθυστέρηση που σημειώθηκε στη χάραξη της στρατηγικής οφείλετο σε αλλαγή των προτεραιοτήτων, δεδομένου ότι η στρατηγική στον τομέα του περιβάλλοντος δεν θα αποτελούσε πλέον αντικείμενο χωριστής ανακοίνωσης, αλλά μιας ευρύτερης ανακοίνωσης που θα ενσωμάτωνε όλα τα συναφή θέματα (όχι μόνο περιβαλλοντικά). Η έγκριση της ανακοίνωσης αυτής είχε προγραμματιστεί για τα τέλη του 2008. Η προσέγγιση αυτή προτάθηκε με σκοπό να μειωθεί ο αριθμός των ανακοινώσεων της Επιτροπής. Εντούτοις, αυτή η νέα προσέγγιση εγκαταλείφθηκε τελικά, διότι αποδείχτηκε δύσκολο να ενσωματωθούν διαφορετικά θέματα σε ένα μόνο έγγραφο και διότι αποδείχτηκε ότι ήταν αναγκαίο να είναι η προσέγγιση περισσότερο εστιασμένη στο περιβάλλον. Τον Σεπτέμβριο του 2009, πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τα κράτη μέλη (και την κοινωνία των πολιτών) για να ξεκινήσουν από κοινού τη χάραξη της νέας στρατηγικής.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 235 της 29.9.2006, σ. 1.

⁽¹³⁾ Σημείο 233 του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής (ΕΕ L 187 της 15.7.2008, σ. 50).

⁽¹⁴⁾ «Improving Environmental Integration in Development Cooperation» (Βελτίωση της περιβαλλοντικής ολοκλήρωσης στο πλαίσιο της συνεργασίας για την ανάπτυξη), SEC(2009) 555 της 21.4.2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.72. Τον Σεπτέμβριο του 2006, η Επιτροπή καθόρισε ένα επιχειρησιακό πλαίσιο για την κατάρτιση αυτής της νέας στρατηγικής στον τομέα του περιβάλλοντος, συγκροτώντας διυπηρεσιακή ομάδα, υπό την καθοδήγηση της ΓΔ Ανάπτυξης, απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των αρμόδιων γενικών διευθύνσεων. Η Επιτροπή ζήτησε τεχνική βοήθεια για τον καθορισμό πιθανών δεικτών επιδόσεων στον τομέα της περιβαλλοντικής ολοκλήρωσης προς χρήση στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής για το περιβάλλον το 2006. Η πρώτη πλήρης αξιολόγηση των επιδόσεων της Επιτροπής στον τομέα της περιβαλλοντικής ολοκλήρωσης πραγματοποιήθηκε τελικά από την τεχνική βοήθεια το 2009, σύμφωνα με τους αναπτυχθέντες δείκτες και μεθοδολογία.

6.73. Η Επιτροπή δεν έχει προβεί σε καμία συγκεκριμένη μελέτη προκειμένου να αξιολογήσει τις εσωτερικές δυνατότητές της να υλοποιήσει την περιβαλλοντική στρατηγική. Η προσέγγιση της Επιτροπής για αύξηση της δυναμικότητάς της συνίστατο, κυρίως, στο σημαντικό πρόγραμμα επιμόρφωσης και στη δημοσίευση λεπτομερέστερων οδηγιών προς χρήση από το προσωπικό της. Εξάλλου, η αύξηση του προσωπικού σε βασικές μονάδες των κεντρικών υπηρεσιών της Επιτροπής ήταν περιορισμένη και αφορούσε, κατά κύριο λόγο, τις εργασίες στον τομέα της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο της συνεργασίας για την ανάπτυξη.

6.74. Στο τέλος του 2006 εκδόθηκαν οδηγίες προς τους υπαλλήλους σχετικά με την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πτυχών στην αναπτυξιακή βοήθεια, οι οποίες επικαιροποιήθηκαν το 2009 προκειμένου να ληφθεί καλύτερα υπόψη η κλιματική αλλαγή. Ωστόσο, από μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 2009 από συμβούλους για λογαριασμό του EuropeAid, διαπιστώθηκε ότι υπήρχε περιθώριο για περαιτέρω βελτίωση της ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών πτυχών κατά το στάδιο της διαμόρφωσης ενός έργου στο 50 % περίπου των εξετασθέντων έργων.

6.75. Μεγάλος αριθμός υπαλλήλων της Επιτροπής παρακολούθησε μαθήματα κατάρτισης σχετικής με τις περιβαλλοντικές πτυχές της συνεργασίας για την ανάπτυξη και η Επιτροπή έχει επενδύσει σημαντικούς πόρους για το σκοπό αυτό. Από το 2009 τα μαθήματα αυτά κατέστησαν μεν υποχρεωτικά για το επιχειρησιακό προσωπικό του EuropeAid, όχι όμως και για τη ΓΔ Ανάπτυξης και τη ΓΔ Εξωτερικών σχέσεων.

6.76. Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη προβεί σε συνολική αξιολόγηση της βοήθειας που παρέχει στον τομέα του περιβάλλοντος από την άποψη τόσο των προγραμμάτων όσο και της περιβαλλοντικής ενσωμάτωσης. Απαιτείται ακόμη να δημιουργηθεί μια κεντρική βάση δεδομένων η οποία να περιέχει όλα τα επιμέρους αξιολογούμενα περιβαλλοντικά έργα. Μολονότι οι περιβαλλοντικές πτυχές του συστήματος παρακολούθησης των έργων της Επιτροπής έχουν διευρυνθεί, οι εν λόγω εκθέσεις παρακολούθησης δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης από περιβαλλοντική άποψη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.72. Καθορίστηκαν βασικοί ποσοτικοί δείκτες που συνδέονται με την ισχύουσα στρατηγική περιβαλλοντικής ολοκλήρωσης, όπως ζητήθηκε από το Συνέδριο, και αποτελούν αντικείμενο παρακολούθησης από το 2006. Οι δείκτες αυτοί αφορούν τη χρησιμοποίηση εργαλείων, όπως τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά κατά τη χάραξη των εθνικών περιφερειακών στρατηγικών, καθώς και η αξιολόγηση των προγραμμάτων και των έργων από περιβαλλοντική άποψη, ο αριθμός των μαθημάτων κατάρτισης που παρέχονται, καθώς και ο αριθμός του προσωπικού που εκπαιδεύεται. Όσον αφορά τους ποσοτικούς δείκτες που επιτρέπουν να αξιολογείται η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεμάτων στην κατάρτιση του προγράμματος, οι δείκτες αυτοί καθορίστηκαν και εφαρμόστηκαν σε μια πρώτη πιλοτική εκ των υστέρων αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε το 2009.

6.73. Στο πλαίσιο της πολιτικής «μηδενικής αύξησης» του προσωπικού που χάραξε η Επιτροπή, και που αναγνωρίστηκε από το Συνέδριο, η EuropeAid έδωσε έμφαση στην ενίσχυση των ικανοτήτων του μη ειδικευμένου προσωπικού της και όχι στη συγκεκριμένη αναθεώρηση της εσωτερικής της δυναμικότητας. Η Επιτροπή υιοθέτησε αυτή την προσέγγιση καθόλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

6.74. Η εκ των υστέρων ανασκόπηση —η οποία ήταν μια πιλοτική άσκηση— εντάσσεται στη δυναμική συνεχούς βελτίωσης στο στάδιο διαμόρφωσης των έργων.

6.75. Η κατάρτιση για την περιβαλλοντική ενσωμάτωση είναι τώρα υποχρεωτική για όλο το ενεργό προσωπικό στην έδρα της EuropeAid και για όλο το ενεργό προσωπικό της EuropeAid που αποχωρεί για τις αντιπροσωπείες. Αυτά τα μαθήματα κατάρτισης είχαν το μεγαλύτερο ποσοστό παρακολούθησης κατά τη διάρκεια του 2009, με άνω των 400 συμμετεχόντων. Από το 2005, εφαρμόστηκε ευρύ πρόγραμμα σεμιναρίων κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων 50 περιφερειακών σεμιναρίων που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες εταίρους και ενός ακόμη μεγαλύτερου αριθμού που πραγματοποιήθηκε στην έδρα.

6.76. Το 2011, σχεδιάζεται αξιολόγηση της περιβαλλοντικής ενσωμάτωσης στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας. Επί του παρόντος, ετοιμάζεται κεντρική βάση δεδομένων που θα περιέχει αξιολογήσεις των μεμονωμένων έργων και η οποία θα καταστεί λειτουργική το 2011. Το 2005 και το 2009, εκπονήθηκαν εκθέσεις αξιολόγησης του συστήματος παρακολούθησης με βάση τα αποτελέσματα που αφορούν περιβαλλοντικά έργα που πραγματοποιήθηκαν για την Λατινική Αμερική. Σε αξιολογήσεις της συνεργασίας της ΕΕ σε επίπεδο χώρας εξετάστηκαν περιβαλλοντικές πτυχές ως μέρος των οριζοντίων θεμάτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.77. Η Επιτροπή έλαβε μέτρα για τη βελτίωση της αναγνώρισης των έργων που σχετίζονται με το περιβάλλον, δεν είναι, ωστόσο, ακόμη σε θέση να εκτιμήσει με ακρίβεια το ύψος των δαπανών στον τομέα του περιβάλλοντος. Για έργα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή έχει καθιερώσει σύστημα εκτιμήσεων κατά προσέγγιση, αλλά αυτό δεν ισχύει για άλλους τομείς, κυρίως για τη βιοποικιλότητα και την απερίμωση.

6.78. Για σχεδόν όλα τα έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα (ΕΣΧ) έχουν καταρτιστεί και επισυναφθεί σε αυτά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά ανά χώρα (ΠΧΧ), ενώ το ίδιο το ΕΣΧ περιλαμβάνει ειδικό τμήμα που αφορά το περιβάλλον. Παρ' όλα αυτά, η ποιότητα των ΠΧΧ ποικίλλει και η επίδρασή τους στο συνολικό ΕΣΧ εξακολουθεί να είναι γενικώς περιορισμένη. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την ενδιάμεση ανασκόπηση των ΕΣΧ, η οποία βρισκόταν σε εξέλιξη κατά το χρόνο των εργασιών παρακολούθησης, σκοπό έχουν να αυξήσουν τη σημασία που αποδίδεται στο περιβάλλον σε επίπεδο ΕΣΧ, ενώ στα αναθεωρημένα ΕΣΧ δίδεται ήδη ιδιαίτερη προτεραιότητα στην ενσωμάτωση θεμάτων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή.

6.79. Η Επιτροπή έχει εκπονήσει οδηγίες σχετικά με την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεμάτων σε δράσεις δημοσιονομικής στήριξης. Στην πράξη, ωστόσο, η περιβαλλοντική πολλαπλή συμμόρφωση και οι σχετικοί δείκτες σπανίως περιλαμβάνονται στα προγράμματα δημοσιονομικής στήριξης, ενώ μόνο λίγες είναι οι περιπτώσεις κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκαν στρατηγικές περιβαλλοντικές εκτιμήσεις.

6.80. Μολονότι οι οδηγίες της Επιτροπής καθορίζουν συγκεκριμένες διαδικασίες για την εξέταση από περιβαλλοντική άποψη όλων των έργων, το EuropeAid έχει αφήσει στη διακριτική ευχέρεια των αντιπροσωπειών να αποφασίζουν εάν θα δημιουργούν περιβαλλοντικά εστιακά σημεία για τον έλεγχο αυτών των διαδικασιών. Λόγω του περιορισμένου αριθμού υπαλλήλων, οι ειδικοί σε περιβαλλοντικά θέματα του EuropeAid δεν μπορούν να προβαίνουν σε έλεγχο της εξέτασης από περιβαλλοντική άποψη όλων των προτάσεων έργων.

6.81. Η Επιτροπή έχει, επίσης, καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την πραγματοποίηση εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επώσεων (ΕΠΕ) κατά το στάδιο της διαμόρφωσης των έργων, καθώς και σχετικά με την παρακολούθηση των συστάσεων των ΕΠΕ. Ωστόσο, σύμφωνα με τη μελέτη που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του EuropeAid το 2009, η οποία αναφέρεται στο σημείο 6.77, δεν τηρείται ακόμη πάντοτε η υποχρέωση διενέργειας ΕΠΕ.

6.82. Στο πλαίσιο του θεματικού προγράμματος για το περιβάλλον⁽¹⁵⁾, οι αντιπροσωπείες διαδραματίζουν ενισχυμένο ρόλο στο πλαίσιο της αξιολόγησης των προτάσεων έργων. Όσον αφορά τα έργα των ΕΣΧ, το εγχειρίδιο περιβαλλοντικής ολοκλήρωσης περιέχει κατευθυντήριες γραμμές, σκοπός των οποίων είναι να διασφαλίζουν ότι, κατά το σχεδιασμό ενός έργου, λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές συνθήκες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.77. Η EuropeAid βελτίωσε την ικανότητά της να εντοπίζει και να παρακολουθεί τη πορεία των δαπανών σχετικά με περιβαλλοντικά έργα, αλλά ο ακριβής υπολογισμός των ποσών που χορηγούνται σε περιβαλλοντικούς στόχους στο πλαίσιο δράσεων που, κατά κύριο λόγο, επιδιώκουν άλλους στόχους πολιτικής, εξακολουθεί να είναι ένα πολύ σύνθετο έργο. Συνεχίζονται οι συζητήσεις με τον ΟΟΣΑ/EAB για να βρεθεί ο καλύτερος τρόπος με τον οποίο τα ποσοτικά δεδομένα που βασίζονται στους δείκτες του Ρίο μπορούν να μετατρέπονται σε χρηματοπιστωτικά δεδομένα.

6.78. Πράγματι, η ποιότητα των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών ανά χώρα (ΠΧΧ) και των επιδράσεων τους στα έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα (ΕΣΧ) εξακολουθεί να κυμαίνεται, αλλά ορισμένα ΠΧΧ επικαιροποιούνται βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για την περιβαλλοντική ενσωμάτωση και για την καλύτερη αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν την κλιματική αλλαγή, ενώ οι κατευθυντήριες γραμμές για την ενδιάμεση αναθεώρηση είχαν ως αποτέλεσμα να λαμβάνονται περισσότερο υπόψη στα ΠΧΧ θέματα που αφορούν το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, ιδίως στις χώρες που καλύπτονται +από το μέσο αναπτυξιακής συνεργασίας.

6.79. Οι νέες κατευθυντήριες γραμμές για τη δημοσιονομική στήριξη θα εκδοθούν το 2011 και θα συμπεριλαμβάνουν νέο προσανατολισμό για τα οριζόντια θέματα. Εντούτοις, ανεξάρτητα από την ένταξη ειδικών περιβαλλοντικών δεικτών, ο διάλογος πολιτικής για περιβαλλοντικά θέματα πραγματοποιείται σε πολλές χώρες εντός των κοινών πλαισίων των χορηγιών που ακολουθούν τις επιχειρήσεις της γενικής δημοσιονομικής στήριξης. Οι στρατηγικές περιβαλλοντικές εκτιμήσεις απαιτούν να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές συνθήκες και η δέσμευση των χωρών εταίρων προκειμένου να είναι αποτελεσματικές και, συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να επιβάλλονται.

6.81. Η EuropeAid συνέταξε ενημερωτικά σημειώματα και πρακτικούς οδηγούς που αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στη στήριξη της διαχείρισης των φυσικών πόρων σε επίπεδο κοινότητας. Ορισμένα προγράμματα της ΕΕ προώθησαν πρωτοβουλίες διαχείρισης των φυσικών πόρων σε τοπικό επίπεδο. Το θεματικό πρόγραμμα για το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας, αναφέρεται ειδικά στη συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες και το θέμα αυτό ελήφθη υπόψη στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με υπομνήματα που ελάμβαναν υπόψη «τη διασφάλιση της κατοχής και των δικαιωμάτων των τοπικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των γηγενών πληθυσμών» στο πλαίσιο της διακυβέρνησης των δασών.

⁽¹⁵⁾ Περιβάλλον και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένου του θεματικού προγράμματος για την ενέργεια (Enrtrp).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.83. Στο πλαίσιο της διαδικασίας απλούστευσης της δημοσιονομικής διαχείρισης της Επιτροπής, πραγματοποιήθηκαν τροποποιήσεις στο δημοσιονομικό κανονισμό και στον πρακτικό οδηγό, προκειμένου να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.

6.84. Στις περιβαλλοντικές κατευθυντήριες γραμμές του EuropeAid αναφέρεται η ανάγκη να επιδιώκεται η παροχή βοήθειας προς τις τοπικές κοινωνίες, προκειμένου αυτές να βρίσκουν βιώσιμους τρόπους χρήσης των τοπικών φυσικών πόρων, χωρίς ωστόσο να παρέχονται συγκεκριμένες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των ανωτέρω στην πράξη.

6.85. Η Επιτροπή δεν έχει προβεί σε καμία συνολική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων μέσων βοήθειας από την άποψη της στήριξης του περιβάλλοντος. Ωστόσο, το EuropeAid βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσης μελέτης σχετικά με την ανάπτυξη τομεακών προσεγγίσεων και, επίσης, εξετάζει το ενδεχόμενο δημιουργίας ταμείων αρωγής της ΕΕ, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη του περιβάλλοντος.

6.86. Η Επιτροπή εξακολούθησε να χρησιμοποιεί την εμπειρογνομosύνη των κρατών μελών και των ιδιωτικών εταιρειών για την υλοποίηση των προγραμμάτων της στον τομέα του περιβάλλοντος και έχει αυξήσει τις πιθανότητες συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στο Enrtp.

Συμπεράσματα

6.87. Η Επιτροπή σημείωσε σημαντική πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των ευρέως φάσματος συστάσεων του Συνεδρίου. Αυτό ισχύει όλως ιδιαίτερα για τη δημιουργία ικανοτήτων στους κόλπους της, με την παροχή επιμόρφωσης και κατευθυντήριων γραμμών στους υπαλλήλους της. Εντούτοις, σε μελέτη του 2009 του EuropeAid επισημαίνονται αδυναμίες στην εφαρμογή ορισμένων από τις νέες διαδικασίες ενσωμάτωσης του περιβάλλοντος.

6.88. Αρκετοί είναι οι τομείς στους οποίους πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή των συστάσεων. Μια νέα ολοκληρωμένη στρατηγική για το περιβάλλον βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της ανάπτυξης, πρέπει ωστόσο να είναι έτοιμη μέχρι το 2011, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στην επόμενη διαδικασία προγραμματισμού. Η εν λόγω στρατηγική πρέπει να υποστηριχθεί από περαιτέρω εργασίες επί των δεικτών περιβαλλοντικών επιδόσεων καθώς και επί της συνολικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της περιβαλλοντικής ενσωμάτωσης και των σχετικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου των διαφόρων μέσων. Επίσης, μεγαλύτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πτυχών στα προγράμματα δημοσιονομικής στήριξης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.84. Η EuropeAid συνέταξε ορισμένα ενημερωτικά σημειώματα για να προωθήσει την αειφόρο ανάπτυξη με έμφαση σε προσεγγίσεις με βάση την τοπική κοινότητα. Εξάλλου, το περιβαλλοντικό θεματικό πρόγραμμα αναφέρεται ειδικά στη συνεργασία με τοπικές κοινότητες και το στοιχείο αυτό ελήφθη, μεταξύ άλλων, υπόψη στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με υπομνήματα που ελάμβαναν υπόψη «τη διασφάλιση της κατοχής και των δικαιωμάτων των τοπικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των γηγενών πληθυσμών» στο πλαίσιο της διακυβέρνησης των δασών.

6.85. Η μελέτη της ΕΕ για τομεακές προσεγγίσεις στον τομέα του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων έχει πλέον ολοκληρωθεί σε στενή συνεργασία με ορισμένους αναπτυξιακούς οργανισμούς της ΕΕ, ενώ καταρτίζονται τώρα ορισμένα προγράμματα στήριξης της τομεακής πολιτικής της Επιτροπής στον τομέα αυτό. Πρόκειται για μια σαφώς νέα εξέλιξη σε σχέση με το παρελθόν. Η δημιουργία ταμείων αρωγής της ΕΕ μπορεί να γίνει τώρα εφικτή στο πλαίσιο της πρότασης αναθεώρησης του δημοσιονομικού κανονισμού, και έχουν συναφθεί συμφωνίες μεταφοράς που καθιστούν δυνατές τις συνεισφορές των κρατών μελών της ΕΕ στην παγκόσμια συμμαχία για την κλιματική αλλαγή την οποία διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι καινοτόμοι μηχανισμοί χρηματοδότησης για το περιβάλλον περιλαμβάνουν επίσης τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και τον συνδυασμό δανείων και επιχορηγήσεων.

6.86. Η Επιτροπή συνέχισε να προσφεύγει, κατά την εφαρμογή της περιβαλλοντικής στρατηγικής, στην εμπειρογνομosύνη των κρατών μελών και των ιδιωτικών εταιρειών.

6.87. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη σημαντική πρόοδο που πραγματοποιήθηκε όσον αφορά την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών θεμάτων στο χαρτοφυλάκιο της Επιτροπής για την εξωτερική βοήθεια. Η εκ των υστέρων ανασκόπηση η οποία ήταν μια πιλοτική άσκηση, αποτελούσε μέρος μιας πορείας για συνεχή βελτίωση. Η διαδικασία αυτή περιελάμβανε την αναθεώρηση των διαδικασιών αξιολόγησης από ομότιμους (ομάδα ποιοτικής στήριξης), που εισήγαγε σαφέστερες οδηγίες για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών πτυχών κατά την προπαρασκευή των προτάσεων έργων.

6.88. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ εργάζονται από κοινού για να χαράξουν ένα πρώτο σχέδιο περιβαλλοντικής στρατηγικής στις αρχές του 2011 με προοπτική την έγκρισή του το δεύτερο εξάμηνο του 2011.

Η Επιτροπή προτίθεται να εργαστεί περαιτέρω για τον καθορισμό δεικτών παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας μιας νέας περιβαλλοντικής στρατηγικής και για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής ενσωμάτωσης στις δράσεις της. Για το 2011, σχεδιάζεται συνολική αξιολόγηση της περιβαλλοντικής ενσωμάτωσης στην αναπτυξιακή συνεργασία. Εάν τα πορίσματα της αξιολόγησης είναι διαθέσιμα εγκαίρως, θα συμβάλουν στη χάραξη της νέας στρατηγικής της ΕΕ. Επίσης, για το 2011, προγραμματίζονται νέες κατευθυντήριες γραμμές για τη δημοσιονομική στήριξη που θα περιλαμβάνουν νέους προσανατολισμούς για τα οριζόντια θέματα. Κατά τη διεξαγωγή αυτού του έργου, η Επιτροπή θα συνεχίσει να επιδιώκει στενά τον συντονισμό και την εναρμόνιση με τα κράτη μέλη της ΕΕ για τη στήριξη του θεματολογίου για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

	2009										2008	2007
	Europeaid		RELEX		ELARG		ECHO		Σύνολο			
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ												
Σύνολο πράξεων (εκ των οποίων):	117		11		38		14		180		180	145
Προπληρωμές	57		2		13		11		83		71	46
Ενδιάμεσες/Τελικές πληρωμές	60		9		25		3		97		109	99
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ (σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)												
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα	90 %	{105}	91 %	{10}	79 %	{30}	86 %	{12}	87 %	{157}	73 %	74 %
Πράξεις που περιέχουν σφάλμα	10 %	{12}	9 %	{1}	21 %	{8}	14 %	{2}	13 %	{23}	27 %	26 %
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΣΦΑΛΜΑ (σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)												
Ανάλυση ανά είδος δαπάνης												
Προπληρωμές	33 %	{4}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	17 %	{4}	19 %	19 %
Ενδιάμεσες/Τελικές πληρωμές	67 %	{8}	100 %	{1}	100 %	{8}	100 %	{2}	83 %	{19}	81 %	81 %
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος												
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	67 %	{8}	100 %	{1}	88 %	{7}	50 %	{1}	74 %	{17}	60 %	73 %
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	33 %	{4}	0 %	{0}	12 %	{1}	50 %	{1}	26 %	{6}	40 %	27 %
τα οποία αφορούν:												
Επιλεξιμότητα	100 %	{4}	ά.α.	{0}	100 %	{1}	100 %	{1}	100 %	{6}	79 %	100 %
Υποστατό	0 %	{0}	ά.α.	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	21 %	0 %
Ακρίβεια	0 %	{0}	ά.α.	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	0 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ												
Πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων:												
< 2 %												
2 % έως 5 %	X										X	X
> 5 %												

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

Αξιολόγηση επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Σχετικό σύστημα		Βασικοί εσωτερικοί έλεγχοι (Επιτροπή)				Συνολική αξιολόγηση
		Προληπτικοί έλεγχοι	Παρακολούθηση και εποπτεία	Εξωτερικοί έλεγχοι	Εσωτερικός έλεγχος	
EuropeAid (1)	Κεντρικές υπηρεσίες					
	Αντιπροσωπείες				ά.α.	
ΓΔ RELEX				(2)		
ΓΔ ELARG				(2)		
ΓΔ ECHO						

(1) Η αξιολόγηση αυτή αντιστοιχεί σε εκείνη η οποία δημοσιεύεται στην έκθεση σχετικά με τα ΕΤΑ.

(2) Κατασταλτικοί έλεγχοι.

Συνολική αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Συνολική αξιολόγηση	2009	2008	2007

Υπόμνημα:

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό
ά.α.	Άνευ αντικειμένου: δεν εφαρμόζεται ή δεν αξιολογήθηκε

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
«ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ»

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος της δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
EuropeAid	χωρίς επιφυλάξεις	ά.α.	Το EuropeAid έχει αναπτύξει ολοκληρωμένη στρατηγική ελέγχου και συνέχισε να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου του. Ωστόσο, από τον έλεγχο του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες σε ορισμένους ελέγχους και ότι οι πληρωμές περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.	B
RELEX	Με επιφύλαξη	Σημαντικές αδυναμίες που σχετίζονταν με τους ανεπαρκείς ελέγχους περιορισμού των κινδύνων με σκοπό την παροχή βεβαιότητας σχετικά με τις δαπάνες που διαχειρίζονται οι αποστολές της ΚΕΠΠΑ και σοβαρές αδυναμίες σχετικά με την επάρκεια των κατασταλτικών ελέγχων για την παροχή πρόσθετης βεβαιότητας που να συμπληρώνει άλλα στοιχεία του συστήματος ελέγχου.	Εκκρεμεί ακόμη η άρση σημαντικών ελλείψεων που εντοπίστηκαν σχετικά με τη συνιστώσα των κατασταλτικών ελέγχων των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της ΓΔ RELEX, προς διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων.	A
ELARG	χωρίς επιφυλάξεις	ά.α.		A
ECHO	χωρίς επιφυλάξεις	ά.α.		A

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

A: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

B: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικώς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου
Εξωτερικές σχέσεις και ανάπτυξη		
1. Παρακολούθηση και υποστήριξη των οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με την υλοποίηση έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ		
Σε ό,τι αφορά τους προληπτικούς ελέγχους, επισημάνθηκαν αδυναμίες μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ανεπαρκής παρακολούθηση και υποστήριξη των οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με την υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτεί η ΕΕ. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημεία 8.22 και 8.35)	Εκπόνηση πρακτικού εγχειριδίου δημοσιονομικής διαχείρισης απευθυνόμενο στους φορείς υλοποίησης.	Βλέπε έκθεση σχετικά με τα ΕΤΑ, παράρτημα 4, στήλη 2.
2. Πληρωμές στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης		
Σε ό,τι αφορά τους προληπτικούς ελέγχους, στην περίπτωση πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης, διαπιστώθηκαν αδυναμίες στις διαδικασίες επαλήθευσης κατά πόσο πληρούνται οι όροι των πληρωμών. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 8.22)	Ευρεία αποδοχή από όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής της ανάγκης υιοθέτησης μιας περισσότερο συγκροτημένης και τυπικής προσέγγισης για την εκτίμηση των πληρωμών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης του ρόλου της επαλήθευσης από τους υπαλλήλους που είναι αρμόδιοι για τα οικονομικά και τις συμβάσεις, στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης των πληρωμών.	Βλέπε έκθεση σχετικά με τα ΕΤΑ, παράρτημα 4, στήλη 9.
3. Σύστημα εξωτερικών ελέγχων		
Όσον αφορά τη χρήση των εξωτερικών ελέγχων, μια από τις πιο σημαντικές συστάσεις του πλαισίου του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του EuropeAid, το Συνέδριο διαπίστωσε βελτίωση στις διαδικασίες. Ωστόσο, το Συνέδριο συμπεραίνει ότι οι εν λόγω έλεγχοι παραμένουν, στο σύνολό τους, μόνον εν μέρει αποτελεσματικοί. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημεία 8.23 και 8.24)	Μεταρρυθμίσεις που εισήχθησαν από το 2007 στην εφαρμοζόμενη μεθοδολογία του ελέγχου συμπληρούμενες από ουσιαστική αναθεώρηση της μεθοδολογίας του ετήσιου σχεδίου ελέγχου.	Βλέπε έκθεση σχετικά με τα ΕΤΑ, παράρτημα 4, στήλη 3.
4. Διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων		
Η διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων διαπιστώθηκε ότι ήταν εν μέρει αποτελεσματική. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 8.23)	Συνέχιση των προσπάθειών ενημέρωσης σχετικά με τη διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων.	Η διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων αξιολογήθηκε ως συνολικά αποτελεσματική.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου
5. Κατασταλτικοί έλεγχοι		
Εντοπίστηκαν σημαντικές ανεπάρκειες σε ό,τι αφορά τη συνιστώσα των κατασταλτικών ελέγχων των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου της ΓΔ RELEX, για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 8.25)	Στενή παρακολούθηση της εφαρμογής των ετήσιων σχεδίων κατασταλτικών ελέγχων.	Παρά τις μέχρι τώρα προσπάθειες και την πρόοδο που σημειώθηκε, πρέπει να αρθούν ακόμη σημαντικές αδυναμίες.
Διεύρυνση		
6. Κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου		
Διαπιστώθηκε ότι το πολυετές πρόγραμμα του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου δεν ήταν επαρκώς ανεπτυγμένο. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 8.27)	Το 2009 το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου ανέπτυξε πολυετές πρόγραμμα των δραστηριοτήτων του.	Το Συνέδριο θεωρεί ότι η ΓΔ ELARG ανταποκρίθηκε δεόντως σε αυτή την παρατήρηση.
7. Κατασταλτικοί έλεγχοι των έργων υπό κεντρική διαχείριση		
Διαπιστώθηκε ότι η ΓΔ ELARG δεν διέθετε ειδική στρατηγική για τους κατασταλτικούς ελέγχους των έργων υπό κεντρική διαχείριση. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 8.27)	Το 2009, η ΓΔ ELARG ανέπτυξε στρατηγική για τους κατασταλτικούς ελέγχους των έργων υπό κεντρική διαχείριση.	Το Συνέδριο χαιρετίζει την πρωτοβουλία της ΓΔ ELARG, αλλά η νέα στρατηγική θα τεθεί σε εφαρμογή μόνο το 2010 και η αποτελεσματικότητά της θα αποδειχθεί στο μέλλον.
8. Δυνητικές παρατυπίες στη διαχείριση των κονδυλίων Phare από δύο φορείς υλοποίησης στη Βουλγαρία		
Διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούσαν να υφίστανται θεμελιώδεις αδυναμίες σχετικά με τις δυνητικές παρατυπίες στη διαχείριση των κονδυλίων Phare από δύο φορείς υλοποίησης στη Βουλγαρία. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 8.28)	Το 2009 και μετά τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν οι βουλγαρικές αρχές, η ΓΔ ELARG ήρε την αναστολή των πληρωμών προς τη Βουλγαρία.	Η ΓΔ ELARG οφείλει να εξακολουθήσει να δίδει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση της εκτέλεσης των κονδυλίων μετά την προσχώρηση στη Βουλγαρία.
Ανθρωπιστική βοήθεια		
9. Κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου		
Το 2008, το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου δεν λειτουργούσε ακόμη με το πλήρες δυναμικό του λόγω της μεταφοράς δραστηριοτήτων από το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου του EuropeAid. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 8.29)	Το 2009, το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου διέθετε επαρκές προσωπικό και εφάρμοσε πλήρες ετήσιο πρόγραμμα εργασίας.	Το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ ECHO λειτουργεί ορθά παρέχοντας βεβαιότητα στον γενικό διευθυντή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Εκπαίδευση και Ιδιότητα του πολίτη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	7.1-7.8
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα πολιτικής	7.2-7.5
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	7.6-7.8
Κανονικότητα των πράξεων	7.9-7.13
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	7.14-7.16
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	7.17
Συμπεράσματα και συστάσεις	7.18-7.21

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.1. Το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει την ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την Εκπαίδευση και την Ιδιότητα του Πολίτη, στις οποίες περιλαμβάνονται οι τομείς πολιτικής 15-Εκπαίδευση και πολιτισμός, 16-Επικοινωνία και 18-Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυφθείσες δραστηριότητες και τις πληρωμές κατά το 2009 παρουσιάζονται στον **πίνακα 7.1**.

Πίνακας 7.1 — Εκπαίδευση και Ιδιότητα του πολίτη — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία

(εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές κατά το 2009	Τρόπος διαχείρισης
15	Εκπαίδευση και Πολιτισμός	Διοικητικές δαπάνες	118	Άμεση κεντρική
		Διά βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της πολυγλωσσίας	1 154	Έμμεση κεντρική
		Ανάπτυξη της πολιτιστικής συνεργασίας στην Ευρώπη	52	Έμμεση κεντρική
		Ενθάρρυνση και προώθηση της συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας και του αθλητισμού	144	Έμμεση κεντρική
		Ενδυνάμωση της ιδιότητας του ευρωπαίου πολίτη	28	Έμμεση κεντρική
			1 496	
16	Επικοινωνία	Διοικητικές δαπάνες	109	Άμεση κεντρική
		Επικοινωνία και μέσα μαζικής επικοινωνίας	35	Άμεση κεντρική
		Επικοινωνία σε τοπικό επίπεδο	39	Άμεση κεντρική
		Εργαλεία ανάλυσης και επικοινωνίας	21	Άμεση κεντρική
			204	
18	Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	Διοικητικές δαπάνες	64	Άμεση κεντρική
		Αλληλεγγύη — Εξωτερικά σύνορα, πολιτική θεωρήσεων και ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων	270	Επιμερισμένη/Άμεση κεντρική
		Μεταναστευτικές ροές — Κοινές πολιτικές στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου	254	Επιμερισμένη/Άμεση κεντρική
		Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια	34	Άμεση κεντρική
		Ασφάλεια και προστασία των ελευθεριών	52	Άμεση κεντρική
		Δικαιοσύνη σε ποινικές και αστικές υποθέσεις	50	Άμεση κεντρική
		Πρόληψη των ναρκωτικών και σχετική ενημέρωση	16	Άμεση κεντρική
		Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής	4	Άμεση κεντρική
			744	
Σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾			291	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών (εκ των οποίων):			2 153	
— προπληρωμές			1 881	
— ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές			272	
Σύνολο πληρωμών για το έτος			2 444	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το έτος			2 788	

⁽¹⁾ Ο έλεγχος των διοικητικών δαπανών παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 9.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί για το 2009.

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα πολιτικής

7.2. Οι τρεις τίτλοι του προϋπολογισμού που εμπίπτουν στην εν λόγω ομάδα πολιτικής υπόκεινται στην αποκλειστική σχεδόν διαχείριση των τριών αντίστοιχων γενικών διευθύνσεων (ΓΔ) της Επιτροπής. Πρόκειται για τη ΓΔ Εκπαίδευσης και πολιτισμού (ΓΔ EAC) για τη θέση του προϋπολογισμού 15, τη ΓΔ Επικοινωνίας (ΓΔ COMM) για τη θέση του προϋπολογισμού 16 και τη ΓΔ Δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας (ΓΔ JLS) για τη θέση του προϋπολογισμού 18. Η διαχείριση της πλειονότητας των δαπανών στον εν λόγω τομέα είναι είτε έμμεση κεντρική είτε επιμερισμένη και οι δράσεις υλοποιούνται με τη μορφή πολυετών προγραμμάτων που ανατίθενται στον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (Eacea), σε εθνικούς οργανισμούς⁽¹⁾ ή παρόμοιες δομές διαχείρισης στα κράτη μέλη. Οι αρμόδιοι φορείς στα κράτη μέλη χορηγούν επιχορηγήσεις και συνάπτουν συμβάσεις για έργα ή μέτρα τα οποία υλοποιούν δικαιούχοι από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα.

7.3. Η στήριξη εκ μέρους της ΕΕ στους τομείς της εκπαίδευσης και της ιδιότητας του πολίτη χαρακτηρίζεται από ποικιλία χρηματοδοτικών καθεστώτων για διάφορους θεματικούς τομείς και είδη έργων, όπως επιχορηγήσεις για δράσεις που στοχεύουν στην προώθηση της ιδιότητας του πολίτη ή της κινητικότητας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Τα έργα υλοποιούνται όχι μόνον από εκπαιδευτικά ιδρύματα και οργανισμούς κατάρτισης, αλλά και από άλλους μη κυβερνητικούς οργανισμούς, ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιες διοικητικές υπηρεσίες. Οι τελικοί δικαιούχοι των δράσεων κινητικότητας είναι ιδιώτες, κυρίως πολίτες της ΕΕ. Ωστόσο, η διαχείριση ορισμένων προγραμμάτων, όπως του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων, του Ταμείου Ένταξης, του Ταμείου Επιστροφών και του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες, είναι, ως επί το πλείστον, επιμερισμένη με τα κράτη μέλη.

7.4. Η χρηματοδότηση της εν λόγω ομάδας πολιτικής περιλαμβάνει, κυρίως, προπληρωμές σε παραδοσιακούς οργανισμούς της ΕΕ και σε εθνικούς οργανισμούς, πέραν των τριμηνιαίων συνεισφορών στις δαπάνες λειτουργίας τους. Οι πληρωμές σε εθνικούς οργανισμούς καταβάλλονται μετά την υπογραφή σύμβασης ή της αποδοχής προγράμματος εργασίας ή, στην περίπτωση των περισσότερων δευτέρων και τρίτων προχρηματοδοτήσεων, την αποδοχή εκ μέρους της Επιτροπής της εκταμίευσης του 70 % των πόρων που έχουν ήδη προπληρωθεί. Οι εν λόγω προπληρωμές, συνήθως, συμποσοούνται σωρευτικά στο 100 % του μέγιστου επιτρεπόμενου ορίου. Δεδομένου ότι οι όροι που επιβάλλονται για τη χορήγηση προπληρωμών είναι περιορισμένοι, ο κίνδυνος σφαλμάτων είναι πολύ μικρός. Ο κίνδυνος σφαλμάτων για τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές θεωρείται μεγαλύτερος από ό,τι για τις προπληρωμές. Οι ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές βασίζονται στην απόδοση των πραγματικών δαπανών, επομένως υφίσταται ο κίνδυνος οι δηλώσεις δαπανών των δικαιούχων να περιλαμβάνουν μη επιλέξιμες, διογκωμένες ή μη τεκμηριωμένες δαπάνες, οι οποίες δεν εντοπίζονται από τον οργανισμό διαχείρισης ή την Επιτροπή.

7.4. Στον τομέα πολιτικής «Εκπαίδευση και Πολιτισμός», η Επιτροπή έχει συστήσει δικό της σύστημα εποπτείας και ελέγχου που βασίζεται σε μια ενιαία προσέγγιση ελέγχου που συνίσταται σε πρωτοβάθμιους ελέγχους στο επίπεδο των εθνικών οργανισμών, δευτεροβάθμιους ελέγχους από τις εθνικές αρχές και εποπτικούς ελέγχους στο επίπεδο της Επιτροπής.

Για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μη επιλέξιμων δαπανών στις τελικές πληρωμές, η ΓΔ EAC επέκτεινε στην παρούσα γενιά προγραμμάτων τη χρησιμοποίηση στο πλαίσιο των επιχορηγήσεων κατ' αποκοπή ποσών και ποσοστών.

Επιβλήθηκαν επίσης έλεγχοι στο επίπεδο των εθνικών οργανισμών, ειδικότερα επιτόπιοι έλεγχοι, έλεγχοι βάσει εγγράφων και έλεγχοι με ελάχιστες προδιαγραφές βάσει της ανάλυσης κινδύνου.

(1) Οι οργανισμοί αυτοί έχουν συμβατική σχέση με την Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.5. Οι εθνικοί οργανισμοί συνάπτουν συμφωνίες επιχορήγησης με τους συμμετέχοντες οργανισμούς⁽²⁾ και χρησιμοποιούν τις προπληρωμές που έλαβαν από την Επιτροπή για να προβούν σε προπληρωμές στους εν λόγω οργανισμούς, οι οποίες κυμαίνονται μεταξύ του 80 % και του 100 %, αναλόγως του είδους του προγράμματος. Τα έργα ολοκληρώνονται σε διάστημα έως και τρία έτη και καταλήγουν σε τελικές εκθέσεις και το κλείσιμο μεταξύ του εθνικού οργανισμού και των δικαιούχων. Ο εθνικός οργανισμός υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση του εθνικού οργανισμού, στην οποία περιλαμβάνονται οι οικονομικές εκθέσεις για όλες τις ανοικτές συμφωνίες μεταξύ του οργανισμού και της Επιτροπής. Αφού κλείσουν όλα τα έργα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό ενός δεδομένου έτους, ο εθνικός οργανισμός υποβάλει ενοποιημένη τελική έκθεση στην Επιτροπή, ως τμήμα της σχετικής ετήσιας έκθεσης του εθνικού οργανισμού. Η Επιτροπή κλείνει τη συμφωνία με τον οργανισμό εγκρίνοντας την έκθεση, υπολογίζοντας το τελικό υπόλοιπο και προβαίνοντας σε πληρωμή ή σε ανάκτηση τακτοποίησης.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

7.6. Η συνολική προσέγγιση και μεθοδολογία του ελέγχου που εφαρμόζει το Συνέδριο περιγράφεται στο **τμήμα 2 του παραρτήματος 1.1**. Όσον αφορά τον έλεγχο του τομέα της εκπαίδευσης και της ιδιότητας του πολίτη, επισημαίνονται τα ακόλουθα συγκεκριμένα σημεία:

- α) πραγματοποιήθηκε δοκιμαστικός έλεγχος 120 κλεισιμάτων προγραμμάτων και έργων σε επίπεδο Επιτροπής. 78 αφορούσαν το κλείσιμο προγραμμάτων και έργων για την περίοδο 2000 έως 2006.
- β) πραγματοποιήθηκε χωριστός δοκιμαστικός έλεγχος σε δείγμα 30 προπληρωμών που καταβλήθηκαν το 2009.
- γ) η αξιολόγηση των συστημάτων επικεντρώθηκε σε συστήματα που αφορούν το κλείσιμο προγραμμάτων και έργων από την Επιτροπή.
- δ) αξιολογήθηκαν οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι συνοδευτικές δηλώσεις των ΓΔ EAC και JLS.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.5. Οι ετήσιες εκθέσεις των εθνικών οργανισμών επιτρέπουν στην Επιτροπή να έχει μια πλήρη εικόνα σε ετήσια βάση της κατάστασης εφαρμογής του προγράμματος και της διαχείρισης των ελέγχων που διενεργούνται από τους εθνικούς οργανισμούς.

Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις των εθνικών οργανισμών πιστοποιούνται κάθε χρόνο από την αρμόδια εθνική αρχή της χώρας στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας που υποβάλλει στην Επιτροπή.

7.6.

- α) Τα οφέλη από την τρέχουσα γενιά προγραμμάτων 2007–2013 με απλουστευμένους κανόνες και εκτεταμένη χρήση κατ' αποκοπή ποσών προχρηματοδότησης αναμένεται να συμβάλουν στη μείωση των κινδύνων που συνδέονται με τις τελικές πληρωμές.

⁽²⁾ Οι συμμετέχοντες οργανισμοί είναι συνήθως πανεπιστήμια, σχολεία ή κολλέγια, τα οποία διαχειρίζονται πληρωμές σε δικαιούχους, όπως φοιτητές ή καθηγητές.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.7. Όσον αφορά τη DAS 2009, το Συνέδριο επικέντρωσε τον έλεγχο του στις υποκείμενες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή. Ο συγκεκριμένος έλεγχος περιλάμβανε επιτόπιες επισκέψεις σε τελικούς δικαιούχους, όπως κρατικούς συνοριοφύλακες στα κράτη μέλη, κέντρα υποδοχής προσφύγων, πολιτιστικά ιδρύματα και πανεπιστήμια που καταβάλλουν πληρωμές σε φοιτητές και καθηγητές, προκειμένου να αξιολογηθεί ο ορθός υπολογισμός και η συμμόρφωση με τους σχετικούς κανόνες και ρυθμίσεις για τις δαπάνες. Ο έλεγχος δείγματος πράξεων στις οποίες βασίζονται τα κλεισίματα παρέχει πληρέστερη εικόνα της δημοσιονομικής διαχείρισης σε επίπεδο Επιτροπής και κράτους μέλους στον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής από ό,τι θα επιτυγχάνονταν με την εξέταση μεγαλύτερου αριθμού προπληρωμών, για τις οποίες ο κίνδυνος σφαλμάτων είναι πολύ χαμηλός (βάσει προηγούμενων ελέγχων του Συνεδρίου), καθώς κατά το κλείσιμο καθίσταται σαφές εάν οι δαπάνες που προέκυψαν συμφωνούν με τους όρους του σχετικού καθεστώτος. Ως εκ τούτου, η προσέγγιση του ελέγχου διαφέρει από εκείνη του προηγούμενου έτους και, κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα.

7.8. Λόγω του ότι η διαδικασία κλεισίματος περιλαμβάνει πολλά στάδια, οι υποκείμενες δαπάνες σε επίπεδο τελικών δικαιούχων μπορούν να εξεταστούν προς έγκριση από την Επιτροπή μόνον αρκετά έτη μετά την υπογραφή των αρχικών συμβάσεων. Στο δείγμα των τακτοποιήσεων της Επιτροπής κατά το 2009, πολλές υποκείμενες πράξεις αφορούν έργα που άρχισαν το 2004 και 2005. Επομένως, τα έργα αφορούν την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006. Όσον αφορά τις δαπάνες της περιόδου 2007-2013, καθιερώθηκαν νέοι κανόνες χρηματοδότησης και συστήματα ελέγχου. Τα σχετικά κλεισίματα θα πραγματοποιηθούν σε επόμενα έτη.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.9. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.1**.

7.10. Οι προπληρωμές αντιστοιχούν στο 87 % του συνόλου των πληρωμών για την ομάδα πολιτικής Εκπαίδευση και Ιδιότητα του Πολίτη. Το Συνέδριο εξέτασε τυχαίο δείγμα 30 προπληρωμών που καταβλήθηκαν κατά το 2009. Το άθροισμα αυτών των προπληρωμών ανερχόταν σε 410 εκατομμύρια ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο 22 % των συνολικών δαπανών που καταχωρίστηκαν στους λογαριασμούς ως προπληρωμές. Διαπιστώθηκε ότι οι προπληρωμές δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

7.11. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το ποσοστό σφαλμάτων για τα κλεισίματα κυμαινόταν μεταξύ 2 % και 5 %.

7.7. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το δείγμα που χρησιμοποίησε το Συνέδριο για τη Δήλωση Αξιοπιστίας 2009 συνίσταται σε 120 πληρωμές κλεισίματος και 30 προπληρωμές, ενώ το 87 % των ποσών που πληρώθηκαν για το σύνολο του τομέα πολιτικής αφορούν προπληρωμές (βλέπε πίνακα 7.1).

7.8. Η Επιτροπή τονίζει ότι το τρέχον σύστημα διαχείρισης και ελέγχου βασίζεται σε ένα σταθερό δίκτυο εθνικών οργανισμών υπό στενή εποπτεία, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ. Τούτο σημαίνει ότι το κλείσιμο οικονομικών συμφωνιών μεταξύ των οργανισμών και της Επιτροπής δεν συνιστά ιδιαίτερο παράγοντα κινδύνου καθώς υπάρχει σταθερό σύστημα ετήσιας υποβολής εκθέσεων μέσω του οποίου η Επιτροπή παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού από τους οργανισμούς σε ετήσια βάση. Σε περίπτωση που εντοπιστούν προβλήματα κατά τη διάρκεια της ετήσιας αυτής εξέτασης, η Επιτροπή δύναται να παρέμβει, και ήδη το εφαρμόζει, στον εθνικό οργανισμό και την εθνική αρχή πολύ πριν από το κλείσιμο της εν λόγω οικονομικής συμφωνίας (βλέπε ανάρτηση για τη χρηματοοικονομική αξιολόγηση που περιέχεται στην επιστολή αξιολόγησης συμπερασμάτων στο τέλος της ετήσιας εξέτασης βάσει εγγράφων).

7.9. Η διαφανόμενη επιδείνωση κατά το 2009 του ποσοστού των πράξεων που περιλάμβαναν σφάλματα εξηγείται από την αλλαγή της προσέγγισης του Συνεδρίου το οποίο εστιάζει πλέον κυρίως στα κλεισίματα.

7.10. Η Επιτροπή χαιρετίζει το γεγονός ότι το Συνέδριο δεν διαπίστωσε σφάλματα στις προπληρωμές.

7.11. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφαλμάτων στα κλεισίματα μόλις υπερβαίνει το 2 %.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.12. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι 29 από τα 120 κλεισίματα που ελέγχθηκαν (24 %) περιλάμβαναν προσδιορισίμα ποσοτικών σφάλματα. Διαπιστώθηκε ότι το συνηθέστερο είδος προσδιορισμού ποσοτικώς σφάλματος ήταν τα σφάλματα επιλεξιμότητας, βλέπε παράδειγμα υπό στοιχείο γ). Τα παραδείγματα προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων περιλαμβάνουν:

- α) φοιτητές που πληρώθηκαν για εσφαλμένη διάρκεια περιόδων κινητικότητας των φοιτητών (ακρίβεια)

Σε 7 από τις 36 ελεγχθείσες πράξεις στο πλαίσιο του Socrates II στη ΓΔ EAC, ήτοι στο 20 %, η πλειονότητα των οποίων αφορούσε πληρωμές σε πανεπιστήμια που εκταμιεύουν πόρους για περιόδους άσκησης φοιτητών Erasmus, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου οι φοιτητές πληρώθηκαν για μεγαλύτερο διάστημα παραμονής από εκείνο που πραγματικά παρέμειναν·

- β) δαπάνες που δεν υποστηρίζονταν από τιμολόγια ή απόδειξη πληρωμής (υποστατό)

Για ένα έργο στο πλαίσιο του Daphne II ⁽³⁾ της ΓΔ JLS, στις δαπάνες που δηλώθηκαν περιλαμβάνονταν δαπάνες ταξιδιού και διαμονής οι οποίες δεν τεκμηριώνονταν. Τα διαπιστωθέντα σφάλματα αντιπροσώπευαν το 10 % των δηλωθεισών δαπανών·

- γ) δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών (επιλεξιμότητα).

Σε ένα ελεγχθέν έργο στο πλαίσιο της ανταλλαγής νέων της ΓΔ EAC, 27 από τους 48 συμμετέχοντες είχαν υπερβεί το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ηλικίας, χωρίς να παρέχεται καμία αιτιολόγηση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μη επιλέξιμες δαπάνες ταξιδιού, θεωρήσεων και δραστηριοτήτων, οι οποίες ανέρχονταν σε 12 460 ευρώ (37 % των δηλωθεισών δαπανών). Όσον αφορά άλλα έργα στα οποία εντοπίστηκαν σφάλματα, τα οποία ελέγχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Νεολαία σε Δράση της ΓΔ EAC, τα ποσοστά σφαλμάτων κυμαίνονταν από 1 % έως 13 %.

7.13. Επιπλέον, 38 πράξεις (32 %) περιείχαν μη προσδιορισίμα ποσοτικών σφάλματα, ορισμένα εκ των οποίων υποδεικνύουν αδυναμίες στα συστήματα σε επίπεδο Επιτροπής. Παραδείγματος χάριν, υπήρχαν πέντε περιπτώσεις αργοπορημένης έγκρισης των τελικών εκθέσεων από την Επιτροπή, μία στη ΓΔ JLS, μία στην EACEA και τρεις στη ΓΔ EAC, με καθυστερήσεις που κυμαίνονταν από 87 ημέρες έως περισσότερα από δύο έτη μετά την προθεσμία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

7.14. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.2** σχετικά με τον τομέα πολιτικής Εκπαίδευση και Ιδιότητα του Πολίτη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.12. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει τα σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο και όπου χρειάζεται θα προβεί στην ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- α) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου αφορούν πράξεις στο πλαίσιο του Socrates II που καλύπτουν επιχορηγήσεις σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τα ακαδημαϊκά έτη 2004/05, 2005/06 και 2006/07. Με τη θέσπιση του προγράμματος δια βίου μάθησης, η Επιτροπή παρέχει σε εντατικότερους ρυθμούς καθοδήγηση και στήριξη στους εθνικούς οργανισμούς προκειμένου να διασφαλίσει τη χρηστή διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ στο επίπεδο τόσο των εθνικών οργανισμών όσο και των δικαιούχων και να καθορίσει ορθή διαδρομή ελέγχου σε όλα τα επίπεδα.

- β) Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει και θα ανακτήσει κάθε αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό στο πλαίσιο του Daphne.

- γ) Στο πλαίσιο του προηγούμενου προγράμματος «Νεολαία» το οποίο ελέγχθηκε από το Συνέδριο, τα κριτήρια επιλεξιμότητας χαρακτηρίζονταν από σχετική ευελιξία. Υπό το τρέχον πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση» τα κριτήρια επιλεξιμότητας κατέστησαν αυστηρότερα. Λόγω της μη υποβολής αιτιολόγησης όσον αφορά τον εν λόγω παλαιό φάκελο, η Επιτροπή θα προβεί σε ανάκτηση των σχετικών κονδυλίων.

7.13. Η παρακολούθηση του χρόνου έγκρισης γίνεται στο πλαίσιο της τακτικής υποβολής εκθέσεων στη διοίκηση. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπήρξαν καθυστερήσεις στο κλείσιμο των τελικών εκθέσεων για τις οποίες γίνεται λόγος αλλά επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι τούτο δεν είχε επίπτωση στους τελικούς δικαιούχους του προγράμματος. Για να διορθωθεί η κατάσταση αυτή, μια ειδική ομάδα εργασίας έχει αναλάβει σε κάθε υπηρεσία το κλείσιμο τέτοιων φακέλων και οι κανόνες υποβολής εκθέσεων σχετικά με το πρόγραμμα έχουν τροποποιηθεί.

⁽³⁾ Πρόγραμμα για την καταπολέμηση της βίας εις βάρος παιδιών, εφήβων και γυναικών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.15. Ο έλεγχος των συστημάτων εκ μέρους του Συνεδρίου επικεντρώθηκε στα συστήματα στο επίπεδο της Επιτροπής, τα οποία αφορούν τα κλεισίματα που πραγματοποιήθηκαν το 2009 (βάσει, κυρίως, των κανόνων της περιόδου 2000 – 2006, βλέπε σημείο 7.8). Ο έλεγχος κάλυψε το κατά πόσον η Επιτροπή διέθετε τεκμηριωμένη βάση για το κλείσιμο/τελική τακτοποίηση, ελέγχοντας, μεταξύ άλλων, εάν αυτή είχε αξιολογήσει πλήρως τις τελικές εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών και μη δημοσιονομικών πτυχών, εάν το ποσό της πληρωμής/ανάκτησης είχε προσδιοριστεί ορθώς και η προχρηματοδότηση εκκαθαριστεί ορθώς, καθώς και εάν υπήρχε επαρκής διαχωρισμός καθηκόντων.

7.16. Το Συνέδριο είχε δηλώσει στην ετήσια έκθεσή του για το 2008 ότι ο σχεδιασμός του συστήματος για τη νέα περίοδο —εάν εφαρμόζονταν ορθώς— θα μπορούσε να συνιστά στο μέλλον ενδειγμένη βάση αξιοπιστίας. Ωστόσο, όσον αφορά τη ΓΔ ΕΑΚ, τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου σε επίπεδο Επιτροπής το 2009 δεν εντόπισαν ούτε διόρθωσαν σημαντικό αριθμό σφαλμάτων στα κλεισίματα που πραγματοποιήθηκαν το 2009. Όσον αφορά τη ΓΔ JLS, το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα σε πράξεις, οι οποίες είχαν διενεργηθεί πριν από την πραγματοποίηση των αντίστοιχων πληρωμών. Για παράδειγμα, τρεις πράξεις του δείγματος για τις υπηρεσίες ανάπτυξης, εφαρμογής και υποστήριξης της κεντρικής μονάδας του συστήματος βιομετρικής αντιστοιχίας (Biometric Matching System (BMS)) και της κεντρικής μονάδας εφεδρικών αντιγράφων του BMS σχετικά με το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις δεν καταλογίστηκαν στη σωστή ανάληψη υποχρεώσεων.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.17. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των θέσεων της Επιτροπής συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.3**.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

7.18. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα κλεισίματα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009 σε ό,τι αφορά την Εκπαίδευση και την Ιδιότητα του πολίτη περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφαλμάτων.

7.15. Η Επιτροπή χαιρετίζει το γεγονός ότι το Συνέδριο δεν προέβη σε σημαντικές διαπιστώσεις κατά τους ελέγχους των συστημάτων που διενήργησε, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση των τελικών εκθέσεων από την Επιτροπή, τον καθορισμό των πληρωμών και των ανακτήσεων και την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων καθώς και τον επαρκή διαχωρισμό των καθηκόντων. Η Επιτροπή εκτιμά ότι στους εν λόγω τομείς τα συστήματα ελέγχου είναι αποτελεσματικά.

7.16. Οι απλουστευμένοι κανόνες και η εκτεταμένη χρήση κατ' αποκοπή χρηματοδότησης στην τρέχουσα γενιά προγραμμάτων (2007-2013) αναμένεται να μειώσει τους κινδύνους που συνδέονται με τις τελικές πληρωμές στο μέλλον, βλέπε απάντηση στο σημείο 7.6 α). Επί του παρόντος, η ΓΔ ΕΑΚ διενεργεί μελέτη για το κόστος των ελέγχων. Η Επιτροπή εκτιμά ότι, όσο εκκρεμεί το πόρισμα της εν λόγω μελέτης, η αύξηση των ελέγχων της δεν θα ήταν οικονομικά αποδοτική, λαμβανομένου υπόψη του χαμηλού ποσοστού σφάλματος που έχει διαπιστωθεί.

Το σχετικό με τη ΓΔ JLS παράδειγμα του Συνεδρίου αφορά διορθώσεις/τακτοποιήσεις για την αντιστάθμιση προηγούμενου σφάλματος.

7.17. Όσον αφορά τη ΓΔ JLS, ο γενικός διευθυντής αποφάσισε να μη συμπεριλάβει στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2009 επιφυλάξεις που αφορούσαν τους δύο «κινδύνους φήμης» που αναφέρει το Συνέδριο (Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία — CEPOI και σύμβαση σχετική με τη διευκόλυνση Σένγκεν για τη Βουλγαρία) καθώς μια εις βάθος ανάλυση των σχετικών περιστάσεων οδήγησε στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνταν τα κριτήρια που καθορίστηκαν στις γενικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις επιφυλάξεις. Σύμφωνα με τις πάγιες οδηγίες που εφαρμόζονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων 2009, ο κίνδυνος φήμης δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια τη διατύπωση επιφύλαξης (πρέπει να υπάρχει «γεγονός» που να οδηγεί στη διατύπωση επιφύλαξης και το γεγονός αυτό πρέπει να πληροί ορισμένα κριτήρια). Κατά την άποψη της Επιτροπής δεν ανέκυψε τέτοιο γεγονός στην JLS το 2009.

Εξάλλου, η κατάσταση ήταν η ίδια στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2008.

7.18. Η Επιτροπή χαιρετίζει το γεγονός ότι το Συνέδριο δεν διαπίστωσε σφάλματα στις προπληρωμές οι οποίες κάλυψαν το 87 % των συνολικών λειτουργικών δαπανών για την εκπαίδευση και την ιδιότητα του πολίτη το 2009 (βλέπε 7.1).

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφαλμάτων για τα κλεισίματα υπερβαίνει ελάχιστα το 2 %. Θα παρακολουθήσει λοιπόν τα σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο στις πληρωμές για κλεισίματα και, όπου χρειάζεται, θα προβεί σε ανάκτηση ποσών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.19. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου σε ό,τι αφορά την Εκπαίδευση και την Ιδιότητα του πολίτη ήταν μερικώς αποτελεσματικά ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των κλεισμάτων που πραγματοποιήθηκαν το 2009. Όπως εξηγείται στο σημείο 7.8, η διαδικασία κλεισίματος που εφαρμόζει η Επιτροπή και η οποία περιλαμβάνει αρκετά στάδια συνεπάγεται ότι τα εν λόγω κλεισίματα αφορούν υποκείμενες πράξεις οι οποίες χρονολογούνται το 2004/2005, αλλά εγκρίθηκαν από την Επιτροπή μόλις το 2009.

7.20. Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να συνεχίσει να ενισχύει τις εξακριβώσεις στα κλεισίματα, ώστε να εξασφαλίζει ότι εντοπίζονται και διορθώνονται τα σφάλματα και αποτρέπεται η επανεμφάνιση σφαλμάτων που έχουν εντοπιστεί στο παρελθόν.

7.21. Στο **παράρτημα 7.4** συνοψίζεται η παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.19-7.20. Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου που τέθηκαν σε εφαρμογή για την περίοδο 2007-2013 εξασφαλίζουν ένα υγιές πλαίσιο.

Οι βελτιώσεις των συστημάτων στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού που πραγματοποιήθηκαν το 2009 (ενημέρωση των κατευθυντηρίων γραμμών για τις εθνικές αρχές και ενίσχυση των επιτόπιων επισκέψεων ελέγχου) δεν έχουν γίνει αισθητές καθώς το Συνέδριο εστίασε στις πληρωμές για κλεισίματα σε σχέση με δράσεις από την προηγούμενη γενιά του προγράμματος που δεν καλύπτονταν από το τρέχον σύστημα (ιδίως οι ελεγχθείσες δράσεις που αφορούν τα ακαδημαϊκά έτη 2004/05 και 2005/06).

Η Επιτροπή τονίζει ότι το κλείσιμο το 2009 σχεδίων της περιόδου 2004/05, αποτελεί μια κανονική διαδικασία. Από τα εν λόγω σχέδια εκείνα με τη μεγαλύτερη διάρκεια ολοκληρώθηκαν το 2008 και υποβλήθηκαν από τους εθνικούς οργανισμούς για κλείσιμο στην ετήσια έκθεση του 2008, την οποία η Επιτροπή παρέλαβε το 2009.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ» ⁽¹⁾

	2009								2008	2007		
	15 Εκπαίδευση και πολιτι- σμός		16 Επικοινωνία		18 Ελευθερία, δικαιοσύνη και ασφάλεια		Σύνολο					
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ												
Σύνολο πράξεων εκ των οποίων:	92		13		45		150		150			
Προπληρωμές	20		1		9		30		129		95	
Κλεισίματα	72		12		36		120		21		55	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ												
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)												
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλματα	58 %	{53}	100 %	{13}	82 %	{37}	69 %	{103}	90 %		79 %	
Πράξεις που περιέχουν σφάλματα	42 %	{39}	0 %	{0}	18 %	{8}	31 %	{47}	10 %		21 %	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΣΦΑΛΜΑΤΑ												
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)												
Ανάλυση ανά είδος δαπάνης												
Προπληρωμές	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	0 %	{0}	60 %		35 %	
Κλεισίματα	100 %	{39}	0 %	{0}	100 %	{8}	100 %	{47}	40 %		65 %	
Ανάλυση ανά είδος σφάλματος												
Μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλ- ματα	33 %	{13}	0 %	{0}	67 %	{5}	38 %	{18}	73 %		68 %	
Προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα	67 %	{26}	0 %	{0}	33 %	{3}	62 %	{29}	27 %		32 %	
α οποία αφορούν:												
Επιλεξιμότητα	50 %	{13}	0 %	{0}	100 %	{3}	55 %	{16}	50 %		80 %	
Υποστατό	15 %	{4}	0 %	{0}	0 %	{0}	14 %	{4}	25 %		0 %	
Ακρίβεια	35 %	{9}	0 %	{0}	0 %	{0}	31 %	{9}	25 %		20 %	
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ												
Πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων όσον αφορά τα κλεισίματα:												
< 2 %									X			
2 % έως 5 %	X											X
> 5 %												

(¹) Όπως εξηγείται στο σημείο 7.7, η προσέγγιση του ελέγχου σχετικά με το 2009 διαφέρει από εκείνη του 2008 και 2007 και, κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα για το 2009 δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με τα αποτελέσματα για το 2008 και 2007. Πέραν αυτού, πρέπει να επισημανθεί ότι όσον αφορά το 2007 και 2008, το δείγμα του Συνεδρίου αποτελείτο από ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και προπληρωμές, ενώ, σχετικά με το 2009, το δείγμα αποτελείτο από κλεισίματα και προπληρωμές. Επομένως, στην πρώτη στήλη, τα «κλεισίματα» αντιστοιχούν, για το 2007 και 2008, στις «ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ»

Αξιολόγηση επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Σχετικό σύστημα	Συνολική αξιολόγηση
ΓΔ EAC	
ΓΔ JLS	
ΓΔ COMM	

Συνολική αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Συνολική αξιολόγηση	2009	2008	2007
	(¹)	(²)	(³)

(¹) Συστήματα που υποβλήθηκαν σε έλεγχο: κλείσιμο των πληρωμών και τακτοποιήσεις από την Επιτροπή.

(²) Συστήματα που υποβλήθηκαν σε έλεγχο: διαχείριση του προγράμματος διά βίου μάθησης από τις εθνικές αρχές, τους εθνικούς οργανισμούς και την Επιτροπή.

(³) Συστήματα που υποβλήθηκαν σε έλεγχο: αξιολογήσεις, εκ μέρους της Επιτροπής, της εκ των προτέρων δήλωσης αξιοπιστίας για το πρόγραμμα διά βίου μάθησης και για το Ευρωπαϊκό ταμείο για τους πρόσφυγες II, προληπτικοί έλεγχοι των πληρωμών από την Επιτροπή, κατασταλτικοί επαληθεύσεις/έλεγχοι από την Επιτροπή.

Υπόμνημα

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος της δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
EAC	με επιφύλαξη	Υπάρχει «υπερβολικά υψηλό ποσοστό σφαλμάτων στο μικρό τμήμα των συνολικών δαπανών υπό άμεση κεντρική διαχείριση, λόγω της έλλειψης δικαιολογητικών προς υποστήριξη των αιτήσεων απόδοσης δαπανών που αναφέρονται σε έργα αναγόμενα στην προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού.»		A
JLS	με επιφυλάξεις	Δυσφήμιση λόγω καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση του έργου SIS II. Δυσφήμιση λόγω καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση του έργου VIS. Οικονομικός κίνδυνος που αντιστοιχεί στο εναπομένον ποσοστό σφαλμάτων (2,15 %) στον μη ελεγχθέντα πληθυσμό επιχορηγήσεων για τα προγράμματα στο πλαίσιο της δραστηριότητας ΠΒΔ 1804 — Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια.	Δύο κίνδυνοι δυσφήμισης, οι οποίοι αναφέρονταν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2008, εξακολουθούσαν να υφίστανται κατά το 2009, ωστόσο η ΓΔ δεν τους θεώρησε τόσο σημαντικούς ώστε να διατυπώσει επιφυλάξεις. Κατ' αρχάς, μολονότι τα μέτρα είχαν ληφθεί για την αντιμετώπιση αδυναμιών στα συστήματα της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL), δεν θα τεθούν σε εφαρμογή μέχρι το 2010. Δεύτερον, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2009 διευκρινίζεται ότι εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στη σύναψη συμβάσεων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης Σένγκεν για τη Βουλγαρία.	

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

A: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

B: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικώς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ»

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
1. Αδυναμίες στα συστήματα που έχουν αναπτυχθεί στα κράτη μέλη για το πρόγραμμα διά βίου μάθησης (LLP)			
Το Συνέδριο διαπίστωσε τις ακόλουθες αδυναμίες στα συστήματα που έχουν αναπτυχθεί στα κράτη μέλη για το πρόγραμμα διά βίου μάθησης: — ως προς τους πρωτοβάθμιους ελέγχους, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν υπήρχαν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την ανάλυση ή τους ελέγχους βάσει εγγράφων που είχαν διενεργηθεί, ή δεν είχαν διενεργηθεί έλεγχοι συστημάτων στα πανεπιστήμια, παρά τις απαιτήσεις που είχε ορίσει η Επιτροπή σχετικά με τη διεξαγωγή ελάχιστου αριθμού τέτοιου είδους ελέγχων έως το τέλος του 2008, δεν υπήρχαν μητρώα εξαιρέσεων ή η ταμειακή πολιτική δεν διασφάλιζε αν τα κεφάλαια είχαν τοποθετηθεί σε τοκοφόρους λογαριασμούς· — καθυστερημένη υποβολή των ετήσιων εκθέσεων στην Επιτροπή· — ως προς τους δευτεροβάθμιους ελέγχους, με τον έλεγχο του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι οι εθνικές αρχές χρησιμοποίησαν τρόπους προσέγγισης κυμαινόμενης ποιότητας προκειμένου να θεμελιώσουν τις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων δηλώσεις αξιοπιστίας, καθώς και ότι υπήρχαν διαφορές στο βαθμό κοινοποίησης των διαδικασιών που εφήρμοσαν οι εν λόγω αρχές· — μόνο 10 από τις 40 εκ των υστέρων δηλώσεις για το 2007 διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή πριν από την προθεσμία της 30ής Απριλίου 2008. Το ποσοστό συμμόρφωσης δεν είχε βελτιωθεί έως τον Μάρτιο του 2009. Οι εκ των υστέρων δηλώσεις για το 2008 έπρεπε να υποβληθούν έως τις 30 Απριλίου 2009, αλλά μόνον έξι από αυτές παρελήφθησαν εμπρόθεσμα·	Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ ΕΑΚ για το 2009, οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου σχετικά με τους πρωτοβάθμιους ελέγχους αποτελούν αντικείμενο επιμέρους παρακολούθησης κατά την αξιολόγηση της ετήσιας δήλωσης αξιοπιστίας και ελέγχονται κατά τις επιτόπιες επισκέψεις. Η επιμέρους παρακολούθηση συμπληρώνεται από σεμινάρια κατάρτισης και από τη συνεχή ενημέρωση και επικοινωνία με τους εθνικούς οργανισμούς. Όσον αφορά την καθυστερημένη υποβολή των ετήσιων εκθέσεων από τους εθνικούς οργανισμούς και τις ετήσιες εκ των υστέρων δηλώσεις που διαβιβάζουν στην Επιτροπή οι εθνικές αρχές, η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2009 της ΓΔ ΕΑΚ αναφέρει ότι τα έντυπα των εκθέσεων και οι κατευθυντήριες γραμμές για τη συμπλήρωσή τους εκδόθηκαν τον Δεκέμβριο του 2009, εξασφαλίζοντας κατ' αυτό τον τρόπο ότι τόσο οι εθνικοί οργανισμοί όσο και οι εθνικές αρχές θα είχαν περισσότερο χρόνο για τη συμπλήρωσή τους και για τη διενέργεια των αναγκαίων ελέγχων εποπτείας ενόψει της λήξης της ημερομηνίας υποβολής στις 30/4/2010. Επιπλέον, τα έντυπα της δημοσιονομικής έκθεσης απλουστεύτηκαν σημαντικά προκειμένου να μειωθούν οι κίνδυνοι λανθασμένων στοιχείων και ασυνεπειών μεταξύ των δημοσιονομικών εκθέσεων και των εκθέσεων που αφορούν τους πρωτοβάθμιους ελέγχους.	Το Συνέδριο αναγνωρίζει τις αλλαγές στις διαδικασίες, αλλά, προς το παρόν, ο αντίκτυπος των δράσεων που περιγράφονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2009 δεν μπορεί να εξακριβωθεί. Για το 2009, εννέα δηλώσεις και εκθέσεις (23 % του συνόλου) από τους εθνικούς οργανισμούς παρελήφθησαν εμπρόθεσμως (τρία ακόμη ηλεκτρονικά αντίγραφα παρελήφθησαν στις 6 Μαΐου). Σε σύγκριση με το 2008 (εγκαιρώς είχαν παραληφθεί έξι δηλώσεις) διαπιστώνεται ελάχιστη μόνο πρόοδος από άποψη τήρησης των προθεσμιών των δηλώσεων και των εκθέσεων. Οι επικαιροποιημένες οδηγίες για τις εθνικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τα ζητήματα που επισημαίνονται στις διαπιστώσεις του Συνεδρίου. Εντούτοις, δεδομένου ότι οι εν λόγω οδηγίες θα τεθούν σε εφαρμογή από τα κράτη μέλη το 2010, προς το παρόν δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί ο αντίκτυπός τους επί των δευτεροβάθμιων ελέγχων που διενεργούν οι εθνικές αρχές.	Η ΓΔ ΕΑΚ ανέπτυξε σύστημα διαρκούς αξιοπιστίας. Η ανάλυση των ετήσιων δηλώσεων αξιοπιστίας αποτελεί ένα μόνον από τα στοιχεία στα οποία η Επιτροπή βασίζει τη γενική της αξιοπιστία. Επιπλέον, διενεργούνται επισκέψεις παρακολούθησης και εποπτικοί έλεγχοι από υπηρεσίες της ΓΔ ΕΑΚ και από εξωτερικό ελεγκτή. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η δυνατότητα της Επιτροπής να ελέγχει τα αποτελέσματα των ελέγχων της βάσει εγγράφων των ετήσιων δηλώσεων αξιοπιστίας και να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς ενδεχόμενες προβληματικές περιπτώσεις. Η Επιτροπή χαιρετίζει την ανάλυση του Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία στις ενημερωμένες κατευθυντήριες γραμμές της έχουν ληφθεί υπόψη οι συστάσεις που διατύπωσε το Συνέδριο κατά το προηγούμενο έτος.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
— μολονότι οι οδηγίες για τους εθνικούς οργανισμούς καταρτίστηκαν ικανοποιητικά, τόσο σε νομοθετικό όσο και στον «Οδηγό για τους εθνικούς οργανισμούς που υλοποιούν το πρόγραμμα διά βίου μάθησης» που εξέδωσε η Επιτροπή, δεν συμβαίνει το ίδιο με τις οδηγίες για τις εθνικές αρχές. Μολονότι η Επιτροπή έχει εκδώσει οδηγίες που διευκρινίζουν τις αρμοδιότητες, δεν υφίστανται αρκετά λεπτομερείς κανονιστικές οδηγίες που να περιέχουν συγκεκριμένες διαδικασίες τις οποίες πρέπει να ακολουθούν οι αρχές. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημεία 9.16, 9.19 έως 9.21 και 9.33)	Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ EAC για το 2009, σε συνέχεια των συστάσεων του Συνεδρίου, καταρτίστηκαν επικαιροποιημένες οδηγίες προς τις εθνικές αρχές και διαβιβάστηκαν σε αυτές στο τέλος του 2009. Βάσει αυτών των αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών και σε συνάρτηση με ένα σεμινάριο κατάρτισης που διοργανώθηκε στις 2 Μαρτίου 2010, αναμένεται ότι οι δηλώσεις αξιοπιστίας για το 2009 θα είναι καλύτερης και περισσότερο ομοιογενούς ποιότητας από ό,τι τα προηγούμενα έτη (σ. 35). Εκπρόσωπος του Συνεδρίου παρακολούθησε το σεμινάριο που απευθυνόταν προς τις εθνικές αρχές και αναφέρθηκαν στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων. Το Συνέδριο έλαβε αντίγραφο των νέων οδηγιών.		
2. Αδυναμίες στη διαδικασία που εφαρμόζει η Επιτροπή για την αξιολόγηση των εκ των προτέρων και των εκ των υστέρων δηλώσεων για το LLP			
Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η εφαρμογή της διαδικασίας τόσο για τις εκ των προτέρων δηλώσεις για το διάστημα 2007-2013 όσο και για τις εκ των υστέρων για το 2007 παρείχε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με την ποιότητα της διαχείρισης των δαπανών. Η αξιολόγηση της Επιτροπής βασίστηκε σε εξέταση βάσει εγγράφων των συστημάτων και των ελέγχων, καθώς και σε επισκέψεις παρακολούθησης των συστημάτων σε 11 χώρες το 2008. Εντούτοις, μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις η Επιτροπή επαλήθευσε την πραγματική υπόσταση και την ποιότητα των πρωτοβάθμιων και των δευτεροβάθμιων ελέγχων στους οποίους αναφέρονταν οι ετήσιες δηλώσεις και τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονταν στις ετήσιες εκδόσεις. Συνιστάται στην Επιτροπή να εφαρμόσει στενότερη εποπτεία της διαδικασίας σχετικά με την ετήσια εκ των υστέρων δήλωση, με επισκέψεις ενδεδειγμένης παρακολούθησης και άμεση επαλήθευση της καταλληλότητας και της πλήρους διενέργειας των περιγραφόμενων ελέγχων.	Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ EAC για το 2009, η ΓΔ EAC, συμμορφούμενη με την πολιτική στρατηγικής εποπτείας της, έχει ήδη ενισχύσει τις επιτόπιες επισκέψεις που εστιάζουν στην ύπαρξη και εφαρμογή διαχειριστικών διαδικασιών και ελέγχων, όπως περιγράφονται από τα κράτη μέλη. Το πρόγραμμα ελέγχου για το 2010 θα συνεχίσει στην ίδια κατεύθυνση. Το 2009, η ΓΔ EAC διενήργησε πέντε δημοσιονομικούς ελέγχους επί εννέα συμφωνιών αποκεντρωμένης δράσης 2000-2006 ή 2007-2008 (έναντι 14 δημοσιονομικών ελέγχων σε οκτώ χώρες το 2008) και 11 επισκέψεις ελέγχου συστημάτων σε επίπεδο εθνικών αρχών. Πραγματοποίησε επίσης 58 επισκέψεις παρακολούθησης σε εθνικούς οργανισμούς (έναντι 41 το 2008).	Το 2009, ο αριθμός των δημοσιονομικών ελέγχων ήταν μικρότερος από ό,τι το 2008, μολονότι η ΓΔ EAC πραγματοποίησε πρόσθετους ελέγχους συστημάτων σε επίπεδο εθνικών αρχών. Οι επισκέψεις παρακολούθησης στις εθνικές αρχές αυξήθηκαν το 2009.	Η μείωση του αριθμού των δημοσιονομικών ελέγχων το 2009, σε σύγκριση με τους διενεργηθέντες το 2008, εξηγείται από τα ικανοποιητικά αποτελέσματα των αντίστοιχων ελέγχων το 2008 από τα οποία προέκυψαν χαμηλά ποσοστά σφαλμάτων. Οι εν λόγω έλεγχοι δεν μπορούν να αποκοπούν από τις επισκέψεις εποπτικού ελέγχου και παρακολούθησης των συστημάτων που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες της ΓΔ EAC το 2009.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
Βάσει της αξιολόγησης που πραγματοποίησε τόσο σχετικά με τις εκ των προτέρων όσο και σχετικά με τις εκ των υστέρων δηλώσεις, των ετήσιων εκθέσεων που κατάρτισαν οι εθνικοί οργανισμοί και των αποτελεσμάτων των επισκέψεων παρακολούθησης στους εθνικούς οργανισμούς και στις εθνικές αρχές, η Επιτροπή κατάρτισε κατάσταση επιφυλάξεων που απαιτούν τη λήψη διορθωτικών μέτρων από τους εθνικούς οργανισμούς και τις εθνικές αρχές. Προκειμένου να παρασχεθεί διασφάλιση για τα επόμενα έτη ότι οι εθνικοί οργανισμοί πληρούν τις απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών, είναι αναγκαία η συνεχής παρακολούθηση των επιφυλάξεων, με τη μορφή επισκέψεων ενδεδειγμένης παρακολούθησης, καθώς και στενότερη εποπτεία από την Επιτροπή της διαδικασίας σχετικά με την ετήσια εκ των υστέρων δήλωση. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημεία 9.22 έως 9.24, 9.25 και 9.34)			
3. Μερικώς αποτελεσματικοί κατασταλτικοί έλεγχοι στη ΓΔ ΕΑC			
Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ ΕΑC για το 2008 αναφέρει ότι τα αποτελέσματα των χρηματοοικονομικών ελέγχων των σχεδίων, οι οποίοι διενεργήθηκαν από ιδιωτική ελεγκτική εταιρεία για λογαριασμό της Επιτροπής, εμφανίζουν μέσο ποσοστό σφάλματος στις ελεγχθείσες συμβάσεις 0,01 % για το LLP. Εντούτοις, ένα ποσοστό σφάλματος υπολογιζόμενο επί των έργων που έκλεισαν κατά τη διάρκεια του έτους θα ήταν πολύ υψηλότερο. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν κυρίως σε επίπεδο εθνικού οργανισμού, ο οποίος συνήθως δεν λαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά, οι εν λόγω έλεγχοι δεν καλύπτουν όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας. (Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 9.26)	Το ποσοστό σφάλματος για το LLP το οποίο διαπιστώθηκε για το 2009 ήταν 0,65 %.	Το πεδίο των δημοσιονομικών ελέγχων που διενεργήθηκαν παρέμεινε αμετάβλητο μεταξύ 2008 και 2009 και, ως εκ τούτου, εξακολουθεί να ισχύει η παρατήρηση του Συνεδρίου σχετικά με τους περιορισμούς του ελέγχου.	Το εύρος των δημοσιονομικών ελέγχων 2009 έναντι εκείνων του έτους 2008 μεταβλήθηκε ελαφρά και δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στον δειγματοληπτικό έλεγχο πρωτοβάθμιων ελέγχων που διενεργήθηκαν από ή εξ ονόματος εθνικών οργανισμών. Οι λογιστικοί αυτοί έλεγχοι περιλάμβαναν την ανασκόπηση των τακτικών ελέγχων των τελικών εκθέσεων, τους ελέγχους των δικαιολογητικών εγγράφων, τους επιτόπιους ελέγχους κατά τη διάρκεια της δράσης και τους δημοσιονομικούς επιτόπιους ελέγχους μετά την παραλαβή της τελικής έκθεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σημεία
Σύνοψη	8.1
Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	8.2-8.34
Εισαγωγή	8.2-8.9
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	8.3-8.8
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	8.9
Κανονικότητα των πράξεων	8.10-8.12
Αποτελεσματικότητα των συστημάτων	8.13-8.27
Προληπτικοί έλεγχοι	8.15-8.18
Πιστοποίηση ελέγχου	8.19-8.21
Κατασταλτικοί έλεγχοι	8.22-8.27
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	8.28-8.29
Συμπεράσματα και συστάσεις	8.30-8.34
Αποτελέσματα του ελέγχου του Ταμείου Εγγύησης για τις Εξωτερικές Δράσεις	8.35-8.39
Αποτελέσματα του ελέγχου σχετικά με την ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	8.40-8.44

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΥΝΟΨΗ

8.1. Το κεφάλαιο 8 αποτελείται από τρία τμήματα. Κατ' αρχάς, περιλαμβάνει την ειδική εκτίμηση της ομάδας πολιτικής «Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις», στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας (βλέπε σημεία 8.2 έως 8.34). Στη συνέχεια, παρατίθενται τα αποτελέσματα των επαναλαμβανόμενων ελέγχων σχετικά με το Ταμείο Εγγύησης για τις Εξωτερικές Δράσεις (βλέπε σημεία 8.35 έως 8.39) και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα υπό εκκαθάριση (βλέπε σημεία 8.40 έως 8.44). Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών (βλέπε **παράρτημα 8.4**).

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ

Εισαγωγή

8.2. Το παρόν τμήμα παρουσιάζει την ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με την ομάδα πολιτικής «Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις», η οποία περιλαμβάνει τους εξής τομείς πολιτικής: 01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις, 02 — Επιχειρήσεις, 03 — Ανταγωνισμός, 12 — Εσωτερική αγορά και 20 — Εμπόριο. Στον **πίνακα 8.1** παρουσιάζονται βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2009.

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

8.3. Τα κύρια προγράμματα στην εν λόγω ομάδα πολιτικής, τα οποία απορροφούν σχεδόν το 83 % (ήτοι 605 εκατ. ευρώ) των συνολικών επιχειρησιακών δαπανών της ομάδας, χρηματοδοτούνται από τους τομείς πολιτικής 01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις και 02 — Επιχειρήσεις. Τα προγράμματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

- α) το έβδομο και το έκτο πρόγραμμα - πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (7ο ΠΠ, 6ο ΠΠ) (222 εκατ. ευρώ)·
- β) η χρηματοδότηση των οργανισμών της ΕΕ ⁽¹⁾ (116 εκατ. ευρώ)·
- γ) το Ταμείο Εγγύησης για τις Εξωτερικές Δράσεις (βλέπε σημεία 8.35 έως 8.39) (92 εκατ. ευρώ), και
- δ) το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP) και το πολυετές πρόγραμμα για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα (MAP) (175 εκατ. ευρώ).

⁽¹⁾ Οι δύο σχετικοί οργανισμοί της ΕΕ είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA). Το Συνέδριο καταρτίζει ετήσιες εκδόσεις ελέγχου σχετικά και με τους δύο αυτούς οργανισμούς.

Πίνακας 8.1 — Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις — Βασικές πληροφορίες

(εκατ. ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές 2009	Μορφή διαχείρισης
1	Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾ Οικονομική και νομισματική ένωση Διεθνείς οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις Χρηματοοικονομικές πράξεις και μέσα	63 13 17 235 328	Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική/από κοινού με το ΕΤΑΕ/ έμμεση κεντρική μέσω του ΕΤΑΕ
2	Επιχειρήσεις	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾ Ανταγωνιστικότητα, βιομηχανική πολιτική, καινοτομία και επιχειρηματικότητα Εσωτερική αγορά αγαθών και τομεακές πολιτικές Συνεργασία — διάστημα και ασφάλεια	114 71 145 228 558	Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική/έμμεση κεντρική μέσω του ΕΑΚΙ Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική
3	Ανταγωνισμός	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾ Συμπράξεις, αντιμονοπωλιακή πολιτική και απελευθέρωση	91 3 94	Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική
12	Εσωτερική αγορά	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾ Στρατηγική και συντονισμός πολιτικής για τη Γενική Διεύθυνση «Εσωτερική Αγορά»	58 8 66	Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική
20	Εμπόριο	Διοικητικές δαπάνες ⁽¹⁾ Εμπορική πολιτική	65 12 77	Άμεση κεντρική Άμεση κεντρική/από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς
Σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾			391	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών ήτοι:			732	
— προκαταβολές ⁽²⁾			273	
— ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές ⁽³⁾			459	
Σύνολο πληρωμών του οικονομικού έτους			1 123	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων του οικονομικού έτους			1 373	

⁽¹⁾ Το κεφάλαιο 9 πραγματοποιείται τον έλεγχο των διοικητικών δαπανών.⁽²⁾ Οι προκαταβολές βάσει του εβδομίου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013) ανήλθαν σε 100 εκατ. ευρώ.⁽³⁾ Οι ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές βάσει του εβδομίου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013) και του έκτου προγράμματος-πλαισίου (2002-2006) ανήλθαν σε 9 εκατ. ευρώ και 32 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.4. Τα προγράμματα CIP και MAP, τα οποία χρηματοδοτούνται από τον τομέα πολιτικής 01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις, αποσκοπούν στην υποστήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), χάρη στα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα που διαχειρίζεται εκ μέρους της Επιτροπής το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ) και τα οποία διευκολύνουν την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή προς το ΕΤΑΕ σχετίζονται με τη μεταφορά των κεφαλαίων σε καταπιστευτικούς λογαριασμούς, τους οποίους χρησιμοποιεί το ΕΤΑΕ για την υλοποίηση των προγραμμάτων. Ο κίνδυνος να πραγματοποιήσει η Επιτροπή παράνομες ή παράτυπες πληρωμές είναι περιορισμένος.

8.5. Στο πλαίσιο του εν λόγω τομέα πολιτικής, στόχος του 7ου ΠΠ είναι η στήριξη δράσεων στον τομέα της διαστημικής έρευνας και της έρευνας για την ασφάλεια, ενώ το 6ο ΠΠ στηρίζει δράσεις για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της τεχνολογίας, την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της έρευνας και τη σύσταση επιχειρήσεων με αντικείμενο την τεχνολογία, εντός της Κοινότητας και σε όλες τις περιφέρειές της. Στόχος του προγράμματος CIP, το οποίο χρηματοδοτείται από τον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις, είναι η υποστήριξη δράσεων που προάγουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και ιδίως των ΜΜΕ, μέσω της καινοτομίας.

8.6. Η χρηματοδότηση για την πλειονότητα των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο των τριών προαναφερθέντων προγραμμάτων⁽²⁾ παρέχεται μέσω συμφωνίας επιχορήγησης με την Επιτροπή. Οι επιχορηγήσεις καταβάλλονται σε δόσεις: μία προκαταβολή κατά την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης, της οποίας έπονται ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές, με τις οποίες αποδίδονται οι επιλέξιμες δαπάνες βάσει των δηλώσεων δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι.

8.7. Ο βασικός κίνδυνος για την κανονικότητα ελλοχεύει στο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών υπερεκτιμώνται και τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της Επιτροπής δεν εντοπίζουν την υπερεκτίμηση αυτή. Λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού αριθμού των δηλώσεων δαπανών, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να ελέγξει κάθε δήλωση επί τόπου σε επίπεδο δικαιούχου. Επομένως, το Συνέδριο αξιολογεί ως υψηλό τον κίνδυνο για την κανονικότητα των πληρωμών οι οποίες πραγματοποιούνται βάσει δηλώσεων δαπανών⁽³⁾. Οι προϋποθέσεις πληρωμής είναι λιγότερο περίπλοκες για τις προκαταβολές, δεδομένου ότι οι εν λόγω πληρωμές δρομολογούνται με την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της απόφασης χρηματοδότησης. Ωστόσο, οι προκαταβολές επηρεάστηκαν από σφάλματα κατά τα προηγούμενα έτη, αν και αυτά ήταν, κατά γενικό κανόνα, μη προσδιορισίμα ποσοτικά, και αφορούσαν διαδικαστικές αδυναμίες.

8.7. Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή στρατηγική ελέγχου και έχει αναπτύξει κατασταλτικούς ελέγχους προκειμένου να μειώσει τον κίνδυνο όσον αφορά την κανονικότητα των πληρωμών. Σκοπός των διορθωτικών μέτρων που λαμβάνονται είναι η μείωση του ποσοστού σφάλματος. Η Επιτροπή ανακτά όλα τα ποσά που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως στους ελεγχθέντες δικαιούχους.

⁽²⁾ Του 6ου ΠΠ, του 7ου ΠΠ και του CIP, τα οποία χρηματοδοτούνται από τον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις.

⁽³⁾ Οι ενδιάμεσες ή τελικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2009 στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ, του 7ου ΠΠ και του CIP, με χρηματοδότηση από τον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις, ανέρχονται σε 142 εκατ. ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.8. Στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, η Επιτροπή συνήψε επίσης συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ)⁽⁴⁾, με σκοπό τη χρηματοδότηση της συνιστώσας «Διάστημα» του συστήματος Παγκόσμιας Παρακολούθησης του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (GMES), κατά την περίοδο 2008-2013. Σύμφωνα με το άρθρο 53δ του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή μεταβίβασε ορισμένα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού στον ΕΟΔ. Βάσει της συμφωνίας αυτής, συνολικά διατίθενται στον ΕΟΔ 624 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 68 εκατ. ευρώ καταβλήθηκαν κατά το 2009.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

8.9. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου του Συνεδρίου περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1**. Για τον έλεγχο των Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων πρέπει να σημειωθούν τα εξής ειδικά σημεία:

- διενεργήθηκε δοκιμαστικός έλεγχος δείγματος 80 πληρωμών, το οποίο περιλάμβανε 51 ενδιάμεσες ή τελικές πληρωμές, συμπεριλαμβανομένων 15 πληρωμών σχετικών με τα τρία προγράμματα που προαναφέρθηκαν⁽⁵⁾ (βλέπε σημείο 8.5).
- στο δείγμα συμπεριελήφθησαν προκαταβολές, διότι εμφανίζουν κίνδυνο σφάλματος και
- η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου κάλυψε:
 - τους προληπτικούς ελέγχους βάσει εγγράφων για πληρωμές που πραγματοποίησε ο Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (EACI)⁽⁶⁾, κυρίως μέσω εξέτασης δείγματος 30 πληρωμών,
 - την πιστοποίηση ελέγχου των δηλώσεων δαπανών για έργα, που παρέχουν ανεξάρτητοι ελεγκτές, και
 - τους κατασταλτικούς ελέγχους, ιδίως εκείνους που διενήργησαν η Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας και η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων.

8.8. Η πληρωμή που έγινε στον ΕΟΔ (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος) το 2009 αποτελούσε την πρώτη συνεισφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ στο υπό κοινή διαχείριση πρόγραμμα GMES (Σύστημα Παγκόσμιας Παρακολούθησης του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας). Η συμφωνία ανάθεσης που υπεγράφη μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΟΔ προβλέπει την «κοινή διαχείριση», στο πλαίσιο της οποίας μεταβιβάζονται ορισμένα καθήκοντα εφαρμογής σε διεθνείς οργανισμούς.

⁽⁴⁾ Ο ΕΟΔ, με έδρα στο Παρίσι και εξειδικευμένα κέντρα στις Κάτω Χώρες, τη Γερμανία, την Ιταλία και την Ισπανία, είναι διεθνής οργανισμός του δημόσιου τομέα που ιδρύθηκε με διακυβερνητική συμφωνία, εκτός του πλαισίου της ΕΕ.

⁽⁵⁾ Για 14 ενδιάμεσες ή τελικές πληρωμές, ο έλεγχος διενεργήθηκε σε επίπεδο τελικών δικαιούχων.

⁽⁶⁾ Η Επιτροπή ανέθεσε στον EACI τη διαχείριση των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος CIP, με χρηματοδότηση από τον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κανονικότητα των πράξεων

8.10. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.1**. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ποσοστό 26 % των πληρωμών (21 επί συνόλου 80) ⁽⁷⁾ εμφάνιζε 25 σφάλματα. Ποσοστό 62 % των εν λόγω πληρωμών (13 επί συνόλου 21) εμφάνιζε προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που αφορούσαν την επιλεξιμότητα ή την ακρίβεια των δαπανών που είχαν δηλωθεί. Οι υπόλοιπες πληρωμές (οκτώ επί συνόλου 21) εμφάνιζαν μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που σχετίζονταν, ως επί το πλείστον, με παραβιάσεις είτε των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων της Επιτροπής, είτε άλλων εσωτερικών κανόνων ⁽⁸⁾. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, συνολικά, οι ελεγχθείσες πληρωμές δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

8.11. Τα περισσότερα από τα εν λόγω σφάλματα αφορούσαν δράσεις χρηματοδοτηθείσες από τα τρία προαναφερθέντα προγράμματα (βλέπε σημείο 8.5) και σχετίζονταν με την απόδοση από την Επιτροπή μη επιλέξιμων δαπανών, τις οποίες δήλωσαν οι δικαιούχοι στις δηλώσεις δαπανών τους. Το αποτέλεσμα αυτό επιβεβαιώνεται από τις διαπιστώσεις των κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής ⁽⁹⁾.

8.12. Τα σφάλματα οφείλονταν ως επί το πλείστον στη συμπεριληψη μη επιλέξιμων δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών, καθώς και στην ανεπάρκεια ή την απουσία δικαιολογητικών. Τα κατωτέρω τρία παραδείγματα είναι ενδεικτικά των ειδών έργων που εμφανίζουν σφάλματα, τα οποία συναντά το Συνέδριο στο πλαίσιο των ελέγχων του σε επίπεδο τελικών δικαιούχων.

8.10. Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχώς προσπάθειες προκειμένου να μειώσει και να διορθώσει τα σφάλματα στο μέτρο του δυνατού και με τα καλύτερα από άποψη κόστους μέσα.

8.11. Η πολυπλοκότητα των κανόνων αποτελεί σημαντική πηγή σφαλμάτων και προσφυγών σχετικά με μη επιλέξιμες δαπάνες. Η ανακοίνωση της Επιτροπής για την απλούστευση των προγραμμάτων-πλαισίων έρευνας προτείνει μέτρα με σκοπό να μειωθεί ο συγκεκριμένος κίνδυνος. Δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες προτάσεις θα τεθούν σε εφαρμογή μόνο κατά το επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο και δεδομένης της ανάγκης να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα που δημιουργούνται από την πολυπλοκότητα των όρων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στους δικαιούχους επιχειρήσεων, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 26 Μαΐου 2010, ανακοίνωση ⁽¹⁾ προς τα άλλα θεσμικά όργανα με την οποία προτείνει ένα ανεκτό επίπεδο κινδύνου σφάλματος στον τομέα της έρευνας μεταξύ 2 και 5 %. Το προτεινόμενο ανεκτό επίπεδο κινδύνου καθορίζεται λαμβανομένης υπόψη τη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας των ελέγχων και ένα αποδεκτό επίπεδο εναπομένοντος σφάλματος που είναι δικαιολογημένο σε σχέση με το κόστος αυτό.

8.12. Όσον αφορά τις συγκεκριμένες τρεις υποθέσεις η Επιτροπή θα επιθυμούσε να τονίσει τα ακόλουθα:

⁽⁷⁾ Επτά από τις 21 αυτές πληρωμές αφορούν την πρώτη συνεισφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ προς το υπό κοινή διαχείριση πρόγραμμα GMES.

⁽⁸⁾ Καθώς δεν έχουν οικονομικό αντίκτυπο, τα σφάλματα του είδους αυτού θεωρούνται μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς.

⁽⁹⁾ Βλέπε την επιφύλαξη που αφορά το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων σχετικά με την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών για τις επιχειρήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ, η οποία περιλαμβάνεται στη δήλωση του κύριου διατάκτη που περιέχεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας για το 2009.

⁽¹⁾ COM(2010)261.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παραδείγματα μη επιλέξιμων δαπανών

α) Έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο

Το έργο που ελέγχθηκε τελούσε υπό τη διαχείριση δικαιούχου ο οποίος υλοποιούσε συνολικά πέντε έργα στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ, με χρηματοδότηση από δύο διαφορετικές γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής. Με την εξέταση των καταστάσεων αναλωθέντος χρόνου, διαπιστώθηκε ότι ο δικαιούχος δήλωνε περισσότερες ώρες —ακόμη και διπλάσιες— από αυτές που πράγματι αναλώθηκαν για την υλοποίηση των εν λόγω χρηματοδοτούμενων από την Κοινότητα έργων. Επιπλέον, ο δικαιούχος χρέωνε έμμεσες δαπάνες σημαντικά υψηλότερες από τις πραγματικές. Τα εντοπισθέντα σφάλματα αντιστοιχούσαν συνολικά στο 21 % των δαπανών που δηλώθηκαν (ήτοι σε 146 000 ευρώ περίπου). Η εταιρεία που χορήγησε το πιστοποιητικό ελέγχου δεν εντόπισε τις σοβαρές αυτές ανεπάρκειες στις δηλώσεις δαπανών, οι οποίες εξάλλου δεν εντοπίστηκαν ούτε κατά τη διάρκεια των δύο κατασταλτικών ελέγχων που διενήργησε άλλη εταιρεία εξωτερικού ελέγχου για λογαριασμό της Επιτροπής.

β) Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο

Από το 2004, ο δικαιούχος έχει συμμετάσχει σε έξι έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του 6ου ΠΠ και σε οκτώ έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Η συνολική κοινοτική χρηματοδότηση που έλαβε από το 2006 ανέρχεται σε 1 εκατ. ευρώ περίπου. Ο δικαιούχος εφάρμοσε μια μέθοδο για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού, η οποία δεν ήταν σύμφωνη με τους κανόνες ούτε του 6ου ούτε του 7ου ΠΠ. Κατά συνέπεια, για το ένα και μόνο έργο που ελέγχθηκε, οι δηλωθείσες δαπάνες υπερέβαιναν τις πραγματικές κατά περισσότερο από 17 % (ήτοι κατά 7 800 ευρώ περίπου). Η ίδια μέθοδος εφαρμόστηκε και στα 13 άλλα έργα.

γ) Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο — Από κοινοῦ διαχείριση

Ο ΕΟΔ υποβάλλει ετήσιες οικονομικές εκθέσεις, οι οποίες παρουσιάζουν τη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων που ελήφθησαν από την ΕΕ (βλέπε σημείο 8.8). Το Συνέδριο εξέτασε την ετήσια έκθεση για το 2008, η οποία υπεβλήθη στην Επιτροπή στις 19 Μαρτίου 2009 και αφορούσε δαπάνες ύψους 20,2 εκατ. ευρώ. Το Συνέδριο επεσήμανε, αφενός, τον συνυπολογισμό δαπανών που δεν θα έπρεπε να χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα ή δαπανών ανεπαρκώς τεκμηριωμένων, που αντιστοιχούσαν σχεδόν στο 10 % του ελεγχθέντος δείγματος (ήτοι σε 1,3 εκατ. ευρώ περίπου) και, αφετέρου, σοβαρές αδυναμίες σε σχέση με τους κανόνες και τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ⁽¹⁰⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδείγματα μη επιλέξιμων δαπανών

α) Η Επιτροπή θα εμβαδύνει την εξέταση αυτών των υποθέσεων και θα ανακτήσει κάθε αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό.

Οι κατασταλτικοί έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν εξ ονόματος της Επιτροπής έφεραν στο φως ορισμένες ελλείψεις στις καταστάσεις δαπανών. Παρά ταύτα, τα συμπεράσματά τους σε σχέση με την επιλεξιμότητα των έμμεσων δαπανών διέφεραν από τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου.

Παρά το γεγονός ότι υπολογίστηκαν διπλάσιες ώρες για διάφορα σχέδια, προέκυψε το συμπέρασμα ότι αυτό οφειλόταν κυρίως σε ανεπαρκή διαχείριση και όχι σε πρόθεση του δικαιούχου.

β) Το σφάλμα που παρατηρήθηκε αφορά την εσφαλμένη ερμηνεία των κανόνων επιλεξιμότητας του έβδομου προγράμματος-πλαισίου όσον αφορά τον τυπικό αριθμό παραγωγικών ωρών. Η Επιτροπή θα προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις και η συγκεκριμένη παρατήρηση θα επεκταθεί σε άλλα σχέδια τα οποία διαχειρίζεται ο συγκεκριμένος δικαιούχος.

γ) Η πληρωμή που έγινε το 2009 στον ΕΟΔ, η οποία ελέγχθηκε από το Συνέδριο, αποτελούσε την πρώτη συνεισφορά του προϋπολογισμού ΕΕ στο υπό κοινή διαχείριση πρόγραμμα GMES. Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας ανάθεσης που υπεγράφη μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΟΔ, η ετήσια μεταφορά πόρων από την Επιτροπή είναι ανεξάρτητη από το ποσό που αναφέρεται στην ετήσια οικονομική έκθεση του ΕΟΔ. Ενδεχόμενα λάθη που διαπιστώθηκαν στην ετήσια οικονομική έκθεση του ΕΟΔ δεν έχουν επιπτώσεις όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα της πληρωμής. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, αν ληφθούν εξίσου υπόψη τα έξοδα που αρχικά δεν είχαν συμπεριληφθεί στην οικονομική έκθεση, τα έξοδα που δηλώθηκαν από τον ΕΟΔ ήταν υψηλότερα κατά 2 %. Αυτό θα διορθωθεί πριν από την εκτέλεση της τελικής πληρωμής κατά το τέλος του προγράμματος.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε την επιφύλαξη που αφορά την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων του ΕΟΔ στη δήλωση του γενικού διευθυντή, η οποία συνοδεύει την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το έτος 2009 της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι ορισμένες διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν περισσότερο με τους κοινοτικούς κανόνες. Εντούτοις, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο ιδιαίτερος χαρακτήρας των δημοσίων συμβάσεων στον τομέα της διαστημικής έρευνας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κανόνες και οι διαδικασίες του ΕΟΔ όσον αφορά την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων εξασφαλίζουν τη βέλτιστη σχέση ποιότητας τιμής στον ιδιαίτερο τομέα της διαστημικής έρευνας.

Αποτελεσματικότητα των συστημάτων

8.13. Η Επιτροπή θέσπισε διάφορους ελέγχους, οι οποίοι καλύπτουν κάθε στάδιο του κύκλου δαπανών, με σκοπό να περιορίσει τον κίνδυνο αχρεωστήτως πραγματοποιούμενων ή παράτυπων πληρωμών. Το Συνέδριο αξιολόγησε την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των προληπτικών ελέγχων επί των πληρωμών, την αξιοπιστία του συστήματος πιστοποίησης του ελέγχου και τους κατασταλτικούς ελέγχους της Επιτροπής σχετικά με δαπάνες που έχουν αποδοθεί.

8.14. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των συστημάτων συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.2**.

Προληπτικοί έλεγχοι

8.15. Σκοπός των προληπτικών ελέγχων είναι να εξακριβώνεται η κανονικότητα των πληρωμών, καθώς και η συμμόρφωσή τους με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι εν λόγω έλεγχοι καλύπτουν τόσο τις λειτουργικές όσο και τις δημοσιονομικές πτυχές, και ιδίως την ποιότητα των παραδοτέων, τη συμμόρφωση με τις συμβατικές υποχρεώσεις και την ακρίβεια του υπολογισμού του καταβλητέου ποσού.

8.16. Όσον αφορά τόσο το 6ο ΠΠ όσο και το 7ο ΠΠ, οι ενδιάμεσες και οι τελικές πληρωμές βασίζονται μόνον στις δηλώσεις δαπανών, με αποτέλεσμα οι συνήθεις προληπτικοί έλεγχοι επί των δαπανών που περιέχονται στις δηλώσεις δαπανών να καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό μόνο σφαλμάτων εκ παραδρομής ή αριθμητικών σφαλμάτων. Προκειμένου να λάβει υπόψη τον εγγενώς περιορισμένο χαρακτήρα των εν λόγω προληπτικών ελέγχων, η Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας ενίσχυσε τη στρατηγική της όσον αφορά τους προληπτικούς ελέγχους, ιδίως με τη διενέργεια λεπτομερών ελέγχων βάσει εγγράφων⁽¹⁾ και προληπτικών ελέγχων των συστημάτων των δικαιούχων.

⁽¹⁾ Παραδείγματος χάριν, ζητείται η υποβολή δικαιολογητικών εγγράφων, π.χ. τιμολογίων, πριν από την πραγματοποίηση της πληρωμής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.17. Ο έλεγχος του δείγματος των 80 πληρωμών που αναφέρεται στο σημείο 8.9 δεν αποκάλυψε σημαντικές αδυναμίες στη λειτουργία των προληπτικών ελέγχων βάσει εγγράφων. Ωστόσο, στην περίπτωση του τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις, το Συνέδριο επεσήμανε ότι επί συνόλου 48 ελεγχθεισών πληρωμών, οι 24 εμφάνιζαν αδυναμίες σε επίπεδο προληπτικών ελέγχων. Στην περίπτωση του Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας ⁽¹²⁾, οι προληπτικοί έλεγχοι δεν εντόπισαν πέντε σφάλματα κανονικότητας. Στην περίπτωση του ΕΟΔ, πριν από την υπογραφή της συμφωνίας για τη χρηματοδότηση του GMES (βλέπε σημείο 8.8), η Επιτροπή δεν καθόρισε σαφώς τις επιλέξιμες δαπάνες των συγχρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων και δεν αντιμετώπισε τις αδυναμίες στον τομέα της σύναψης συμβάσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή επισήμοποιήσε στρατηγική για τους προληπτικούς ελέγχους μόλις τον Φεβρουάριο του 2010 (βλέπε σημείο 8.26).

8.18. Το Συνέδριο επέλεξε πρόσθετο δείγμα 30 προκαταβολών, προκειμένου να αξιολογήσει τον σχεδιασμό του συστήματος προληπτικών ελέγχων και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του στους κόλπους του EACI όσον αφορά τη διαχείριση του CIP ⁽¹³⁾. Μολονότι δεν παρατηρήθηκαν σημαντικές αδυναμίες, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι είναι απαραίτητο να επικαιροποιηθεί το δημοσιονομικό εγχειρίδιο και ότι η τεκμηρίωση τμημάτων των διενεργηθέντων ελέγχων ήταν ανεπαρκής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.17. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη διαπίστωση του Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία οι προληπτικοί έλεγχοι δεν αποκάλυψαν καμία σημαντική αδυναμία στον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προληπτικοί έλεγχοι στον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής είναι ανάλογοι και αποτελεσματικοί. Οι ασήμαντες διαφορές που διαπιστώθηκαν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την αποτελεσματικότητα των προληπτικών ελέγχων. Η εξάλειψη αυτών των ασήμαντων διαφορών δεν θα ήταν οικονομικά αποδοτική.

Όσον αφορά τον Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας, τρεις από τις πέντε αναφερθείσες υποθέσεις αφορούν την εξουσιοδότηση του ίδιου υπαλλήλου στο κύκλωμα πληρωμών, η οποία θεωρήθηκε εσφαλμένη από το Συνέδριο. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου για ενδεχόμενα σφάλματα νομιμότητας/κανονικότητας σχετικά με αυτή την εξουσιοδότηση, εκ μέρους του διατάκτη, υπαλλήλου που έδρασε στο οικονομικό κύκλωμα, δεδομένου ότι δεν υπάρχει κανονιστική αξίωση για τον επίσημο διορισμό προσωπικού στα διάφορα καθήκοντα.

Το γεγονός ότι οι επιλέξιμες δαπάνες για τις κοινά χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες δεν καθορίζονται με κάθε λεπτομέρεια αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό της κοινής διαχείρισης εν γένει και του χαρακτήρα του προγράμματος GMES ειδικότερα. Το πρόγραμμα καλύπτει ένα τεχνικά πολύπλοκο διαστημικό σχέδιο το οποίο περιλαμβάνει την ανάπτυξη δορυφόρων «φρουρών». Είναι ως εκ τούτου δύσκολο να διαχωριστούν τα στοιχεία που χρηματοδοτούνται από διαφορετικές πηγές κατά τη διαδικασία ανάπτυξης και ανάθεσης.

Η Επιτροπή κρίνει επαρκή την εκ των προτέρων αξιολόγηση των απαιτήσεων της «κοινής διαχείρισης» που πραγματοποιήθηκε πριν από τη σύναψη της συμφωνίας.

Το πλαίσιο παρακολούθησης και ελέγχου της χρηματοδότησης του GMES είχε ήδη τεθεί σε εφαρμογή από το 2008, αλλά κατέστη αναγκαίο να γίνουν προσαρμογές και συμπληρώσεις υπό το φως των διδαγμάτων που προέκυψαν από τη σταδιακή εφαρμογή του σχεδίου. Η Επιτροπή έθεσε σε ισχύ τα δικά της μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου από το 2010.

8.18. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (EACI) αναγνωρίζει ότι το εγχειρίδιο που αφορά τις διαδικασίες δεν είναι απόλυτα επικαιροποιημένο για το σύνολο των προγραμμάτων. Τα διάφορα κεφάλαια του εγχειριδίου υποβλήθηκαν σε εξέταση και επικαιροποίηση το 2010.

⁽¹²⁾ Ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας ιδρύθηκε το 2008 προκειμένου να διαχειριστεί τμήματα του 7ου ΠΠ, και κατέστη αυτόνομος τον Ιούνιο του 2009.

⁽¹³⁾ Πιο συγκεκριμένα, το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) και τα σχέδια ευαισθητοποίησης και εφαρμογής για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πιστοποίηση ελέγχου

8.19. Ο δημοσιονομικός κανονισμός της ΕΕ ⁽¹⁴⁾ απαιτεί την έκδοση πιστοποιητικού από εγκεκριμένο ελεγκτή για τις δηλώσεις δαπανών που υπερβαίνουν συγκεκριμένο όριο, με το οποίο να επιβεβαιώνεται η ακρίβεια, το υποστατό και η επιλεξιμότητα των δηλούμενων δαπανών. Τα εν λόγω πιστοποιητικά ελέγχου συνιστούν βασικό έλεγχο για την Επιτροπή όσον αφορά τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις, ιδίως δε στο πλαίσιο του 6ου και του 7ου ΠΠ.

8.20. Όσον αφορά το σύνολο των πληρωμών που ελέγχθηκαν σε επίπεδο δικαιούχου, για τις οποίες είχε χορηγηθεί πιστοποιητικό, το Συνέδριο συνέκρινε τα αποτελέσματα του δικού του ελέγχου με το πιστοποιητικό αυτό. Στο σύνολο των περιπτώσεων για τις οποίες ο εγκεκριμένος ελεγκτής διατύπωσε γνώμη χωρίς επιφύλαξη, το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα. Μολονότι σε δύο από τις περιπτώσεις τα σφάλματα δεν είχαν σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο ⁽¹⁵⁾, στις υπόλοιπες τέσσερις περιπτώσεις είχαν, ή αφορούσαν την εφαρμογή μεθόδου κατανομής των δαπανών ασύμβατης με τους εφαρμοστέους κανόνες. Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνει τα αποτελέσματα του περασμένου έτους και τις διαπιστώσεις του κεφαλαίου 5, και υποδεικνύει ότι ο εν λόγω έλεγχος είναι μερικώς μόνον αποτελεσματικός όσον αφορά τον εντοπισμό σφαλμάτων σχετικών με τις δηλούμενες δαπάνες.

8.21. Στην περίπτωση του 6ου ΠΠ, όλοι οι δικαιούχοι ήταν κατ' αρχήν υποχρεωμένοι να υποβάλουν τουλάχιστον ένα πιστοποιητικό ελέγχου για τις δαπάνες του έργου. Στην περίπτωση του 7ου ΠΠ, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να υποβάλλουν πιστοποιητικά όταν η συνολική χρηματοδότηση της ΕΕ ανέρχεται τουλάχιστον σε 375 000 ευρώ. Επιπλέον, η Επιτροπή θέσπισε ένα σύστημα εκ των προτέρων πιστοποίησης των μεθόδων υπολογισμού των δαπανών των δικαιούχων. Ωστόσο, ο αριθμός των δικαιούχων των οποίων οι μέθοδοι υπολογισμού των δαπανών έχουν πιστοποιηθεί είναι μικρός. Σε συνδυασμό με τον σημαντικό περιορισμό του αριθμού των απαιτούμενων πιστοποιητικών ελέγχου, το γεγονός αυτό αυξάνει τον κίνδυνο σφαλμάτων (βλέπε επίσης σημεία 5.28 έως 5.31).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.20. Η Επιτροπή συμμερίζεται τον προβληματισμό του Συνεδρίου ως προς την ορθότητα των πιστοποιητικών ελέγχου του έκτου προγράμματος-πλαισίου, τα οποία δεν εξασφάλισαν απόλυτα την αρχικά αναμενόμενη επιπρόσθετη αξιοπιστία. Η Επιτροπή υποστηρίζει εντούτοις ότι η συγκεκριμένη πράξη συνέβαλε ουσιαστικά στην πρόληψη σφαλμάτων και επέτρεψε τη σημαντική μείωση του ποσοστού σφάλματος στους ελέγχους του έκτου προγράμματος-πλαισίου σε σχέση με το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο.

Η Επιτροπή έλαβε διορθωτικά μέτρα προκειμένου να βελτιώσει την ποιότητα των πιστοποιητικών ελέγχου του έβδομου προγράμματος-πλαισίου.

Τα πιστοποιητικά ελέγχου του έβδομου προγράμματος-πλαισίου στηρίζονται σε «συμφωνημένες διαδικασίες» οι οποίες προϋποθέτουν ότι ο αρμόδιος για την πιστοποίηση ελεγκτής εκτελεί προδιαγεγραμμένες διαδικασίες και υποβάλλει στη συγκεκριμένη βάση έκθεση σχετικά με τις πραγματικές διαπιστώσεις του. Αυτή η προσέγγιση θα έπρεπε να μειώσει τα σφάλματα ερμηνείας των κανόνων επιλεξιμότητας εκ μέρους των ελεγκτών σε επίπεδο χαμηλότερο εκείνου που παρατηρήθηκε κατά το έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να αξιολογεί την αξιοπιστία των πιστοποιητικών ελέγχων στο πλαίσιο των δικών της δημοσιονομικών ελέγχων.

8.21. Ο αριθμός των πιστοποιητικών ελέγχου που υποβλήθηκαν στην περίπτωση του έβδομου προγράμματος-πλαισίου μειώθηκε για να ελαφρύνει τον διοικητικό φόρτο των συμμετεχόντων.

Εντούτοις, συνεχίζει να απαιτείται πιστοποιητικό ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων (CFS) για τους δικαιούχους των οποίων οι μέθοδοι υπολογισμού των δαπανών έχουν πιστοποιηθεί, δεδομένου ότι αυτό αίρει απλά την υποχρέωση ενός δικαιούχου να υποβάλει ενδιάμεσο CFS. Ένα CFS πρέπει να υποβληθεί κατά την τελευταία περίοδο αναφοράς, αν η σωρευτικά αιτούμενη συνεισφορά υπερβαίνει τα 375 000 ευρώ. Οι εντατικές εκστρατείες ελέγχου που διεξήχθησαν κατά το έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο είχαν παιδαγωγικό αποτέλεσμα για πολλούς δικαιούχους και η Επιτροπή αναμένει ότι οι δικαιούχοι θα εφαρμόσουν ως αποτέλεσμα βελτιωμένες πρακτικές υπολογισμού των δαπανών του σχεδίου.

Επί παρόντος είναι αδύνατο να συναχθεί ότι θα αυξηθεί το συνολικό ποσοστό σφάλματος, επειδή οι διαπιστωθέντες κίνδυνοι θα μπορούσαν να εξισορροπηθούν από άλλα μέτρα.

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 180 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε (ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 1).

⁽¹⁵⁾ Παραδείγματος χάριν, εσφαλμένη ταξινόμηση δαπανών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατασταλτικοί έλεγχοι

8.22. Οι γενικές διευθύνσεις που είναι επιφορτισμένες με την υλοποίηση των τομέων πολιτικής 01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις και 02 — Επιχειρήσεις έχουν θέσει χωριστές λειτουργίες κατασταλτικών ελέγχων, κυρίως εξαιτίας του μεγάλου αριθμού πληρωμών και της πολυπλοκότητας των προγραμμάτων που διαχειρίζονται.

8.23. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής 01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το πρόγραμμα εργασίας σχετικά με τους κατασταλτικούς ελέγχους για το 2009 επισημοποιήθηκε μόλις τον Δεκέμβριο του 2009. Το 2009 δημοσιεύθηκαν τρεις εκδόσεις σχετικές με κατασταλτικούς ελέγχους, οι δύο εκ των οποίων αφορούσαν ελέγχους που είχαν αρχίσει το 2006 αλλά ολοκληρώθηκαν μόλις το 2009.

8.24. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου για τις δαπάνες στον τομέα της έρευνας βασίζεται κυρίως στο σύστημα κατασταλτικών ελέγχων (ήτοι δημοσιονομικών ελέγχων σε δικαιούχους μετά την απόδοση). Οι έλεγχοι διενεργούνται είτε απευθείας από τους ελεγκτές της Επιτροπής είτε από εξωτερικές εταιρείες ελέγχου υπό την εποπτεία της Επιτροπής. Σε σχέση με το 6ο και το 7ο ΠΠ, ορίστηκε ειδική στρατηγική έλεγχου, η οποία έχει στόχο:

- α) να αξιολογεί την κανονικότητα των οικονομικών πράξεων και να συμβάλλει στη διατύπωση της ετήσιας δήλωσης αξιοπιστίας (βλέπε σημεία 8.28 και 8.29), και
- β) να χρησιμεύει ως βάση για διορθωτικούς μηχανισμούς και μηχανισμούς ανάκτησης.

8.25. Το σύστημα κατασταλτικών ελέγχων που θέσπισε η Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας εκτιμήθηκε ως αποτελεσματικό, μολονότι είναι επιθυμητές ορισμένες περαιτέρω βελτιώσεις όσον αφορά τους κατασταλτικούς ελέγχους που έχουν ανατεθεί σε εξωτερικές εταιρείες ελέγχου. Τα προγράμματα εργασίας των εκτελεστικών οργανισμών δεν κάλυπταν το τμήμα του τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις που έχει ανατεθεί στον Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας (REA) και τον Εκτελεστικό Οργανισμό για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (EACI), ούτε είχαν διενεργηθεί κατασταλτικοί έλεγχοι.

8.23. Η Επιτροπή παραδέχεται την καθυστερημένη οριστικοποίηση του προγράμματος εργασίας για το 2009. Εντούτοις, το συγκεκριμένο πρόγραμμα είχε σε μεγάλο βαθμό προσδιοριστεί και θεσπίστηκε από την ομάδα που είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση του εσωτερικού ελέγχου (ICMG) τον Φεβρουάριο του 2009 και από τη στιγμή εκείνη είχε αρχίσει η εφαρμογή του. Το πρόγραμμα για το επόμενο έτος συμφωνήθηκε από την ICMG τον Ιανουάριο του 2010 και οριστικοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2010.

Κατά τα προηγούμενα έτη το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων πόρων για τους κατασταλτικούς ελέγχους είχε αφιερωθεί σε έναν άκρως σημαντικό έλεγχο και, κατά συνέπεια, καθυστέρησε η οριστικοποίηση άλλων ελέγχων.

8.25. Η αξιολόγηση του Συνεδρίου αφορά αποκλειστικά το 2009.

Για τον Εκτελεστικό Οργανισμό για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (EACI), ο όγκος και το χρονοδιάγραμμα των πρώτων ενδιάμεσων πληρωμών βάσει των δηλώσεων δαπανών του 2009 όσον αφορά τον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις δεν δικαιολογούσε την έναρξη κατασταλτικών ελέγχων από το 2009.

Ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA) εφαρμόζει την κοινή πολυετή στρατηγική έλεγχου του έβδομου προγράμματος-πλαίσου. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη στρατηγική και όπως εξηγείται στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας του οργανισμού, ο όγκος των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2009 που εμπίπτει στην εν λόγω στρατηγική ήταν πολύ χαμηλός για να δικαιολογήσει μια πρώτη επιλογή και την έναρξη κατασταλτικών ελέγχων κατά το 2009. Οι συγκεκριμένες πληρωμές του 2009 θα συμπεριληφθούν εντούτοις στις πληρωμές που θα επιλεγούν κατά το 2010 για τους σκοπούς των κατασταλτικών ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.26. Όσον αφορά τη συμφωνία χρηματοδότησης του GMES (βλέπε σημείο 8.8), η οποία υπεγράφη τον Φεβρουάριο του 2008, το πλαίσιο της στρατηγικής παρακολούθησης και του ελέγχου οριστικοποιήθηκε μόλις τον Φεβρουάριο του 2010. Το άρθρο 6 της συμφωνίας προβλέπει ότι η Επιτροπή δύναται να πραγματοποιεί τόσο ελέγχους βάσει εγγράφων όσο και επιτόπιους ελέγχους σχετικά με τη χρήση της κοινοτικής χρηματοδότησης, καθώς και να διενεργεί πλήρη έλεγχο. Έως το τέλος του 2009, η Επιτροπή δεν είχε πραγματοποιήσει κανενός είδους τέτοιο έλεγχο, και δεν είχε ζητήσει την υποβολή δικαιολογητικών εγγράφων, προς τεκμηρίωση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης του ΕΟΔ.

8.27. Επίσης, το Συνέδριο επεσήμανε ότι, μολονότι η στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με το 7ο ΠΠ για τη χρονική περίοδο 2009 έως 2016 οριστικοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009, στο τέλος του 2009 δεν ήταν ακόμη διαθέσιμο ειδικό εγχειρίδιο ελέγχου για το 7ο ΠΠ.

Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής

8.28. Το Συνέδριο αξιολόγησε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και τις συνοδευτικές δηλώσεις για τις πέντε γενικές διευθύνσεις που είναι αρμόδιες για τους τομείς πολιτικής τους οποίους καλύπτει το κεφάλαιο «Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις», καθώς και τα αντίστοιχα τμήματα των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των δύο εκτελεστικών οργανισμών⁽¹⁶⁾ που είναι συναρμόδιοι για την υλοποίηση των δράσεων του τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις.

8.29. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των εν λόγω θέσεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.3**.

Συμπεράσματα και συστάσεις

8.30. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο συμπεραίνει ότι οι πληρωμές για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009 σε σχέση με την ομάδα πολιτικής «Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις» δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Ωστόσο, το Συνέδριο εφιστά την προσοχή στο είδος και τη συχνότητα των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν σε σχέση με τις δαπάνες των προγραμμάτων-πλαισίων για την έρευνα, μολονότι πρόκειται για σφάλματα που δεν είναι ουσιώδη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα της ομάδας πολιτικής συνολικά.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.26. Δυνάμει της συμφωνίας ανάθεσης που συνάφθηκε μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΟΔ, το ποσό των πόρων που μεταφέρονται ετησίως από την Επιτροπή είναι ανεξάρτητο από το ποσό που αναφέρεται από την ετήσια οικονομική έκθεση του ΕΟΔ. Η Επιτροπή είχε ήδη προβλέψει επιτόπιους ελέγχους το 2009 και αυτοί πραγματοποιήθηκαν το 2010.

Η προετοιμασία του πλαισίου ελέγχου και παρακολούθησης της χρηματοδότησης του GMES είχε ήδη ξεκινήσει το 2008, αλλά χρειάστηκε να προσαρμοστεί και να συμπληρωθεί υπό το φως της εμπειρίας που αποκτήθηκε με την εφαρμογή του σχεδίου. Η Επιτροπή έθεσε πρόσφατα σε ισχύ τα δικά της μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου.

8.27. Οι υπηρεσίες ελέγχου της ομάδας των Γενικών Διευθύνσεων που ασχολούνται με την έρευνα έχουν τα απαραίτητα εργαλεία για να θέσουν σε εφαρμογή τους πρώτους ελέγχους του έβδομου προγράμματος-πλαισίου. Τα τυποποιημένα υποδείγματα προσαρμόστηκαν στις προϋποθέσεις του έβδομου προγράμματος-πλαισίου και ανάλογη επικαιροποίηση προβλέπεται όσον αφορά το εγχειρίδιο ελέγχου του έβδομου προγράμματος-πλαισίου. Πρέπει ωστόσο να υπενθυμιστεί ότι οι γενικοί όροι του ελεγκτή στηρίζονται ουσιαστικά στις διατάξεις που διέπουν τις ελεγχόμενες συμφωνίες επιχορηγήσεων, που είναι οι κανόνες συμμετοχής του έβδομου προγράμματος-πλαισίου, οι διατάξεις των συμφωνιών επιχορήγησης και άλλες σχετικές οδηγίες.

8.29. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική αξιολόγηση του Συνεδρίου όσον αφορά τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο.

Παρά το γεγονός ότι η ΓΔ COMP δεν επισημοποίησε την εκτίμηση αντικτύπου, οι κίνδυνοι που συνδέονται με την εν λόγω είσπραξη αξιολογήθηκαν επιμελώς σε διαχειριστικό επίπεδο καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Επιπλέον, η διοίκηση παρακολούθησε τον φάκελο εκ του σύνεγγυς αναπτύσσοντας στενές επαφές με τη ΓΔ BUDG και τη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής προκειμένου να αποφασίσει για τον καλύτερο τρόπο ανάκτησης των πόρων.

⁽¹⁶⁾ Ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας και ο Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.31. Το Συνέδριο εξέτασε τρία συστήματα εποπτείας και ελέγχου στην ομάδα πολιτικής «Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις». Μολονότι τα δύο εξ αυτών αξιολογήθηκαν ως αποτελεσματικά (01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις και 03 — Ανταγωνισμός, 12 — Εσωτερική Αγορά και 20 — Εμπόριο), το τρίτο, που σχετίζεται με τον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις, αξιολογήθηκε ως μερικώς μόνον αποτελεσματικό όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών.

8.32. Η Επιτροπή έλαβε μέτρα για την απλούστευση της εφαρμογής των κανόνων επιλεξιμότητας και για την καλύτερη ενημέρωση των δικαιούχων. Ωστόσο, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή:

α) να ενθαρρύνει τους δικαιούχους να υποβάλλουν για εκ των προτέρων πιστοποίηση τη μέθοδο υπολογισμού των δαπανών που εφαρμόζουν και

β) να ενημερώνει καλύτερα τους ελεγκτές πιστοποίησης σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, προκειμένου να βελτιωθεί η αξιοπιστία των πιστοποιητικών ελέγχου που εκδίδουν.

8.33. Η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω την ποιότητα των προληπτικών ελέγχων της σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές, καθώς και να διασφαλίσει την κάλυψη των κατασταλτικών ελέγχων από προγράμματα εργασίας. Όσον αφορά την από κοινού διαχείριση με τον ΕΟΔ, η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων ελέγχου του ΕΟΔ και την αξιοπιστία της ετήσιας οικονομικής έκθεσής του, η οποία καλύπτει την υλοποίηση δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της συμφωνίας μεταβίβασης καθηκόντων σχετικών με το GMES.

8.34. Τα μέτρα παρακολούθησης των προγενέστερων παρατηρήσεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.4**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.31. Βλέπε 8.17.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προληπτικοί έλεγχοι στον τομέα πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις είναι ανάλογοι και αποτελεσματικοί.

8.32.

α) Πρόσφατα η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να καταστήσει πιο ελκυστική την εκ των προτέρων πιστοποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του κόστους που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι. Η Επιτροπή εξέφρασε τις απόψεις της σχετικά με το θέμα αυτό στην ανακοίνωσή της περί απλούστευσης της 24ης Απριλίου 2010, καθώς και στην πρότασή της για τριετή αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού και των λεπτομερειών εφαρμογής του που θεσπίστηκε στις 28 Μαΐου 2010. Η πραγματική απλούστευση θα μπορούσε να επιτευχθεί με το να καταστεί δυνατή η χρήση μεθόδων που εφαρμόζονται στη συνήδη λογιστική πρακτική, στον βαθμό που αυτές βασίζονται σε πραγματικές δαπάνες προσωπικού που έχουν καταχωρισθεί στους λογαριασμούς.

β) Πολιτική της Επιτροπής είναι να αντιδρά ενεργά στα πορίσματα των ελέγχων, με παρατηρήσεις που απευθύνονται ταυτόχρονα στους δικαιούχους και στους ελεγκτές, προκειμένου να εξασφαλίσει, κατά περίπτωση, βελτιώσεις στο επίπεδο της έκδοσης των πιστοποιητικών ελέγχου. Η εγγενής πολυπλοκότητα των κριτηρίων επιλεξιμότητας έχει αντίκτυπο στην εργασία που πραγματοποιείται από πολλούς εξωτερικούς ελεγκτές, στους οποίους έχει ανατεθεί η έκδοση των πιστοποιητικών ελέγχου εκ μέρους των δικαιούχων. Για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο, η προσφυγή στις «συμφωνηθείσες διαδικασίες» θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά το επίπεδο σφάλματος που οφείλεται σε αυτή την παρερμηνεία.

8.33. Η Επιτροπή θα εξετάσει τα περαιτέρω μέτρα που μπορεί να ληφθούν για να μειωθούν τα σφάλματα, λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση κόστους/οφέλους.

Όσον αφορά την κοινή διαχείριση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ) η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή τα δικά της μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου από το 2010.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

8.35. Σκοπός του Ταμείου Εγγύησης για τις Εξωτερικές Δράσεις⁽¹⁷⁾ (εφεξής «το Ταμείο»), το οποίο εγγυάται τα δάνεια προς τρίτες χώρες, είναι η ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών της Κοινότητας⁽¹⁸⁾ σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων δικαιούχου δανείου και η αποφυγή άμεσης προσφυγής στον κοινοτικό προϋπολογισμό. Η διοικητική διαχείριση του Ταμείου ασκείται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων (ΓΔ ECFIN), ενώ η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) είναι αρμόδια για την ταμειακή διαχείρισή του.

8.36. Την 31η Δεκεμβρίου 2009, οι συνολικοί πόροι του Ταμείου ανέρχονταν σε 1 240 εκατ. ευρώ, έναντι 1 091 εκατ. ευρώ την 31η Δεκεμβρίου 2008. Δεν ζητήθηκε από το Ταμείο καμία καταβολή εγγύησης κατά το υπό εξέταση έτος.

8.37. Η ΕΤΕπ και η Επιτροπή χρησιμοποιούν έναν δείκτη αναφοράς για να εξετάζουν την ετήσια απόδοση του Ταμείου. Η απόδοση του χαρτοφυλακίου του Ταμείου ανήλθε το 2009 σε 4,6 %, έναντι της απόδοσης 3,78 % του δείκτη αναφοράς.

8.38. Η ΕΤΕπ ασκεί, για λογαριασμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽¹⁹⁾, τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου τίτλων του Ταμείου Εγγύησης, ενώ ειδική μονάδα της ΓΔ ECFIN διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο τίτλων της ΕΚΑΧυε. Οι επενδυτικοί στόχοι των δύο χαρτοφυλακίων είναι παραπλήσιοι —όσον αφορά π.χ. τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, το είδος και την ποιότητα των επενδύσεων, καθώς και τους περιορισμούς στις επενδύσεις. Δεν αξιολογήθηκαν τα δυνητικά οικονομικά πλεονεκτήματα της διαχείρισης αμφοτέρων των ταμείων από τη μονάδα της ΓΔ ECFIN.

8.39. Σε γενικές γραμμές, το Συνέδριο θεωρεί ότι η διαχείριση του Ταμείου Εγγύησης κατά τη διάρκεια του 2009 ήταν ικανοποιητική και ότι ανελήφθησαν οι ενδεδειγμένες δράσεις για την παρακολούθηση του αντικτύπου της οικονομικής κρίσης στο χαρτοφυλάκιο του Ταμείου.

8.38. Τόσο η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) όσο και η Επιτροπή έχουν την ικανότητα να διαχειρίζονται τους πόρους του Ταμείου κατά παρόμοιο τρόπο και με συγκρίσιμα δημοσιονομικά αποτελέσματα. Κατά συνέπεια, δεν υφίσταται σχετικός με την απόδοση λόγος για να προταθεί η τροποποίηση του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009 (κωδικοποιημένη έκδοση), το οποίο αναθέτει στην ΕΤΕπ τη χρηματοπιστωτική διαχείριση του Ταμείου Εγγύησης για τις εξωτερικές δράσεις.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, το γεγονός ότι η διαχείριση του Ταμείου έχει ανατεθεί και στα δύο όργανα παρουσιάζει προτερήματα από την άποψη της διαφοροποίησης των επιχειρησιακών και δημοσιονομικών κινδύνων. Παρατηρείται πράγματι συχνά το φαινόμενο ότι τα Υπουργεία Οικονομικών και οι Κεντρικές Τράπεζες των κρατών μελών αναθέτουν εν μέρει σε τρίτους τη διαχείριση των ταμείων τους.

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, σχετικά με την ίδρυση Ταμείου Εγγύησης για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L 293 της 12.11.1994, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 89/2007 (ΕΕ L 22 της 31.1.2007, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ Πρόκειται κυρίως για την ΕΤΕπ, αλλά και για την εξωτερική δανειοδότηση της Ευρατόμ και τα δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ προς τρίτες χώρες.

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94. Η ΕΤΕπ εισπράττει ετήσια αμοιβή διαχείρισης έναντι των υπηρεσιών που παρέχει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΑΧ ΥΠΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

8.40. Μετά τη λήξη της ισχύος της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα στις 23 Ιουλίου 2002, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της ΕΚΑΧ περιήλθαν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ⁽²⁰⁾. Η καθαρή αξία τους, καλούμενη εφεξής Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα υπό εκκαθάριση (ΕΚΑΧυε), διατίθεται για έρευνα στους τομείς που αφορούν τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα.

8.41. Στις 31 Δεκεμβρίου 2009, το σύνολο του ενεργητικού της ΕΚΑΧυε ήταν 2 011 εκατ. ευρώ, έναντι 2 045 εκατ. ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2008. Τα καθαρά κέρδη για το 2009 ανέρχονταν σε 13,9 εκατ. ευρώ, έναντι καθαρής ζημίας 14,8 εκατ. ευρώ το 2008.

8.42. Τα καθαρά έσοδα των επενδύσεων της ΕΚΑΧυε για το 2009 ανήλθαν σε 68 εκατ. ευρώ και θα διατεθούν στον κοινοτικό προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων στον τομέα του άνθρακα και χάλυβα. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2009, ο μη χρησιμοποιηθείς προϋπολογισμός που ήταν διαθέσιμος για τη χρηματοδότηση της έρευνας στον τομέα του άνθρακα και χάλυβα είχε ανέλθει στα 238 εκατ. ευρώ ⁽²¹⁾.

8.43. Η απόδοση του χαρτοφυλακίου της ΕΚΑΧυε ήταν 5,85 % για το έτος 2009, ενώ η απόδοση του δείκτη αναφοράς, ο οποίος χρησιμεύει ως ποσοστό αναφοράς για την ΕΚΑΧυε, ήταν 4,41 %.

8.44. Η εκκαθάριση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΚΑΧυε συνεχίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών. Το Συνέδριο σημείωσε ότι ελήφθησαν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την παρακολούθηση του αντικτύπου της οικονομικής κρίσης στο ενεργητικό της ΕΚΑΧυε.

8.42. Ο μη χρησιμοποιηθείς προϋπολογισμός των 238 εκατ. ευρώ περιλαμβάνει:

- πιστώσεις για το 2010, για τις οποίες δεν έχει ακόμη αναληφθεί υποχρέωση (54 εκατ. ευρώ),
- πιστώσεις για το 2011 (61 εκατ. ευρώ),
- ανεξόφλητα ποσά (123 εκατ. ευρώ) σχετικά με συμβάσεις που υπεγράφησαν από το 2003, για τα οποία δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί το κλείσιμο των λογαριασμών για όλους τους εταίρους του σχεδίου. Η αποδέσμευση μπορεί να πραγματοποιηθεί δύο μήνες μετά το τελευταίο κλείσιμο των λογαριασμών της σύμβασης. Η μέση διάρκεια σύμβασης χρηματοδοτούμενης από το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (TEAX) ανέρχεται σε τρία έτη και το μεγαλύτερο μέρος του ανεξόφλητου υπολοίπου αφορά συμβάσεις που βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της εκτέλεσης ή για τις οποίες δεν έχει εγκριθεί η τελική τεχνική έκθεση (που αποτελεί προϋπόθεση για την τελευταία πληρωμή και το κλείσιμο των λογαριασμών).

Ως εκ τούτου, είναι απόλυτα φυσικό να υπάρχει αυτό το μη χρησιμοποιηθέν υπόλοιπο των 238 εκατ. ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2009.

⁽²⁰⁾ Πρωτόκολλο σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα (ΕΕ C 80 της 10.3.2001, σ. 67).

⁽²¹⁾ Συμπεριλαμβάνονται τα κονδύλια ύψους 61 εκατ. ευρώ για το 2011 και 54 εκατομμυρίων ευρώ για το 2010.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

	2009										2008	2007
	Τομέας πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις	Τομέας πολιτικής 01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις	Τομέας πολιτικής 03 — Ανταγωνισμός	Τομέας πολιτικής 12 — Εσωτερική αγορά	Τομέας πολιτικής 20 — Εμπόριο	Σύνολο						
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ												
Σύνολο πράξεων εκ των οποίων:	48	27	1	0	4	80	80	55				
Προκαταβολές	28	0	0	0	1	29	35	15				
Ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές	20	27	1	0	3	51	45	40				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ												
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)												
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλματα	54 % {28}	100 % {27}	100 % {1}	ά.α. ά.α.	75 % {3}	74 % {59}	86 %	93 %				
Πράξεις που περιέχουν σφάλματα	46 % {20}	0 % {0}	0 % {0}	ά.α. ά.α.	25 % {1}	26 % {21}	14 %	7 %				
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ												
Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος:												
< 2 %	X											X
2 % έως 5 %											X	
> 5 %												

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Αξιολόγηση των επιλεγέντων συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Σύστημα	Προληπτικοί έλεγχοι	Πιστοποίηση ελέγχου	Κατασταλτικός δημοσιονομικός έλεγχος	Συνολική αξιολόγηση
Τομέας πολιτικής 01 — Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις		ά.α.		
Τομέας πολιτικής 02 — Επιχειρήσεις				(¹)
Τομέας πολιτικής 03 — Ανταγωνισμός Τομέας πολιτικής 12 — Εσωτερική αγορά Τομέας πολιτικής 20 — Εμπόριο		ά.α.	ά.α.	

(¹) Το εν λόγω σύστημα είναι αποτελεσματικό για τη ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας, μερικώς αποτελεσματικό για τον ΕΑΚΙ και μη αποτελεσματικό για τον ΕΟΔ και τον REA.

Συνολική αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

Συνολική αξιολόγηση	2009	2008	2007

Υπόμνημα

	Αποτελεσματικό
	Μερικώς αποτελεσματικό
	Μη αποτελεσματικό
ά.α.	Άνευ αντικειμένου: δεν εφαρμόζεται ή δεν αξιολογήθηκε

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
COMP	Χωρίς επιφυλάξεις	ά.α.	Το 2009 η ΓΔ COMP εξέδωσε εντολή ανάκτησης που αντιστοιχούσε σε ποσοστό μεγαλύτερο του 70 % του επιχειρησιακού προϋπολογισμού της. Στο τέλος του 2009 η εν λόγω εντολή δεν είχε εισπραχθεί ακόμη, μολονότι είχε καταστεί απαιτητή ήδη τον Οκτώβριο του 2009. Παρά το γεγονός ότι η θέση αυτή υπερβαίνει κατά πολύ το όριο σημαντικότητας του 2 % και ότι η συγκεκριμένη ανάκτηση θα μπορούσε να συνδεθεί με κίνδυνο φήμης, η ΓΔ COMP δεν διενήργησε εκτίμηση αντικτύπου προκειμένου να αποφασιστεί αν πρέπει να διατυπωθεί επιφύλαξη.	A
ECFIN	Χωρίς επιφυλάξεις	ά.α.	Η προγενέστερη επιφύλαξη, που αφορούσε προβλήματα σχετικά με την υλοποίηση των «απαιτήσεων προσθετικότητας» ενός χρηματοδοτικού προγράμματος, ήρθη. Το Συνέδριο εξέτασε την ολοκλήρωση του προγράμματος δράσης και συγκέντρωσε στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θεσπίστηκαν οι τελικοί έλεγχοι σχετικά με την αποτελεσματικότητα του βελτιωμένου συστήματος ελέγχου.	A
ENTR	Με επιφυλάξεις	1. Επιφύλαξη που αφορά το ποσοστό εναπομένοντος σφάλματος σχετικά με την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών στο πλαίσιο του έκτου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα (6ο ΠΠ). 2. Επιφύλαξη που αφορά την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος σχετικά με την από κοινού υλοποίηση της συνιστώσας «Διάστημα» του συστήματος Παγκόσμιας Παρακολούθησης του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (GMES).	Η ΓΔ ENTR αξιολογεί ως μη σημαντικό το διακυβεύόμενο ποσό σε σχέση με τις δηλώσεις δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και, επομένως, δεν διατυπώνεται επιφύλαξη. Ωστόσο, το Συνέδριο επεσήμανε το ενδεχόμενο σημαντικού σφάλματος στις δηλώσεις δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ από το 2010 και εξής.	
MARKT	Χωρίς επιφυλάξεις	ά.α.	—	
TRADE	Χωρίς επιφυλάξεις	ά.α.	—	

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

A: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

B: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικώς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Απάντηση της Επιτροπής
1. Κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων			
Το 2007 το Συνέδριο εντόπισε σφάλματα κανονικότητας σε τρεις πληρωμές που χρηματοδοτήθηκαν είτε από το πέμπτο είτε από το έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη. Τα διαπιστωθέντα σφάλματα οφείλονταν κατά κύριο λόγο: στην ακαταλληλότητα ή στην έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων προς αιτιολόγηση των δηλούμενων δαπανών, στη χρήση ποσών εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό, πρακτική που δεν είναι σύμφωνη με τις συμβατικές απαιτήσεις για χρήση των πραγματικών δαπανών, και στη δήλωση διαφορών μη επιλέξιμων δαπανών. (Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2007, σημεία 10.16 και 10.17)	Η Επιτροπή προέβη σε δημοσιονομικές διορθώσεις όσον αφορά τα σφάλματα που εντοπίστηκαν στο δείγμα, είτε εκδίδοντας εντολή ανάκτησης είτε προσαρμόζοντας τις πληρωμές προς τους δικαιούχους για τις επόμενες περιόδους.	Η Επιτροπή παρακολούθησε τα σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο και έλαβε κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.	Η Επιτροπή θα συνεχίσει τη διόρθωση των διαπιστωθέντων σφαλμάτων, για τα οποία υπήρξε συμφωνία.
2. Πιστοποίηση ελέγχου των δηλώσεων δαπανών που αφορούν έργα			
Οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ απαιτούν οι δηλώσεις δαπανών που υπερβαίνουν ορισμένο όριο να συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου. Σε σχέση με τρία έργα ο πιστοποιιών ελεγκτής είχε εκδώσει γνώμη χωρίς επιφύλαξη, ενώ το Συνέδριο διαπίστωσε σοβαρά προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα. (Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2007, σημεία 10.27 έως 10.30)	Όσον αφορά το 7ο ΠΠ, η Επιτροπή είχε στόχο την περαιτέρω βελτίωση της αξιοπιστίας των πιστοποιητικών ελέγχου, χρησιμοποιώντας «συμπεφωνημένες διαδικασίες», ορίζοντας λεπτομερώς τις ελεγκτικές εργασίες προς εκτέλεση από τους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές που εκδίδουν το «πιστοποιητικό για τις οικονομικές καταστάσεις» και ενθαρρύνοντας την προληπτική πιστοποίηση της μεθόδου υπολογισμού των δαπανών.	Τα μέτρα αυτά δεν κρίνεται πιθανό να έχουν θετικό αντίκτυπο βραχυπρόθεσμα στον αριθμό των δηλώσεων δαπανών που εμφανίζουν σφάλματα, καθώς, στο τέλος του 2009, αφενός, η ΓΔ ENTR δεν είχε ακόμη εκτελέσει καμία πληρωμή συνοδευόμενη από τέτοιου είδους πιστοποιητικό και, αφετέρου, η Επιτροπή είχε εγκρίνει τις μεθόδους υπολογισμού των δαπανών μόλις 11 δικαιούχων.	Το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο ορίζει ένα κατώφλι 375 000 ευρώ (σφραγιστική συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ανά συμμετέχοντα και ανά σχέδιο) πέραν του οποίου είναι υποχρεωτική η υποβολή πιστοποιητικού ελέγχου. Τα περισσότερα σχέδια που υπάγονται στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο διανύουν απλά την πρώτη τους περίοδο υποβολής εκθέσεων, γεγονός που εξηγεί τον περιορισμένο αριθμό πιστοποιητικών ελέγχου των δημοσιονομικών καταστάσεων κατά τα τέλη του 2009. Όσον αφορά την εκ των προτέρων πιστοποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του κόστους, κατά τα τέλη Μαΐου 2010, η Επιτροπή είχε κάνει δεκτές τις μεθοδολογίες κόστους 25 δικαιούχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Διοικητικές και λοιπές δαπάνες

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	9.1-9.8
Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής	9.3-9.5
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	9.6-9.8
Κανονικότητα των πράξεων	9.9
Συμμόρφωση των συστημάτων με τον δημοσιονομικό κανονισμό	9.10
Αξιοπιστία των θέσεων της Επιτροπής	9.11
Παρατηρήσεις όσον αφορά συγκεκριμένα θεσμικά όργανα	9.12-9.27
Κοινοβούλιο	9.13-9.16
Συμβούλιο	9.17
Επιτροπή	9.18-9.20
Δικαστήριο	9.21
Ελεγκτικό Συνέδριο	9.22
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	9.23
Επιτροπή των Περιφερειών	9.24
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	9.25
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	9.26-9.27
Συμπεράσματα και σύσταση	9.28-9.31
Εκτελεστικοί και λοιποί οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	9.32-9.34
Ευρωπαϊκά Σχολεία	9.35-9.37

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

9.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση του Συνεδρίου σχετικά με τις διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς που καλύπτονται στο πλαίσιο της, καθώς και σχετικά με τις δαπάνες κατά το 2009, παρουσιάζονται στον **πίνακα 9.1**.

Πίνακας 9.1 — Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία

(εκατομμύρια ευρώ)

Τίτλος του προϋπολογισμού	Τομέας πολιτικής	Περιγραφή	Πληρωμές κατά το 2009	Μορφή διαχείρισης
Τμήματα I, II και IV-IX. Όσον αφορά το τμήμα κεφάλαιο 1 όλων των τίτλων και τίτλοι 14, 24-27 και 29	Διοικητικές και λοιπές δαπάνες	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	1 466	Άμεση κεντρική
		Συμβούλιο	659	Άμεση κεντρική
		Επιτροπή	6 358	Άμεση κεντρική
		Δικαστήριο	307	Άμεση κεντρική
		Ελεγκτικό Συνέδριο	123	Άμεση κεντρική
		Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	117	Άμεση κεντρική
		Επιτροπή των Περιφερειών	86	Άμεση κεντρική
		Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	8	Άμεση κεντρική
		Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	5	Άμεση κεντρική
Σύνολο διοικητικών δαπανών			9 129	
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών				
Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος			9 129	
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων για το οικονομικό έτος			9 224	

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί για το 2009.

9.2. Στο παρόν κεφάλαιο παρέχονται, επίσης, πληροφοριακά στοιχεία όσον αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενήργησε το Συνέδριο στους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε άλλους αποκεντρωμένους οργανισμούς, καθώς και στα Ευρωπαϊκά Σχολεία.

Ειδικά χαρακτηριστικά της ομάδας πολιτικής

9.3. Οι διοικητικές δαπάνες περιλαμβάνουν, κυρίως, τις δαπάνες για τους ανθρώπινους πόρους (μισθοί, επιδόματα και συντάξεις) και τις δαπάνες για τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών.

9.4. Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει, επίσης, δαπάνες που θεωρούνται επιχειρησιακές στον γενικό προϋπολογισμό, μολοντί ο σκοπός και το αντικείμενό τους είναι, τις περισσότερες φορές, η λειτουργία της διοίκησης της Επιτροπής και όχι η εφαρμογή πολιτικής. Οι εν λόγω δαπάνες αφορούν τους ακόλουθους τίτλους του γενικού προϋπολογισμού: τίτλος 14 («φορολογία και τελωνειακή ένωση»), τίτλος 24 («καταπολέμηση της απάτης»), τίτλος 25 («συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών»), τίτλος 26 («διοίκηση της Επιτροπής»), τίτλος 27 («προϋπολογισμός») και τίτλος 29 («στατιστικές»). Ορισμένοι από τους τίτλους αυτούς περιλαμβάνουν και επιχειρησιακές δαπάνες. Ο τίτλος 27 περιλαμβάνει για το 2009 ποσό 200 εκατομμυρίων ευρώ ως «προσωρινή και κατ' αποκοπήν αποζημίωση για τα νέα κράτη μέλη».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.5. Οι βασικοί κίνδυνοι στην ομάδα πολιτικής «διοικητικές και λοιπές δαπάνες» συνίστανται στη μη συμμόρφωση με τις διατάξεις που αφορούν τη σύναψη συμβάσεων, την εκτέλεση των συμβάσεων, τις διαδικασίες πρόσληψης και τον υπολογισμό μισθών και επιδομάτων.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

9.6. Η συνολική προσέγγιση και μεθοδολογία του ελέγχου εκ μέρους του Συνεδρίου περιγράφεται στο **τμήμα 2 του παραρτήματος 1.1**. Όσον αφορά τον έλεγχο των διοικητικών δαπανών:

- διενεργήθηκε δοκιμαστικός έλεγχος 57 πράξεων, οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των διοικητικών δαπανών που αναφέρονται στα σημεία 9.3 και 9.4,
- το Συνέδριο προέβη σε εκτίμηση της συμμόρφωσης των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου⁽¹⁾ που εφαρμόζε κάθε θεσμικό όργανο με τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού,
- το Συνέδριο εξέτασε, επίσης, τις θέσεις τεσσάρων γενικών διευθύνσεων και γραφείων της Επιτροπής, που φέρουν την κύρια ευθύνη για τις διοικητικές δαπάνες.

9.7. Επιπλέον, το Συνέδριο εξέτασε τα ακόλουθα θέματα, τα οποία επέλεξε βάσει συγκεκριμένων δειγμάτων:

- α) πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων σε όλα τα θεσμικά όργανα·
- β) καταβολή κοινωνικών επιδομάτων στους υπαλλήλους όλων των θεσμικών οργάνων σε τομείς υψηλότερου κινδύνου (επίδομα στέγης σε οικογένειες χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, εθνικά επιδόματα που δεν εκπίπτουν από παρόμοια επιδόματα που καταβάλλουν τα θεσμικά όργανα όταν ο/η σύζυγος θεωρείται ότι εισπράττει εισόδημα ή αποκομίζει οφέλη εκτός των θεσμικών οργάνων, εθνικά επιδόματα που εκπίπτουν από εκείνα παρόμοιας φύσεως που καταβάλλουν τα θεσμικά όργανα και τα οποία δεν έχουν ενημερωθεί από έτους και πλέον)·
- γ) συναφθείσες συμβάσεις σε όλα τα θεσμικά όργανα, εκτός από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή και τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων·
- δ) συναφθείσες συμβάσεις κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση λόγω επείγοντος σε όλα τα θεσμικά όργανα, εκτός από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή και τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

(¹) Προληπτικοί και κατασταλτικοί έλεγχοι, λειτουργία εσωτερικού ελέγχου, αναφορά εξαιρέσεων και πρότυπα εσωτερικού ελέγχου. Πέραν αυτών, το Συνέδριο διενήργησε εις βάθος αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου του Δικαστηρίου, του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Στην εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνονταν η εξέταση επιπρόσθετου δείγματος πράξεων πληρωμών που αφορά τους ανθρώπινους πόρους και λοιπές διοικητικές δαπάνες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.8. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργείται έλεγχος από ανεξάρτητη εταιρεία εξωτερικού ελέγχου ⁽²⁾, η οποία εξέδωσε έκθεση ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις για το οικονομικό έτος από την 1η Ιανουαρίου 2009 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, καθώς και έκθεση αξιοπιστίας σχετικά με την κανονικότητα της χρήσης των πόρων του Συνεδρίου, καθώς και τις ελεγκτικές διαδικασίες που θεσπίστηκαν για το οικονομικό έτος από την 1η Ιανουαρίου 2009 έως την 31η Δεκεμβρίου 2009 (βλέπε σημείο 9.22).

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.9. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.1**. Βάσει δείγματος 57 πράξεων, ο έλεγχος διαπίστωσε ότι οι πληρωμές δεν περιείχαν, στο σύνολό τους, ουσιώδη σφάλματα.

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

9.10. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού ελέγχου των συστημάτων συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.2**. Ο έλεγχος του Συνεδρίου σχετικά με τη συμμόρφωση των συστημάτων με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού, προορισμός των οποίων είναι να διασφαλίζεται η κανονικότητα των πράξεων (βλέπε σημείο 9.6), δεν διαπίστωσε ουσιώδεις αδυναμίες.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.11. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των θέσεων της Επιτροπής συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.3**.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

9.12. Οι συγκεκριμένες παρατηρήσεις που ακολουθούν, οι οποίες παρουσιάζονται ανά θεσμικό όργανο ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βασίζονται στον έλεγχο εκ μέρους του Συνεδρίου α) των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζε κάθε θεσμικό όργανο και β) των επιλεγμένων θεμάτων (βλέπε σημεία 9.6 και 9.7). Οι διαπιστώσεις αυτές δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις εκτιμήσεις που παρουσιάζονται στα σημεία 9.9 και 9.10, εφόσον δεν είναι ουσιώδεις για τις διοικητικές δαπάνες στο σύνολό τους, αλλά είναι σημαντικές στο πλαίσιο κάθε σχετικού θεσμικού οργάνου.

9.9. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή εκφράζει ικανοποίηση για τη θετική αξιολόγηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία οι διοικητικές δαπάνες δεν παρουσιάζουν ουσιώδη σφάλματα.

(2) PricewaterhouseCoopers, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Ελεγκτές επιχειρήσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κοινοβούλιο**Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων**

9.13. Με την εξέταση των διαδικασιών για την πρόσληψη υπαλλήλων λοιπών κατηγοριών των θεσμικών οργάνων (έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων) διαπιστώθηκε ότι, σε πέντε από τις 20 περιπτώσεις, τα δικαιολογητικά που αποδείκνυαν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για την εκπλήρωση των στρατιωτικών ή λοιπών υποχρεώσεων δεν είχαν παρασχεθεί.

9.13. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Ως προς τα προσκομιστέα έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των στρατιωτικών υποχρεώσεων, το Κοινοβούλιο επιθυμεί να διευκρινίσει τα ακόλουθα στοιχεία:

Το Κοινοβούλιο αναγνωρίζει ότι, λαμβανομένης υπόψη της σταδιακής κατάργησης των στρατιωτικών υποχρεώσεων στα διάφορα κράτη μέλη, η τήρηση των υποχρεώσεων αυτών δεν ελέγχθηκε συστηματικά κατά την πρόσληψη των έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων έως τις αρχές του δεύτερου εξαμήνου του 2008.

Έκτοτε όμως η ΓΔ Προσωπικού ζητά από τους υποψηφίους να προσκομίσουν αποδεικτικά της τήρησης των στρατιωτικών υποχρεώσεων. Η μονάδα πρόσληψης και μετάθεσης προσωπικού διαθέτει έτσι μια βάση δεδομένων που περιγράφει τις στρατιωτικές υποχρεώσεις ανά χώρα και επαληθεύει συστηματικά την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών κατά τη στιγμή της σύμβασης με τους υπαλλήλους.

Τα παραδείγματα μη συμμόρφωσης που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο αντιστοιχούν σε έκτακτους/συμβασιούχους υπαλλήλους που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν από την εγκαθίδρυση αυτών των συστηματικών ελέγχων.

Καταβολή κοινωνικών επιδομάτων στους υπαλλήλους

9.14. Ο έλεγχος διαπίστωσε ότι, σε 16 από τις 30 περιπτώσεις, δεν ήταν ενημερωμένα τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία στις υπηρεσίες του Κοινοβουλίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα επιδόματα που προβλέπονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης καταβάλλονται στους υπαλλήλους σύμφωνα με τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις και την εθνική νομοθεσία. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί τον κίνδυνο να πραγματοποιούνται εσφαλμένες πληρωμές ή να καταβάλλονται αχρεωστήτως ποσά, σε περίπτωση μεταβολής της προσωπικής κατάστασης του ατόμου. Πρέπει να ζητείται από τους υπαλλήλους να παρέχουν σε ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που να βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο πρέπει να εφαρμόσει κάποιο σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση και τον έλεγχο αυτών των εγγράφων.

9.14. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 και στο άρθρο 68 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, εναπόκειται στους δικαιούχους των αποζημιώσεων να γνωστοποιούν κάθε αλλαγή της κατάστασής τους. Το σύστημα αυτό, που βασίζεται στην «αυθόρμητη δήλωση», ενδέχεται να προκαλέσει καθυστέρηση στην ενημέρωση των ατομικών δικαιωμάτων.

Για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος αυτός, το Κοινοβούλιο ανέκαθεν δρομολογούσε τακτικές πρωτοβουλίες επαλήθευσης της κατάστασης των υπαλλήλων του. Από το 2010, η επαλήθευση αυτή είναι πια αυτοματοποιημένη μέσω της «fiche électronique». Η εφεξής «προβλεπτική» διαδικασία αναμένεται να επιτρέπει ετήσια τουλάχιστον επαλήθευση των προσωπικών και διοικητικών στοιχείων των υπαλλήλων. Στόχος της είναι να επαληθεύει ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος την κατάστασή του κατά την ημέρα J και να γνωστοποιεί κάθε ενδεχόμενη μεταβολή στην αρμόδια υπηρεσία με αποστολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Τα ποσά που καταβάλλονται αχρεωστήτως σε όσους υπαλλήλους δεν έχουν γνωστοποιήσει τη μεταβολή της κατάστασής τους υπόκεινται σε ανάκτηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οργάνωση και λειτουργία των πολιτικών ομάδων

9.15. Το άρθρο 12.9 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, που εγκρίθηκε στις 27 Απριλίου 2005, προβλέπει ότι οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Κοινοβουλίου, τις οποίες διαχειρίζονται οι πολιτικές ομάδες, δεν εμπίπτουν στον τομέα αρμοδιοτήτων του εσωτερικού ελεγκτή. Οι ειδικοί κανόνες για τη χρήση αυτών των πιστώσεων ⁽³⁾ απαιτούν από κάθε πολιτική ομάδα να καταρτίζει τις δικές της εσωτερικές δημοσιονομικές διατάξεις και να εφαρμόζει σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου δεν αναφέρεται. Μόνον οι διατάξεις μίας από τις επτά πολιτικές ομάδες προβλέπουν τον διορισμό εσωτερικού ελεγκτή. Η ανεξαρτησία ως προς τη λειτουργία των πολιτικών ομάδων δεν αιτιολογεί τη μη εφαρμογή των κανονιστικών διατάξεων σχετικά με τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά τη χρήση των πόρων από τις πολιτικές ομάδες.

9.16. Οι ίδιοι ειδικοί κανόνες για τη χρήση των πιστώσεων θεσπίζουν διατάξεις για τη μεταφορά πιστώσεων του προϋπολογισμού του Κοινοβουλίου, τις οποίες διαχειρίζονται οι πολιτικές ομάδες. Βάσει των εν λόγω διατάξεων, οι πολιτικές ομάδες έχουν το δικαίωμα να μεταφέρουν μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις δεδομένου έτους στο επόμενο οικονομικό έτος, χωρίς να υποχρεούνται να αιτιολογούν την απόφαση αυτή ⁽⁴⁾. Αυτές οι ειδικές διατάξεις, οι οποίες αποτελούν εξαίρεση από τη δημοσιονομική αρχή της ετήσιας διάρκειας, στερούνται νομικής βάσης στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Συμβούλιο**Σύναψη συμβάσεων**

9.17. Σε δύο από τις έξι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που ελέγχθηκαν, δεν τηρήθηκαν οι κανόνες που ορίζει ο δημοσιονομικός κανονισμός σχετικά με τη δημοσίευση του αποτελέσματος της διαδικασίας σε γνωστοποιήσεις ανάθεσης της σύμβασης.

9.15. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο λαμβάνει υπόψη τη διαπίστωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και προτίθεται κατόπιν τούτου να συζητήσει το ενδεχόμενο:

- να ενσωματώσει στους κανόνες για τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων της θέσης 4 0 0 0 την υποχρέωση να προβλέπεται στους δημοσιονομικούς κανόνες που εγκρίνει κάθε πολιτική ομάδα μια διατύπωση που να καλύπτει το πεδίο δραστηριότητας και τα καθήκοντα ενός εσωτερικού ελεγκτή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 85 του δημοσιονομικού κανονισμού,
- να προβλέψει τη δυνατότητα των πολιτικών ομάδων είτε να προσφεύγουν σε εσωτερικό ελεγκτή (αν το μέγεθός τους το δικαιολογεί) είτε να αναθέτουν τα καθήκοντα αυτά σε εξωτερικό ελεγκτή, εξυπακουμένου ότι ο τελευταίος δεν θα είναι ο εξωτερικός ελεγκτής ο επιφορτισμένος με την εξέταση των λογαριασμών της πολιτικής ομάδας.

9.16. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Χρειάζεται μια διάκριση ανάμεσα στις δημοσιονομικές πράξεις του διατάκτη —ο οποίος αναλαμβάνει και εκκαθαρίζει τις πιστώσεις της θέσης 4 0 0 0 του προϋπολογισμού τηρώντας στο ακέραιο τον δημοσιονομικό κανονισμό, και ειδικότερα την αρχή της ετήσιας διάρκειας— και τη διαχείριση των πόρων κάθε πολιτικής ομάδας, η οποία διέπεται από τους ειδικούς κανόνες που ενέκρινε το Προεδρείο στις 30 Ιουνίου 2003. Οι κανόνες αυτοί καταρτίστηκαν προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις της ιδιαιτερότητας των λειτουργιών των πολιτικών ομάδων και προβλέπουν ρητά τη διαδικασία μεταφοράς στην οποία αναφέρεται το Ελεγκτικό Συνέδριο.

9.17. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 149 παράγραφος 1 των εκτελεστικών κανόνων, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ενημερώνει συστηματικά και χωρίς καθυστέρηση όλους τους υποψήφιους που συμμετέχουν σε διαδικασία σύναψης συμβάσεων για το αποτέλεσμα της διαδικασίας ευθύς ως η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει ως προς την ανάθεση της σύμβασης.

Επιπλέον, η προκήρυξη ανάθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4 των εκτελεστικών κανόνων αποστέλλεται από το κεντρικό τμήμα συμβάσεων για δημοσίευση στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων μόλις η σύμβαση υπογραφεί από τον διατάκτη. Ατυχώς, στις δύο περιπτώσεις που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο τελευταίος ενημέρωσε το κεντρικό τμήμα συμβάσεων πολύ αργά και δεν τηρήθηκε η προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4 των εκτελεστικών κανόνων.

⁽³⁾ Εσωτερικός κανονισμός, ο οποίος εγκρίθηκε από το προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 30 Ιουνίου 2003 και τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις της 22ας Μαρτίου 2006 και της 11ης Ιουλίου 2007.

⁽⁴⁾ Στο τέλος του οικονομικού έτους 2008, οι πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από τις πολιτικές ομάδες ανέρχονταν σε 22 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι το 42,5 % των ετήσιων πιστώσεων για το 2008.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επιτροπή**Καταβολή κοινωνικών επιδομάτων και παροχών στους υπαλλήλους**

9.18. Με τον έλεγχο δέκα πράξεων διαπιστώθηκε ότι, σε τέσσερις περιπτώσεις, το γραφείο διαχείρισης και εκκαθάρισης των ατομικών δικαιωμάτων (PMO) δεν αφαίρεσε, από τα κοινωνικά επιδόματα που ορίζει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης, τα οικογενειακά επιδόματα που δικαιούνται να λαμβάνουν οι υπάλληλοι από τις εθνικές αρχές. Σε τέσσερις περιπτώσεις, τα ποσά που αφαιρέθηκαν δεν αντικατοπτρίζουν την πιο πρόσφατη εφαρμοζόμενη αξία των παροχών που καταβάλλουν οι εθνικές αρχές. Τα συστήματα πληροφορικής που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαχείριση αυτών των πληρωμών πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω ώστε να διασφαλίζουν ότι ενημερώνονται αυτόματα τα ποσά των επιδομάτων που καταβάλλουν οι εθνικές αρχές.

9.19. Ο έλεγχος διαπίστωσε ότι, σε πέντε από τις 15 περιπτώσεις, δεν ήταν ενημερωμένα τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία της Γενικής Διεύθυνσης Εξωτερικών Σχέσεων (ΓΔ RELEX), προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα επιδόματα που προβλέπονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης καταβάλλονται στο προσωπικό των αντιπροσωπειών σύμφωνα με τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί τον κίνδυνο να καταβάλλονται ποσά εσφαλμένα ή αχρεωστήτως. Πρέπει να ζητείται από τους υπαλλήλους να παρέχουν σε ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα στις υπηρεσίες της Επιτροπής έγγραφα που να βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση. Επιπλέον, η ΓΔ RELEX πρέπει να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση και τον έλεγχο αυτών των εγγράφων.

9.20. Το άρθρο 81α) του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης προβλέπει περιορισμούς στο ποσό των συντάξεων επιζώντων. Εφαρμόζονται κατά τον αρχικό προσδιορισμό των δικαιωμάτων σύνταξης επιζώντων. Ο έλεγχος διαπίστωσε ότι οι περιορισμοί αυτοί δεν εξετάζονταν σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να αντανakλούν την εξέλιξη της προσωπικής και οικονομικής κατάστασης του δικαιούχου, με αποτέλεσμα να καταβάλλονται ποσά αχρεωστήτως.

Σημειώτεον ότι στις δύο περιπτώσεις που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο (αμφότερες με ελάχιστο αριθμό υποψηφίων), οι τελευταίοι δεν έχουν λόγους προσφυγής αφού ενημερώθηκαν αμέσως ατομικά για την απόφαση ανάθεσης.

9.18. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) έχει ήδη αναλάβει δράση για την κάλυψη των καθυστερήσεων όσον αφορά τον έλεγχο των εθνικών κοινωνικών επιδομάτων και θα συνεχίσει να παρακολουθεί τα εντοπισμένα κρούσματα. Από τα μέσα Οκτωβρίου 2009 έως το τέλος Απριλίου 2010, ανοίχθηκαν 348 φάκελοι επί συνόλου 598 και ήδη έχουν κλείσει 243. Οι έλεγχοι θα συνεχιστούν.

Προβλέπεται η δημιουργία στο νέο σύστημα της δυνατότητας αυτόματης επικαιροποίησης των εθνικών επιδομάτων, αλλά το μέτρο αυτό δεν θα μπορέσει να τεθεί σε λειτουργία πριν από τις αρχές του 2011. Ωστόσο, από εκείνη τη στιγμή και μετά, τα επιδόματα θα διορθώνονται αναδρομικά και θα ανακτώνται σύμφωνα με το άρθρο 85 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

9.19. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή (ΓΔ RELEX) λαμβάνει υπόψη την παρατήρηση αυτή και θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα με τη διαβίβαση έγκαιρων και επαρκών πληροφοριακών στοιχείων στους υπαλλήλους, καθώς και με τακτικούς ελέγχους. Πραγματοποιούνται έλεγχοι σχετικά με την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων κατά την άφιξη νέων υπαλλήλων για την ανάληψη των θέσών τους. Τακτικοί έλεγχοι του προσωπικού που έχει υπηρετήσει για κάποιο χρονικό διάστημα μπορούν επίσης να πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ελέγχων που διενεργούν οι μονάδες που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του προσωπικού στις αντιπροσωπείες.

Ειδικότερα, η επικείμενη σύσταση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (EYED) θα απαιτήσει την κυκλοφορία πληροφοριών και την έκδοση, κατά περίπτωση, τυποποιημένων εγγράφων για τη νέα υπηρεσία. Η προσαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης της ΕΕ θα είναι μια ευκαιρία υπενθύμισης στο προσωπικό ότι, μεταξύ άλλων, σε περίπτωση μεταβολής της προσωπικής τους κατάστασης πρέπει να ενημερώνουν τις υπηρεσίες της EYED και να υποβάλλουν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την κατάσταση τους.

Όσον αφορά τα πέντε κρούσματα που εντοπίστηκαν, η Επιτροπή θα δώσει τη δέουσα συνέχεια στις υποθέσεις αυτές και, εφόσον υπάρχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις, θα ληφθούν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

9.20. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η επικαιροποίηση όλων των φακέλων στους οποίους είναι εφαρμοστέα η παρούσα διάταξη του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης άρχισε τον Φεβρουάριο του 2010. Μόλις αντιμετωπιστούν οι καθυστερούμενες υποθέσεις, το PMO (Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης Ατομικών Δικαιωμάτων) θα επανεξετάσει τους συγκεκριμένους φακέλους, εφόσον υπάρχει τροποποίηση της κατάστασης των δικαιούχων ή εφόσον ισχύουν τα κριτήρια του άρθρου 81α. Το PMO θα εξετάσει επίσης αν θα μπορούσε το νέο σύστημα Η/Υ, το οποίο δημιουργήθηκε για τον προσδιορισμό των συντάξεων, να χρησιμοποιηθεί για την αυτόματη επικαιροποίηση των φακέλων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Δικαστήριο ⁽⁵⁾**Σύναψη συμβάσεων**

9.21. Όσον αφορά την αγορά υπηρεσιών δημοσίευσης, το Δικαστήριο δεν προέβλεψε τη λήξη μιας σύμβασης-πλαισίου και εντάλθηκε υπηρεσίες, ύψους 102 000 ευρώ, χωρίς να εφαρμόσει ανταγωνιστικές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Η εν λόγω κατάσταση επιβεβαιώνει την ανάγκη καλύτερης προετοιμασίας και συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων ⁽⁶⁾.

9.21. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Όπως αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο ⁽¹⁾, το Δικαστήριο αποτέλεσε, το 2009, αντικείμενο πολύ εκτεταμένου ελέγχου. Οι έλεγχοι αφορούσαν ένα τυχαίο δείγμα 54 συναλλαγών ⁽²⁾ που καλύπτουν ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών του Δικαστηρίου και αντιπροσωπεύουν σημαντικό τμήμα του ετήσιου προϋπολογισμού του, προκειμένου να ελεγχθεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελέγχου και παρακολούθησης που έχει θέσει σε εφαρμογή το θεσμικό όργανο.

Στην παρούσα ετήσια έκθεση, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διατυπώνει κανένα συνολικό πόρισμα σχετικά με τα αποτελέσματα αυτών των εις βάθος ελέγχων.

Ωστόσο, τα λεπτομερή πορίσματα που κοινοποιήθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Δικαστήριο τον Μάρτιο του 2010 κατά την προκαταρκτική διαδικασία κατάρτισης της ετήσιας εκθέσεως είναι σε μεγάλο βαθμό θετικά και καταδεικνύουν ότι τα συστήματα ελέγχου και παρακολούθησης που έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή λειτούργησαν αποτελεσματικά για τον εντοπισμό τυχόν σφαλμάτων και εξαιρέσεων.

Συναφώς, για τις δαπάνες που συνδέονται με τους ανθρώπινους πόρους (που αντιπροσωπεύουν άνω του 70 % του προϋπολογισμού του οργάνου), το Ελεγκτικό Συνέδριο διαπιστώνει ρητώς ότι «τα συστήματα ελέγχου και παρακολούθησης όσον αφορά τη διαχείριση και την πληρωμή των αμοιβών και των επιδομάτων είναι γενικώς σε θέση να εντοπίσουν τυχόν σφάλματα και παρατυπίες».

Ως προς τις λοιπές διοικητικές δαπάνες, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διατύπωσε καμία παρατήρηση όσον αφορά τις 9 από τις 10 ελεγχθείσες συναλλαγές, ήτοι, λαμβάνοντας υπόψη την αξία κάθε συναλλαγής του δείγματος, όσον αφορά το 99 % και πλέον των ελεγχθεισών δαπανών.

Τέλος, όσον αφορά τις πράξεις συνάψεως συμβάσεων, τα λεπτομερή πορίσματα των ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανέφεραν ρητώς τη σειρά ενεργειών που έχουν ήδη αναληφθεί από το Δικαστήριο για να ανταποκριθεί στη σύσταση που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο τον Νοέμβριο του 2009 και η οποία αποσκοπούσε στη βελτίωση των διαδικασιών συνάψεως συμβάσεων από το όργανο και στην παροχή βοήθειας στις διατάκτριες υπηρεσίες στον τομέα αυτόν. Ακόμη πιο σημαντικό, τα πορίσματα αυτά ανέφεραν ότι από την εξέταση της τηρήσεως των διατάξεων των διαδικασιών συνάψεως συμβάσεων σε σχέση με τον δημοσιονομικό κανονισμό όσον αφορά δείγμα τριών συμβάσεων αξίας 20,5 εκατ. ευρώ που συνάφθηκαν το 2009, «δεν ανέκυψε καμία παρατήρηση».

⁽⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽⁶⁾ Βλέπε επίσης την ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 11.14 (ΕΕ C 269 της 10.11.2009).

⁽¹⁾ Βλέπε την υποσημείωση στην παράγραφο 9.6.

⁽²⁾ Οι έλεγχοι αφορούσαν 41 συναλλαγές σχετικές με τη διαχείριση των δαπανών που συνδέονται με τους ανθρώπινους πόρους και 13 συναλλαγές σχετικές με τη διαχείριση των λοιπών δαπανών διοικητικής φύσεως (3 πράξεις συνάψεως δημόσιων συμβάσεων και 10 άλλες συναλλαγές).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ωστόσο, στα ίδια αυτά λεπτομερή πορίσματα, το Ελεγκτικό Συνέδριο διατύπωσε μια παρατήρηση σχετικά με συναλλαγή 10 944 ευρώ⁽³⁾ αφορώσα μια σύμβαση για τη δημοσίευση αγγελιών στον Τύπο των κρατών μελών, σχετικά χαμηλού ποσού (102 000 ευρώ), που αποτελούσε παρακολούθημα της κύριας συμβάσεως περί νομικής μετάφρασης *freelance*, η οποία ήταν πολύ σημαντικού ποσού (28 εκατομμυρίων ευρώ). Η παρατήρηση αυτή και μόνον περιλαμβάνεται στην παρούσα ετήσια έκθεση. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο επιθυμεί να διατυπώσει τις ακόλουθες διευκρινίσεις, προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα το πλαίσιο εντός του οποίου δόθηκε η εντολή για την παρακολουθηματική αυτή σύμβαση.

Κατά την κίνηση των διαδικασιών προσκλήσεων για την υποβολή προσφορών για την ανανέωση των συμβάσεων μετάφρασης *freelance* σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, το Δικαστήριο έκρινε αναγκαίο να δημοσιεύσει στον Τύπο των διαφόρων κρατών μελών αγγελίες για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις εν λόγω προσκλήσεις για την υποβολή προσφορών. Προς τούτο, έδωσε παραγγελία στην εταιρεία την οποία είχε χρησιμοποιήσει κατά το παρελθόν ως ενδιάμεσο στις σχέσεις του με τις εφημερίδες. Ωστόσο, η υπηρεσία επαλήθευσης του Δικαστηρίου εντόπισε το γεγονός ότι η σύμβαση-πλαίσιο που είχε προηγουμένως συναφθεί με τον ενδιάμεσο αυτό είχε λήξει (πράγμα που αγνοούσαν οι υπηρεσίες που διαχειρίζονται τις συμβάσεις μετάφρασης *freelance*).

Ακολούθως, ο διατάκτης, ο οποίος θα μπορούσε να περιοριστεί στις επιβαλλόμενες από τη σχετική κανονιστική ρύθμιση δημοσιεύσεις των προσκλήσεων για την υποβολή προσφορών στην Επίσημη Εφημερίδα, έκρινε ότι η δημοσίευση αγγελιών στον Τύπο ήταν πολύ σημαντική, προκειμένου να εξασφαλιστεί ευρύς ανταγωνισμός (όπως απαιτεί το άρθρο 89 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού), λαμβανομένου υπόψη του ενδιαφερόμενου κοινού, ήτοι των μεταφραστών *freelance*, οι οποίοι ήταν πολύ πιθανόν ότι θα κινητοποιούνταν ελάχιστα από τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα και μόνο.

Πράγματι, οι αγγελίες στον Τύπο πέτυχαν πλήρως τον σκοπό τους και, χάρη σε έναν έντονο ανταγωνισμό, η μέση τιμή της μεταφρασμένης σελίδας που προέκυψε από τις νέες συμβάσεις μετάφρασης *freelance* είναι χαμηλότερη κατά 7,5 % από τη μέση τιμή των προηγούμενων συμβάσεων, πράγμα που αντιπροσωπεύει σημαντικότερη οικονομία για τον προϋπολογισμό του Δικαστηρίου (περίπου 2,4 εκατ. ευρώ στα 4 έτη).

Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αφενός, τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του Δικαστηρίου λειτούργησαν αποτελεσματικά εντοπίζοντας τη λήξη της συμβάσεως-πλαισίου και, αφετέρου, η εξαίρεση αυτή από τις θεσμοθετημένες διαδικασίες, η οποία έγινε εν προκειμένω δεκτή προς το καλώς εννοούμενο συμφέρον του οργάνου και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, προσδιορίστηκε και τεκμηριώθηκε όπως προβλέπουν οι κανόνες εσωτερικού ελέγχου του οργάνου⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Η συναλλαγή αυτή συμπεριλαμβάνεται στο δείγμα 10 συναλλαγών συνολικής αξίας 30,86 εκατ. ευρώ που αποσκοπεί στον έλεγχο της διαχείρισεως των διοικητικών δαπανών (πλην των ανθρώπινων πόρων και των διαδικασιών συνάψεως συμβάσεων που ελέγχθηκαν χωριστά).

⁽⁴⁾ Ο κανόνας ελέγχου αριθ. 13 του Δικαστηρίου, κατά τον οποίο «οι υπηρεσίες προβαίνουν σε ενέργειες για να διασφαλίσουν ότι όλες οι περιπτώσεις στις οποίες, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, σημειώνεται παρέκκλιση από τους ελέγχους ή απόκλιση από τις θεσμοθετημένες πολιτικές και διαδικασίες αναφέρονται εγγράφως, δικαιολογούνται και εγκρίνονται στο προσήκον υπηρεσιακό επίπεδο πριν από τη λήψη μέτρων», τηρήθηκε πράγματι υπό τις προαναφερθείσες εξαιρετικές περιστάσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πρέπει να προστεθεί ότι οι ενέργειες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί για τη βελτίωση των διαδικασιών συνάψεως των συμβάσεων από το όργανο, ειδικότερα η ενίσχυση της διαχείρισης των σχετικών με τις συμβάσεις δεδομένων απευθείας από το μηχανογραφικό σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης του οργάνου, θα καταστήσουν στο μέλλον δυνατή την αποφυγή καταστάσεων όπως αυτή για την οποία διατυπώθηκε η παρούσα παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι σε διάφορα πρόσφατα ψηφίσματα ⁽⁵⁾ του Κοινοβουλίου τονίζεται η δυσκινησία και το διοικητικό κόστος των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις για ορισμένα θεσμικά όργανα –όπως το Δικαστήριο– και καλείται η Επιτροπή να τα λάβει υπόψη κατά την επόμενη αναθεώρηση των κανόνων αυτών. Το Δικαστήριο δεν μπορεί παρά να επιθυμεί να μπορέσουν οι συστάσεις αυτές απλοποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού να τεθούν σε εφαρμογή στο πλαίσιο της ήδη δρομολογημένης αναθεώρησης.

Ελεγκτικό Συνέδριο

9.22. Η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή ⁽⁷⁾ ορίζει ότι, κατά τη γνώμη των ελεγκτών, «οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου την 31η Δεκεμβρίου 2009, καθώς και των οικονομικών του επιδόσεων και των ταμειακών ροών του για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342//2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού του Συμβουλίου, καθώς και τους λογιστικούς κανόνες του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου». Η έκθεση θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

9.23. Ο έλεγχος δεν εντόπισε αδυναμίες αξίες αναφοράς στα θέματα που ελέγχθηκαν.

Επιτροπή των Περιφερειών

9.24. Ο έλεγχος δεν εντόπισε αδυναμίες αξίες αναφοράς στα θέματα που ελέγχθηκαν.

⁽⁷⁾ Βλέπε την έκθεση ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, η οποία αναφέρεται στο σημείο 9.8.

⁽⁵⁾ Βλέπε το σημείο 17 του ψηφίσματος της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την απαλλαγή 2007 του Δικαστηρίου [2008/2278(DEC)], και το σημείο 45 του ψηφίσματος της 18ης Μαΐου 2010, σχετικά με την κατάσταση προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το οικονομικό έτος 2011 [2010/2005(BUD)].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ⁽⁸⁾**Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων**

9.25. Το άρθρο 12 παράγραφος 5 του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απαιτεί από κάθε θεσμικό όργανο να θεσπίζει γενικές διατάξεις για τις διαδικασίες πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων. Τέτοιου είδους διατάξεις δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, μολονότι 47 από τις 63 θέσεις εργασίας που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2009 είναι θέσεις έκτακτων υπαλλήλων.

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ⁽⁹⁾**Καταβολή κοινωνικών επιδομάτων στους υπαλλήλους**

9.26. Ο έλεγχος διαπίστωσε ότι, σε τέσσερις από τις 10 περιπτώσεις, δεν ήταν ενημερωμένα τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία στις υπηρεσίες του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα επιδόματα που προβλέπονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης καταβάλλονται στους υπαλλήλους σύμφωνα με τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις και την εθνική νομοθεσία. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί τον κίνδυνο να πραγματοποιούνται εσφαλμένες πληρωμές ή να καταβάλλονται ποσά αχρεωστήτως. Πρέπει να ζητείται από τους υπαλλήλους να παρέχουν σε ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που να αποδεικνύουν την προσωπική τους κατάσταση. Σχετικά με το θέμα αυτό, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων πρέπει να βελτιώσει το σύστημά του για την έγκαιρη παρακολούθηση και τον έλεγχο αυτών των εγγράφων.

Πρότυπα εσωτερικού ελέγχου

9.27. Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων δεν έχει καθιερώσει σύστημα εκ των υστέρων επαλήθευσης για τις περιπτώσεις που ενδείκνυται, όπως απαιτείται από τον δημοσιονομικό κανονισμό. Πέραν αυτού, τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου που ενέκρινε ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων δεν προβλέπουν τη δέουσα καταχώριση σε κεντρικό μητρώο των εξαιρέσεων από τις συνήθεις οικονομικές διαδικασίες.

9.25. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής έλαβε δεόντως υπόψη την παρατήρηση του Συνεδρίου και οι υπηρεσίες του έχουν λάβει εντολή για τη σύνταξη διατάξεων σχετικά με τις διαδικασίες πρόσληψης έκτακτου προσωπικού, οι οποίες πρόκειται να εγκριθούν πριν από το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2010.

9.26. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΕΠΟΠΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Επί του παρόντος, λόγω του μικρού μεγέθους του, τον ΕΕΠΔ συνδράμει το ΡΜΟ στον χειρισμό των αρχείων κοινωνικών επιδομάτων. Μία φορά ετησίως, οι πληροφορίες που σχετίζονται με οικογενειακά επιδόματα και επιδόματα συντηρούμενων τέκνων επικαιροποιούνται από το ΡΜΟ βάσει ειδικών εντύπων που απευθύνονται στο οικείο προσωπικό μέσω του ΕΕΠΔ. Τα εν λόγω έντυπα προετοιμάζει το ΡΜΟ ειδικά για τον συγκεκριμένο σκοπό. Τα κοινωνικά επιδόματα επικαιροποιούνται βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται μέσω των εντύπων αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση του Συνεδρίου, ο ΕΕΠΔ θα βελτιώσει την παρακολούθηση των πληροφοριών που σχετίζονται με τα κοινωνικά επιδόματα και στις οποίες αναφέρθηκε το Συνέδριο.

9.27. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΕΠΟΠΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όλες οι συναλλαγές που διενεργούνται από τον ΕΕΠΔ, συμπεριλαμβανομένης της απόδοσης άμεσων πληρωμών που έχουν διεκπεραιωθεί από άλλα όργανα για λογαριασμό του ΕΕΠΔ, υπόκεινται σε εκτεταμένο προληπτικό έλεγχο.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση που διατύπωσε το Συνέδριο, ο ΕΕΠΔ θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εφαρμόσει διαδικασία κατασταλτικής επαλήθευσης από το έτος 2011 και εξής. Δεδομένου του μικρού μεγέθους του οργάνου και της ιδιαιτερότητας του κοινού χειρισμού αρχείων δυνάμει των διαφόρων συμφωνιών συνεργασίας και συμφωνιών επιπέδου υπηρεσίας, ενδεχομένως να απαιτηθεί περαιτέρω διοργανική συνδρομή προκειμένου ο ΕΕΠΔ να είναι σε θέση να εκπληρώσει το συγκεκριμένο καθήκον.

⁽⁸⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽⁹⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο ΕΕΠΔ αποφάσισε να προβεί σε εφαρμογή της δεύτερης παρατήρησης του Συνεδρίου σχετικά με τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου καταρτίζοντας έναν κεντρικό κατάλογο καταγεγραμμένων εξαιρέσεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ

9.28. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο συμπεραίνει ότι, στο σύνολό τους, οι πληρωμές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με τις διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα (βλέπε σημείο 9.9).

9.29. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών του, το Συνέδριο συμπεραίνει ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου σχετικά με τις διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων έχουν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού (βλέπε σημεία 9.13 έως 9.27).

9.30. Στο **παράρτημα 9.4**, συνοψίζεται η παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων.

9.31. Στον τομέα που αφορά την καταβολή κοινωνικών επιδομάτων, το Συνέδριο συνέστησε στα σχετικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς (βλέπε σημεία 9.14, 9.19 και 9.26), αφενός, να ζητούν από τους υπαλλήλους τους να παρέχουν, σε ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα, έγγραφα που να βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση και, αφετέρου, να εφαρμόζουν σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση αυτών των εγγράφων.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

9.32. Οι έλεγχοι που ασκούνται στους εκτελεστικούς και λοιπούς οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν αντικείμενο ειδικών ετήσιων εκθέσεων που δημοσιεύονται χωριστά στην Επίσημη Εφημερίδα ⁽¹⁰⁾. Το Συνέδριο έλεγξε 30 οργανισμούς όσον αφορά το οικονομικό έτος 2009. Οι προϋπολογισμοί τους ανήλθαν συνολικά σε 1 500,6 εκατομμύρια ευρώ για το 2009. Τα κύρια δεδομένα που αφορούν τους οργανισμούς παρουσιάζονται στον **πίνακα 9.2**.

9.33. Για κάθε οργανισμό, το Συνέδριο εξέδωσε έκθεση για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009, η οποία περιέχει τη γνώμη του σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων. Οι εκθέσεις αυτές θα δημοσιευτούν χωριστά στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος του έτους.

9.34. Όσον αφορά τον Οργανισμό Εφοδιασμού της Ευρατόμ, το Συνέδριο επιστά την προσοχή στο γεγονός ότι, σε αντίφαση με το καταστατικό του, ο Οργανισμός δεν διέθετε προϋπολογισμό για το έτος 2009 και, κατά συνέπεια, όλες οι δαπάνες του Οργανισμού, με εξαίρεση τα τραπεζικά έξοδα, καταβλήθηκαν από την Επιτροπή. Η εν λόγω κατάσταση αυτή είναι παρόμοια με εκείνη που παρατηρήθηκε ήδη το 2008. Η Επιτροπή πρέπει, σε διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, να αναλύσει τα πιθανά μέτρα διόρθωσης της κατάστασης αυτής.

9.34. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού του 2008, η Επιτροπή πρότεινε προϋπολογισμό για τον Οργανισμό Εφοδιασμού της Ευρατόμ (ESA). Τον προϋπολογισμό δεν έκανε δεκτό η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και έτσι η Επιτροπή επωμίστηκε όλες τις δαπάνες του ESA κατά το 2008. Η Επιτροπή συνέχισε να αναλαμβάνει τα έξοδα του ESA στους προϋπολογισμούς του 2009 και του 2010 και πρότεινε να πράξει το ίδιο και το 2011.

⁽¹⁰⁾ Οι ετήσιες εκθέσεις του Συνεδρίου σχετικά με τους λογαριασμούς των οργανισμών παρουσιάζονται στον ιστότοπό του (<http://www.ea.europa.eu>) και θα δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα.

Πίνακας 9.2 — Εκτελεστικοί και λοιποί οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Κύρια στοιχεία

Εκτελεστικοί και λοιποί οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Έδρα	Πρώτο έτος οικονομικής αυτονομίας	Προϋπολογισμός ⁽¹⁾ (εκατομμύρια ευρώ)		Οργανικές θέσεις	
			2009	2008	2009	2008
Οργανισμοί						
Οργανισμός Εφοδιασμού της Ευρατόμ ⁽²⁾	Λουξεμβούργο	1960	—	—	—	—
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	Θεσσαλονίκη	1977	18,6	18,3	101	99
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	Δουβλίνο	1977	20,2	21,0	101	101
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	Κοπεγχάγη	1994	39,8	37,1	133	123
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	Τορίνο	1994	21,8	22,4	96	96
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομα- νίας	Λισσαβόνα	1995	14,7	15,1	82	82
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	Λονδίνο	1994	194,4	182,9	530	481
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Λουξεμβούργο	1995	62,6	59,9	233	233
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	Ανζέ	1995	13,2	12,5	46	43
Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά	Αλικάντε	1995	338,1	318,4	658	643
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	Μπιλμπάο	1996	15,0	14,9	44	44
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων	Βιέννη	1998	17,2	15,0	61	49
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης ⁽³⁾	Θεσσαλονίκη	2000	—	235,0	—	93
Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία	Μπράμσχλ	2006	8,8	8,7	26	22,5
Eurojust	Χάγη	2002	27,6	24,8	185	175
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	Κολωνία	2003	122,0	102,0	506	452
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	Λισσαβόνα	2003	53,3	50,2	192	181
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	Πάρμα	2003	71,0	66,4	355	335
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληρο- φοριών	Ηράκλειο	2005	8,1	8,4	44	44
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων	Βαλανσιέν	2006	21,0	18,0	124	116
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	Στοκχόλμη	2005	49,3	40,6	170	130
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα	Βαρσοβία	2006	88,8	71,2	119	94
Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή GNSS ⁽⁴⁾	Βρυξέλλες	2006	44,4	10,5	23	50
Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	Βίγιο	2007	10,1	9,5	45	47
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	Ελσίνκι	2008	70,4	66,4	324	220
Εκτελεστικοί οργανισμοί						
Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία	Βρυξέλλες	2006	13,3	11,5	37	36
Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού	Βρυξέλλες	2006	47,7	38,2	99	92
Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τους Καταναλωτές	Λουξεμβούργο	2007	64	4,4	12	9
Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών	Βρυξέλλες	2008	8,9	5,2	32	32
Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας ⁽⁵⁾	Βρυξέλλες	2009	21,6	—	88	—
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	Βρυξέλλες	2009	14,5	—	100	—
Σύνολο			1 500,6	1 488,5	4 566	4 122,5

⁽¹⁾ Πιστώσεις πληρωμών.⁽²⁾ Βλέπε σημείο 9.34.⁽³⁾ Ο εν λόγω οργανισμός έκλεισε το 2008.⁽⁴⁾ Προσωρινή έδρα.⁽⁵⁾ Ο εν λόγω οργανισμός απέκτησε την οικονομική ανεξαρτησία του το 2009.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

9.35. Η ειδική ετήσια έκθεση του Συνεδρίου σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Σχολεία (η οποία δεν δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα) διαβιβάζεται στο Ανώτατο Συμβούλιο ως την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή ⁽¹¹⁾. Ο προϋπολογισμός των Σχολείων για το 2009, ύψους 267,2 εκατομμυρίων ευρώ, χρηματοδοτήθηκε κυρίως με επιχορήγηση της Επιτροπής (151,9 εκατομμύρια ευρώ) και με εισφορές των κρατών μελών (53,7 εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹²⁾. Τα σημαντικότερα πληροφοριακά στοιχεία που αφορούν τα Ευρωπαϊκά Σχολεία παρουσιάζονται στον **πίνακα 9.3**.

9.36. Το Συνέδριο δεν διαπίστωσε ουσιώδη σφάλματα τα οποία θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία των λογαριασμών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο (των σχολείων του Μονάχου και του Λουξεμβούργου I, καθώς και του κεντρικού γραφείου), οι οποίοι καταρτίστηκαν βάσει των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού της 24ης Οκτωβρίου 2006, ο οποίος εφαρμόζεται στον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Σχολείων, και την κανονικότητα των υποκειμένων στους εν λόγω λογαριασμούς πράξεων.

9.37. Βάσει του διενεργηθέντος ελέγχου του, το Συνέδριο δεν διαπίστωσε τίποτε το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών δεν είναι ακριβοδίκαιη, από κάθε ουσιώδη πλευρά, σύμφωνα με τα σχετικά λογιστικά πρότυπα, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις οι οποίες οφείλονται στην πλημμελή εφαρμογή της αρχής της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση: α) δεν υπήρχαν προβλέψεις για τις υποθέσεις κατά των Σχολείων οι οποίες εκκρεμούσαν ενώπιον της δικαιοσύνης, β) δεν είχε γίνει καμία τακτοποίηση όσον αφορά τις μισθολογικές αναπροσαρμογές το 2009, γ) ο ισολογισμός περιλάμβανε προβλέψεις για μελλοντικές δαπάνες οι οποίες δεν αφορούσαν το τρέχον έτος, ενώ αυτές θα έπρεπε να παρουσιάζονται μόνο στις επεξηγηματικές σημειώσεις.

9.37. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η εφαρμογή της αρχής της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση εξετάζεται κατά την ήδη δρομολογούμενη επανεξέταση του δημοσιονομικού κανονισμού των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Οι προτάσεις που θα προκύψουν από την επανεξέταση θα υποβληθούν στο διοικητικό συμβούλιο στα τέλη του έτους.

⁽¹¹⁾ Το Συνέδριο πραγματοποιεί εξέταση των ενοποιημένων λογαριασμών και, επιπλέον, διενεργεί ετήσιο έλεγχο του κεντρικού γραφείου και εκ περιτροπής έλεγχο δύο από τα δεκατέσσερα ευρωπαϊκά σχολεία κάθε έτος.

⁽¹²⁾ Πηγή: Ευρωπαϊκά Σχολεία, κλείσιμο των λογαριασμών του 2009.

Πίνακας 9.3 — Ευρωπαϊκά Σχολεία — Κύρια στοιχεία

Ευρωπαϊκό Σχολείο	Χώρα	Προϋπολογισμός ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (εκατ. ευρώ)		Επιχορήγηση από την Επιτροπή ⁽²⁾ (εκατ. ευρώ)		Σχολικός πληθυσμός ⁽³⁾	
		2009	2008	2009	2008	2009	2008
Γραφείο	Βέλγιο	9,6	9,2	8,3	7,0	—	—
Λουξεμβούργο I	Λουξεμβούργο	39,8	37,4	26,0	22,8	3 468	3 437
Λουξεμβούργο II	Λουξεμβούργο	7,6	7,0	4,5	3,4	910	888
Βρυξέλλες I (Uccle)	Βέλγιο	33,1	32,1	23,1	22,7	3 112	3 057
Βρυξέλλες II (Woluwe)	Βέλγιο	32,4	31,5	22,2	21,5	3 030	2 904
Βρυξέλλες III (Ixelles)	Βέλγιο	29,7	29,1	20,8	19,8	2 811	2 649
Βρυξέλλες IV	Βέλγιο	5,4	5,5	2,7	3,4	594	438
Μολ	Βέλγιο	12,0	11,3	6,9	6,0	752	718
Βαρέζε	Ιταλία	19,8	18,7	10,2	9,3	1 304	1 341
Καρλσρούη	Γερμανία	13,4	12,9	3,8	2,4	976	979
Μόναχο	Γερμανία	20,9	19,5	0,4	0,6	1 848	1 756
Φρανκφούρτη	Γερμανία	11,5	10,6	6,5	3,9	1 085	1 053
Αλικάντε	Ισπανία	12,5	11,9	6,8	5,2	1 020	1 029
Bergen	Κάτω Χώρες	9,8	9,8	4,8	5,1	586	565
Culham	Ηνωμένο Βασίλειο	9,7	11,4	4,9	5,7	835	835
Σύνολο		267,2	258,0	151,9	138,9	22 331	21 649

⁽¹⁾ Σύνολο των εσόδων και των δαπανών όπως προβλέπονται στον προϋπολογισμό κάθε Ευρωπαϊκού Σχολείου και του Γραφείου, συμπεριλαμβανομένων όλων των τροποποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν στους αρχικά εγκριθέντες προϋπολογισμούς.

⁽²⁾ Πηγή: Ευρωπαϊκά Σχολεία, κλείσιμο των λογαριασμών του 2009.

⁽³⁾ Πηγή: Ετήσια έκθεση για το 2009 του Γενικού Γραμματέα προς το Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων.

Σημείωση: Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

	2009				2008	2007
	Δαπάνες σχετικές με το προσωπικό των θεσμικών οργάνων	Δαπάνες σχετικές με τα κτίρια	Λοιπές δαπάνες	Σύνολο		
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ						
Σύνολο πράξεων εκ των οποίων:	38	7	12	57	57	56
Προπληρωμές	0	1	1	2	0	0
Ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές	38	6	11	55	57	56
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ						
(σε εκατοστιαίες μονάδες και σε αριθμό πράξεων)						
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλματα	97 % {37}	100 % {7}	75 % {9}	93 % {53}	91 %	95 %
Πράξεις που περιέχουν σφάλματα	3 % {1}	0 % {0}	25 % {3}	7 % {4}	9 %	5 %
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ						
Πιθανότερο ποσοστό σφαλμάτων:						
< 2 %	X				X	X
2% έως 5%						
> 5 %						

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Συνολική αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου

	2009	2008	2007
Συνολική αξιολόγηση			

Υπόμνημα

	Συμμορφούμενο
	Μερικώς συμμορφούμενο
	Μη συμμορφούμενο
ά.α	Άνευ αντικειμένου: δεν ισχύει ή δεν αξιολογήθηκε

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Κυρίως εμπλεκόμενες ΓΔ	Είδος της δήλωσης που διατύπωσε ο γενικός διευθυντής (*)	Διατυπωθείσες επιφυλάξεις	Παρατηρήσεις του Συνεδρίου	Συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας
PMO	χωρίς επιφυλάξεις	ά.α	Καμία παρατήρηση	Α
OIB	χωρίς επιφυλάξεις	ά.α	Καμία παρατήρηση	
OIL	χωρίς επιφυλάξεις	ά.α	Καμία παρατήρηση	
DIGIT	χωρίς επιφυλάξεις	ά.α	Καμία παρατήρηση	

(*) Σύμφωνα με τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή, αυτός αποκόμισε εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων.

A: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

B: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή παρέχουν μερικώς ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

Γ: Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και η δήλωση του γενικού διευθυντή δεν παρέχουν ορθή αξιολόγηση της δημοσιονομικής διαχείρισης όσον αφορά την κανονικότητα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν
1. Συντελεστής πολλαπλασιασμού που εφαρμόζεται στους μισθούς			
Ετήσια έκδοση για το έτος 2007, σημεία 11.7 έως 11.11 και τελευταία παράρτημα 11.2 της ετήσιας έκδοσης για το 2008:			Απαντήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Το Κοινοβούλιο και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης σχετικά με τον συντελεστή πολλαπλασιασμού με τον τρόπο που τις εφαρμόζουν τα άλλα θεσμικά όργανα. Η τακτική αυτή είχε ως συνέπεια την παροχή οικονομικού πλεονεκτήματος στους υπαλλήλους των οργάνων αυτών, το οποίο δεν παρέχουν τα άλλα όργανα, καθώς και υψηλότερες δαπάνες.	Το Κοινοβούλιο και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξακολουθούν να εφαρμόζουν την τρέχουσα πρακτική τους, εν αναμονή της έκδοσης οριστικών αποφάσεων εκ μέρους του Δικαστηρίου στις σχετικές υποθέσεις προσφυγών που έχουν ασκήσει υπάλληλοι των οργάνων.	Το Ελεγκτικό Συνέδριο θα παρακολουθήσει τη συνέχεια που θα δοθεί στις αποφάσεις του Δικαστηρίου.	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμερίζεται τη διαδικαστική προσέγγιση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα περιμένει τις τελικές αποφάσεις του Δικαστηρίου.
2. Απόδοση των εξόδων διαμονής στα οποία υποβάλλονται οι υπάλληλοι κατά τη διάρκεια αποστολής			
Ετήσιες εκδόσεις για τα οικονομικά έτη 2004 και 2007 και τελευταία παράρτημα 11.2 της έκδοσης για το 2008:			Απαντήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Ο τροποποιημένος κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004, ορίζει ότι τα έξοδα διαμονής που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αποστολής αποδίδονται εντός των ορίων ανώτατου ποσού καθοριζόμενου για κάθε χώρα, εφόσον προσκομίστούν τα σχετικά δικαιολογητικά (άρθρο 13 του παραρτήματος VII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης).	Οι εσωτερικοί κανόνες που διέπουν τις αποστολές και τις υπηρεσιακές μετακινήσεις των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εγκρίθηκαν με απόφαση του γενικού γραμματέα, στις 10 Δεκεμβρίου 2009. Εκτός των ρυθμίσεων για τις αποστολές, αυτοί οι εσωτερικοί κανόνες θέτουν ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με τις υπηρεσιακές μετακινήσεις στους τρεις τόπους εργασίας του Κοινοβουλίου (Λουξεμβούργο, Στρασβούργο και Βρυξέλλες) συμπεριλαμβανομένης της απόδοσης των εξόδων βάσει κατ' αποκοπήν ποσού, όταν δεν προσκομίζονται δικαιολογητικά. Κατά συνέπεια, το Κοινοβούλιο εξακολουθεί να καταβάλλει έξοδα διαμονής βάσει κατ' αποκοπήν ποσού για αιτήσεις διανυκτέρευσης στο Λουξεμβούργο, στο Στρασβούργο και στις Βρυξέλλες.	Οι ενημερωμένοι κανόνες δεν συνάδουν με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης. Το Κοινοβούλιο οφείλει να διασφαλίσει ότι τα έξοδα διαμονής που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αποστολής επιστρέφονται σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης.	Το Κοινοβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση τη θέση του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τις νέες διατάξεις που θεσπίστηκαν εν συνεχεία των παλαιότερων παρατηρήσεων, αλλά διατηρεί την άποψή του σχετικά με την ανάγκη διαφορετικής μεταχείρισης ανάλογα με το αν οι υπάλληλοι θεωρείται ότι «μετακινούνται ανάμεσα στους τρεις τόπους εργασίας» ή «βρίσκονται σε αποστολή». Το Κοινοβούλιο προτίθεται κατ' αυτό τον τρόπο να επωφεληθεί μιας προσεχούς αναθεώρησης του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, και του ρόλου του ως συν-νομοθέτη στη διαδικασία αυτή, για να τροποποιήσει ορισμένες διατάξεις και να εισαγάγει διάκριση μεταξύ των αποστολών και των μετακινήσεων των υπαλλήλων του ανάμεσα στους τρεις τόπους εργασίας.
Σε αντίθεση με αυτό τον κανόνα, το Κοινοβούλιο προέβλεψε στους εσωτερικούς του κανόνες την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ανερχόμενου στο 60 % του μέγιστου επιτρεπόμενου ποσού, στους υπαλλήλους που δεν προσκομίζουν κανένα αποδεικτικό στοιχείο ότι υποβλήθηκαν σε έξοδα διαμονής.			

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν
			Για τον σκοπό αυτό, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ήδη τροποποίησε την ονομασία και τις παρατηρήσεις του προϋπολογισμού για την πρώην θέση 3 0 0 0 «Έξοδα αποστολής του προσωπικού». Η θέση αυτή φέρει εφεξής την ονομασία «Έξοδα για αποστολές και για μετακίνηση μεταξύ των τριών τόπων εργασίας του προσωπικού» και οι παρατηρήσεις της προβλέπουν ρητά ότι οι πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν τις δαπάνες που συνδέονται με τις μετακινήσεις του προσωπικού του οργάνου, των αποσπασμένων από τα κράτη μέλη εμπειρογνομόνων ή των ασκουμένων ανάμεσα στον τόπο διορισμού και έναν εκ των τριών τόπων εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο και Στρασβούργο) και με τις αποστολές προς οιονδήποτε άλλο τόπο πλην των ανωτέρω τριών τόπων εργασίας, θέτοντας έτσι τη δημοσιονομική βάση για τις ρυθμίσεις που εφαρμόζει το Κοινοβούλιο όσον αφορά τις μετακινήσεις μεταξύ των τριών τόπων εργασίας.
3. Επιδόματα βοηθού των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Ετήσια έκθεση για το έτος 2006, σημεία 10.10 έως 10.12 και παράρτημα 11.2 της έκθεσης για το 2008: Στην ετήσια έκθεσή του για το 2006, το Ελεγκτικό Συνέδριο εκτιμούσε ότι δεν υπήρχε επαρκής τεκμηρίωση που να καταδεικνύει ότι οι βουλευτές όντως απασχόλησαν έναν ή περισσότερους βοηθούς ή ότι χρησιμοποίησαν τις υπηρεσίες τους και ότι τα καθήκοντα ή οι υπηρεσίες που αναφέρονταν στις συμβάσεις τις οποίες υπέγραψαν οι βουλευτές είχαν πράγματι εκτελεστεί ή παρασχεθεί. Το προεδρείο έπρεπε να λάβει μέτρα προκειμένου να του διαβιβάζονται τα έγγραφα που θεωρούνται ουσιώδη ώστε να αποδεικνύεται ότι οι δαπάνες ήταν αιτιολογημένες. Σύμφωνα με τους τροποποιημένους κανόνες του προεδρείου του Δεκεμβρίου 2006, οι βουλευτές δεν απαιτείται πλέον να υποβάλλουν τα τιμολόγια και τις δηλώσεις για αμοιβές που εκδίδονται από εντεταλμένους φορείς πληρωμών και παροχής υπηρεσιών, αλλά πρέπει να τα φυλάσσουν οι ίδιοι. Αντ' αυτών, οι βουλευτές πρέπει να υποβάλλουν αντίγραφα των «δηλώσεων δαπανών» και των «καταστάσεων τιμολογηθέντων	Η εκκαθάριση των εξόδων των βοηθών των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα οικονομικά έτη 2004-2007 έχει ολοκληρωθεί. Όσον αφορά το οικονομικό έτος 2008, η διοίκηση του Κοινοβουλίου έχει λάβει άνω του 98 % των δηλώσεων δαπανών και των ποσών που τιμολογήθηκαν. Όσον αφορά το οικονομικό έτος 2009, η διοίκηση του Κοινοβουλίου επεξεργάζεται, επί του παρόντος, δηλώσεις που ελήφθησαν κατά τους τελευταίους μήνες.	Το Συνέδριο θα παρακολουθήσει την εκκαθάριση, εκ μέρους του Κοινοβουλίου, των δηλώσεων δαπανών των βουλευτών οι οποίες αφορούν τα οικονομικά έτη 2008 και 2009. Η διοίκηση του Κοινοβουλίου πρέπει να διενεργήσει ελέγχους στα πρωτότυπα τιμολόγια που συνοδεύουν τις δηλώσεις δαπανών.	Απαντήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Η τακτοποίηση των δαπανών κοινοβουλευτικής επικουρίας για τα έτη 2008-2009 (1ο εξάμηνο) πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 των κανονιστικών ρυθμίσεων περί καταβολής των εξόδων και αποζημιώσεων των βουλευτών του ΕΚ. Για το έτος 2008 είχε τακτοποιηθεί επιτυχώς ποσοστό 99,79 % του συνολικού ύψους των πληρωμών που επιτίπουν στη διαδικασία τακτοποίησης. Το απομένον 0,2 % ελέγχεται για κάθε περίπτωση χωριστά και, εφόσον ενδείκνυται, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο υποχρεωτικής επιστροφής ποσών. Για το πρώτο εξάμηνο του έτους 2009 ⁽¹⁾, το ποσοστό επιτυχούς τακτοποίησης βρίσκεται επί του παρόντος σε ποσοστό σχεδόν 92,31 % (δηλ. 94 227 604 ευρώ επί συνόλου 102 074 881 ευρώ). Το απομένον 7,6 % περιλαμβάνει κυρίως έγγραφα που τελούν υπό εξέταση (6,28 %). Τα έγγραφα που αφορούν το 1,41 % των πληρωμών που επιτίπουν στη διαδικασία τακτοποίησης εξακολουθούν να αναμένονται.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν
ποσών» που εκδόθηκαν από εντεταλμένους φορείς πληρωμών και παροχές υπηρεσιών. Αυτοί οι νέοι κανόνες ισχύουν για τις σχετικές περιόδους από τον Ιούλιο του 2004. Η ετήσια έκθεση για το 2007 περιλάμβανε σύσταση σύμφωνα με την οποία το Κοινοβούλιο όφειλε να ενισχύσει τους ελέγχους επί του επιδόματος βοήθου των βουλευτών, συμπεριλαμβανομένων τυχαίων ελέγχων των τιμολογίων που έχουν στην κατοχή τους οι βουλευτές.			Σε κάθε περίπτωση αμφιβολιών σε σχέση με τις παρασχεθείσες πληροφορίες, οι υπηρεσίες ζήτησαν από τους βουλευτές κατάλληλες εξηγήσεις, συμπεριλαμβανομένης της προσκόμισης αποδείξεων και τιμολογίων. Πριν από το τέλος του έτους, όταν θα έχουν πλήρως εξετασθεί τα εναπομείναντα έγγραφα, αναμένεται πως το τελικό ποσοστό επιτυχούς τακτοποίησης θα φτάσει στα επίπεδα των άλλων ετών.
4. Επικουρικό συνταξιοδοτικό καθεστώς για τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Ετήσια έκθεση για το έτος 2006, πίνακας 10.2, και παράρτημα 11.2 της ετήσιας έκθεσης για το 2008: Το Συνέδριο υπενθυμίζει τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν σχετικά με το εν λόγω θέμα στην ετήσια έκθεσή του για το 2008: α) πρέπει να πραγματοποιηθεί νέα αναλογιστική μελέτη, προκειμένου να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος των αποφάσεων του προεδρείου σχετικά με τα μέτρα που εφαρμόζονται στους βουλευτές του καθεστώτος αυτού· β) το Κοινοβούλιο πρέπει να διευκρινίσει τον ρόλο του σχετικά με τη διαχείριση και την εποπτεία του ενεργητικού του ταμείου.	Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη του Κοινοβουλίου, το ταμείο θα υφίσταται αναλογιστικό έλλειμμα ύψους 84,5 εκατομμυρίων ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2009, βάσει των νέων κανόνων που ορίστηκαν στις αποφάσεις του προεδρείου κατά τη συνεδρίασή του της 1ης Απριλίου 2009.	Το Κοινοβούλιο πρέπει να διασφαλίσει από το ταμείο την εφαρμογή στρατηγικής επενδύσεων βάσει των κατευθυντήριων γραμμών που έχει θεσπίσει το Κοινοβούλιο.	Απαντήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει ότι την 1η Απριλίου 2009 το Προεδρείο έλαβε σημαντικές αποφάσεις, προκειμένου να προσδιοριστεί η θέση του Κοινοβουλίου έναντι του ταμείου και να εξασφαλιστεί σαφήνεια όσον αφορά τις υποχρεώσεις του προς αυτό και τις σχέσεις του μαζί του. Ως προς τον ρόλο του Κοινοβουλίου στην κατάσταση της επενδυτικής στρατηγικής, το Κοινοβούλιο έχει δείξει την προθυμία του να υποδείξει γενικές κατευθυντήριες γραμμές προς τη διοίκηση του ταμείου, αλλά δεν προτίθεται να αναλάβει ενεργό ρόλο σε συγκεκριμένες επενδυτικές αποφάσεις, ούτε θα μπορούσε να το κάνει αφού το ταμείο είναι χωριστή και ανεξάρτητη οντότητα. Κατευθυντήριες γραμμές έχουν ήδη παρασχεθεί με επιστολή της 4ης Μαΐου 2009 από τον Πρόεδρο του ΕΚ προς το ταμείο, με την οποία ζητείται να αποφευχθεί η έκθεση του ταμείου σε συναλλαγματικούς κινδύνους και να υιοθετηθεί συνετή επενδυτική στρατηγική. Το συνδυασμένο αποτέλεσμα των αποφάσεων του Προεδρείου, των κατευθυντήριων γραμμών που παρασχέθηκαν και της ανάκαμψης των χρηματοπιστωτικών αγορών έχει επιτρέψει στο ταμείο να μειώσει το αναλογιστικό έλλειμμα από 121,84 εκατομμύρια ευρώ (31 Δεκεμβρίου 2008) σε 84,56 εκατομμύρια ευρώ (31 Δεκεμβρίου 2009).

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν
			Εξάλλου, το Κοινοβούλιο προχώρησε σε ενημέρωση των ανεξάρτητων αναλογιστικών μελετών, προκειμένου να εκτιμηθεί η χρηματοοικονομική κατάσταση του συνταξιοδοτικού ταμείου ύστερα από την έναρξη ισχύος του Καθεστώτος και τις αποφάσεις του Προεδρείου της 9ης Μαρτίου και 1ης Απριλίου 2009 για την τροποποίηση του προαιρετικού επικουρικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος. Δεδομένου ότι το Κοινοβούλιο έχει αναγνωρίσει την ευθύνη του σε περίπτωση ελλείμματος, το ποσό του ελλείμματος εγγράφεται στον ισολογισμό, όπως ζήτησε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Κατόπιν τούτου προβλέπονται ετήσιες ενημερώσεις της αναλογιστικής εκτίμησης στο πλαίσιο της κατάρτισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
5. Ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου Secured European System for Automatic Messaging (SESAME)			
Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 11.10: Οι προβλέψεις όσον αφορά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του συστήματος Secured European System for Automatic Messaging (SESAME), το οποίο χρησιμοποιείται για την κατάρτιση των ετήσιων προϋπολογισμών του Συμβουλίου, ήταν συστηματικά υπερβολικά αισιόδοξες. Πραγματοποιήθηκαν πολλές μεταβολές στο αρχικό σχέδιο του έργου και δεν υπήρχε συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών για τον τρόπο χειρισμού ορισμένων ειδών ευαίσθητων πληροφοριακών στοιχείων. Ως αποτέλεσμα, ο ετήσιος προϋπολογισμός για το SESAME αποδεικνύοταν υπερεκτιμημένος κάθε έτος.	Το 2009, ο προϋπολογισμός ύψους 2,7 εκατομμυρίων ευρώ για το SESAME αποδείχθηκε και πάλι υπερεκτιμημένος κατά 2,4 εκατομμύρια ευρώ. Ωστόσο, η υλοποίηση του Low Classified Segment του SESAME εγκρίθηκε από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, τον Οκτώβριο του 2009. Κατ' αυτό τον τρόπο, το έργο μπορεί να αρχίσει. Ωστόσο, πρέπει να επιτευχθεί περαιτέρω συμφωνία σχετικά με τον σχεδιασμό του έργου High Classified Segment.	Το Συμβούλιο πρέπει να διασφαλίσει ότι οι πιστώσεις του προϋπολογισμού που διατίθενται για το έργο SESAME συνάδουν με την κατάσταση υλοποίησης του έργου.	Απαντήσεις του Συμβουλίου Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου αποδέχεται την ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς τη συνέχεια που δόθηκε στην παρατήρηση που διατύπωσε το 2008 το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με το πρόγραμμα SESAME. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι πιστώσεις του προϋπολογισμού για το πρόγραμμα SESAME ευθυγραμμίζονται με την πορεία εκτέλεσης του έργου, τα προβλεπόμενα ποσά στον προϋπολογισμό του 2010 και στο σχέδιο προϋπολογισμού 2011 μειώνονται σε 400 000 ευρώ ετησίως.

Παρατήρηση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν	Ανάλυση του Συνεδρίου	Μέτρα που ελήφθησαν
6. Εφαρμογή του συστήματος πληροφόρησης σχετικά με τα ατομικά δικαιώματα (Individual Rights Information System)			
Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 11.11:			Απαντήσεις της Επιτροπής
Τον Ιούνιο του 2008, το γραφείο διαχείρισης και εκκαθάρισης των ατομικών δικαιωμάτων (PMO) εισήγαγε ένα νέο σύστημα για τη διαχείριση των δικαιωμάτων του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των μισθών, το σύστημα πληροφόρησης σχετικά με τα ατομικά δικαιώματα (Individual Rights Information System, IRIS). Η μετάβαση στο IRIS δημιούργησε πολλά προβλήματα σχετικά με τον υπολογισμό των μισθών. Στα έκτακτα μέτρα για την άρση των ανακολουθιών περιλαμβάνονταν παρεμβάσεις με το χέρι στο σύστημα υπολογισμού των μισθών, η επίβλεψη των οποίων δεν ήταν η κατάλληλη. Οι δοκιμαστικοί έλεγχοι επί του συστήματος IRIS ήταν ανεπαρκείς, ενώ το παλιό και το νέο σύστημα δεν λειτουργήσαν εκ παραλλήλου, μέχρις ότου αποδειχθεί ότι το νέο σύστημα λειτουργούσε ικανοποιητικά.	Μετά τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, η ανάπτυξη του IRIS σταμάτησε. Δύο νέα έργα άρχισαν: ένα για τη διαχείριση των ατομικών δικαιωμάτων και ένα για τη διαχείριση της ασφάλισης υγείας. Κατά την ανάπτυξη των δύο αυτών εφαρμογών, ο υπολογισμός των ατομικών δικαιωμάτων βασίζεται σε στοιχεία που εισάγονται με το χέρι στο σύστημα υπολογισμού των μισθών.	Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι οι νέες εφαρμογές θα τεθούν σε λειτουργία μόνον αφού αποδειχτεί ότι είναι ικανοποιητικά τα αποτελέσματα των δοκιμαστικών ελέγχων του συστήματος.	Το PMO ξεκίνησε ήδη τις δοκιμές των ανανεωμένων δομοστοιχείων για τη διαχείριση των ατομικών δικαιωμάτων. Το εκτεταμένο πρόγραμμα δοκιμών που εκπονήθηκε λαμβάνει υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εμπειρία του παρελθόντος.
7. Συνταξιοδοτικό καθεστώς των τοπικών υπαλλήλων των αντιπροσωπειών της Επιτροπής			
Ετήσια έκθεση για το 2008, σημείο 11.13:			Απαντήσεις της Επιτροπής
Από το 1996, η διαχείριση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος που καθιέρωσε η διεύθυνση «Εξωτερική Υπηρεσία» της Γενικής Διεύθυνσης Εξωτερικών Σχέσεων για τους τοπικούς υπαλλήλους που απασχολούνται στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής ασκείται βάσει μεταβατικών διατάξεων. Οι κανόνες αυτοί δεν ρυθμίζουν το ζήτημα της ευθύνης της Επιτροπής όσον αφορά τη διασφάλιση και την απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του ταμείου, ούτε περιέχουν λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με την εκκαθάριση των δικαιωμάτων του προσωπικού.	Η Επιτροπή συμφώνησε να διερευνήσει τρόπους για να καταστήσει μόνιμο το εν λόγω καθεστώς. Επιβεβαίωσε επίσης την ανάγκη για την κατάρτιση νομοθετικής πρότασης και για την πραγματοποίηση αναλογιστικής μελέτης.	Η Επιτροπή πρέπει να λάβει μέτρα ώστε να θεσπίσει κανόνες για την οργάνωση και τη διαχείριση του εν λόγω καθεστώτος.	Απαιτείται νομική βάση προκειμένου το τρέχον συμπληρωματικό καθεστώς ενισχύσεων να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα. Προς τούτο απαιτείται τροποποίηση του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, την οποία η Επιτροπή έχει συμπεριλάβει στην πρόταση της EYED στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.
(!) Όπως στις 26 Ιουλίου 2010.			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Δημοσιονομικές πληροφορίες σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

1. Προέλευση του προϋπολογισμού
2. Νομική βάση
3. Αρχές του προϋπολογισμού που διατυπώνονται στις Συνθήκες και στον δημοσιονομικό κανονισμό
4. Περιεχόμενο και δομή του προϋπολογισμού
5. Χρηματοδότηση του προϋπολογισμού (έσοδα του προϋπολογισμού)
6. Είδη πιστώσεων του προϋπολογισμού
7. Εκτέλεση του προϋπολογισμού
 - 7.1. Ευθύνη της εκτέλεσης
 - 7.2. Εκτέλεση των εσόδων
 - 7.3. Εκτέλεση των δαπανών
 - 7.4. Ενοποιημένες καταστάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και προσδιορισμός του υπολοίπου του οικονομικού έτους
8. Απόδοση των λογαριασμών
9. Εξωτερικός έλεγχος
10. Χορήγηση απαλλαγής και ακόλουθες ενέργειες

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πηγές των δημοσιονομικών στοιχείων

Νομισματική μονάδα

Συντομογραφίες και σύμβολα

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

1. ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει τις δαπάνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περιλαμβάνει επίσης τις διοικητικές δαπάνες για τη συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων και για την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας, καθώς και όλες τις άλλες δαπάνες που κρίνει το Συμβούλιο ότι πρέπει να βαρύνουν τον προϋπολογισμό προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των πολιτικών αυτών.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Ο προϋπολογισμός διέπεται από τις δημοσιονομικές διατάξεις των Συνθηκών ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ) και 106α της συνθήκης ΕΚΑΕ, καθώς και από τους δημοσιονομικούς κανονισμούς ⁽³⁾.

3. ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΤΥΠΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

Όλα τα κονδύλια εσόδων και δαπανών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να συγκεντρώνονται σε ενιαίο προϋπολογισμό (ενότητα και ακρίβεια). Ο προϋπολογισμός ψηφίζεται για ένα οικονομικό έτος (ετήσια διάρκεια). Τα έσοδα και οι δαπάνες ισοσκελίζονται (ισσοκέλιση). Η κατάρτιση, η εκτέλεση και η απόδοση των λογαριασμών πραγματοποιούνται σε ευρώ (λογιστική μονάδα). Τα έσοδα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη χωρίς διάκριση χρηματοδότηση του συνόλου των δαπανών και πρέπει, όπως και οι δαπάνες, να εγγράφονται στον προϋπολογισμό, και κατόπιν στις οικονομικές καταστάσεις, για ολόκληρο το ποσό τους και χωρίς συμψηφισμό μεταξύ τους (καθολικότητα). Οι πιστώσεις εξειδικεύονται κατά τίτλους και κεφάλαια: τα κεφάλαια υποδιαιρούνται σε άρθρα και θέσεις (ειδικότητα). Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας (χρηστή δημοσιονομική διαχείριση). Η κατάρτιση του προϋπολογισμού, η εκτέλεσή του και η απόδοση των λογαριασμών πραγματοποιούνται με τήρηση της αρχής της διαφάνειας (διαφάνεια). Στις γενικές αυτές αρχές γίνονται ορισμένες εξαιρέσεις.

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει μία «συνολική κατάσταση των εσόδων και των δαπανών» και τμήματα υποδιαιρούμενα σε «καταστάσεις εσόδων και δαπανών» κάθε οργάνου. Τα εννέα τμήματα είναι: τμήμα I - Κοινοβούλιο, τμήμα II - Συμβούλιο, τμήμα III - Επιτροπή, τμήμα IV - Δικαστήριο, τμήμα V - Ελεγκτικό Συνέδριο, τμήμα VI - Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, τμήμα VII - Επιτροπή των Περιφερειών, τμήμα VIII - Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και τμήμα IX - Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων.

Εντός κάθε τμήματος, τα έσοδα και οι δαπάνες κατατάσσονται κατά κονδύλια του προϋπολογισμού (τίτλοι, κεφάλαια, άρθρα και, κατά περίπτωση, θέσεις), ανάλογα με το είδος και με τη χρήση για την οποία προορίζονται.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Ο προϋπολογισμός χρηματοδοτείται, κυρίως, από τους ιδίους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ίδιοι πόροι βασιζόμενοι στο ΑΕΕ, ίδιοι πόροι που προέρχονται από τον ΦΠΑ, δασμοί, γεωργικά τέλη και εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης ⁽⁴⁾.

Πέραν των ιδίων πόρων, υπάρχουν και άλλα κονδύλια εσόδων (βλέπε **γραφική παράσταση I**).

6. ΕΙΔΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Για την κάλυψη των προβλεπόμενων δαπανών, στον προϋπολογισμό διακρίνονται τα εξής είδη πιστώσεων:

α) Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΔΠ) προορίζονται για τη χρηματοδότηση πολυετών δραστηριοτήτων σε ορισμένους δημοσιονομικούς τομείς. Αποτελούνται από πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) και πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ):

— οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων καθιστούν δυνατή την ανάληψη, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, νομικών υποχρεώσεων για δραστηριότητες των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα οικονομικά έτη·

— οι πιστώσεις πληρωμών καθιστούν δυνατή την κάλυψη δαπανών που προκύπτουν από υποχρεώσεις οι οποίες ανελήφθησαν κατά το τρέχον και κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη.

⁽¹⁾ Συνθήκη της Ρώμης (25 Μαρτίου 1957): Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁽²⁾ Συνθήκη της Ρώμης (25 Μαρτίου 1957): Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ).

⁽³⁾ Κυρίως από τον δημοσιονομικό κανονισμό (ΔΚ) της 25ης Ιουνίου 2002 (ΕΕ L 248 της 16.9.2002).

⁽⁴⁾ Κύριες νομικές πράξεις που αφορούν τους ιδίους πόρους: απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου (ΕΕ L 163 της 23.6.2007, σ. 17), απόφαση 2000/597/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου (ΕΕ L 253 της 7.10.2000, σ. 42) και κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1).

β) Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΜΔΠ) καθιστούν δυνατή την εξασφάλιση της ανάληψης και της πληρωμής των δαπανών που αφορούν ετήσιες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια κάθε οικονομικού έτους.

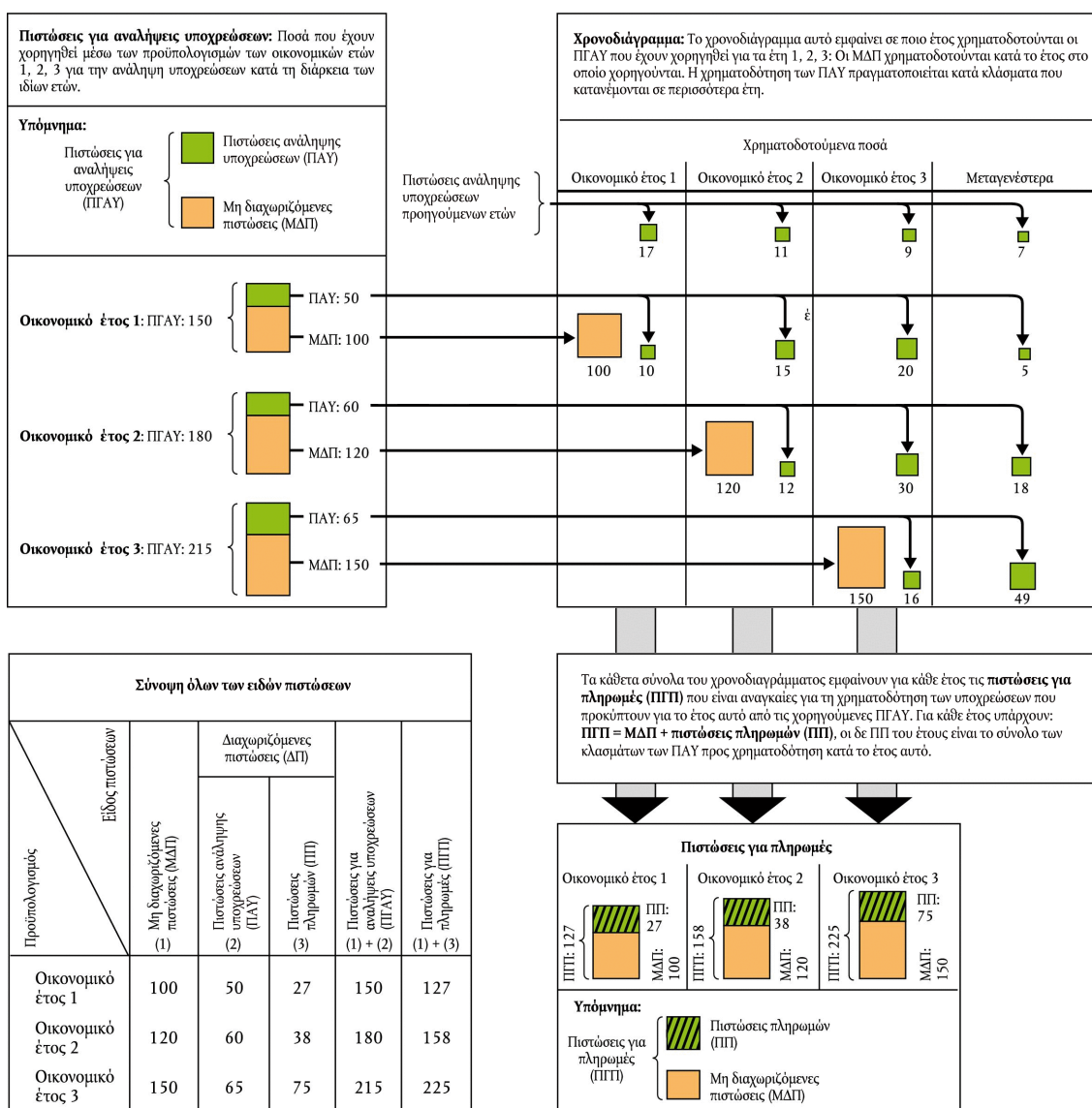
Συνεπώς, είναι σημαντικό να οριστούν τα εξής δύο σύνολα για κάθε οικονομικό έτος:

α) το σύνολο των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων (ΠΓΑΥ) ⁽⁵⁾ = μη διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΜΔΠ) + πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) ⁽⁵⁾.

β) το σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές (ΠΠΠ) ⁽⁵⁾ = μη διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΜΔΠ) + πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ) ⁽⁵⁾.

Τα έσοδα του προϋπολογισμού προορίζονται για την κάλυψη του συνόλου των πιστώσεων για πληρωμές. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων δεν είναι αναγκαίο να καλύπτονται από έσοδα.

Στην απλουστευμένη παρουσίαση που ακολουθεί (με εικονικά ποσά) καταδεικνύεται η επίπτωση αυτών των ειδών πιστώσεων σε κάθε οικονομικό έτος.

⁽⁵⁾ Είναι σημαντικό να επισημανθεί η διαφορά μεταξύ «πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων» και «πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων», καθώς και μεταξύ «πιστώσεων για πληρωμές» και «πιστώσεων πληρωμών». Οι δύο έννοιες «πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων» και «πιστώσεις πληρωμών» χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στο πλαίσιο των διαχωριζόμενων πιστώσεων.

7. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

7.1. Ευθύνη της εκτέλεσης

Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό, με δική της ευθύνη και εντός των ορίων των χορηγούμενων πιστώσεων. Επίσης μεταβιβάζει στα άλλα όργανα τις απαιτούμενες εξουσίες για την εκτέλεση των τμημάτων του προϋπολογισμού που αφορούν το καθένα από αυτά ⁽⁶⁾. Ο δημοσιονομικός κανονισμός καθορίζει τις διαδικασίες εκτέλεσης και, ιδίως, την ευθύνη των διατακτών, των υπολόγων, των υπολόγων παγίων προκαταβολών και των εσωτερικών ελεγκτών των οργάνων. Στους δύο μεγαλύτερους τομείς δαπανών (ΕΓΤΕ και Συνοχή), ασκείται επιμερισμένη διαχείριση των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (από κοινού με τα κράτη μέλη).

7.2. Εκτέλεση των εσόδων

Τα προβλεπόμενα έσοδα εγγράφονται στον προϋπολογισμό υπό την επιφύλαξη τυχόν τροποποιήσεων που επέρχονται με τους διορθωτικούς προϋπολογισμούς.

Η εκτέλεση του σκέλους των εσόδων του προϋπολογισμού συνίσταται στη βεβαίωση των δικαιωμάτων και στην είσπραξη των ποσών που οφείλονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ίδιοι πόροι και άλλα έσοδα). Διέπεται από ορισμένες ειδικές διατάξεις ⁽⁷⁾. Τα πραγματικά έσοδα ενός οικονομικού έτους ορίζονται ως το άθροισμα των εισπράξεων από βεβαιωθέντα δικαιώματα του τρέχοντος οικονομικού έτους και των εισπράξεων από δικαιώματα που απομένουν να εισπραχθούν από προηγούμενα οικονομικά έτη.

7.3. Εκτέλεση των δαπανών

Οι προβλεπόμενες δαπάνες εγγράφονται στον προϋπολογισμό.

Η εκτέλεση των δαπανών στο πλαίσιο του προϋπολογισμού, ήτοι η εξέλιξη και η χρησιμοποίηση των πιστώσεων, μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

α) Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων:

- i) *εξέλιξη των πιστώσεων*: το διαθέσιμο σύνολο των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους αποτελείται από τα εξής στοιχεία: αρχικός προϋπολογισμός (ΜΔΠ και ΠΑΥ) + διορθωτικοί προϋπολογισμοί + έσοδα για ειδικό προορισμό + μεταφορές + πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος + μη αυτόματες μεταφορές πιστώσεων από το προηγούμενο οικονομικό έτος που δεν έχουν ακόμη αναληφθεί + αποδεσμευθείσες και ανασυσταθείσες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων από προηγούμενα οικονομικά έτη·
- ii) *χρησιμοποίηση των πιστώσεων*: οι οριστικές πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων είναι διαθέσιμες κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους προς χρησιμοποίηση υπό μορφή αναληφθεισών υποχρεώσεων (χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων = ποσό των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί)·
- iii) *μεταφορές πιστώσεων του οικονομικού έτους στο επόμενο οικονομικό έτος*: οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις του οικονομικού έτους μπορούν να μεταφερθούν στο επόμενο οικονομικό έτος, κατόπιν απόφασης του οικείου οργάνου. Οι πιστώσεις που είναι διαθέσιμες ως έσοδα για ειδικό προορισμό μεταφέρονται αυτόματα·
- iv) *ακύρωση πιστώσεων*: το υπόλοιπο ακυρώνεται.

β) Πιστώσεις για πληρωμές:

- i) *εξέλιξη των πιστώσεων*: το διαθέσιμο σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αποτελείται από τα εξής στοιχεία: αρχικός προϋπολογισμός (ΜΔΠ και ΠΠ) + διορθωτικοί προϋπολογισμοί + έσοδα για ειδικό προορισμό + μεταφορές + πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος υπό μορφή αυτόματων μεταφορών ή μη αυτόματων μεταφορών·
- ii) *χρησιμοποίηση των πιστώσεων του οικονομικού έτους*: οι πιστώσεις για πληρωμές του οικονομικού έτους είναι διαθέσιμες κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους προς χρησιμοποίηση ως πληρωμές. Δεν περιλαμβάνουν τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος (χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις για πληρωμές = ποσό των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν έναντι πιστώσεων του οικονομικού έτους)·
- iii) *μεταφορές πιστώσεων του οικονομικού έτους στο επόμενο οικονομικό έτος*: οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις του οικονομικού έτους μπορούν να μεταφερθούν στο επόμενο οικονομικό έτος, κατόπιν απόφασης του οικείου οργάνου. Οι πιστώσεις που είναι διαθέσιμες ως έσοδα για ειδικό προορισμό μεταφέρονται αυτόματα·

⁽⁶⁾ Βλέπε άρθρα 317 της ΣΛΕΕ, 106α της συνθήκης ΕΚΑΕ και 50 του ΔΚ.

⁽⁷⁾ Βλέπε άρθρα 69 έως 74 του ΔΚ και κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000 (ΕΕ L 130 της 31.5.2000).

- iv) ακύρωση πιστώσεων: το υπόλοιπο ακυρώνεται·
- v) σύνολο πληρωμών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους: πληρωμές έναντι πιστώσεων για πληρωμές του οικονομικού έτους + πληρωμές έναντι πιστώσεων για πληρωμές που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος·
- vi) πραγματικές δαπάνες στο πλαίσιο του οικονομικού έτους: δαπάνες των ενοποιημένων καταστάσεων για την εκτέλεση του προϋπολογισμού (βλέπε σημείο 7.4) = πληρωμές έναντι πιστώσεων για πληρωμές του οικονομικού έτους + πιστώσεις για πληρωμές του οικονομικού έτους που μεταφέρονται στο επόμενο οικονομικό έτος.

7.4. Ενοποιημένες καταστάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και προσδιορισμός του υπολοίπου του οικονομικού έτους

Οι ενοποιημένες καταστάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού καταρτίζονται κατά το κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους. Αυτές προσδιορίζουν το υπόλοιπο του οικονομικού έτους, που εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού.

8. ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι λογαριασμοί του οικονομικού έτους κοινοποιούνται στο Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι λογαριασμοί αυτοί περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, συνοδεύονται δε από έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση. Οι προσωρινοί λογαριασμοί διαβιβάζονται το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους, ενώ οι τελικοί λογαριασμοί μέχρι τις 31 Ιουλίου του επόμενου έτους.

9. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Από το οικονομικό έτος 1977, ο εξωτερικός έλεγχος του προϋπολογισμού διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽⁸⁾. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζει τους λογαριασμούς για το σύνολο των εσόδων και των δαπανών του προϋπολογισμού. Προβαίνει σε δήλωση αξιοπιστίας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων. Επίσης, εξετάζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών και εξακριβώνει κατά πόσον η δημοσιονομική διαχείριση υπήρξε χρηστή. Οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται πριν από το κλείσιμο του εξεταζόμενου οικονομικού έτους. Διενεργούνται βάσει εγγράφων και, κατά περίπτωση, επιτόπου στα όργανα της Ένωσης, στα κράτη μέλη και στις τρίτες χώρες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει ετήσια έκθεση για κάθε οικονομικό έτος. Μπορεί επίσης να διατυπώνει, ανά πάσα στιγμή, παρατηρήσεις πάνω σε ειδικά ζητήματα και να εκδίδει γνώμες κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε οργάνου της Ένωσης.

10. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Από το οικονομικό έτος 1977 εφαρμόζονται οι εξής διατάξεις⁽⁹⁾: μέχρι τις 30 Απριλίου του μεθεπόμενου οικονομικού έτους από το εξεταζόμενο, το Κοινοβούλιο, μετά από σύσταση του Συμβουλίου, χορηγεί στην Επιτροπή απαλλαγή από την ευθύνη εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο εξετάζουν τους λογαριασμούς που έχει υποβάλει η Επιτροπή, καθώς και την ετήσια έκθεση και τις ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα όργανα οφείλουν να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ανταποκρινόμενα στις παρατηρήσεις που διατυπώνονται στις αποφάσεις χορήγησης απαλλαγής και να συντάσσουν εκθέσεις σχετικά με τα ληφθέντα μέτρα.

⁽⁸⁾ Βλέπε άρθρα 285 έως 287 της ΣΛΕΕ, 106α της συνθήκης ΕΚΑΕ και 139 έως 147 του ΔΚ.

⁽⁹⁾ Βλέπε άρθρα 319 της ΣΛΕΕ και 106α της συνθήκης ΕΚΑΕ.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΗΓΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα δημοσιονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται στο παρόν παράρτημα προέρχονται από τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και από διάφορες άλλες οικονομικές καταστάσεις που διαβιβάστηκαν από την Επιτροπή. Η γεωγραφική κατανομή πραγματοποιήθηκε με βάση τους κωδικούς χώρας του συστήματος λογιστικών πληροφοριών της Επιτροπής (ABAC). Όπως τονίζει η Επιτροπή, τόσο για τα έσοδα όσο και για τις δαπάνες, όλα τα στοιχεία που παρουσιάζονται κατά κράτος μέλος είναι το αποτέλεσμα αριθμητικών πράξεων που παρέχουν ελλιπή εικόνα του οφέλους που αποκομίζει κάθε κράτος από την Ένωση. Συνεπώς, πρέπει να ερμηνεύονται με σύνεση.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Όλα τα δημοσιονομικά στοιχεία παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ. Τα σύνολα στρογγυλοποιούνται από την εκάστοτε ακριβή αξία και, επομένως, δεν αντιστοιχούν κατ' ανάγκη στο άθροισμα των στρογγυλοποιημένων αριθμητικών στοιχείων.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

AT	Αυστρία
BE	Βέλγιο
BG	Βουλγαρία
CY	Κύπρος
CZ	Τσεχική Δημοκρατία
DE	Γερμανία
DK	Δανία
EE	Εσθονία
EL	Ελλάδα
ES	Ισπανία
FI	Φινλανδία
FR	Γαλλία
HU	Ουγγαρία
IE	Ιρλανδία
IT	Ιταλία
LT	Λιθουανία
LU	Λουξεμβούργο
LV	Λεττονία
MT	Μάλτα
NL	Κάτω Χώρες
PL	Πολωνία
PT	Πορτογαλία
RO	Ρουμανία
SE	Σουηδία
SI	Σλοβενία

SK	Σλοβακία
UK	Ηνωμένο Βασίλειο
AEE	Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
ΓΠ	Γραφική παράσταση στην οποία γίνεται παραπομπή από άλλες γραφικές παραστάσεις (π.χ.: ΓΠ III)
ΔΚ	Δημοσιονομικός κανονισμός της 25ης Ιουνίου 2002
ΔΠ	Διαχωριζόμενες πιστώσεις
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕ των 27	Σύνολο για τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΕ	Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών
ΕΚ	Ευρωπαϊκή(ές) Κοινότητα(ες)
ΕΚΔΕ ή Ευρατόμ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΜΔΠ	Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις
ΠΑΥ	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων
ΠΓΑΥ	Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων
ΠΓΠ	Πιστώσεις για πληρωμές
ΠΠ	Πιστώσεις πληρωμών
Τ.	Τίτλος του προϋπολογισμού
Τμ.	Τμήμα του προϋπολογισμού
ΦΠΑ	Φόρος προστιθέμενης αξίας
0,0	Στοιχεία μεταξύ μηδέν και 0,05
—	Έλλειψη στοιχείων

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2009 ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2009

ΓΠ I	Προϋπολογισμός 2009 — Προβλεπόμενα έσοδα και οριστικές πιστώσεις για πληρωμές
ΓΠ II	Προϋπολογισμός 2009 — Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων
ΓΠ III	Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων διαθέσιμες το 2009 και χρησιμοποίησή τους
ΓΠ IV	Πιστώσεις για πληρωμές διαθέσιμες το 2009 και χρησιμοποίησή τους
ΓΠ V	Ίδιοι πόροι το 2009, κατά κράτος μέλος
ΓΠ VI	Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2009, κατά κράτος μέλος

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2009

ΓΠ VII	Ενοποιημένος ισολογισμός
ΓΠ VII	Ενοποιημένος λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος

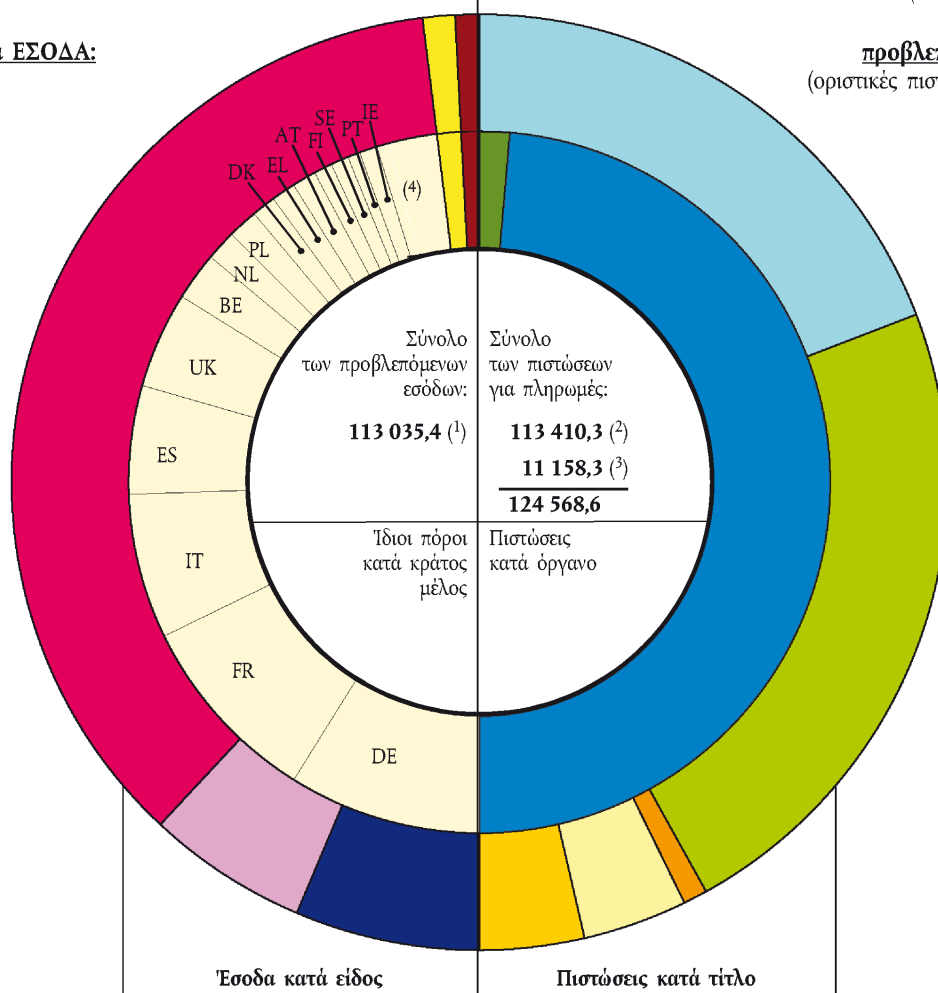
Γραφική παράσταση I
Προϋπολογισμός 2009 — Προβλεπόμενα έσοδα και οριστικές πιστώσεις για πληρωμές

[για τα έσοδα, βλέπε «Βασικές πληροφορίες για τον προϋπολογισμό», σημείο 7.2· για τις δαπάνες, βλέπε «Βασικές πληροφορίες για τον γενικό προϋπολογισμό», σημείο 7.3 και για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε ΓΠ IV, στήλη (α)]

(εκατομμύρια ευρώ και %)

προβλεπόμενα ΕΣΟΔΑ:

προβλεπόμενες ΔΑΠΑΝΕΣ:
(οριστικές πιστώσεις για πληρωμές)

Υπόμνημα εσόδων

Σύνολο ιδίων πόρων (κατά κράτος μέλος)	—	(0 %)
Γεωργικά τέλη	—	(0 %)
Εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης	139,4	(0,1 %)
Δασμοί	14 441,1	(12,8 %)
Ίδιοι πόροι προερχόμενοι από τον ΦΠΑ	12 714,0	(11,2 %)
Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ	81 557,1	(72,2 %)
Λοιπά έσοδα	2 387,7	(2,1 %)
Διαθέσιμο πλεόνασμα προηγούμενου έτους	1 796,2	(1,6 %)

Υπόμνημα δαπανών
Τίτλοι του δημοσιονομικού πλαισίου

1. Βιώσιμη ανάπτυξη	47 520,1	(38,1 %)
2. Διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων	57 106,9	(45,8 %)
3. Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	2 174,4	(1,7 %)
4. Η ΕΕ ως παγκόσμιος εταίρος	8 804,1	(7,1 %)
5. Διοίκηση	8 754,0	(7 %)
6. Αντιστάθμιση	209,1	(0,2 %)
Πιστώσεις διαθέσιμες για τα υπόλοιπα όργανα	3 333,9	(2,7 %)
Πιστώσεις διαθέσιμες για την Επιτροπή	121 234,7	(97,3 %)
εκ των οποίων λειτουργικές πιστώσεις	115 814,6	(93 %)

(1) Μετά τους διορθωτικούς προϋπολογισμούς.

(4) Οι εισφορές στα έσοδα από τις χώρες CZ, RO, HU, SK, SI, LU, BG, LT, LV, EE, CY και MT παρουσιάζονται συγκεντρωτικά.

(2) Μετά τους διορθωτικούς προϋπολογισμούς και τις μεταφορές μεταξύ κονδυλίων του προϋπολογισμού.

(3) Έσοδα για ειδικό προορισμό και μεταφερθείσες πιστώσεις.

Γραφική παράσταση II
Προϋπολογισμός 2009 — Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων

[μετά τους διορθωτικούς προϋπολογισμούς· για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε ΠΠ III, στήλη (β)]

(εκατομμύρια ευρώ και %)

Σημείωση:

Οι συνολικές πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων δεν αντισταθμίζονται από τα έσοδα του προϋπολογισμού του 2009, δεδομένου ότι οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων περιλαμβάνουν και ποσά που πρέπει να χρηματοδοτηθούν από δημοσιονομικά έσοδα επόμενων ετών.

Υπόμνημα δαπανών

Τίτλοι του δημοσιονομικού πλαισίου:

1. Βιώσιμη ανάπτυξη	63 923,3	(43,8 %)
2. Διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων	62 718,4	(43 %)
3. Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	2 327,7	(1,6 %)
4. Η ΕΕ ως παγκόσμιος εταίρος	8 713,5	(6 %)
5. Διοίκηση	8 024,7	(5,5 %)
6. Αντισταθμισμός	209,1	(0,1 %)

Γραφική παράσταση III
Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων διαθέσιμες το 2009 και χρησιμοποίησή τους

(εκατομμύρια ευρώ και %)

Τμήματα (Τμ.) και τίτλοι (Τ) που αντιστοιχούν στην ονοματολογία του προϋπολογισμού για το 2009 και τίτλοι του δημοσιονομικού πλαισίου	Οριστικές πιστώσεις (¹)	Χρησιμοποίηση των πιστώσεων					
		Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Ποσοστό χρησιμοποίησης (%)	Μεταφορές στο 2010	Ποσοστό (%)	Ακυρώσεις	Ποσοστό (%)
	(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) - (b) - (c)	(d)/(a)
Ονοματολογία του προϋπολογισμού							
I Κοινοβούλιο (Τμ. Ι)	1 596,1	1 467,4	91,9	26,3	1,6	102,4	6,4
II Συμβούλιο (Τμ. II)	642,1	592,8	92,3	37,7	5,9	11,5	1,8
III Επιτροπή (Τμ. III)	142 946,7	139 778,5	97,8	2 486,7	1,7	681,5	0,5
III.1 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις (Τ. 01)	444,6	439,7	98,9	1,5	0,3	3,4	0,8
III.2 Επιχειρήσεις (Τ. 02)	757,3	697,6	92,1	55,5	7,3	4,2	0,6
III.3 Ανταγωνισμός (Τ. 03)	94,1	91,6	97,3	1,8	2,0	0,7	0,8
III.4 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις (Τ. 04)	11 255,1	11 195,6	99,5	46,0	0,4	13,4	0,1
III.5 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη (Τ. 05)	61 260,4	60 054,0	98,0	1 180,3	1,9	26,1	0,0
III.6 Ενέργεια και μεταφορές (Τ. 06)	4 859,0	4 803,4	98,9	44,0	0,9	11,5	0,2
III.7 Περιβάλλον (Τ. 07)	487,8	459,8	94,2	18,7	3,8	9,4	1,9
III.8 Έρευνα (Τ. 08)	5 388,0	5 083,5	94,3	301,2	5,6	3,3	0,1
III.9 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας (Τ. 09)	1 609,3	1 555,8	96,7	52,3	3,3	1,2	0,1
III.10 Άμεση έρευνα (Τ. 10)	795,3	432,6	54,4	360,8	45,4	1,9	0,2
III.11 Άλλια και θαλάσσιες υποθέσεις (Τ. 11)	985,4	976,2	99,1	4,5	0,5	4,7	0,5
III.12 Εσωτερική αγορά (Τ. 12)	68,5	66,2	96,6	1,1	1,6	1,2	1,8
III.13 Περιφερειακή πολιτική (Τ. 13)	38 559,9	38 523,1	99,9	22,0	0,1	14,8	0,0
III.14 Φορολογία και τελωνειακή ένωση (Τ. 14)	133,6	126,2	94,5	1,6	1,2	5,8	4,3
III.15 Εκπαίδευση και πολιτισμός (Τ. 15)	1 691,0	1 566,1	92,6	123,5	7,3	1,4	0,1
III.16 Επικοινωνία (Τ. 16)	217,4	213,7	98,3	1,4	0,6	2,3	1,0
III.17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών (Τ. 17)	695,2	675,5	97,2	11,1	1,6	8,6	1,2
III.18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (Τ. 18)	1 032,1	1 008,0	97,7	14,7	1,4	9,4	0,9
III.19 Εξωτερικές σχέσεις (Τ. 19)	4 167,5	4 105,3	98,5	53,8	1,3	8,4	0,2
III.20 Εμπόριο (Τ. 20)	80,8	77,7	96,2	1,3	1,6	1,8	2,2
III.21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ (Τ. 21)	2 429,9	2 324,9	95,7	100,0	4,1	5,0	0,2
III.22 Διεύρυνση (Τ. 22)	1 131,6	1 119,9	99,0	10,3	0,9	1,4	0,1
III.23 Ανθρωπιστική βοήθεια (Τ. 23)	915,0	913,0	99,8	1,0	0,1	0,9	0,1
III.24 Καταπολέμηση της απάτης (Τ. 24)	78,4	77,4	98,6	0,0	0,0	1,1	1,4
III.25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών (Τ. 25)	193,7	187,3	96,7	3,8	2,0	2,7	1,4
III.26 Διοίκηση της Επιτροπής (Τ. 26)	1 092,5	1 047,9	95,9	36,5	3,3	8,1	0,7
III.27 Προϋπολογισμός (Τ. 27)	274,3	271,7	99,1	2,0	0,7	0,5	0,2
III.28 Λογιστικός έλεγχος (Τ. 28)	10,9	10,5	96,8	0,2	1,9	0,1	1,3
III.29 Στατιστικές (Τ. 29)	143,4	133,0	92,7	7,1	4,9	3,3	2,3
III.30 Συντάξεις (Τ. 30)	1 135,9	1 117,3	98,4	—	—	18,7	1,6
III.31 Γλωσσικές υπηρεσίες (Τ. 31)	455,8	424,0	93,0	28,5	6,2	3,4	0,7
III.40 Αποθεματικά (Τ. 40)	503,0	—	—	—	—	503,0	100,0
IV Δικαστήριο (Τμ. IV)	317,6	312,8	98,5	1,2	0,4	3,6	1,1
V Ελεγκτικό Συνέδριο (Τμ. V)	188,2	173,5	92,2	0,4	0,2	14,3	7,6
VI Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Τμ. VI)	122,3	119,9	98,0	0,4	0,3	2,0	1,6
VII Επιτροπή των Περιφερειών (Τμ. VII)	88,2	86,8	98,4	0,1	0,1	1,4	1,6
VIII Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (Τμ. VIII)	9,0	8,3	92,0	—	—	0,7	8,0
IX Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (Τμ. IX)	6,7	5,4	81,4	—	—	1,2	18,6
Γενικό σύνολο των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων	145 916,8	142 545,4	97,7	2 552,7	1,7	818,7	0,6
Δημοσιονομικό πλαίσιο							
1 Βιώσιμη ανάπτυξη	63 923,3	62 444,5	97,7	972,1	1,5	506,7	0,8
2 Διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων	62 718,4	61 484,4	98,0	1 192,8	1,9	41,3	0,1
3 Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	2 327,7	2 264,1	97,3	49,9	2,1	13,7	0,6
4 Η ΕΕ ως παγκόσμιος εταίρος	8 713,5	8 481,4	97,3	166,3	1,9	65,8	0,8
5 Διοίκηση	8 024,7	7 661,9	95,5	171,6	2,1	191,2	2,4
6 Αντισταθμισμό	209,1	209,1	100,0	—	—	—	—
Γενικό σύνολο των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων	145 916,8	142 545,4	97,7	2 552,7	1,7	818,7	0,6
Γενικό σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4

(¹) Οριστικές πιστώσεις του προϋπολογισμού, μετά από συνυπολογισμό των μεταφορών μεταξύ κονδυλίων του προϋπολογισμού, των πιστώσεων που αντιστοιχούν σε έσοδα για ειδικό προορισμό ή εξομοιούμενα έσοδα και των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Γραφική παράσταση IV
Πιστώσεις για πληρωμές διαθέσιμες το 2009 και χρησιμοποίησή τους

(εκατομμύρια ευρώ και %)

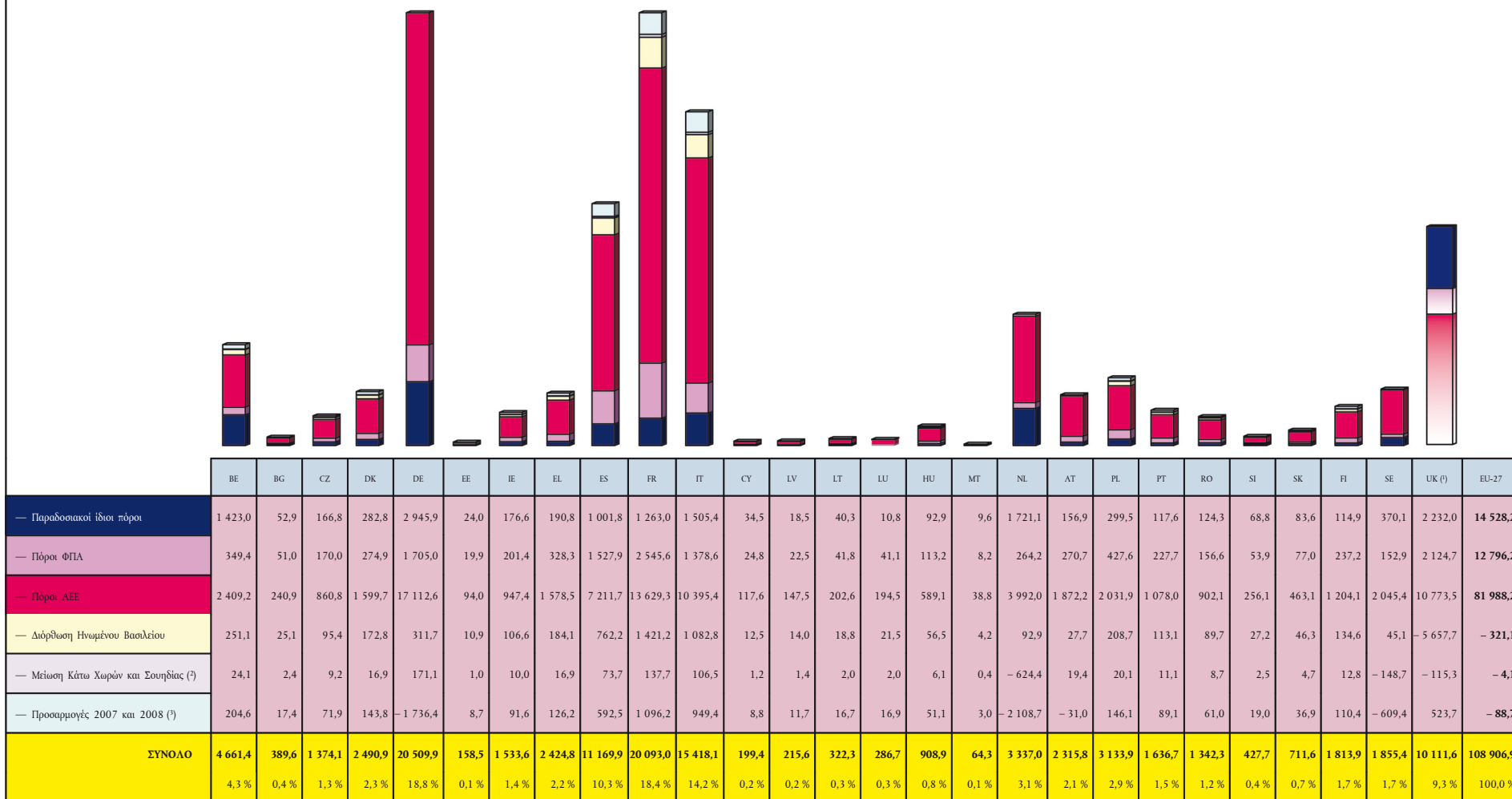
Τμήματα (Τμ.) και τίτλοι (Τ) που αντιστοιχούν στην ονοματολογία του προϋπολογισμού για το 2009 και τίτλοι του δημοσιονομικού πλαισίου	Οριστικές πιστώσεις (¹)	Χρησιμοποίηση των πιστώσεων					
		Πληρωμές που έγιναν το 2009	Ποσοστό χρησιμοποίησης (%)	Μεταφορές στο 2010	Ποσοστό (%)	Ακυρώσεις	Ποσοστό (%)
		(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) - (b) - (c)	(d)/(a)
Ονοματολογία του προϋπολογισμού							
I Κοινοβούλιο (Τμ. I)	1 798,8	1 466,1	81,5	211,9	11,8	120,8	6,7
II Συμβούλιο (Τμ. II)	762,2	658,8	86,4	82,8	10,9	20,6	2,7
III Επιτροπή (Τμ. III)	121 234,7	115 589,9	95,3	4 127,4	3,4	1 517,3	1,3
III.1 Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις (Τ. 01)	345,2	327,4	94,8	14,1	4,1	3,7	1,1
III.2 Επιχειρήσεις (Τ. 02)	705,0	558,4	79,2	88,6	12,6	58,0	8,2
III.3 Ανταγωνισμός (Τ. 03)	107,0	94,5	88,3	10,1	9,4	2,4	2,3
III.4 Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις (Τ. 04)	9 929,4	8 906,4	89,7	754,7	7,6	268,3	2,7
III.5 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη (Τ. 05)	56 412,6	55 208,9	97,9	954,2	1,7	249,5	0,4
III.6 Ενέργεια και μεταφορές (Τ. 06)	2 480,5	2 253,2	90,8	176,5	7,1	50,7	2,0
III.7 Περιβάλλον (Τ. 07)	408,6	356,1	87,2	30,2	7,4	22,2	5,4
III.8 Έρευνα (Τ. 08)	5 644,1	4 825,8	85,5	788,6	14,0	29,7	0,5
III.9 Κοινωνία της πληροφορίας και μέσα επικοινωνίας (Τ. 09)	1 552,0	1 374,7	88,6	172,7	11,1	4,6	0,3
III.10 Άμεση έρευνα (Τ. 10)	734,7	410,5	55,9	313,9	42,7	10,3	1,4
III.11 Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις (Τ. 11)	714,9	592,5	82,9	19,2	2,7	103,3	14,4
III.12 Εσωτερική αγορά (Τ. 12)	75,5	65,6	86,9	7,2	9,5	2,8	3,6
III.13 Περιφερειακή πολιτική (Τ. 13)	26 792,8	26 739,5	99,8	14,9	0,1	38,4	0,1
III.14 Φορολογία και τελωνειακή ένωση (Τ. 14)	131,5	120,4	91,5	8,6	6,5	2,5	1,9
III.15 Εκπαίδευση και πολιτισμός (Τ. 15)	1 654,2	1 495,1	90,4	153,4	9,3	5,7	0,3
III.16 Επικοινωνία (Τ. 16)	228,6	203,9	89,2	16,4	7,2	8,3	3,6
III.17 Υγεία και προστασία των καταναλωτών (Τ. 17)	632,2	526,4	83,3	35,3	5,6	70,6	11,2
III.18 Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (Τ. 18)	830,4	744,4	89,6	15,7	1,9	70,3	8,5
III.19 Εξωτερικές σχέσεις (Τ. 19)	3 804,5	3 673,4	96,6	72,5	1,9	58,7	1,5
III.20 Εμπόριο (Τ. 20)	87,9	77,4	88,1	7,5	8,6	2,9	3,4
III.21 Ανάπτυξη και σχέσεις με τα κράτη ΑΚΕ (Τ. 21)	1 872,1	1 697,7	90,7	137,9	7,4	36,6	2,0
III.22 Διεύρυνση (Τ. 22)	1 436,5	1 308,4	91,1	17,9	1,2	110,2	7,7
III.23 Ανθρωπιστική βοήθεια (Τ. 23)	858,7	799,7	93,1	46,6	5,4	12,4	1,4
III.24 Καταπολέμηση της απάτης (Τ. 24)	80,1	71,0	88,6	6,8	8,5	2,3	2,8
III.25 Συντονισμός των πολιτικών της Επιτροπής και παροχή νομικών συμβουλών (Τ. 25)	211,6	184,7	87,3	19,7	9,3	7,2	3,4
III.26 Διοίκηση της Επιτροπής (Τ. 26)	1 225,6	1 033,7	84,3	163,6	13,4	28,2	2,3
III.27 Προϋπολογισμός (Τ. 27)	284,6	270,9	95,2	12,2	4,3	1,5	0,5
III.28 Λογιστικός έλεγχος (Τ. 28)	11,5	10,4	90,0	0,9	7,4	0,3	2,5
III.29 Στατιστικές (Τ. 29)	137,8	120,3	87,3	14,7	10,6	2,9	2,1
III.30 Συντάξεις (Τ. 30)	1 135,9	1 117,3	98,4	—	—	18,7	1,6
III.31 Γλωσσικές υπηρεσίες (Τ. 31)	479,5	421,5	87,9	52,8	11,0	5,1	1,1
III.40 Αποθεματικά (Τ. 40)	229,0	—	—	—	—	229,0	100,0
IV Δικαστήριο (Τμ. IV)	332,2	307,2	92,5	19,4	5,8	5,6	1,7
V Ελεγκτικό Συνέδριο (Τμ. V)	200,5	123,0	61,3	61,7	30,8	15,8	7,9
VI Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Τμ. VI)	128,0	117,3	91,7	7,6	5,9	3,0	2,4
VII Επιτροπή των Περιφερειών (Τμ. VII)	95,0	85,6	90,1	6,4	6,7	3,0	3,2
VIII Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (Τμ. VIII)	9,6	8,1	84,6	0,7	7,6	0,8	7,9
IX Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (Τμ. IX)	7,6	4,9	64,2	1,1	15,0	1,6	20,7
Γενικό σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4
Δημοσιονομικό πλαίσιο							
1 Βιώσιμη ανάπτυξη	47 520,1	44 683,5	94,0	2 380,6	5,0	455,9	1,0
2 Διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων	57 106,9	55 877,3	97,8	985,7	1,7	243,9	0,4
3 Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	2 174,4	1 993,0	91,7	75,2	3,5	106,2	4,9
4 Η ΕΕ ως παγκόσμιος εταίρος	8 804,1	7 982,9	90,7	220,0	2,5	601,2	6,8
5 Διοίκηση	8 754,0	7 615,3	87,0	857,5	9,8	281,3	3,2
6 Αντιστάθμιση	209,1	209,1	100,0	—	—	—	—
Γενικό σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4

(¹) Οριστικές πιστώσεις του προϋπολογισμού, μετά από συνυπολογισμό των μεταφορών μεταξύ κονδυλίων του προϋπολογισμού, των πιστώσεων που αντιστοιχούν σε έσοδα για ειδικό προορισμό ή εξομοιούμενα έσοδα και των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Γραφική παράσταση V
Ίδιοι πόροι το 2009, κατά κράτος μέλος

Εκτέλεση του προϋπολογισμού όσον αφορά τα έσοδα

(εκατομμύρια ευρώ και %)

(1) Για το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζεται διόρθωση (5 657,7 εκατομμύρια ευρώ) στο ακαθάριστο ποσό των ιδίων πόρων (15 769,3 εκατομμύρια ευρώ). Η χρηματοδότηση της προσαρμογής αυτής βαρύνει τα λοιπά κράτη μέλη.

(2) Οι Κάτω Χώρες και η Σουηδία ταχύνισαν αναδρομικά μείωση της επίσης ανεκδοχής τους βάσει των ΑΕΕ του 2007-2013. Όσον αφορά το 2009, τα αντίστοιχα ποσά τους ανέρχονται σε 624,4 και 148,7 εκατομμύρια ευρώ.

(3) Κατόπιν της έγκρισης σε ισχύ της απόφασης του Συμβουλίου 2007/436/ΕΚ, Ειρεστέρι για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπολογίστηκε προσαρμογή όσον αφορά την εφαρμογή της για τα οικονομικά έτη 2007 και 2008.

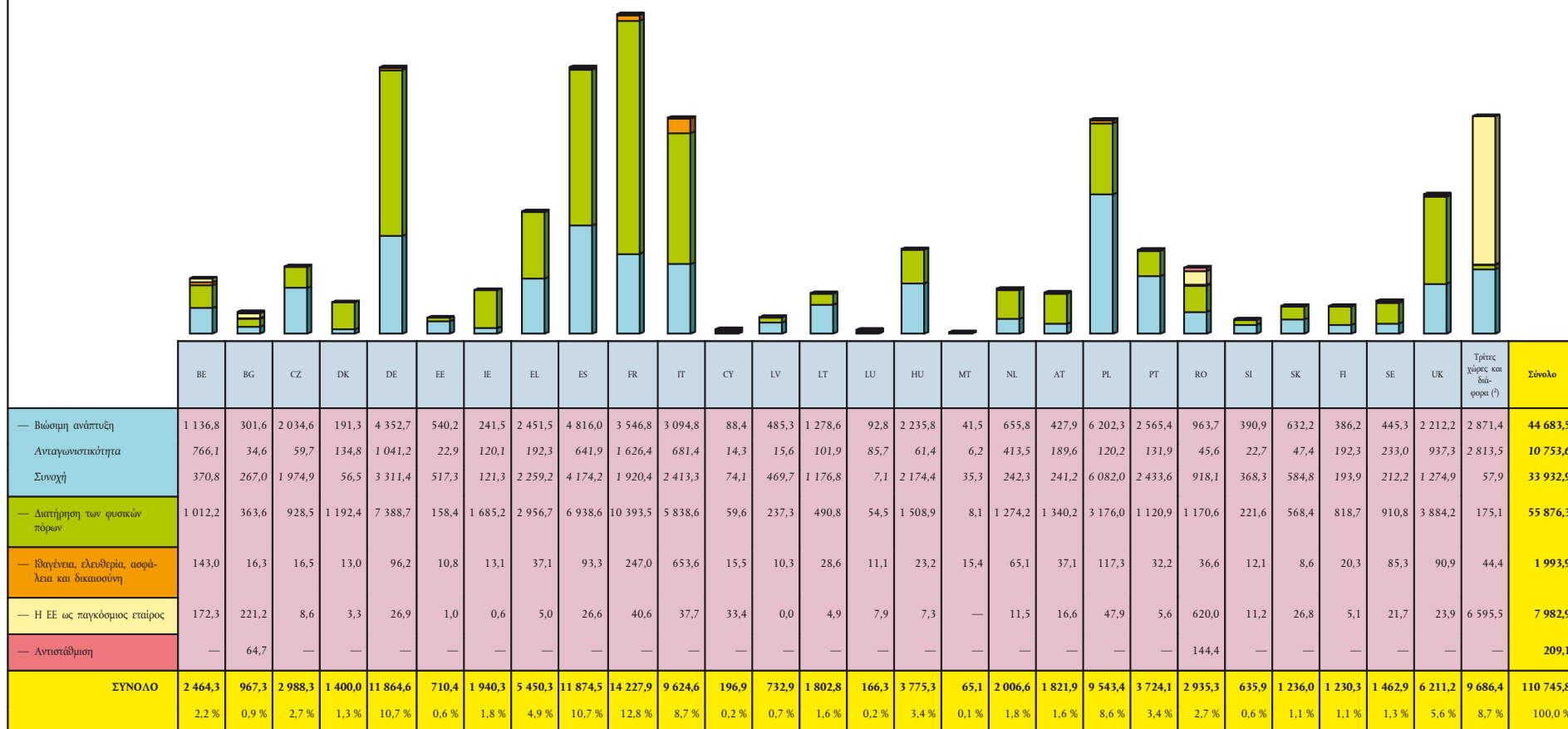
Γραφική παράσταση VI

Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2009, κατά κράτος μέλος ⁽¹⁾

Σημείωση: Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2009 = πληρωμές έναντι επιχειρησιακών πιστώσεων 2009, συν πληρωμές έναντι μεταφορών από το 2008.

Τίτλοι του δημοσιονομικού πλαισίου

(εκατομμύρια ευρώ και %)

⁽¹⁾ Η γεωγραφική κατανομή δεν αποσπάζεται στις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν προς τα κράτη μέλη, αλλά στην κατανομή των δαπανών σύμφωνα με τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο ηλεκτρονικό σύστημα λογιστικής της Επιτροπής ABAC.⁽²⁾ Τα ποσά της στήλης «Τρίτες χώρες και διάφορα» περιλαμβάνουν κυρίως τις δαπάνες που αφορούν έργα υλοποιούμενα εκτός της Ένωσης και τη συμμετοχή τρίτων χωρών. Επίσης, περιλαμβάνονται οι δαπάνες για τις οποίες δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί γεωγραφική κατανομή.

Γραφική παράσταση VII
Ενοποιημένος ισολογισμός

(εκατομμύρια ευρώ)

	31.12.2009	31.12.2008
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό:		
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	72	56
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	4 859	4 881
Μακροπρόθεσμες επενδύσεις	2 379	2 078
Δάνεια	10 764	3 565
Μακροπρόθεσμη προχρηματοδότηση	39 750	29 023
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	55	45
	57 879	39 648
Κυκλοφορούν ενεργητικό:		
Αποθέματα	77	85
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις	1 791	1 553
Βραχυπρόθεσμη προχρηματοδότηση	9 077	10 262
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	8 663	11 920
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	23 372	23 724
	42 980	47 544
Σύνολο ενεργητικού	100 859	87 192
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις:		
Παροχές στο προσωπικό	- 37 242	- 37 556
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	- 1 469	- 1 341
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	- 10 559	- 3 349
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	- 2 178	- 2 226
	- 51 448	- 44 472
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις:		
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	- 213	- 348
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	- 40	- 119
Πληρωτέοι λογαριασμοί	- 93 884	- 89 677
	- 94 137	- 90 144
Σύνολο παθητικού	- 145 585	- 134 616
Καθαρό ενεργητικό	- 44 726	- 47 424
Αποθεματικά	3 323	3 115
Ποσά που θα κληθούν να καταβάλουν τα κράτη μέλη:		
Παροχές στο προσωπικό	- 37 242	- 37 556
Άλλα ποσά	- 10 807	- 12 983
Καθαρό ενεργητικό	- 44 726	- 47 424

Γραφική παράσταση VIII
Ενοποιημένος λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος

(εκατομμύρια ευρώ)

	31.12.2009	31.12.2008
Έσοδα λειτουργίας		
Έσοδα από ιδίους πόρους και εισφορές	110 537	112 713
Άλλα λειτουργικά έσοδα	7 532	9 731
	118 069	122 444
Δαπάνες λειτουργίας		
Διοικητικές δαπάνες	– 8 133	– 7 720
Λειτουργικές δαπάνες	– 104 934	– 97 214
	– 113 067	– 104 934
Πλεόνασμα από λειτουργικές δραστηριότητες	5 002	17 510
Χρηματοοικονομικά έσοδα	835	698
Χρηματοοικονομικές δαπάνες	– 594	– 467
Μεταβολή των υποχρεώσεων σχετικά με τις παροχές στο προσωπικό	– 683	– 5 009
Μερίδιο του καθαρού πλεονάσματος (ελλείμματος) συγγενών και κοινών επιχειρήσεων	– 103	– 46
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	4 457	12 686

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κατάσταση των ειδικών εκθέσεων που εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο μετά την τελευταία ετήσια έκθεση:

- Ειδική έκθεση αριθ. 15/2009 — Βοήθεια της ΕΕ υλοποιούμενη μέσω οργανώσεων των Ηνωμένων Εθνών: λήψη αποφάσεων και παρακολούθηση
- Ειδική έκθεση αριθ. 16/2009 — Διαχείριση της προενταξιακής βοήθειας προς την Τουρκία εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- Ειδική έκθεση αριθ. 17/2009 — Ενέργειες συγχρηματοδοτούμενες από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης των γυναικών
- Ειδική έκθεση αριθ. 18/2009 — Αποτελεσματικότητα της στήριξης του ΕΤΑ για την περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση στην Ανατολική και τη Δυτική Αφρική
- Ειδική έκθεση αριθ. 1/2010 — Ελέγχονται αποτελεσματικά οι απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες εισαγωγής;
- Ειδική έκθεση αριθ. 2/2010 — Αποτελεσματικότητα των υποπρογραμμάτων στήριξης «Προπαρασκευαστικές μελέτες» και «Κατασκευή νέων υποδομών» στο πλαίσιο του έκτου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα
- Ειδική έκθεση αριθ. 3/2010 — Εκτιμήσεις αντικτύπου στα θεσμικά όργανα της ΕΕ: διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων;
- Ειδική έκθεση αριθ. 4/2010 — Είναι δυνατόν ο σχεδιασμός και η διαχείριση του καθεστώτος κινητικότητας του προγράμματος Leonardo da Vinci να οδηγήσουν σε ουσιαστικά αποτελέσματα;
- Ειδική έκθεση αριθ. 5/2010 — Εφαρμογή της προσέγγισης Leader στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης
- Ειδική έκθεση αριθ. 6/2010 — Η μεταρρύθμιση της αγοράς ζάχαρης πέτυχε τους βασικούς στόχους της;
- Ειδική έκθεση αριθ. 7/2010 — Έλεγχος της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών
- Ειδική έκθεση αριθ. 8/2010 — Βελτίωση των επιδόσεων των μεταφορών στους διευρωπαϊκούς σιδηροδρομικούς άξονες: Υπήρξαν αποτελεσματικές οι επενδύσεις της ΕΕ σε σιδηροδρομική υποδομή;
- Ειδική έκθεση αριθ. 9/2010 — Πραγματοποιείται βέλτιστη χρήση των πόρων της ΕΕ όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο των διαρθρωτικών μέτρων σχετικά με την υδροδότηση για οικιακή κατανάλωση;

Οι εκθέσεις αυτές είναι διαθέσιμες, είτε για ανάγνωση είτε για τηλεφόρτωση, στον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου: www.eca.europa.eu

Οι εκθέσεις διατίθενται σε έντυπη μορφή κατόπιν αίτησης προς το Ελεγκτικό Συνέδριο:

Cour des comptes européenne
Unité «Communication et Rapports»
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG
τηλ.: +352 4398-1
ηλεκτρονική διεύθυνση: euraud@eca.europa.eu

ή μέσω της συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού εντύπου παραγγελίας στο EU-Bookshop.